

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG25267	ImageGroup:	I1KG25269
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲིང་བ། dbu ma dgongs rgyan rin po che'i 'phreng ba/
Author:	to-be-supplied to-be-supplied
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a
Place:	n/a
Publisher:	n/a
Date:	n/a
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138, USA.

༡༡། །དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་ འཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། དཀར་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྫིང་འཛོལ་བསྟུ་བྱེད་སྤྱི་གཞི་ཁང་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད།

༡༡། །དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་
འཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། བཀ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཕྲོ་ལ་བསྟུ་བྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བཞུགས།

དཀར་ཆག

བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཚད་པའི་དབུ་མ་དགོངས་རྒྱན་ཕྱིན་པ་ཆེའི་

འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ..... (1)

མཚན་བརྗོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ། ..... (1)

བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྟོན་འགྲེལ་བྱེད་བཤད། ..... (2)

དང་པོ། མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ། ..... (7)

གཉིས་པ། འགྱུར་གྱི་ཐུག་བཤད་པ། ..... (14)

གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ། ..... (16)

ཀྱ བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་མཚན་པའི་སྟོན་སྟེང་རྗེ་

ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ..... (16)

ཀྱ བཅུ་མས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། ..... (69)

ཁྱ རྒྱའི་ས་བཤད་པ། ..... (69)

གྱ ས་བརྩ་ས་སའི་རང་བཞིན་བཤད་པ། ..... (69)

ངྱ རབ་རྩ་དགའ་བ་སྟགས་ས་ལྟ་བཤད་པ། ..... (69)

ཅྱ ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་བཤད་པ། ..... (69)

ཅཱ ས་གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་བཤད་པ། ..... (148)

ཅཱ ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ། ..... (150)

ཅཱ ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ། ..... (168)

ཅཱ ས་ལྟ་བུ་པ་སྦྱངས་དཀར་བ་བཤད་པ། ..... (169)

ངཱ ས་རྩལ་པ་མཛོན་རྩ་ལྱུར་པ་བཤད་པ། ..... (169)

ངན་རིང་རྩ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་བཞུགས་པ།.....	(103)
ཅ། ས་བརྩན་པ་རིང་རྩ་སྒྲིབ་པ་བཞུགས་པ།	(103)
ཅ། ས་བརྩན་པ་མི་གཞི་བཞུགས་པ།	(104)
ཅ། ས་དབྱུག་པ་ལེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞུགས་པ།	(107)
ཅ། ས་བརྩན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བཞུགས་པ།	(107)
ག། ས་བརྩན་པ་སྒྲིབ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞུགས་པ།.....	(108)
ཁ། ས་བརྩན་པ་ལེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞུགས་པ།.....	(108)
ཁ། ས་བརྩན་པ་ལེགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞུགས་པ།.....	(122)

༡༡། འདྲེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི་དབྱེ་མ་དགོངས་རྒྱན་
རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ། །

མཛད་བཟོད་དང་རྩལ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༡༡༡། འདྲེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཟླ་གྲགས་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲུང་
བ་ཞེས་བྱ་བ། ཟླ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། །
རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཤུག་སང་གོ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཟུ་རྒྱབ་ཡབ་སྲས་ལ། རྒྱལ་བ་མ་ཐོབ་བར་
དུ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། རྩོགས་གཉིས་ཡབ་རྗེ་རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་མཆོག །ཟབ་དང་
རྒྱ་ཆེའི་ལེགས་བཤད་འོད་དཀར་གྱིས། ཟུ་རྒྱབ་ལྷགས་བཟང་ཀླ་མུད་རྒྱས་
མཛད་པའི། རབ་དཀར་གྲགས་པས་ས་གསུམ་བྱབ་ལ་འདུད། རབ་
པོའི་རྟོག་སྐྱེས་གྲངས་མེད་རྒྱལ་བ་ལ། ཟབ་མོའི་མདོ་དང་སྐྱེས་ཀྱིས་ལམ་
བཟང་གིས། འགྲོ་ཀྱན་རྩོལ་བའི་རྩོན་ལམ་མཐུ་གྲུབ་པ། རྩོན་མཆོག་དང་
མཚུངས་རྒྱལ་བ་སྟོ་བཟང་གྲགས། དེ་སྲས་ཐུ་བོ་དར་མའི་མཆོན་ཅན་དང་། །
མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་དགོ་ལེགས་དཔལ། གངས་ཅན་འགྲོ་བའི་
མགོན་པོ་དགོ་འདུན་གྲུབ། མདོ་རྒྱད་ཀྱན་མཁྱེན་སྟོ་གྲས་རིན་ཆེན་ཞབས། །
མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་
ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་མཆོན། མཁས་བཙུན་དམ་པ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་
སྐྱེས། བརྒྱད་པའི་སྟེ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆལ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཞེས་རབ་གྲགས་པ། སྐལ་བཟང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཐ་མལ་གྱི། རྩལ་
བཟུང་མདོ་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན། ཡོངས་(༡༥) འཛིན་བཟང་པོ་

དེ་ལ་སྒྲིང་ནས་འདུད། །བསྐྱབ་གསུམ་རྒྱལ་མཆོན་ཚུལ་སྤྲིམས་དྲི་བཟང་གིས། །
སྤྱགས་ཀྱན་རབ་འགོངས་རིམ་གཉིས་མདོ་བཟང་ལྟན། །བཀའ་དྲིན་མཉམ་
མེད་ཉི་མ་བཀྲ་ཤིས་སོགས། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཆོལ། །
དབུ་མའི་ལམ་བཟང་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས། །གྲོལ་མི་རྣམས་པས་ལམ་དེ་བསྐྱེད་
པ་ཡིས། །དྲི་མེད་ལྷང་རིགས་གཟི་འོད་རབ་འབར་བའི། །ལེགས་བཤད་རིན་
ཆེན་རྒྱན་འདི་སྤང་བར་གྱིས། །

བཏུན་བཅས་ཀྱི་སྒྲོན་འགྲུའི་སྒྱུ་བཤད།

༥ ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ་བདག་ཅག་གི་
སྒྲོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས། །གཏུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་
མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ། །རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་
དང་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པའི་ཐེག་པ་ཟབ་མོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་
བཅས་གྱི་སྦྱོད་པ་ལས་བརྩམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རི་སྟེད་གཅིག་བསྐྱར་བ་
རྣམས་གྱི་ནང་ནས། །རབ་དང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་དང་
ལྟན་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲོན་པའི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། །སྒྲིང་
ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག །འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཙམ་
ཡང་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་.....
བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་ཉིད་རིགས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་
སོགས་གྱི་སྒྲོན་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། །རི་སྐད་དུ་ཡུལ་
འཁོར་(༡༧) སྒྲིང་གིས་ཁྱུས་པ་ལས། །སྒྲིང་པ་ནི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་
ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་སྤྱགས་རྗེ་མངའ་བའི་ཐབས་
ཚུལ་གྱི། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཇུག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། །ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རང་

དབང་དུ་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས། བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཆོད་མར་
 རྒྱར་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་དགོས་ལ།
 ཤིང་རྩའི་སྒྲིལ་འབྲེང་མཁན་པོ་ཡང་འབགས་པའི་ཡུལ་དུ་གཉིས་སུ་གྲགས་ཏེ།
 ས་གསུམ་བརྟེས་པ་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ་ལ་བརྟེན་...
 བས་རྒྱལ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཤིང་རྩའི་སྒྲིལ་བྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་གཉིས་
 པ་སྤྱ་རྒྱལ་ཞབས་ཀྱིས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྲངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་
 བས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་སྒྲིལ་བྱེ་བའོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཤིང་རྩའི་སྒྲིལ་འབྲེང་ཅས་
 ཀྱང་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས་
 གྲོགས་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་སྟོན་མེད་པའི་ལམ་སྒྲིལ་བྱེ་ནས། དེར་ཤིང་རྩ་
 ལས་སོགས་པ་ཕྱིན་ཆོག་པ་ན་ཤིང་རྩའི་ལམ་སྒྲིལ་འབྲེང་མཁན་ཞེས་གྲགས་...
 པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱང་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་མའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་གྱིས་...
 འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་བཀའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཀྲལ་...
 བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་རྒྱལ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དོན་འགྲེལ་
 བའི་སྒྲིལ་འབྲེང་མཁན་པོར་རྒྱལ་བ་རང་(༡༣) ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བསྟན་པ་ཡིན་...
 ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅས་བྱའི་དགོ་སྤྱོད་ནི། །བསྟན་
 བཙུང་དེ་ནི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྟེ་དྲང་དང་ངེས་པའི་དོན། །རྒྱལ་པ་མང་པོ་
 རབ་དུ་འབྲེང་། །ཅས་སོགས་ཀྱི་ཐོགས་མེད་ལྷུང་བསྟན་ཅིང་། ལང་ག་ཤེགས་
 ལས། རྩ་སྤྱོད་སྟེ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགོ་སྤྱོད་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་
 མིང་སྤྱ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇིག་པ། །ང་ཡི་བསྟན་
 པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྤྱ་མེད་ཐེག་པ་རབ་བཤད་ནས། །རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་
 བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་སྟོན་
 ཆེན་པོ། ར་པོ་ཆའི་མདོ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་
 མ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་སྤྱ་རྒྱལ་གྱིས་ངེས་དོན་འགྲེལ་བར་ལྷུང་བསྟན་...

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་མེད་གྱིས་མདོ་ལྷེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། བུམས་ཆོས་ལྷེ་
 ལཱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་དང་། དབུ་
 མར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པའི་རྣམས་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འགྲེལ་བའི་
 བརྟེན་བཙས་ནི། དེ་ཉིད་རྣམ་དུས། ས་ལྷེ་ལ། སྒྲོམ་རྣམས་པ་གཉིས་རྣམས་
 མཛད་ལ། དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་པ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་
 འགྲེལ་པ་རྣམས་མཛད་དོ། །སྤྱོད་དཔོན་འཕགས་པ་སྤྱོད་གྱིས་ནི་གཙུག་པོར་
 སྤྱོད་གྱིས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་སོ་སོར་བྱེ་ཞིང་། ཤེར་ཕྱིན་
 གྱི་མདོའི་དོན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྷེ་དུ་(༡༥) མ་དང་སྐྱར་ཏེ་ཡུང་གི་སྒྲོན་ནས་.....
 འགྲེལ་བ་ལ། མདོ་ཀྱན་བརྟུས་མཛད། རིགས་པའི་སྒྲོན་ནས་འགྲེལ་བ་ལ་ཙུ་བ་
 ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཆོགས་དུག་མཛད། དེ་ཡང་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཙས་པ་འགོག་པ་ལ་ཙུ་བ་ཤེས་རབ་
 སོགས་བརྟེན་བཙས་བཞི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་
 བྱེད་བ་གཉིས་མཛད། ཙུ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་བརྟེན་བཙས་བཞིས། དེ་ལྟར་
 འགོག་ཚུལ་ཡང་། གཙུག་པོར་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ཙུ་བ་
 ཤེས་རབ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བརྟུ་དུག་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམས་
 འཐག །རྟོག་གེའི་ཆོག་དོན་བརྟུ་དུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་སྐོལ་བ་རྣམས་
 གྱི་ཆད་མ་འཇལ་བྱེད་དང་། ཡུལ་གཞུང་བྱེད་དང་། ཐེ་ཆོམ་དོན་ལ། དང་། དགོས་
 པ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ། དང་། དཔེ་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི། དང་། གྲུབ་པའི་རང་
 གཞན་གྱི། མཐའ་དང་། ཡན་ལག་སྐྱབ་བྱེད་གྱི། དང་། རྟོག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི། གེ་
 དང་། དཔུང་བྱའི་དོན། གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྩོད་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། རྩོད་
 པ་དང་། བརྗོད་པ་འཐད་པའམ་རིགས་པ། དང་། ལུན་དོན་ལ་ལུན་འབྱེན་མི་རྣམས་
 གྲང་གཡོ་སྐྱའི་སྒྲོན་ནས། འབྱེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐོལ་བ་ནི་ལུན་འབྱེན། དང་། ལུའོ། །

གཞན་སྒྲིགས་འཛོགས་པར་བྱེད་པའོ། །གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་བ་དང་། ཆོག་དོན་
 དང་ལྷག་ངེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་ལྟར་བཟོད་པའོ། །ཆོད། དང་པོས་ཆར་བཅད་
 པའི་གནས་ནམས་ཁས་སྤང་བར་བྱས་ནས། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱིས་བཅུ་
 ཟུག་ཏུ་བཅུ་ཟུག་པོ་འདི་ནམས་རེ་རེ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཡོད་པའི་ཁྱིམ།
 རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། སྟང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་
 དང་ཚྱོད་བསྒྲིག་གཉིས་གསུངས་ལ། ཚ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འསྔས་
 བས། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟེར་སྟོན་པ་ལ་སྟང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་པ། རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འསྔས་ཏེ། རང་(༤༣)བཞིན་མེད་ཀྱང་
 དགག་སྒྲུབ་གྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་ཚྱོད་སྒྲིག་གསུངས། སྟང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱར་སྟོན་པ་ལ། རིགས་པ་
 ཟུག་ཅུ་པ། ལམ་དེ་ཉིད་ཐར་པར་མ་ཟད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཕྲོག་པའི་
 མེད་མི་རུང་གི་རྒྱར་སྟོན་པ་ལ་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་གསུངས། དེ་ནམས་གྱི་ནང་
 བས་ཚ་བ་ཤེས་རབ་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་ཆེན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ག་ལས་འཇིགས་
 མེད། དེ་བ་ཤར་མ། བྱ་ན་མ་ཏི། བྱ་ན་གྱི། སྤེལ་མ་ཏི། སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་སྤྱངས།
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་བ་གྲགས་པའི་འགྲེལ་པ་ནམས་སྤྱོད་པའི་ཁྱིམ། ཐོད་
 སྒྲ་སྒྲིམ་པོས་ག་ལས་འཇིགས་མེད་རང་འགྲེལ་རུ་འདོད་ཅིང་། སྒྲུན་རས་
 གཟིགས་གྱི་རྒྱལ་ལྷགས་གྱི་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་རུ། རང་འགྲེལ་
 རུ་བཤད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་
 མེད་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་ཉན་བྱ་དང་། སྒྲ་
 པོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །ཁེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལྷང་ཤེས་བྱེད་རུ་དྲངས་པ་
 དང་། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་སྤྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་བ་
 གྲགས་པ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པར་ག་ལས་འཇིགས་མེད་གྱི་ཆོག་ཟུར་ཅམ་ཡང་……
 མ་བྱུང་ཞིང་། དེས་ཚ་ཤེའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ན། སྟོབ་དཔོན་གསུམ་

གྱི་འགྲེལ་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་འཆད་ཚུལ་སྒྲིན་ཆགས་པ་དུ་མ་.....
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ་ནི་དེ་བ་ཤར་མས་མཛད་
 པའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པར་.....
 སྒྲུན་རས་གཟིགས་གྱི་རུལ་ཤུགས་ཀྱིས་བཤད། སྤྱིར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་ཚུལ་ལ། འཕགས་པ་ལྷས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་
 ལ་རྣལ་འབྱོར་དཔྱད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད། སློབ་དཔོན་འདི་ནི་འཕགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གཞན་ཀྱན་གྱིས་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་(༤༡) མཛད་པས།
 ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ལ་བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་སྤྱི་མའི་དབུ་མ་ཞེས་.....
 ཟེར། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་རྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སློབ་ཐོག་མར་
 བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་དེ་བ་ཤར་མའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་.....
 འཆར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་ནས། རང་
 རྒྱུད་གྱི་སློབ་ཐོག་མར་བྱེ་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲང་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ། བོད་སྐད་མ་དག་ཐུགས་འཛིན་མའི་དབུ་མ་ཞེས་
 ཟེར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་རང་དགར་བརྩམས་པའི་གཞུང་རྩ་
 བ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་མཛད།
 དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོས་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་མཛད། འདི་
 དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྟོད་དུ་བྱེ་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་.....
 ཤེས་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་
 དང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་དབུ་མ་བརྒྱུད་མཛད་དེ་ཐ་སྟོད་དུ་བྱེ་དོན་
 མཛད་ཅིང་རང་རིག་ཡོད་པ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཐོག་མར་སློབ་བྱེ། དེའི་སློབ་མ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་དབུ་མ་སྟོང་

བ་དང་། བསྐྱེལ་རིམས་གསུམ་མཛད། སློབ་དཔོན་འཕགས་སེང་གཉིས་
 ཀྱང་། ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སློབ་དང་མཐུན་ཞིང་སློབ་དཔོན་འདི་རྣམས་ལ་
 རྣལ་འབྱོར་དཔྱད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་སོད་ལྷ་མ་དག་བཞེད། གཞན་ཡང་
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། བཤམས་པའི་དབང་པོ་ཨ་མུ་ཡ་
 ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་མཛད་པའི་མཁས་པ་མང་
 རུ་བྱོན་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་གྲགས་པས་ནི་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གིས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་པ་སློབ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤངས་ཤིང་། རང་རྒྱད་གི་
 རྒྱགས་ལ་དམིགས་སྤྱད་པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། ཐལ་འགྱུར་རུ་
 འགྲེལ་བའི་རྒྱགས་གཞུང་བཅུགས་ནས་ཅ་ཤེད་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ། རིགས་
 པ་རྒྱག་རུ་པའི་འགྲེལ་པ། རང་དགར་བཅམས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་མཛད་(༥༣) ཅིང་། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་རུ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ།

དང་པོ། མཆན་གྱི་དོན་བཤད་པ།

༥ དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་འདིར་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་
 རང་གི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཆན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་
 རྒྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱ་གར་སྐད་རུ་ཞེས་པ་
 རྣམ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། འདིའི་སྐབས་སུ་མཆན་སྒྱུར་བ་
 དང་། མཆན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་
 བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་ཉའི་སྐད་རུ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆན་ལ།
 མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཨ་བ་རྩ་ར་ན་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སོད་སྐད་རུ་བསྒྱུར་ན། དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་པ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། མ་རྒྱུ་མ་ཀ་ཞེས་པ་དབུ་མ་དང་།

ཨ་བ་ཏུ་ར་ཞེས་པ་འཇུག་པ་དང་། ན་མ་ཅེས་པ་ཞེས་བའི་སྐད་དོད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ཞེས་བའི་རྩ་མཚན་ཡོད་དེ། ཙ་བ་ཤེས་རབ་བྱོད་ཀྱི་འཇུག་བྱའི་
 དབུ་མ་ཡིན་ལ། བྱོད་དེ་ལ་འཇུག་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།
 འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་གཅིག་.....
 དགོས་ཏེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ཐོག་མར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་
 པའི་བྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩ་མཚན་པར་འདོད་པས། ཞེས་དང་། མཇུག་ཏུ་
 ཡང་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྟུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་
 འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་གྱི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་རིགས་ཆོགས་.....
 གཞན་རྣམས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས་རྩ་དེ་
 བྱངས་སུ་འདྲེན་པ་ན། དབུ་མ་ལས་ཅེས་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
 ཅེས་པ་མང་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་སོགས་རིགས་ཆོགས་གཞན་
 རྣམས་བྱངས་སུ་འདྲེན་པ་ན། རི་སྐད་ཏུ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཞེས་སོགས་
 རང་རང་གི་མིང་ནས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་འདི་
 ཆོས་ཅན། (༥༥) བྱོད་ཙ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་དེ་ལ་ཟབ་པ་
 དང་རྩ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་དེ་
 ལ་ཟབ་པའི་སྒྲིན་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་རྩ་ཤེར་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད། རྣམ་རིག་པ་དང་། རང་རྩུང་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པའི་སྒྲིན་ནས་རྩ་ཤེར་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། ལྷགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་

བཙུག་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚས་
 ཅན། དེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིན་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱིས་ཀྱིས་ཙམ་ཤེར་
 བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ས་སྒྲུ་པོའི་སའི་ཚས་གསུམ། འཕགས་པ་
 སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུའི་ས། ས་ལྷ་པ་དང་རྒྱག་པའི་གོ་རིམས་བསམ་
 གཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་ལ་ས་སྒྲིན་ལས་ཀྱིས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པའི་ལྷག་མཐོང་བསྒྲིམ་
 ཚུལ་སོགས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པའི་གཞུང་གཞན་གྱིས་
 ཁ་བསྐྱང་ནས་ཙམ་ཤེར་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་སྐྱང་
 འགྲེལ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷང་སྒྲིན་ཆོག་ས་སྒྲིན་ཐར་
 པའི་མདོའི་ཁ་སྐྱང་གི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་
 མཁན་པོ་ན་རེ། ཙམ་ཤེར་གྱུན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་
 མ་བསྟན་ལ། བསྟན་བཙུག་འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ནས་ཙམ་ཤེར་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བས་བསྟན་བཙུག་འདི་ཙམ་ཤེས་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས་
 འདི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུག་སྐྱུ་གྱུན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་
 རྒྱས་པར་མ་བརྟེན་ལ། དེ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་བསྟན་བཙུག་འདི་དེ་
 ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ལ། རིག་
 ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ནི་
 འཇུག་པ་ལས་ཙམ་ཤེར་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལོགས་པར་མཐོང་
 འོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལྷགས་དེ་མི་འཐད་དེ།
 བསྟན་བཙུག་འདིར་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ནས་
 ཙམ་ཤེར་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དེ་བསྟན་བཙུག་འདི་ཙམ་ཤེས་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲིན་
 ནས་འཇུག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་

པའི་རྣམ་གྲངས་འཇུག་པ་ལས་ཙུ་མེས་མེན་དུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་
 པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །ཙུ་མེས་ལས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་རྒྱས་པར་མ་
 བསྟན། ཀྱན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ། ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་
 སྤྱོད་པ་ཡིན་ན་ཀྲིམ་ཆེན་གྱི་དགག་པ་དེ་འགྲེལ་བ་ཤད་མཁན་པོ་ལ་འཇུག་.....
 གྲུང་། བདེན་གཉིས་རང་ལྟོག་ལ་བསམ་ན། ཙུ་མེས་ལས་འཇུག་པ་རྒྱས་
 པར་རྒྱབ་རུས་པས་དགག་པ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། ཙུ་མེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་རྒྱས་པར་མ་བསྟན། འཇུག་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བདེན་གཉིས་
 རང་ལྟོག་ལ་འབྲིས་པའི་བཤད་པ་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་.....
 བཤད་མཁན་པོས་གྲུང་ཙུ་མེས་རབ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་.....
 མ་བསྟན་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ས་ཙུ་མེས་ཀྱི་.....
 དམོངས་པ་འགྲེལ་བ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཙུ་མེས་ལ་ཟབ་པའི་སྒྲིན་ས་འཇུག་.....
 པའི་དོན་དང་། ཙུ་མེས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་ལ་བསྟན་
 བཅོས་འདིར་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་ས་ཙུ་མེས་ཀྱི་དམོངས་པ་འགྲེལ་བ་.....
 དེ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཙུ་མེས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིན་ས་འཇུག་པའི་དོན་དུ་ཁས་.....
 གྲངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་དེ་ལ་གཞི་དབུ་མ་བདེན་
 གཉིས་བྱང་འཇུག །ལམ་དབུ་མ་ཐབས་མེས་བྱང་འཇུག །འབྲས་བུ་དབུ་མ་རྒྱ་
 གཉིས་བྱང་འཇུག་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། ཞེས་ཟེར་ན། ཐབས་མེས་བྱང་འཇུག་
 དང་། རྒྱ་གཉིས་བྱང་འཇུག་རྣམས་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་དེ་ལ་དེ་
 གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་(ལ) ཁས། འདོད་ན། རྒྱ་གཉིས་བྱང་
 འཇུག་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་
 པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞི་བྱུང་ན་གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དམོས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཐབས་མེས་བྱང་

འབྲུག་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལམ་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་མེད་པར་ཐལ། སྤྱོད་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། རྟོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དེ་རྟོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཟག་མེད་ཤེས་རབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྟོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མངོན་ལས། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དབུ་མ་ཡིན་ན་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་ན་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མཐའ་དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མཐའ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན། མེད་མཐའ་ལ་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། སྐར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། དེ་དེར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་སྐར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་དང་། དེ་མེད་(ལྟ་ན་པར་འཛིན་པ་སྐར་འདེབས་ཀྱི་མེད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་

མེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ་མ་བྱལ། འདྲིང་ན་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ཅན། བྱོད་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 བྱོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མེད་མཐའ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རྩོམ་འདྲིངས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་མི་རྒྱས་ཏེ།
 ཡོད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁེས་ཟེར། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་མེད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
 མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་མེད་པའི་མཐར་
 འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་
 ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤུ་མ་ནི་རྩོམ་འདྲིངས་ཀྱི་མེད་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་རྩོམ་
 འདྲིངས་ཀྱི་མེད་མཐའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། སྤུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཕྱིས་རྒྱན་ཆད་ནས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མེད་མཐའ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཡོད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཚ་ཤེས་
 ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པ་རྟག །ཅིས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་མེད་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
 རྩོན་འབྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅིས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཚ་ཤེས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྲོ་ནས་
 འཇུག་ན། ཚ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་ནམ་མ་བསྟན་ཞེ་ན།

འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་(ལ) བ་
 ཡིན་ཏེ། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་
 བསྟན་ཀྱང་། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་པར་དབུ་མ་འཇུག་པས་
 ལེགས་པར་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དར་ཁྲིལ་ལས།
 དེ་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ཙུ་
 ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པས་ལེགས་
 པར་བསྟུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཐབས་
 བྱད་པར་ཅན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་
 གིས་བྱུགས་བཅེས་ཉེར་བབྱང་ནས། །ཞེས་སྟགས་གྱི་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱབ། གཞན་ཡང་དེས་དེ་བསྟན་པར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་ཟབ་པའི་
 ལམ་རིམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྒྲིང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྟུབ་
 པའི་ཉེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་དང་ཕོས་དེ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་ཡི་ནི་ཆོས་རྒྱལ་དང་། །ཞེས་སྟགས་གྱིས་དེ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ན། ཙུ་བར་མ་བྱབ། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཙུ་ཤེས་ལས།
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ཀུན་རྫོབ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་གྱི་
 འཇོག་ལུགས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་ནི་གང་ཞིག །དེས་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་རྣམ་གཞག་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་
 ལས། ཀུན་རྫོབ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་གྱི་འཇོག་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལ་
 ཞལ་འཕངས་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཙུ་ཤེས་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་
 མ་བསྟན་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཙུ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཟབ་ཕྱིའི་ལམ་དེ་ཉིད་
 གྱི་སྒྲིང་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་རྣམས་འཕགས་པའི་མན་ངག་གི་ཁ་བསྐངས་

ནས་ཅ་ཤེད་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅ་ཤེར་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཅ་ཤེས་ཟབ་མ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་
 མ་གཏོགས་ཐེག་ཆེན་(༥) རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་ཆོས་གཞན་མ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། རིག་ཆེན་ལས། ཅ་ཤེས་ལས་ཟབ་པའི་སྤྱགས་མ་
 གཏོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་། གཞུང་འདི་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
 པའི་ནམ་གངས་མཐའ་ཡས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེར་ཡང་
 དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅ་ཤེད་རིག་ཆེན་ལས། གཞུང་
 འདིར་ལྟ་བུ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་མ་བསྟན་
 ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། འགྱུར་བྱ་ཕྱག་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་འགྱུར་བྱ་སྟོན་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། སྟོན་གྱི་ལོ་པཌ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་
 བཅོས་འདི་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་འགྱུར་བྱ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འགྱུར་
 མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་གྱི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཇམ་དཔལ་ལ་འགྱུར་བྱ་
 བྱས་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དུ་གཏོགས་པར་ཡང་འགྱུར་
 ཏེ། མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་ནམས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བརྗོད་བྱའི་
 གཙུག་ཅོད་བྱེད་ལ། འཇམ་དཔལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས། མདོན་པའི་

སྡེ་སྡོད་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར། འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་ལྷ་པཎ་.....
 རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཅད་མཛད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རིག་ཆེན་ལས།
 ཀུའུ་འདི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཤེས་.....
 རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙུག་པོར་གྱུར་པའི་བྱིར། སྡོན་ཀྱི་བཀའ་བཅད་པ་དང་
 མཐུན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན་དོན་དམ་པའི་ཆོས་
 མཛོན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྡོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་མཛོན་(ལ) པ་གོང་འོག་གཉིས་
 མཛོན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་བྱས་པ་ལ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །
 མཛོན་པ་ཀྱང་ལས་བརྟས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོན་པ་དངོས་
 བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། མཛོན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྡོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་
 བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དངོས་
 གྲུ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། དོན་དེ་མཛོན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། མཛོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག །
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་
 དེ་འདུལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀུའུ་ཡང་། དེ་མཛོན་པའི་
 བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པའི་མཛོན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅམ་པའི་མཛོན་པའི་མདོ་
 གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ།

༡༡ བསྟན་བཅས་ཚྭ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་ཐབས་མཛོད་པའི་

སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། བསྟན་བཅས་ཚྭ་པ་ལ་འབྱུག་པའི་.....
ཐབས་མཛོད་བརྗོད་དང་། བཅམས་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལུས་བཤད་ར་
དང་། བསྟན་བཅས་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ་དང་། བཅམས་པའི་བསྟན་
བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྒྲིག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་
མཐུ་དབང་སྒྲིལ། །ཞེས་པ་ནས་གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟངས་པར་.....
མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྱི་པོ་
འདིའི་སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་
བྱིད་ཐུགས་ཞི་ལས་བསྒྲིག་པས་བྱིད་ལ་མུ་ངན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། ལུགས་འདི་དགོས་སྤྱོད་ལྷ་གྲགས། ཞེས་པ་
ནས། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་
ལ་དགའ་སློ་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། བཞི་པ་ནི། སློབ་དཔོན་
ལྷ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གིས་བསོད་ནམས་སྤྱོད་ཀྱི་མཐར། །
ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་ཐུར་དུ་བདེ་གཤེགས་
སར་སྤྱོད་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད།

༥ ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་ཚྭ་པའི་(༡ན) ཐབས་
མཛོད་བརྗོད་འཆད་ཚུལ་ལ་ཡང་། སྒྲིལ་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་ཐུག་འཆལ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བཤད། གཉིས་པ་
ནི། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་ཐུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་དུག་གིས་

བཤད། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉན་ཐོས་དེ་ཉོགས་འབྲིང་ནམས་སྐབ་དབང་
 གྱུས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདི་མཆམས་སྐར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་
 ཚུལ་ཙུ་བའི་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་
 འགྲེལ་ལས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་བཙམ་པར་འདོད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱང་ཐོག་མར། བཙམ་ལུན་འདས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་པོ། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་
 བཙམ་རར་བསྐྱམས་པ་སྐབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་
 སྐབས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ནམས་སྐབ་དབང་གྱུས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟེ་
 དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། ཙུ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནམས་
 ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཙམ་ལུན་
 འདས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེས་ཞེ་སྤང་གི་དགྲ་བཙམ་པས་ན་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་
 ཆོགས་པ་དང་པོ། ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་
 པའི་སྟེ་དང་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་རྫོགས་པའི་……
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་དང་པོའི་རྒྱ་མིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ནི་དེ་མི་(༡༧)འཐད་དེ། ཙུ་ཤེས་ལ་
 སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སྐྱ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཙུ་ཤེས་བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་གྱི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སོགས་རིགས་

ཆོགས་གཞན་ནམས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་མ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བསྟུན་པས་……
 ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཤད་དེ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་
 འདིར་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཙམ་ལྟར་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་འབྲས་བུའི་……
 མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་ལ་མཚོད་
 པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མཚོད་པར་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་
 དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །སྤྱོད་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་
 རྒྱལ་ཞེས་ས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །སྤྱོད་པ་མཐས་བཏུགས་
 པའི་སྒྲིང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཞེས་སྤྱོད་པོ་དེ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་པོ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྤྱོད་ དེའི་རྩ་བ་ཞེས་པའི་རྩ་བའི་དོན་དང་པོ་ལ་
 འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། བྱང་དེས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་བར་
 བསྟན་གྱི་བྱང་ཞེས་སྤྱོད་པོ་རྩ་བར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། རྩ་བ་ནི་དང་པོའི་
 དོན་དང་དེའི་དུས་གྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་གསུམ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱང་
 ཞེས་སྤྱོད་པོ་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལུགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་དེའི་དོན་བཤད་པ་ན། རིག་ཆེན་ལས།
 དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཙམ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་བཞེད་པ་ལྟ་བུའི་ཞབས་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། ཉན་
 ཐོས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། དགོས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཙམ་རྩ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་དབུ་མ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་བཞེད་པ་ལྟ་བུའི་ཞབས་གྱིས་……
 གཞུང་གཞན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་(༡༠ན) རྣམས་སུ་མཚོད་བརྗོད་

གྱི་ཡུལ་དུ་བཀོད་པའི་ཉན་རང་གཉིས་མཚོད་བཟོད་གྱི་ཡུལ་དུ་དངོས་སུ་མ་
 བཀོད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་
 དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ།
 དང་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱམས་པ་རྒྱབས་མེད་པ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུབ་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་.....
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྒྱུ་ལོ་གཙུག་པོ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གི་བཏགས་པའི་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པར་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་དུ། ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་སྤུབ་དབང་སྟེས། །ཞེས་
 སྟགས་ཚོགས་བཅད་གཉིས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་
 སྤུབ་དབང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཉན་རང་སྤུབ་དབང་ལས་
 སྟེས་པར་བསྟན་པ། རང་རྒྱལ་རྒྱུན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ། སངས་རྒྱས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་པར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་གཙུག་
 པོ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚ་བར་སྤུབ་དབང་ཞེས་དང་། དེ་
 ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་གོང་ན་
 མེད་པའི་དབང་ཕྱག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དབང་ཕྱག་དམ་པ་ཕུན་
 སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་དེའི་བཀའ་མངའ་
 བཞུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྤུབ་དབང་
 ཞེས་བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་སྤུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་
 རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཉན་མོངས་པའི་དགྲ་སྤུབ་པས་ན་སྤུབ་པ་ཡིན་ལ།
 བྱིད་ལ་དེ་རྣམས་ལ་མི་མངའ་བའི་གོང་ན་མེད་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་

དབང་ཕྱག་ཕྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་(༡༠༧) དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ཀྱང་དབང་ཕྱག་...
 དམ་པ་སྟེ་ཕུལ་དུ་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་ཉིད་
 བརྟེས་པ་དང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་
 མངའ་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ཐུང་། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་རྩ་བར་ཉན་ཐོས་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲི་
 རས་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་ཡང་དག་པའི་གདམ་ངག་གི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ་
 འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་དག་བཙམ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་
 གདམས་ངག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་ནས་དེའི་དོན་བསྒྲུབ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། དེ་གཞན་རྣམས་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐུང་། ཐོས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
 དེ། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཐུང་། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་
 བྱ་བ་ཀ་ཞེས་པ། ཐོས་སྒྲིགས་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་...
 དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པས་ན། ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་
 ཆོས་པ་རྣམས་དཀར་པོའི་མདོ་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །
 བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་དུ་
 བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་ངེ་སྐད་གསུངས་པ་

ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་མཁན་སོ་ན་རེ། ཉན་
 ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་(༡༡ན) གཤེགས་པ་
 རྣམས་ལ་ཐོས་ནས་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་གཞན་ལ་སྒྲགས་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་
 ཆུབ་དམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་.....
 ཅས་བཞེད་དེ། འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནི་འདིར་ཟད་པ་
 དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཟེར་བས་
 དེའི་ཕྱིར་འདིར་དམ་པའི་སྒྲ་མ་སྒྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགྲོག་
 པ་ལ་ཁྲིལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་པ་གསུམ་པ་ལ་དམ་པའི་སྒྲ་མེད་པས་བྱང་
 ཆུབ་སྣ་མ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ཞེས་
 ཟེར་མོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 དེར་སྒྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཞེས་པའི་
 སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་
 པའི་སྐབས་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེར་སྒྲོད་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་
 པར་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉི། རང་འགྲེལ་དུ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་
 ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ན་ཡང་ན་འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ། ཞེས་གསུངས་ལ།
 བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
 ལུགས་ནི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཐོས་སྒྲགས་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་

ཆུབ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དེར་སྐྱོད་པར་
བྱེད་པའི་ལམ་དེ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་.....
སྒྲིགས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་
ཐོས་སྒྲིགས་ཡིན་པར་བཤད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་དེ་(༡༡བ) བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དེར་.....
སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་དོན་རྒྱ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྒྲིགས་.....
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱོད་བཤད་ཅམ་ལ་ཁྲབ་པ་མི་
འཆའ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ནི་ཐོས་སྒྲིགས་ཀྱི་དོན་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དེར་སྐྱོད་པའི་ལམ་དེ་དོན་རྒྱ་.....
གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་...
ལམ་རྗེས་མཐུན་ཅམ་ཡང་མི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ལ་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་...
དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་འདྲའི་ལམ་རང་ཉིད་.....
ཀྱིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་པས་ཐོས་སྒྲིགས་སུ་བཤུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་
གྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཡང་
མི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་.....
རྣམས་ལ་བཤུར་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟོན་པ་
ལ། ཚུ་བར། དེ་རྫོགས་འབྲིང་རྣམས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་
སྒྲིགས་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་དང་སྤྲུལ་པ་ཡང་དག་པར་.....
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་འཁྲུག་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
སྤྱོད་རང་སངས་རྒྱུས་དག་བསྟན་དོ། །དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་རྒྱ་འཕགས་

པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་
 རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཁྱིང་བདག་ཉིད་གཅིག་...
 ཕྱིར་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་
 རྣོན་ནི། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་དེ་རྒྱགས་འབྲིང་རྣམས་(༡༢༣) ཞེས་བསྐྱར་
 རིགས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་བསྐྱར་མི་རིགས་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏ་ཏ་བྱུང་ཞེས་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་པ་
 ལ་བསྐྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་རྣོན་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་...
 ལམས་པ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཏ་ཏ་བྱུང་ན་ཞེས་པའི་
 སྐྱེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པའི་...
 ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་སངས་ཀྱིས་སྐད་དོད་ཏ་ཏ་བྱུང་ན་ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་སྐྱར་བ་གང་ཞིག་ །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐའི་བསྟན་བཅས་
 ལས་ཏ་ཏ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་། །བྱུང་ན་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ལྷག་ཅིང་ཡང་དག་པར་...
 རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ལས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱོད་པར་དང་ལྡན་པའི་སྐོན་ནས་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་ཀྱི་
 བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིགས་ལ་གོམས་པར་...
 བྱས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ལན་
 གསལ་བའི་མདོ་ལས།   རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུས་
 ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དམན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲིགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། (༡༢༡) སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་རྒྱས་རྟག་རྒྱ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་སློན་ནས་དེ་ཁོ་བ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་སྤྱད་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར།
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་ཞེས་པའི་དོན་ལ།   འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་
 ཤེས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་ཀྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་
 དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལས་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པས་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 ལྷག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤངས་སོ། །བསོད་
 ནམས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་ནི་ཡེ་ཤེས་གོང་རྒྱ་འཕེལ་བའི་བྱད་པར་...
 དང་ལྡན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ་ཁྱིམ་ཆེན་
 ལས། ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པའི་དོན། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་

ཐྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་བ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་འདིར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་་་་
 པར་གསུངས་པའི་ཐྱིར་དང་། དེ་སྐད་སྒྲ་བ་དེས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་དེ་འདྲོད་
 པར་འདུག་པའི་ཐྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་
 སའི་ལྷགས་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་ཀྱང་གཟུང་རྟོག་
 སྤངས་པའི་ཐྱིར་ཏེ། དེས་བདེན་འདྲིན་སྤངས་པའི་ཐྱིར་ཏེ། བདེན་འདྲིན་
 ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཐྱིར་རོ། །རྟོགས་འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་སོས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་ཏེ། འགྲེལ་(༡༩ན) བཤད་ལས། གལ་ཏེ་
 ཉན་ཐོས་ནམས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་རྟོན་ཅིང་་་་
 འགྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེ་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན་ངེ་ལྟར་ཉན་་་་
 ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡོད་པས། དེ་
 ལྟར་རིང་རུ་སོང་བར་དེ་ནི་སྒོ་ཡང་ལྷག་ཅེས་པ་འདིར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཐྱིར། དེས་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱོད་སྤྱིད་པ་མཐའ་
 མའི་ཆེ་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་རྣམ་ཤིང་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བའི་་་་
 འདྲིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་སུ་བདག་ཉིད་གཅིག་སུའི་ཐྱིར་རུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 ཏེ་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་་་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཐྱིར། བཞི་པ་སྟན་པ་ལ། ཅ་བར་སྤུབ་དབང་སྒྲིམ་ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་བཤད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་
 སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐྱིར་སྤུབ་དབང་་་་

ལས་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་
 ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་
 དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 དེའི་རྟགས་བསྟུན་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པ་དག་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྟན་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 བྱང་བར་གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་
 ལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྟོན་པའི་རིམ་པ་ལས་
 ཟུང་། ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ།
 ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་(༡༣༧) དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་
 ལས་སྐྱེས་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ངེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱང་བར་གྱུར་པ་ན། རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་ལ། དེ་ཉན་རང་
 གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་པ་དང་དེའི་དོན་བསམ་པ་དང་བསྟོན་པའི་
 རིམ་པ་ལས། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ་རང་རང་གི་ཐོབ་བྱ་
 ཟུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རང་
 འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉེ་བར་
 བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་ན་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་བྱིན་ཟུང་།
 མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མོད་ཀྱི།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྐབ་པ་པོ་དག་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྟོན་པར་
 ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ལྟར་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་

ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གོར་མ་ཆག་པར་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ་འཕགས་
 པ་ལྟས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཟུང་ན་འདས་པ་མ་སྐྱོད་ཀྱང་། །སྒྲི་
 བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་སྐྱོད་པར་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་
 བྱང་ཞིང་། །ཉན་སྐྱོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
 བསྟན་པ་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ལ་བོད་སྐད་
 མ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤུང་དབང་གིས་ཉན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་
 ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རང་རང་གི་འདོད་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤུང་དབང་ལས་ཉན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྐྱོས་མ་ཐག་དུ་
 དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། (༡༥) དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་འབྲེལ་ལས་དེ་གསུངས་ཞེས་
 ཟེར། འབྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། སྤུང་དབང་གིས་ཉན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་
 ཆོས་བསྟན་པས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་
 རང་རང་གི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་
 གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤུང་པའི་དབང་པོ་ལས་ཉན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་
 སྐྱོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མ་སྐྱོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་འབྲེལ་འདི་བྱང་ཞེས་བཞེད། འབྲེལ་བཤད་
 ལས། གལ་ཏེ་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉན་
 སྐྱོས་ལ་སྐྱོས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ལས་མ་སྐྱོད་པར་སྤང་བས། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པས་ཉན་སྐྱོས་ལ་སྐྱོས་པ་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བརྗོད་ཅི་ན། དེ་ལ་ལན་བསྟན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱོས་པ་སྒྲིན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་འདི་སྟབ་དབང་གི་རང་རྒྱལ་སྐྱོན་ཚུལ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དོགས་པ་དཔྱད་པའི་..... གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ལུང་དྲངས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། ཉན་ཐོས་དེ་རྫོགས་འབྲིང་རྣམས་སྟབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་རྣམས་སྟབ་དབང་གི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་... དེ། དེ་མི་འཐད་དེ། སྟབ་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་..... པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱེད་ཅུས་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ ཀྱི་སྟབ་དབང་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་དག་བཙམ་... པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་ཟེར་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ཅས་སོགས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དེ་བྱུང་། དེའི་དོན་ནི། ཚུད་པ་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ ཟབ་མོའི་ཆོས་(༡༥) ཉེ་བར་བསྟན་པ་དངོས་སུ་ཐོས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟབ་ པ་པོ་དེས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དག་བཙམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱས་པ་ མི་སྲིད་ཀྱང་ཆེ་རབས་གཞན་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཚུན་ཆད་རུ་ངེས་པར་རང་རྒྱལ་... དག་བཙམ་པའི་འབྲས་སུ་མངོན་རུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན། དེ་རྣམས་སྟབ་ དབང་གི་གསུང་ལས་འབྲུངས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལན་གངས་ གཞན་ལ་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལས་དེའི་འབྲས་སུ་... ལས་བསགས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མྱོང་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་རབས་གཉིས་པ་..... བན་ཆད་ལ་ངེས་པར་མྱོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་ པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚུ་ཤེས་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟག་

པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཚུ་བར། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་
 ཤིང་། ཁེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་
 ལས་བལྟམས་ཤིན། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། །
 ཁེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བལྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བས་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཁེས་
 བརྗོད་པ་མིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་རྣམས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
 རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་.....
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་ཡང་དག་པར་.....
 འདྲིན་རུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ནི་དེ་....
 བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་འདྲིན་རུ་འཇུག་པ་ལས་ནི་རི་ལྟར་འཕགས་
 པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཙམ་ལྟན་འདས་..
 རྒྱ་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་
 མ་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འདྲིན་རུ་འཇུག་(༡༥ན) པར་.....
 འདྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱའི་གཙུག་
 བོར་གྱུར་པ་ལ་སྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འབྲུངས་པར་བལྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་ཐུན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཆེས་
 བརྒྱུད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལ་མཚོད་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཚོད་པ་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཙམ་ལྟན་འདས་དེ་དག་གི་སྟོན་
 ཀྱི་སྟོན་ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ། རྒྱ་ཀྱ་ལ་
 སོགས་པ་མཐོང་ཞིང་ལོ་མ་འཇམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་
 ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་རུ་བལྟན་པར་བྱ་ཞིང་། རུས་དེར་ཉེ་བར་

ཡུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
 བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩིས་དང་རྩུ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གས་
 པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་འཆིལ་
 བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་རྩུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་
 རྩུ་དང་བ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་.....
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
 ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་ལྷང་
 དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་
 རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འབྱུངས་ཤིང་། ཞེས་བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་དེ་བཞིན་(༡༥བ) གཤེགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉེ་བར་.....
 བསྟན་པ་ཉམས་སྤྲངས་པ་ལས་འབྱུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་
 བའི་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་གལ་ཉེ་ཞེས་པ་ནས། འབྱུངས་ཤེ་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་
 ཡིན། གཉིས་པ་ནི། དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ། འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རིག་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྤྲེལ་ཡིན་པ་ནི་བདེན་མོད་གྱི།

ཞེས་པ་ནས། ཚྱོད་པ་འདི་ནི་ཚུལ་དེ་གཉིས་ནས་པར་མ་བྱེད་པའི་ཚྱོད་པར་
 འགྲེལ་པས་ལན་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོགས་་་་
 པར་མི་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པར་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་་་་་
 དང་། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་ལན་དང་། སྐྱབ་
 བྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་མོད་ཀྱི་ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་དོན་
 ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པ་དང་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་བཞག་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནམས་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་
 ཆོས་བསྟན་པ་ལས་བྱང་སེམས་སྤྱུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པས་དེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱུ་བཞག་་
 པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འཁྲུངས་པས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་པར་བཞག་པ་ནི་་
 གང་ཞིག །དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འོན་ཀྱང་ཞེས་པ་
 ནས། འདོམས་པ་ཡིན་མོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་བྱང་པར་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་་་
 འཁྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གནས་སྐབས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་(༡༦ན) དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་རི་ལྟར་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་བདག་་
 ཅག་གི་སྒྲོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་་་་་
 འགའ་ཞིག་དང་རྒྱད་ཐ་དད་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་་་་་
 ནས། དེ་ནམས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་འཁྲུངས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱགས་པ་

མཛད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ལྷུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་
 པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཐུག་འཆའ་བ་ལྟར།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེའི་བྱིར་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་
 པ་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱུགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད།
 དེའི་དོན་ནི། དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས་འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་རྟོགས་.....
 པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་
 འཕགས་པ་ལ་མཆོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ཐུན་ཐུན་
 ཆོགས་པ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བའི་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཤིང་གི་སྤྲོད་བུ་དོན་
 ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་ཤིང་གི་ཐུ་གུ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བྱེད་དགོས་
 པ་ལྟར། སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྷན་
 པའི་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་དོན་ཏུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་ཐུ་གུ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པའི་འཁོར་དེར་ཉེ་བར་
 རྒྱུར་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐུང་པོ་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་(༡༦༥) ཡོད་པའི་བྱིར།
 བདུན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གསུམ་ངོས་འཛིན་པ་ལ། ཅ་བར་སྟོང་
 རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེས། སྟོང་རྗེའི་
 སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་རྗེ་ནི་བཅེ་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཏུ་འཆད་

པར་འགྱུར་བའི་ནམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་པོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒོ་
 གི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
 ཤེས་རབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་
 མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་བགྱིཌ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ནི་དབྱིངས་དང་མཉམ་
 པའོ། །སྒོ་བྱར་ཏུ་བྱང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པར་བགྱི་བ་
 ཅམ་དང་ཤེས་པ་པོས་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་ཅམ་ཏུ་བས་
 བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་
 བྱའོ་སྟམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་གང་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིཌ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
 ཤིང་། །ཞེས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་
 པར་བཤད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནམས་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་གང་གི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་
 ཀླང་པ་གཉིས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་གང་ལས་འབྱུངས་པའི་རྒྱ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲས་དང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་
 དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་(༡༧) བྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྟུལ་དང་བྲལ་འདོད་
 ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་བཙེ་བ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་མེད་སྒོ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་

དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་
 བོ་ཡོད་པ་དེ་རྟག་མཐའ་དང་དངོས་བོ་མེད་པ་དེ་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་
 བའི་སྒྲ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཞེས་པའི་སྐབས་
 ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲ་སྒྲུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོད་བ་.....
 ཐོན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་ཏུ་རྫོགས་.....
 པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏུ་བྱུང་བའི་.....
 སེམས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་.....
 སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ལྡན་ཀྱི་སྒྲ་.....
 རིགས་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་
 རོ་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལྟག་པའི་
 མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་.....
 རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས།
 གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་.....
 མངོན་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་དང་། ཇིག་ཆེན་ལས། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཆེད་ཏུ་ཐོབ་བྱ་བྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཉིད་སེམས་.....
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པར་བྱ་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་
 ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལེགས་ཤིང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་.....
 དང་། ལྷགས་འདི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། (༡ ག) ཡང་
 མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བཞུགས། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོང་ཏུ་

ཆུད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་...
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱང་། ཐོབ་བྱ་རྒྱུགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །
 རིག་ཆེན་ལས། གཞུང་གཞན་དུ་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་དུ་བཀོད་པའི་ཉན་
 རང་གཉིས་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ཡུལ་དུ་མ་བཀོད་པར་མ་བཟད་ཅེས་པའི་གཞུང་...
 གཞན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བྱེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཉན་
 རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
 ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་གྱུར་པའི་
 བྱམས་སྦྲོན་ལས་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་སྦྲོན་
 ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དེ་མངོན་...
 རྒྱུགས་རྒྱལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྒྱུགས་རྣམས་ཉན་རང་ལ་
 མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་
 མཆོད་བརྗོད་དོན་གྱིས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུའི་གཙུག་
 བཞི་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། རྒྱལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དོན་
 ཀྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མངོན་རྒྱུགས་རྣམས་དུ་ཉན་རང་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་ཐལ། དབུ་མ་
 འདུག་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉན་
 ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད་བརྗོད་མཛད་...
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་ལ་དོན་གྱིས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 དེ་རྣམས་(༡༥ན) གྱི་རྒྱུའི་གཙུག་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་མཆོད་བརྗོད་...

མཛད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱལ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་མཚན་པར་བརྗོད་པས་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་
 ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་པོ་སྟེ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པའི་དབང་
 པོའི་གསུང་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་རྟེ། ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅའ་མའི་ཆོས་
 བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་དེ་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལྷ་འབྲིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ལྷ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་འཐད་པར་ཐལ་སྟེ།
 འདོད་མི་རུས་རྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན་ཐེག་
 པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ན་ཡུམ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་འགྲིག་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་སྟེ།
 འདོད་ན། ཡུམ་འབྲིང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡང་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ།
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉན་ཐོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལྟག །བྱང་
 སེམས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དམན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། ཉན་ཐོས་དེ་རྟོགས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས་ཞེས་པ་འདིས་རང་
 རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ལས་ལྟག་ཅིང་། ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པར་བསྟན་(༡༥) པའི་ཕྱིར་རྟེ།

རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་
ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་སྤྲོས་
རིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་
འབྲིང་ཏུ་བརྗོད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་རེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་ཡོད་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རང་
རྒྱལ་དགྲ་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཡོད་པར་……
ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་……
ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ།
རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་
གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མེད་པ་ལྷན་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་དེ་རང་
རྒྱལ་དགྲ་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་རྒྱ་
མཚན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཆས་ཅན། རང་འབྲས་གཟུགས་སྤྱི་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྩིས་འདོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་
ཚྭ་གས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱི་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚྭ་གས་དེ་དེ་ཡིན་པ་ལྷན་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱལ་
དགྲ་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཚྭ་གས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙམ་
པས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱུ་ཚྭ་ཚྭ་གས་གཉིས་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསེ་ཏུ་ལྟ་

བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩལ་གཉིས་གསེག་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་(༡༩) པ་ལ་དེས་མ་བྱལ་སྟེ། ཆོགས་སྤྱད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས་
 ཆོགས་གསེག་པ་ལ་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་
 རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཡིན་ན་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩལ་གཉིས་བསགས་པས་བྱལ་
 པའི་ཕྱིར། དྲིན་ལན་གསལ་པའི་མདོ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་བསྐྱལ་
 པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་རྩལ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། ཁེས་དང་། མཛོད་ལས། བསེ་རུ་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱ། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་
 ལ་ཆོགས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་གཉིས་པལ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། དོན་དེ་མ་ཆང་བ་གཉིས་ནི་ཆོགས་པལ་པའོ། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་བསྐྱལ་
 པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་རྩལ་གཉིས་བསགས་པས་བྱལ་པར་ཐལ། བསྐྱལ་ཆེན་
 བརྒྱུ་རྩལ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལ་བྱད་.....
 པར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། གོང་རུ་
 འཕེལ་བ་ནི། ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་གོང་ནས་གོང་རུ་རྩེ་བཟང་རུ་འགོ་བཤོ། དེ་ཡང་
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་རྩལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི།
 ཉན་ཐོས་ལྟར་ལམ་ལ་གོམས་པ་སྤྱིང་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་པའོ། ཁེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྤང་བྱ་གཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ཆེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་
 རང་རྒྱལ་ལམ་རུ་འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུ་རྩལ་གཉིས་གསེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཀྱན་བརྟུས་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་
 རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། ཁེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན།
 རྒྱུན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་རུ་འཇུག་པ་
 སྐགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་སློབ་

བ་དང་རང་རྒྱལ་སྒྲིབ་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྤང་དཀའ་སྤེའི་བྱད་པར་.....
 ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་རྟུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་
 བྱེད། འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
 (༡༩) པའི་བྱེད། ཁོ་ན་རེ། མདོ་ལྡན་རྒྱལ་ལས། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་ལྷན་གཉིས་
 དེ། རྟེན་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་དང་། རྟོན་མཐོང་འདྲོད་ཆགས་བྲལ་བ་
 དང་། འདྲོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདི་དམན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་རྟུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བྱེད་ན།
 མ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་རང་ལམ་རྟུ་
 རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་གི་སྐབས་སུ་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ཕར་
 བྱོན་ཐོག་པའི་རང་ལམ་རྟུ་རིགས་ངེས་པ་ཐོབ་པས། ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་ས་
 བརྩུ་པ་མ་ཐོབ་པའི་བར་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྤྲུག་ལམ་རྟུ་མི་འཇུག་...
 པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ། ཆོགས་སྤྱད་གྱི་རང་རྒྱལ་མེད་པར་ཐལ།
 ཉན་ཐོས་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱོད་རྟུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་བྱེད་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་
 ལམ་རྟུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་པའི་བྱེད། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་
 དང་གསུང་སྟེས་དང་། རང་བྱང་རྩལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། ཞེས་
 རང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་.....
 བྱེད། དེ་ནས་ཆོགས་སྤྱད་ལ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་སོང་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་
 གསུམ་ཆོགས་གསོག་རྩལ་གྱི་བྱད་པར་མི་མཐུན་པ་སོགས་རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་
 རྒྱལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི།
 སྐབས་འདིར་སྤྲ་ཇི་བཞིན་རྟུ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་ཆོགས་
 ལམ་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་རྟུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་རྟུ་རིགས་ངེས་པས་བྱུང་པའི་བྱེད། བཞི་

བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། རྗེ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོད་པ་ཤད་
 རྩ་མའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཤད་འདི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་.....
 སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤྱོད་དོས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་ལ་
 སྤྱོད་པ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་མ་བྱལ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྐམ་ལས་སྦྱོས་པའི་
 པར་ལ་མཚན་སྦྱོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་དོས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་བཞིན་(༢༠ན) རྟོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་
 འདོད་པའི་ཉན་ལ་མཚོང་ལམ་སྟོབ་པས་བྱལ་ལ། མཚོང་ལམ་དེ་ཡང་དག་
 པའི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་སྟོབ་པའི་ཆེ་དེ་གཞན་ལ་...
 ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་འདུལ་བ་ལྷུང་ལས་མང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།
 གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་...
 པའི་ཆེ་སྤྱོད་པ་ཤད་འདི་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཡང་གཅོད་དགོས་པར་...
 འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་
 པ་ནི། མཚན་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་བེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཉན་ནས་བསྐྱེམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྟོབ་པ་ན་དོན་དེ་གཞན་ལ་ཐོས་པར་.....
 བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྐབས་འདིའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཡང་
 དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་བུ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ།
 འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱོད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་
 མེད་ཁམས་ན་གདམས་ངག་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ། དེ་ལ་ཡང་

དག་པའི་ཞེས་པ་ནས་འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་……
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་མེད་
 ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་……
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་རྒྱུའི་ཡང་དག་པའི་གདམས་……
 དག་གི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་རང་གི་འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །
 འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཅམ་མོ། ཞེས་བཀོད་པ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཐོས་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པར་(༡༠༥) ཐལ།
 དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་རུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་……
 པར་ཐལ། བྱེད་ཐོས་སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུའི་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྒྱགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་
 དོན་རུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་སྒྲགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། ཞེས་
 སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱེད་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་སྐྱ་བཤད་དེ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱ་བཤད་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པར་སང་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཏ་ཏུ་བྱུང་ན་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 གང་ཟག་གསུམ་ཆར་ལ་འདུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་ལགས་ཏེ། ཏ་ཏུ་ནི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་དོ། །བྱུང་ན་ཁོང་རུ་རྒྱུད་པ་ལོ། །ཞེས་སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྒྱགས་པ་བྱུང་ན་སྒྲི་སྒྲི་དོན་རུ་བྱས་པའི་ཆེ་དོན་……
 དེ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་རྒྱགས་པའི་སྐྱས་རང་སངས་རྒྱས་……

གྲུང་བསྟན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་བསྟར་རོ། སྤྱིར་བཏགས་སྤྱུ་ལ་བསྟར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱུ་ལ་བསྟར་འདྲིར་མི་འཆོམ་མོ། སྤྱུ་ལ་བསྟར་ནི་པར་འདབ་མ་རྒྱལ་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བཤད་པས་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་བསྟར་མི་དགོས་མོ། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་དག་ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱུ་ལ་བསྟར་རྒྱ་ཡོད་པར་འཆད་པའི་ཆོམ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པ་དང་། མེས་བྱ་ལ་ཡང་སྤྱུ་ལ་བསྟར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱུ་ལ་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱུ་རྒྱལ་པར་ཞེས་པར་འགྱུར་ལ་དག་བཅོམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡོད་ན། ཉན་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱལ་པར་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་སྤྱོད་སྤྱུ་ལ་བསྟར་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱུ་ལ་བསྟར་སངས་རྒྱལ་གྲུང་བསྟན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་བསྟར་རོ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་(༡༧) མོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྱེད་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་ལ་ཞེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་བསྟར་རོ་ཞེས་སྤྱུ་ལ་བསྟར་དགོས་པར་མཆོངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་བཏགས་སྤྱུ་ལ་བསྟར་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱུ་ལ་བསྟར་འདྲིར་མི་འཆོམ་མོ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱུ་ལ་བསྟར་འདྲིར་སངས་རྒྱལ་འབྱེད་གི་སྤྱུ་བཤད་མི་འཆོམས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱུ་ལ་བསྟར་སྤྱུ་ལ་བསྟར་པར་ཞེས་པ་དང་གཉིད་སད་པ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་བསྟར་དགོས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་སྤྱིར་དང་། མེས་བྱ་ལ་ཡང་སྤྱུ་ལ་བསྟར་ཤིང་། སངས་རྒྱལ་པར་སྤྱུ་ལ་བསྟར་སངས་རྒྱལ་དེ་འདྲིར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དགག་པ་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཉ་ཏུ་སྤྱུ་ལ་བསྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་བསྟར་ཞིང་། ཉན་རང་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱུ་ལ་བསྟར་པ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཁྱེད་རང་གི་རང་ལུགས་འཆད་པ་དག་བཅོམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱུ་བཤད་རྒྱ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཉན་མངས་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཆང་བ་ལ་སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་
 མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་དགྲ་བཙུམས་ལ་རྒྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཏུ་
 མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབས་འགོ་བརྟན་རྩེ་ལྷང་ཤེས་བྱེད་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་དངོས།
 གཞན་ཡང་བྱང་ལེན་ས་བརྒྱད་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཏུ་ཡོད་.....
 པར་ཐལ། དེ་ལ་སངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཏུ་ཡོད། རྒྱས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཀྱང་
 བཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉན་མངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའི་གཉིད་ལས་སངས་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་
 པར་ཐལ། བྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། དེང་སང་གི་འདྲུག་གཞུང་ནམས་སུ་ཉན་ཐོས་སངས་(༢༡བ) རྒྱས་འབྲིང་
 རྣམས་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་འབྲུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
 ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་བསྐྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལོ་རྒྱུ་བ་ཉི་མ་གྲགས་ནག་ཆོ་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱགས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་
 སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་བསྐྱར་ཞིང་། ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་
 བ་གྲགས་རྒྱལ་སྐྱགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཞེས་ཆོག་དོན་ལ་.....
 དབུད་ནས་བསྐྱར་བ་འགྱུར་དག་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། རྒྱན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དག་གིས་བསྐྱར་བའི་སྤྱོད་པ་འགྱུར་རྣམས་
 ལ་ཕྱིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་མཛད་དེ་འགྱུར་དག་པ་མང་ཏུ་ཡོད་པ་
 བཞེན་ནོ། །དགག་པ་བར་པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 འབྲིང་སྐབ་དབང་སྟེས། ཞེས་པ་འགྱུར་དག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་སངས་
 རྒྱས་འབྲིང་གི་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པར་ཤིག་ཆེན་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་བྱོད་ཀྱིས་

གནོད་བྱེད་སྟོན་རྒྱ་མ་བྱུང་བར། བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་
 འཕུལ་འདུག་པའི་ཕྱིར། དགག་པ་བཞི་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དགག་པ་
 འདིའི་དོན་བྱུང་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིད་སངས་པ་
 དང་པད་འདབ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་འདུག །དོན་
 བྱུང་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིད་སངས་པ་དང་
 པད་འདབ་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
 གསལ་བ་དེར་ཐལ། དེ་ཐེག་པ་རྒྱུད་ཏུ་འདྲེན་བཅོམ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། སྤུལ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་བྱས་པ་ལས་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། སྐབས་འདིར་ལྟན་ཅིག་
 བྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤུལ་པའི་བྱང་
 སེམས་ཞེས་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འགྲེལ་ལ་ས།
 འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་(༡༩ན) སྐབས་འདིའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱི་
 བྱང་སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལས་འབྲུངས་པའི་རྒྱལ་གཅིག་འཆད་……
 རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་འདི་གསུམ་
 གང་གི་རྒྱུར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་མ་མཐའི་ཐོག་མ་ལམ་ཁྲགས་ཀྱི་……
 ཐོག་མ་ལ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྒྱུར་འཛོག་
 པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་མ་ཐག་བྱང་སེམས་སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཐའ་
 གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་……

དེ། བྱང་སེམས་ནམས་ནི་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས།
 དེའི་འག་རུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་པར་ཐུན་རྒྱག་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་
 བུའི་ཤར་ཐུན་ལ་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་ཉིད་ནས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱོབ་པ་ཡིན་པའི་ཐུང་། མི་བྱེད་ན་ནི་ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་
 སེམས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲན་གྱི་སྦྱོར་ཤིང་གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་སུ་
 བཤད་པ་དང་། འགལ་བར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་ནས།
 ལན་རུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་རུ་འགྱུར་བའི་ཐུང་། ཐུགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་
 མི་ཡིན་པའི་ཐུང་། དང་པོ་ཁས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤར་བཀོད་པའི་སྦྱོར་མེད་
 དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་རུ་འགྲོ་རྒྱུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེམ་
 པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྐྱེམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་.....
 དངོས་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཐུང་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རྩ་
 མུང་བ་དང་། ཤུན་པའི་ནང་གི་རྩ་མུང་བ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་རུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་ཅན་ནི་ཆོག་རྗེས་འབྲངས་...
 པའི་གོ་བ་ཅན་ཡིན་པས། བྱར་ཤིང་གི་ཤུན་པའི་རྩ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཟེར་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་སྦྱོང་
 བའི་མན་ངག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རུ་སྦྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་(༢༣བ) ཡིད་ལགས་...
 པར་ཁུལ་ཐུབ་པའི་མུང་བ་བྱང་པར་ཅན་སྦྱོས་པ་ནི། ཤུན་པའི་ནང་གི་བྱར་
 ཤིང་དངོས་ཀྱི་རྩ་དང་འདྲ་བས། སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་
 འདི་ལ་དགོངས་ནས། ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བ་ལས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་
 བཞེན་སྟེ་བ་དེ། །རྩ་ལྟ་བུ་དེ་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱོར་རུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཅའ་
 ནས་དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྦྱོར་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟེ། །དེ་ནི་ཤིན་རུ་མི་འཐད་དེ།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་
 ཞེས་པས་ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཁེམས་དང་། སྤྲན་གྱི་རྒྱན་ཤིང་གི་ཕྱ་གྱ་ལྟ་
 བུའི་བྱང་ཁེམས། ལམ་ཁྱགས་གྱི་བྱང་ཁེམས་ཐོག་མ་ལ་བྱེད་པར་ཁས་སླངས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྤྱ་སྤྱབ་དང་བྱམས་པའི་གཞུང་གཉིས་དང་འགལ་ཏེ།
 ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར། ཇི་ལྟར་མར་ངོའི་བཅུ་བཞི་ལ། ཟླ་བ་ཅུང་ཟད་
 སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མོས་སྤྱད་བཞུགས་ནམས་གྱི། ཆོས་གྱི་སྤྱ་ཡང་ཅུང་
 ཟད་སྤང་། །ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལྟར། །
 །དེ་བཞིན་ས་ལ་ཁྱགས་ནམས་གྱིས། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །
 ཞེས་ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཁེམས་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱད་བྲ་མར། ཇི་ལྟར་རྒྱག་སྤྱགས་རིམས་སྤྱེས་པས། །ས་པོན་ཤུན་པ་གཙོང་པ་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤངས་དག་ནི་རྟོགས་པར་
 འགྱུར། ཞེས་ས་པོན་གྱི་ཤུན་པ་དང་བཅད་ནས་ཕྱ་གྱ་སྤྱེས་པའི་གནས་སྐབས་
 དང་། །མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་ནས་མཐོང་ལམ་སྤྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དཔེ་
 གྲོལ་དུ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ། བམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ཕྱ་གྱ་སྤྱོད་འེེ་ནང་
 བས་ཕྱིར་ཐོན་པ་དང་། །འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱས་མངལ་ནས་
 ཕྱིར་བཅས་མ་ཐག་པས་མཚོན་པའི་བྱང་ཁེམས་ནམས་ཀྱང་ལམ་ཁྱགས་གྱི་……
 ཐོག་མའི་བྱང་ཁེམས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདྲོད་ན། རང་
 ཉིད་གྱི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ལྷང་དེ་གཉིས་གྱི་དོན་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་ཁེམས་……
 བསྐྱེད་ལ་(༢༩༩) འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཁེམས་བསྐྱེད་ནས་
 རིང་དུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དོན་དམ་པའི་ཁེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་ནས་
 ཡིན་ལ། སྤང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་དང་པོ་ནས་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ལྷང་སྤྱ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སོ་སོ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་བའི་ཆོགས་རྒྱུ་གསུམ་གའི་དོན་ཡང་མདོ་དའི་

དོན་བསྐྱུས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་.....
 མང་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར། དེས་
 ར་ཁོང་གི་ལུགས་ལ། མར་ངོའི་བརྩ་བཞིའི་ཟླ་བ་དང་། ལྷོན་ཤིང་གི་ས་པོན་
 ས་ལོག་ཏུ་བརྩག་ནས་ཕྱ་གུ་མ་ཐོན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ར་མ་མཁའ་
 ལྷིང་གི་ཕྱ་གུ་སྒྲིང་འི་སྐབས་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འཁོར་ལོས་
 བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མངལ་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་མོས་སྦྱོད་
 གྱི་སྐབས་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཞིང་། ཟླ་བ་ཆེས་པ་སོགས་བཞི་ས་དང་པོ་དང་
 དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ནི། མདོ་ཞེ་ས་བརྩ་བ་དང་། དུམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། རྒྱུད་སླ་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྷ་བུའི་བྱང་
 སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་
 སྐུས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པ་དང་ས་དང་པོ་བ་དཔེ་དོན་ཏུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། གཞི་གང་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་མངལ་ནས་བཅས་མ་
 ཐག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་དང་དཔེ་དོན་ཏུ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་། ར་མ་མཁའ་ལྷིང་གི་
 དབང་པོའི་ཕྱ་གུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་དང་དཔེ་དོན་ཏུ་
 སྦྱར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུད་སླ་མ་ལས། ས་
 བདུན་ལ་བརྟེན་ངོ་མ་རྣམས། །མངལ་སྐབས་ངོ་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་
 སྐབས་བྲལ་འདྲ་མི་(༢༩བ) རྫོགས་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའང་བཞིན། །
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་བ་དེ་ཟླ་བ་ཆེས་པ་ལྷ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་རྫོགས་

རྒྱུན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྲིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མ་ཟུབ་
 བ། རྒྱུད་སྒྲ་མར། ཇི་ལྟར་ཐུག་སྟགས་རིམས་སྐྱེས་པས། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས།
 མཐོང་ལམ་ཐུ་གུ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་གསུངས་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
 པ་སྒྲན་གྱི་ལྷན་ཤིང་གི་ཐུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱབ་པ་ཡོད་
 པ་བྱད། གཞན་ཡང་། ཆོས་དབྱེངས་བསྟོད་པའི་ལུང་དེས་ཟླ་བ་ཆོས་པ་ལྟ་
 བུའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
 ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐོང་སྤངས་དང་བལ་བའི་བྲམ་
 ཆ་དང་ཟླ་བ་ཆོས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 མཁུག་དུ། ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའི་བཙོ་ལྷན། །ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་
 གསལ། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ཡང་རྫོགས་པར་གསལ། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་
 མ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་ཆོས་སྤྱད་དང་། ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དཔེ་དོན་དུ་སྒྱུར་ནས་བཤད་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུད་སྒྲ་
 མ་ལས། ཇི་ལྟར་ཐུག་སྟགས་རིམས་སྐྱེས་པས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ།
 ལུང་དེས་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་སྒྲན་གྱི་ལྷན་ཤིང་གི་ཐུ་གུ་ལྟ་བུའི་བྱང་.....
 སེམས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་གྱི་
 མཐོང་སྤངས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྤངས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྤངས་ལ་བྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདི་དག་གི་བྱིས་རྣམས་དང་། །དགྲ་བཙུན་
 སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལྷན་རྣམས། །རིམ་གྱི་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་
 གཉིས་གྱི་མ་དག་ཉིད། །ཅིས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་གཉིས་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་གྱི་

རྩི་མ་གཉིས་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་། (༢༩ན) སྤངས་དང་སྒྲོམ་སྤངས་གཉིས་...
 ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་སྒྲོབ་དང་ཞེས་པའི་སྒྲོབ་པ་དེ་
 ཐེག་དམན་སྒྲོབ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་སྒྲོ་ལྷན་ཞེས་
 པའི་སྒྲོ་ལྷན་དེ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གནས་...
 སྐབས་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་.....
 བར་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་མ་དག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་
 གསུངས། ས་དང་པོ་ནས་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤངས་
 ཀྱིས་དག་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱིས་མ་དག་པས། དག་ལ་མ་དག་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀས་དག་པས་ཤིན་
 ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེས་ན་འདིར་བསྟན་
 ཆོས་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱང་སེམས་དང་།
 རྒྱུད་སླ་མར། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམས་བཞིན།
 སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་
 རོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དེ་ནི་
 ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཟེར་
 བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་དག་ལ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱིས་མ་དག་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཞེས་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ།
 བྱོད་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ལས་དངོས་སུ་འབྱུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་...
 དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱོད་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཞེས་
 སྤགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། བྱོད་

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་(༡༩༧) པའི་ཕྱིར།
 འདྲི་དཀྱིལ། བྱེད་མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་དག་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་དཀྱིལ། བྱེད་ཀྱིས་
 མཐོང་སྤངས་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་དཀྱིལ་རྩལ་ཏེ། བྱེད་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་
 དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་སྒྲི་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་པ་འདིས་ནི་བདེན་
 གྲུབ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་རྒྱ་འདྲི་དཀྱིལ་བཀག་
 ཅེས་པ་བཤད་འདུག་པ་འདིས་ནི་བདེན་གྲུབ་དང་བདག་མེད་གང་རུང་མ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་གཅིག་བཞེད་པར་བྱས་འདུག་
 པ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་མེད་པར་
 ཐལ། བདག་མེད་མ་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚྱོད་
 བསྐྱོག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོགས་ནས། རང་བཞིན་ཉིད་རྒྱ་རབ་
 བསྐྱོབ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལས་འབྱུངས་པའི་ཆད་
 གྱུར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྟོང་
 མཛད་པར། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་
 སྒྲི་ལས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པའི་ཆད་ངེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་
 དགོས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཚོགས་སྒྱུར་ནས་ཡོད་གྱུར་ངེས་སྟེད་
 པའི་སྤྱི་ཤེས་པར་འཕགས་པ་ལ་འཛོག་དགོས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ།
 ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྷན་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་མཉམ་ཞལ་གྱིས་
 བཞེད་པར་ཐལ། དེས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་སེམས་
 བསྐྱེད་གཉིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་རྒྱུ་མཉམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེད་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་
 དེ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 དངོས། དང་པོ་སྒྲ། གཞན་ཡང་། ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་(༢༥ན) སྦྱར་ལམ་པ་མེད་...
 པར་ཐལ། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 བསྐྱེད་གུར་ན་སྐད་ཅིག་གི། བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་སྒྲས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་
 བའི་སྒྲས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་
 པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར། རྒྱལ་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་ན། མཆོ་སྐྱེས་ཡིན་ན་མཆོ་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། འདྲོད་ན། སྐམ་ལ་སྐྱེས་པའི་པར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་
 བའི་སྒྲས་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལས་འབྱུངས་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 ས་དང་པོ་བ་དེ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱལ་བའི་སྒྲས་པོ་འདི་ཡི་
 སེམས་གང་འགོ་བ་ནམས་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་...
 བའི་སྒྲས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་བའི་
 སྒྲས་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་དེའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་སྟོན་དུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྟན་
 ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་...

ན་མ་བྲལ། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟོང་རྗེ་དེ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྟོང་
 རྗེ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིར། གང་བྱིར་བཅེ་ཉིད་ཅེས་སྐགས་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཏེ། ཉགས་འོག་ཏུ་སྐྱབ་བེར་ན། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་(༡༥༡) ཡིན་ན། འབྲས་རུས་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བའི་
 སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། དེ་དང་འབྲས་རུས་གྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་དགོས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་བྱིར། དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐོག་ཐ་དར་
 གསུམ་རུ་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དབྱ་མ་འཇུག་པའི་
 སྐོག་མར་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མཚོན་བརྗོད་མཛད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་
 འདིའི་སྟོང་རྗེ་དེ་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སྟོང་རྗེ་ལ་བྱེད་རིགས་……
 པར་ཐལ། དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་སྟོན་རུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ན། མ་བྲལ། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་
 སྟོན་རུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་
 རྗེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་བྲལ་མཚན་དེ་ལ་བྲལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་གྱི་སྟོན་རུ་འགོ་རྒྱུའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་མན་
 ངག་བརྟན་གྱི་ནམ་གཞག་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །ཙ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་སྟོང་རྗེ་དང་། འབྲས་རུས་གྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་རྗེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྲལ།

དེ་ལ་རྟེན་ཆེན་ལས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གུར་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ནི་སོག་མའི་
 སྒྲིང་རྩེ་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་གཞན་ནམས་་་་
 ཀྱང་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད་པ་པོ་བྱང་སེམས་སུ་་་་
 བཤད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པར་་་་་
 ཐལ། དེ་དང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 (༢༥ན) ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སེམས་གང་བསྐྱེད་པ་་་་
 སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཚ་བར་འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། རྟེན་ཆེན་
 ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་འགྲོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སེམས་
 བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་་་་་
 སེམས་བསྐྱེད་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༥ གང་བྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ། གོང་དུ་སྒྲིང་རྩེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་དང་འདིར་བསྟན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟགས་པའི་
 སྒྲོ་གྲོས་གསུམ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གསུམ་
 ག་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པར་མཚུངས་ན། སྐབས་འདིར་སྒྲིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་གཙོ་བོར་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྟགས་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྒྲོ་གྲོས་གཉིས་ཀྱི། ཚ་བ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 ལ་རག་ལས་པས་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་བྱ་
 བའི་བྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་གཞུང་འདི་གསུངས། དེ་ལྟར་རང་འགྲེལ་
 ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚ་བ་ཡང་སྒྲིང་

རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་རྗེ་གཙོ་པོ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པར་འདོད་པས། གང་
 ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་སྤུན་ཆོག་མཁུ་འདིའི། །ས་པོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་
 རྒྱ་འབྲ་ཡུན་རིང་ཏུ། །ཡོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ཡུར་པ། །
 དེ་ཕྱིར་བདག་གི་ཐོག་མར་སྟོང་རྗེ་བསྟོན་པར་བགྱི། །ཁེས་སྟོས་སོ། །ཁེས་
 གསུངས། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། རང་འཁྲེལ་
 ལས། འདི་ལྟར་སྟོང་རྗེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་བ་ཉིད་
 གྱི་སེམས་ཅན་སྤྱད་བསྐལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལྟས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་བྱ་བར་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱད་
 བསྐལ་ནས་བཏོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ངེས་པར་(༡༥༦) སྤྱར་བར་བྱའོ་སྟུང་
 ཏུ་ངེས་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་
 མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་ན་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འབྱུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ས་པོན་ནི་སྟོང་རྗེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་ལས།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྟོང་རྗེ་སྟོན་བཏང་སྤྱོད་པ་ཀུན། །ཡེ་ཤེས་དྲི་
 མ་མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོན། །ཅེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རུས་ཕྱིས་སྟོང་རྗེའི་རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་
 བརྩས་པར་མ་གྱུར་ན་འབྲས་བུའི་ཆོག་མཁུ་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདི་ངེས་
 པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པས་
 ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་བྱིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྟོང་རྗེས་སྟོན་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྲལ་
 བར་གྱུར་ན་ནི། འདི་རུས་ཡུན་རིང་པོར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ།
 འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་ཆོག་མཁུ་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
 པ་རྣམས་བར་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་དབུ་མ་འཇུག་
 པའི་ཐོག་མར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་གཙ་.....
 བོར་བསྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། བར་དུ་གལ་ཆེ་བ་རྒྱ་ལུང་ལྟ་བུ་
 དང་། ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྟིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ལྟར་
 ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བར་གསུངས། བར་དུ་
 གལ་ཆེ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། བྱང་རྒྱབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཞེས་པ་ནས།
 ཟུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐ་མར་གལ་ཆེ་
 ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནས་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེ་ཡང་དང་པོ་ལ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བ་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། (༢༡) འདིར་བསྟན་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་
 སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་གྲས་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་ཡང་སྟིང་རྩེ་ལ་.....
 ཐུག་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ནགས་སྐྱབ་པ་ལ་འགྲེལ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་
 བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་ལ་ཐུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་པའི་ཐུགས་བསྟན་གྱི་དོན་བཤད་
 པའི་སྒོ་ནས་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་.....
 ཐུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཙ་བ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་མཐོང་
 ནས་དེ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟིང་རྩེ་རང་.....
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད། དེའི་རྩིས་སུ་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེད་ནས་བཏོན་
 ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་བྱང་རྒྱབ་དུ་སེམས་

བསྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་དེ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
 རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་སོགས་པར་སྤྱོད་དུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་བྱེད་པར་དུ་ཕྱིར་
 ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འབྲེང་བར། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལ། སྤྱིང་རྗེ་སྤྱོད་བྱང་སྤྱོད་པ་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་
 མེད་བཤད་པ། །སེམས་ཡོད་སྤྱོད་ཞིག་དེ་ལ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་
 པོས་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་མཐོང་ནས་ཐོག་མར་སེམས་.....
 ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བརྩེ་བ་.....
 སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་.....
 བསྐྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ།
 དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་.....
 རུས་མི་རུས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་.....
 གཙོ་བོ་(༢༧) བདེན་འཛིན་སྤྱོད་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་སྤྱོད་རུས་མི་རུས་
 བརྟགས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་བྱེད་བསྐྱེད་ནས་
 བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛིག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་
 མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་
 མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་གཏུལ་བྱ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་དར་རྒྱུག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
 དབང་པོ་རྣམས་པོས་ནི་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་ཐོབ་རུས་པ་གཉིས་ཆད་མས་

ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྟེ་མ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
 རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་མཐོང་བར་དམ་བཅའ་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོའི་ལྷགས་་་་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་བཅས་
 པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་་
 རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་རྟོགས་ལ། སྟོང་ཉིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པ་
 ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་རྒྱས་པར་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་་་་་
 དཔགས་ན་དབང་པོ་རྣམ་པོས་ཐར་པ་ཅམ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་སྟོ་བ་ལ་ཡང་་་་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞིས་་་་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགེལ་གྱི་ལུང་ཆོན་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སྟོང་རྗེ་
 ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་
 ལུང་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་
 རྒྱས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱན་པར་མ་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བར་་
 མི་འགྱུར་ཞིང་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་་
 བའི་ཕྱིར། ལུང་ཆོན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཆོགས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་ཐ་མར་གལ་ཆེ་བ་ལོ་རྟོག་སྟོན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 (༢༢ན) སེམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་ལས་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་་་
 སྐབས་ཐོབ་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་བཅའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་ལ། གཞན་
 དོན་རྒྱད་ནས་འཕགས་པའི་ཆོགས་མདོན་པར་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་་་་་
 ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བཙེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་སྤུན་ཆོགས་བསྐྱེད་
 པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ན་བཙེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དུ་་་་་

ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་སྤྱིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་
 གྱུར། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྣོན་ནས་དབྱེ་ན་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྱིར་རྗེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་
 དང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་
 པའི་སྣོན་ནས་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེའི་རང་གི་ངོ་ཤོའི་བྱུང་པར་མངོན་པར་གསལ་བར་
 བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་བརྩམ་པར་འདོད་པས། དང་པོར་ང་
 ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྣོན་ནས་གསལ་བར་དུ་
 བའི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུའི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྤྱིར་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དམིགས་པའི་སྣོན་ནས་འབྱེད་ན། དེའི་
 རྒྱལ་རྒྱུ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱིར་རྗེ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་ཤོ་དང་། ཟླ་བཤད། ས་
 མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གང་རུང་གིས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་
 རྗེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། སྤྱིར་རྗེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་
 པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པར་
 གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཞིག །(༢༥) སེམས་ཅན་མི་
 ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དེ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་
 གང་ཞིག །རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་

སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དེ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་མཆོན་ཉིད། སེམས་ཅན་
 མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གི་སྒྲིང་རྗེ་གང་ཞིག །རང་
 གི་དམིགས་ལྷལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་...
 ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཆོས་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲིང་རྗེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲིང་རྗེ་ནི། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་
 འཇིག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སེམས་
 ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གི་སྒྲིང་རྗེ་.....
 གང་ཞིག །རང་གི་དམིགས་ལྷལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་གི་བྱད་པར་དུ་བྱས་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཆེན་
 ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་
 དམིགས་པ་མིན་གྱི་དམིགས་པ་བྱད་པར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་...
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྒྲིང་རྗེ་
 དང་པོ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་གིས་མཉམ་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་དམིགས་ལྷལ་དུ་བྱེད་
 པ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། བདག་མེད་
 གི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་ལྷལ་དུ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་...
 ཡོད་དེ། སྒྲིང་རྗེ་དང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་
 དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་གཉིས་རྒྱད་ལྔ་
 གྱི་གང་ཟག་གིས་རིམ་པ་(༢༡ན) ལྟར་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་སེམས་ཅན་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིན་དུ་དེས་ནས། དེ་ནས་བྱད་ཆོས་དེ་གཉིས་གྱི་བྱད་

པར་རྩ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དམིགས་ཡུལ་རྩ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 ཆེན་ལས། སྟིང་རྩེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་
 མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་རྩ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྟིང་རྩ་
 བྱེད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི་སྟིང་རྩེས་དེ་གཉིས་སུ་.....
 དམིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྟིང་རྩེ་དང་
 སྔ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། བྱེད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་གང་གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་རྩ་
 མ་བྱས་པར་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་བྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་.....
 མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ལ་ཙམ་ཞེས་སྟགས་བར་གྱི་ཆོག་.....
 མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྟེན་ཆེན་
 ལས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་
 སྟོང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྐྱེད་མིང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟིང་རྩེ་
 གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སྟགས་ལྷང་སྔ་ལ་ཆོས་
 ཞེས་བྱ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ལྷང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཞེས་སྟགས་བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་.....
 པར་བྱས་ནས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་། རྟེན་ཆེན་ལས། ཆོས་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
 ལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་། བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་
 བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟིང་རྩེ་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་
 དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་ལ། དེ་མེད་པ་བདེན་མེད་
 ཡིན་ཞིང་བྱེད་ཀྱི་བདེན་པར་མེད་པའི་བྱེད་པར་རྩ་བྱས་(༡༧) པའི་སེམས་.....

ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་་་་
 བས་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེའམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་
 རྗེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར། རྟོག་ཆེན་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་
 མཚན་འདོན་གྱི་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་བདག་མེད་དོ། །བདག་
 མེད་གྱི་བྱད་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་་་་
 པའམ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་
 བདག་མེད་གང་རུང་ཆོད་མས་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་རྟུ་རིགས་སད་པའི་་་་
 ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད། བདག་མེད་
 རགས་པ་རྟོགས་ཕྱ་ཕོ་མ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ལམ་མ་་་་་
 ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད། བདག་མེད་ཕྱ་ཕོ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
 རྟུ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ག་ཡོད། སྟོང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པའི་
 ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་རྟུ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་གི་སྐབས་
 སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ་སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག །སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་ན་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བྱད་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
 རྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲི་ཡིན་པས་བྱབ། སྟོང་རྗེ་
 གཉིས་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པས་བྱབ། སྟོང་རྗེ་གསུམ་
 པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དམ་
 བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་ཡིན་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན་

སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་བྱུང་། པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་(༡༠ན) པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པར་རྟགས་པའི་སྒྲིང་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་སེམས་ཅན་མི་ཉག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲི་ན། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲི་ན། བཀའ་ཞིག་ཁྱོད་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདྲི་ན། རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། ཏེ། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་སེམས་ཅན་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲི་ན། སྤར་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟགས་པར་ཐལ། བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་གང་ཞིག་། འདྲི་ན། དམིགས་མེད་དེ་བདག་མེད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། རྟེན་ཆེན་ལས། དེས་ན་བྱུང་པར་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲིང་རྩེའི་དམིགས་པར་འཛོག་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་གཉིས་རྒྱུད་ལྔ་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིན་དུ་ངེས་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་སྒྲིང་དུ་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་

བ་གཅིག་དགོས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསམ་ནས་ཁ་ཅིག་སྟིང་རྩེ་དང་
 སོ་ཡིན་ན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་གྱི་
 མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། སྟིང་རྩེ་གཉིས་པ་ཡིན་
 ན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་(༣༠བ) མི་རྟག་པར་.....
 རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། སྟིང་རྩེ་གསུམ་པ་ཡིན་ན། དེར་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟིང་རྩེ་གསུམ་སོ་དེ་འགལ་རྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་དེ་
 གསུམ་སོ་གཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟིང་རྩེ་
 གསུམ་སོ་མི་འགལ་རྟེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་དེ་འདྲ་བའི་སྟོ་གསུམ་ཅིག་
 ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོ་
 དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱེད་རུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སྟོ་གསུམ་ཅིག་ཅར་
 དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་
 གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དང་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་.....
 པའི་སྟོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྐད་ཅིག་དང་སོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་....
 རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དེ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་
 གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལས་....
 བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེ་དེར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྟོ་
 ལས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་སོ་དེར་ཐལ། དེ་དེར་གྱུར་པའི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་སྐད་ཅིག་དང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །དེས་
 དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། གཞན་

ཡང་། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་ག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་མ་འགལ་བའི་
 རྒྱལ་བྱེད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྣམ་མཁུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
 གནས་པའི་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་
 དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 (༡༧) རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་དེར་ཐལ།
 སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
 ལ་སྤར་གྱི་སྤོ་གསུམ་པོ་དེ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱེ་བྱས་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའི་ངར་
 ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ། དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུ་མ་
 འདྲོད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར། བཀས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་གང་
 གིས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་མནར་བའི་སེམས་ཅན་.....
 ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་འདྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་...
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཙ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་སྤྱིང་རྩེ་
 བྱི་མ་གཉིས་ལ་སྤར་བཤད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་...
 ཅན་དམིགས་པར་བཤད་ལ། སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་
 བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཅམ་ཞིག་དམིགས་པར་
 གསུངས་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཞེས་
 པ་ཡང་ཐ་སྟོན་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཉེར་བསྐྱེད་མིང་རྩོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་མེད་དེ། དེའི་དོན། རང་འགྲེལ་ལས་སྤྱིང་རྩེ་དང་པོའི་དམིགས་
 ཡུལ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཅམ་མ་གསུངས་པར་ཐལ།

ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་མ་གསུངས་པའི་
 བྱིར་བཏུག་བཅིངས་འཐད་དེ། སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཁྱད་
 པར་རྒྱ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྤྱིང་
 རྩེ་གསུམ་པོ་དེ་འགལ་བར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་མ་ཡིན་དགོས། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་དགོས་.....
 པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིག་ཆེན་ལས། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་
 (༡༧) བྱི། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་རྒྱ་.....
 བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། རིག་ཆེན་ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེས་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཅམ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་མིན་གྱི་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་བ་རང་....
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྤྱིང་རྩེ་གསུམ་མི་འགལ་བར་ཐལ། སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིན་....
 དགོས་པའི་བྱིར། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཞེས་པ་ཡང་ཐ་སྟད་བདེ་བའི་བྱིར་ཉེར་བསྟུའི་མིང་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བེར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལྷན་དེས་སྤྱིང་རྩེ་དང་པོ་ལ་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་
 འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁ་ཅིག་

རྟགས་མ་གྲུབ་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྟགས་
 ཡོད་པར་ཐལ། རྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟིང་རྩེ་གསུམ་ཀ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་
 རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟིང་རྩེ་དང་པོའི་སྐབས་སུ། འགྲོ་ལ་རྟིང་རྩེར་གྱུར་གང་དེ་
 ལ་འདུད། །ཅེས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་སྤྱི་ཅམ་པ་ལ་
 དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྟིང་རྩེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལོག་(༣༢༣) པར་རྟོག་
 པ་ཁ་ཅིག །དེས་ན་འདིར་ཁ་ཅིག་སྟག་བསྐལ་གཉིས་ཀྱི་རྟིང་རྩེ་ཁྲུབ་པ་འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་གྱི་གཙམས་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྐྱེད་པ་ནི་གནད་མ་
 ཟེན་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་ཀྱི་ཆེན་གྱི་སྟགས་སྤྱི་བཀོད་ནས། ཁོ་རང་གི་
 ལྷགས་འཛོག་པ་ན། འདིར་རྟིང་རྩེ་གསུམ་ལ་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་
 རྒྱུ་དང་། ལྷགས་འདི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་
 རྒྱུན་ལས། བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་བཞི་ལ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་
 པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་རྩེ་བྱེད་ནས། དང་པོ་ནི། ལྷལ་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤྱད་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདེ་
 བ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་ཉེན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་བཏང་
 སྟོམས་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོད་མེད་བཞི་རྣམས་
 བྱེད་པའི་སྟོབས་ལ་འཇུག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཆོད་མེད་བཞིའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བཤད་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི། བྱང་སར། དང་པོ་ཐུ་
 རྟེན་པ་དང་སྟུན་མོང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་རང་དང་སྟུན་མོང་བ་དང་།
 གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟུན་མོང་བའོ། །ཞེས་དང་། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་

མདོར། སྒྲིང་རྗེ་དང་པོ་བྱང་སེམས་སོ་སྒྲེད་དང་། གཉིས་པ་མ་དག་ས་བརྟན་
 ལ་གནས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་ནི་དག་སའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བྱང་
 པར་རྟུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལས་སྒྲུབ་པར་.....
 འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྒྲིང་རྗེ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། བྱང་པ་འདུ་བྱེད་.....
 གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་བྱང་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་.....
 བསྐལ་དེ་ལས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་.....
 རྗེའི་མཆན་ཉིད། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པས་བྱང་པར་རྟུ་བྱས་པའི་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲི་
 རྣམ་སྒྲུབས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་མཆན་
 ཉིད། དང་(༡༢༧) པོའི་ཡུལ་སོ་སྒྲེད་དང་ཉན་རང་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཡིན། གཉིས་
 པའི་ཡུལ་དེའི་སྒྲིང་རྟུ་ཉན་རང་མི་སྒྲོབ་པ་དང་ས་བརྟའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱང་ཡིན། གསུམ་པའི་ཡུལ་དེ་དག་གི་སྒྲིང་རྟུ་ས་
 བརྟའི་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་ཟེར། དེས་ན་འདིའི་བྱང་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ནི། རྒྱད་ལྔ་
 མར། སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་
 ལས་མི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐལ་རྟུ་གསུངས་པ་དང་། ཚ་ཤེར་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་བརྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 རྟུར། རྒྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཅམ་ལ་བཞེད་དེ། འགྲེལ་པར།
 རྒྱད་ཅིག་རེ་རེར་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐོག་རྟུ་འབབ་པ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱད་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་
 སྒྲིང་རྗེ་དེས་སྒྲིང་རྗེ་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དམིགས་པར་ཐལ།
 དེ་ལྟར་མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་

བསྟན་བཅོས་ལ་དམིགས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་བྱལ་འདྲིང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་པར་ཐལ། དེ་སྟུག་མཛོ་སྟེ་རྒྱུན་
 ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེས་དེ་ལ་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲིང་ན། དེས་དེ་རྟོགས་
 པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲིང་ན། དེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ལ་
 འཛིན་སྐྱབས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། སྟུག་བསྐྱེད་དང་འཇུག་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་
 སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདྲིང་ན། ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། ཀ་བ་དང་བྱམ་
 (༡༡༣) པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན།
 བྱང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མི་རྟག་པ་མེད་པར་ཐལ། མི་
 རྟག་པ་ཡིན་ན་བྱང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ན་སྟུག་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སོ། །འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་སྟུ་
 གཉིས་པོ་དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་རྗེ་དང་པོ་དེས་

ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་དམིགས། སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་
མ་དམིགས། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ནམས་ཀྱབ་སྟེ། སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་འབྱེད་ཚུལ་དེ་འབྲང་
པའི་ཕྱིར། །

༡༥ བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷས་དངོས་བཤད་པ།

༡༦ རྒྱའི་ས་བཤད་པ།

༡༧ ས་བརྒྱ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ།

༡༨ རབ་རུ་དགའ་བ་སོགས་ས་ལྔ་བཤད་པ།

༡༩ ས་དང་ཐོ་རབ་རུ་དགའ་བ་བཤད་པ།

༥ དེ་ནམས་གྱི་ནང་ནས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་
ནམས། །ཞེས་པ་ནས། བྱིད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
བརྒྱམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷས་དངོས་བཤད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
རྒྱའི་ས་དང་འབྲས་བུའི་ས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་སྤོ། །ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་
ཟླ་སྤྲང་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱའི་ས་འཆད་ཚུལ་ལ་
ཡང་། ས་བརྒྱ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སྤོ། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཆར་འབེབས་ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བཤད། (༡༩༧) གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཆེ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་
མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྟོན་པར་རུས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དང་
པོ་ལ་ཡང་རབ་རུ་དགའ་བ་སོགས་ལྔ་བཤད་པ། མདོན་རུ་གྱུར་པ་བཤད་པ།
དིང་རུ་སོང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཞེས་པ་ནས། ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། །
 ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། མདོན་དུ་སྤྱུགས་པ་མཉམ་
 བཞག་སེམས་གནས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་
 མཚོག་དུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། རིང་དུ་སོང་
 འདིར་འདི་ནི་སྤང་ཅིག་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཆར་འབབས་ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། དང་པོ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་པའི་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་སྟོན་པ་
 ལ། རྒྱལ་བའི་ཞེས་པ་ནས། ལུན་པ་མཐུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་
 རྒྱལ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་སྟོན་པ་ལ། །དེ་ཚུལ་
 ལུན་ཆོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལུན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་
 བ་སེལ་བར་བྱེད་པའང་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་
 སྟོན་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ། ཞེས་པ་ནས། ས་འདི་
 ཤིན་ཏུ་རྩོད་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ས་བཞི་པ་
 འོད་འཕྲོ་བ་སྟོན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བཙོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། ཞེས་
 པ་ནས། རང་དུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། ས་
 ལྷ་པ་སྤྱང་དགའ་འཆད་པ་ལ། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་།
 ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་ཐོབ། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས།
 རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ས་དང་པོ་རབ་དགའ་འཆད་ཚུལ་ལ་ཡང་།
 བྱད་གཞི་སའི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་མཐུག་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་
 བ་རྣམས། ཞེས་སོགས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས། བྱད་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་……
 ཉིད་(༡༩༩) ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་

ཉེན་རྒྱ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་རུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་
དང་། མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རྣམས་རུ་
སྤྱིན་པ་ལྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་རུ་
དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས། དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་བཞག་གི།
འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བར་རུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །རི་
སྐད་རུ། རི་ལྟར་བར་སྤྲང་བྱ་རྒྱུས་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །བརྗོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན་
ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་ས་ཀྱུན་གྱུང་། །བརྗོད་མི་རྒྱས་ན་
མཉམ་པར་ག་ལ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྲག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་...
ཡོངས་སུ་བྱིན་པ་ཞེས་བཤད་ན། བྲག་བཅས་དང་བྲག་མེད་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན།
འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་ན་རེ། བྲག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གང་རུང་གི་སྒྲིན་ནས་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་བྲག་མེད་དང་། རྒྱས་སུ་རུང་བ་བྲག་
བཅས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས་བྲག་པ་
མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲག་པ་རྣམས་དེ་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འདིར་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་སྒྲིང་རྒྱུས་ཡོངས་སུ་བྱིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ལམ་གྱིས་.....
བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་བྲག་པ་རྒྱས་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། བདག་རུ་ལྟ་བ་དང་བདག་ལ་སྤེད་པས་རྒྱན་པར་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་
བྲག་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗོ་ཚན་རྗོ་ལ་རྒྱང་མཐིལ་བཞིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ་ཁྲིམ་ཆེན་ལས། །ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས་བཤད་པ་
ལྟར་བྲག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བ་བྲག་མེད་རུ་འཆད་པ་ནི། ལྷགས་འདིའི་བྲག་
མེད་རུ་འཛོག་པའི་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་སྤྲང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བྱུང་གྱི་བྲག་བཅས་དང་བྲག་མེད་ཀྱི་དོན་དེ་མི་འཐད་
དེ། དེ་འདྲ་བ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་སྐབས་འདིར་དེ་

མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་རུ་འཛིག་པའི་དོན་རུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདི་ལ་མ་རིག་པ་དང་དེའི་(༡༤༧) བག་
 ཆགས་གང་རུང་གིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པར་འཛིག་...
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་གསལ་ལས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་
 ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོས་ན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་.....
 མཁན་པོ་ན་རེ། མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན། ས་དང་པོར་ཞིང་བརྒྱ་
 གཡོ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། མཐུ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་འབྲལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། རིག་
 ཆེན་ལས། དེ་ནི་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་མོད་
 གྲང་། དེ་དག་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ནང་རུ་སོང་ཟིན་ནས། ས་སོ་
 སོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྟོང་བའི་སྟོབས་དང་། ལམ་བསྐྱམ་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་
 གོང་རུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པར་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 མཐུ་ཕུལ་རུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་ས་དང་པོར་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་བ་དང་ས་
 གཉིས་པར་ཞིང་སྟོང་གཡོ་བ་སོགས་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་.....
 རྣམས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འཕེལ་བའི་ནང་རུ་གྲངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་
 དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་བཤད་པ་ན། འཛིག་རྟེན་ཁམས་
 བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀྱན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྟོང་བར་རུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 རང་ལྷགས་ལྷང་དེའི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་ངོ་པོ་བསྟན། སྟོང་རྗེ་ལ་
 སོགས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་ཉིད་ཅེས་པས་ས་དེ་ཡང་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་...
 གྱིས་ཟིན་ཚུལ་བསྟན། ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་ཞེས་པས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་ཡ་
 ས་བརྒྱར་འབྱེད་ཚུལ་བསྟན། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅེས་པས། སའི་མིང་

ཐོབ་ཚུལ་དེ་བཟུང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉིན་དུ་གུར་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སྐྱབ་པ་ཤད་
 བཟུང་། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཞེས་སོགས་གྱིས་རྒྱ་མཚན་བཞིའི་སྐོར་ནས་
 བྱང་འཕགས་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ས་བརྩའི་དབྱེ་བ་འཐད་ལ་མཉམ་
 གཞག་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་.....
 བཟུང་། དེས་ན་ལྷང་དེའི་དོན་བཟུང་། (༡༥ན) བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་སོ་སོར་འཛོག་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ། སྐྱོད་ན།
 ས་ནས་སར་འཕོ་ཚུལ། མཐའ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་མཆོན་པ་བྱང་འཕགས་གྱི་སའི་མཚན་ཉིད། གཞུང་འདིའི་.....
 དངོས་བཟུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཐབས་བྱད་པར་.....
 ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་གྱི་རྒྱད་གྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དོན་དམ་པའི་སའི་.....
 མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྩར་
 ཡོད་དེ། དེ་ལ་ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ནས་བརྩ་བ་ཆོས་གྱི་སྒྲིན་གྱི་བར་
 བརྩར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་
 ལས། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤད་པ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ས་བརྒྱད་པོ་དེ་རིན་ཆེན་འཕྲིང་བའི་དར་རྟེག་ལས་རིགས་གྱི་ས་ནས་རང་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཡི་བར་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ལ་བཤད་ཀྱང་། རང་འགྲེལ་ལྟར་
 ན་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་བརྒྱད་ནམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་.....

ས་བརྩ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི། ཇི་ལྟར་ཉན་ཆོས་ཐེག་པ་ལས། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ས་ལ་བརྩར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱ་གཡོ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིས་པར་
 ལྷོང་གཡོ་རྒྱས་པ་སོགས་ནས་ས་བརྩ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུད་དུ་མེད་
 པའི་ཡང་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་
 རྟེན་ཀྱི་ཁམས་གཡོ་རྒྱས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་(༡༥༧) རྩེ་ཚན་བརྩ་གཉིས་རེ་རེ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཐོབ་པས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གྲངས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་
 བྱད་པར་དང་། ས་སོ་སོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དྲི་མ་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་དང་། ལམ་
 བསྐྱམ་པའི་སྟོབས་གོང་དུ་འཕེལ་བས་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་བྱད་
 པར་དང་། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པ་ནས་
 ས་བརྩ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་བར་པར་ཕྱིན་ཀྱི་
 ཉམས་ལེན་ལྷག་པའི་བྱད་པར་དང་། ས་དང་པོར་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་དབང་
 བའི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོར་སྦྱེ་བ་འཛིན་པ་ནས། ས་བརྩ་པར་
 གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་སྦྱེ་བ་འཛིན་པའི་བར་ནམ་སྦྱིན་ཀྱི་སྦྱེ་བ་
 འཛིན་རྒྱལ་ལྷག་པའི་བྱད་པར་ནམས་ཀྱི་སྦྱོ་ནས་ས་བརྩར་བཞག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ས་བརྩར་བཞག་ཀྱང་ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོ་
 བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ནམས་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་ཙམ་
 ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མཁའ་
 ལྷིང་བརྩ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བའི་ཆོ། འཕུར་ཡུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་མི་འདྲ་
 བའི་བྱད་པར་དང་འཕུར་བའི་རྗེས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་སྦྱོ་
 རྟེན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་
 ལས། ཇི་ལྟར་ཆོས་པའི་ལྷ་བ་ལས། །ཞེས་སོགས་ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་

ཤེས་ལ་སྒྲོ་བུར་ངྷི་བྲལ་གྱི་ཚམས་སྐྱ་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་.....
 པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་ལས། སྐ་མ་ཁ་ཅིག་ས་བཅུའི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚམས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཚམས་སྐྱ་
 མཐོང་བ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྒྲུབ་ནི། འགྲོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་
 པར་འདོད་ན་རིགས་མོད་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་
 བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཚམས་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི།
 འགྲོག་བདེན་ཚམས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ས་བཅུའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གི་རྣམ་པ་ཅན་.....
 དུ་མཚུངས་ཀྱང་། སྒྲོ་བུར་ངྷི་བྲལ་གྱི་འགྲོག་བདེན་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་
 བའི་བྱད་(༡༥) པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། སྐབས་འདིའི་ཚམས་སྐྱ་དེ་ས་སོ་སོའི་
 སྐབས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་དང་བྲལ་བའི་འགྲོག་བདེན་ལ་ཚམས་སྐྱར་བཏགས་
 པ་ཡིན་པས། ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འགྲོག་བདེན་མཐོང་ཚུལ་ལ་
 མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེས་ན་འདིའི་དོན་མཐོང་ཚུལ་བདེ་
 བར་བརྗོད་ན། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་
 གི་སེམས་གྱི་ཚམས་ཉིད་མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་...
 ཉོགས་ཀྱང་། དེས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་གྱི་ཚམས་ཉིད་
 སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་མངོན་སུམ་
 དུ་མ་ཉོགས། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 སེམས་གྱི་ཚམས་ཉིད་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོགས་ཀྱང་། དེས་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་
 ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་བྲལ་བའི་བྲལ་ཆ་མངོན་སུམ་དུ་མ་ཉོགས་པ་སོགས་ཕྱི་...
 མ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ་བའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ས་བཅུའི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚམས་སྐྱ་མཐོང་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་.....

གསུངས་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་
པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་སོགས་སྤྱི་མ་.....
རྣམས་རིགས་འགྲེཁས་གསུངས། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
དེས་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་རོ་བོ་
ཉིད་སྒྲུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་སྒྱུར་
གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སངས་
རྒྱུ་གྱི་ཆོས་སྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་....
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉི། འཕགས་པ་གུད་བུ་ལོར་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཆོ།
བདག་གིས་བཙམ་(༡༩༧) ལུན་འདས་གྱི་ཆོས་གྱི་སྒྱུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་...
ན་གཟུགས་གྱི་སྒྱུ་ནི་མ་མཐོང་བས་དེ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་འགྲོའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུད་སྤྱོད་མའི་དར་རྟེན་ལས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སངས་རྒྱུ་
མ་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉེར་ ....
གཅིག་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་

བཞིན་ནོ། །འདྲུལ་བ་ལྟར་ལས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གྱི་གཟུགས་གྱི་སྤྱོད་ལཱ་བའི་ཕྱིར་འགྲོ་.....
 བར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཛོན་རྟོགས་རྣམས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ས་དང་འབྲེལ་ཆོས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་དང་འབྲེལ་ཆོས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་
 འདིས་སྤྱོད་བཅུད་གྱི་འདིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདི་རྣམས་.....
 གྲང་རང་གི་རྒྱ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་.....
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རང་འགྲེལ་ལས། ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ།
 ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལ། དང་
 པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་ཆེན་པོ་བ་
 དེས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྤྱོད་
 ཉིད་གྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དཔྱད་སྟབས་གྱིས་
 དྲངས་པའི་ཤིན་སྤྱངས་གྱི་བདེ་བ་སྤྱོད་པ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕྲོས་
 པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་ཐོབ་(༡༧) པ། སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་
 ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ། སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱར་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་
 ལ་གཉིས་སྤྱང་རགས་པ་དང་སྤྱོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་
 མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་དྲོད་སྟགས་བཞིར་ཡོད་དེ།
 སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་
 མཚོག་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རང་ཉིད་དང་སྤྱོད་ཉིད་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་བའི་གཉིས་སྤྱང་
 ས་མོ་ཡོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་སྤྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་ནས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་.....

གཉིས་སྒྲིབ་ལྷན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་ན་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་...
 གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོགས། །མཐོང་ལམ་དེས་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་པོན་
 གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཅིང་མཐོང་སྤངས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་...
 ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་མཐར། ས་དང་པོའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ལྷན་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་རྒྱ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གཅིག་
 གྱུ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་རགས་
 པའི་དངོས་གཉེན་རྒྱ་གྱུར་པ་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲིབ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཐོབ་པར་འཛོགས་ལ། དེས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་ས་
 གཉིས་པར་འཕོས་པ་རྒྱས་མཉམ། དེའི་རྗེས་སུ་ས་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་འབྱུང་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་དེའི་རྗེས་སུ་ས་གཉིས་པའི་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་
 སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་...
 ལམ་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་ས་གསུམ་
 པར་འཕོས་པ་རྒྱས་མཉམ། དེ་བཞིན་རྒྱ་སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་
 འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་རྒྱ། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། བཞི་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི་ནི། ས་བཞི་པ་ས་ལྷ་པ་ས་རྒྱག་པ་ས་བརྟན་པ་
 བཞིའི་ཐོག་མར་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱ་སྐྱེ་ཞིང་། ས་བརྟན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་
 པོ་དེའི་རྗེས་གྱི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིབ་སྤངས་བདེན་(༡༥) འཛིན་འབྲིང་...
 གི་ཆུང་རྒྱའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱ་གྱུར་པའི་ས་བརྟན་པའི་...
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ས་བརྟན་པའི་དཀྱིལ་རྟོན་
 གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྗེས་སུ་ས་...
 བརྟན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྒྲིབ་སྤངས་...
 བདེན་འཛིན་ཆུང་རྒྱ་གསུམ་ཅིག་ཅར་རྒྱ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་...
 དང་ས་བརྟན་པར་འཕོས་པ་རྒྱས་མཉམ་ལ། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐད་ཅིག་

ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་རུ་ཤེས་སྐྱིབ་...
 རགས་པ་དང་འབྲིང་དང་ཤེས་སྐྱིབ་ཕྱ་བ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་རུ་སྤངས་.....
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་སྐྱེས་པ་དང་། ས་དབྱ་པ་དང་ས་བཅུ་པ་དང་.....
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འཕོས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་རུ་རུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དུག་པ་ནི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྲོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་དེའི་སྤང་ངོར་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་...
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ཡོད་ཅིང་...
 ཆོགས་ལམ་རུ་དོན་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་...
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་དོན་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་རིག་པའི་...
 རིག་ངོར་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱུག་པ་ལྟར་སྤང་ཞིང་། གཉིས་སྤང་
 རུབ་པ་ལྟར་སྤང་བའི་སྐྱེས་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་ཆོགས་ལམ་ནས་སྐྱུར་.....
 ལམ་རུ་འཕོས་པར་འཛོག །སྐྱུར་ལམ་དྲོད་རུ་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་བྱང་སེམས་རང་
 ཉིད་གྱིས་ངེས་མི་རུས། ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་
 མེད་པར་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་མདོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པ་ན་སྐྱུར་ལམ་ནས་མཐོང་.....
 ལམ་རུ་འཕོས་པར་འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྐྱུར་ལམ་དྲོད་ཅེ་གཉིས་
 གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྤྲོད་ཉིད་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་གཉིས་སྤང་.....
 ཡོད་པར་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་གྱི་སྤྲོད་བའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་རུས་པར་རྣམ་...
 བཤད་སྤྲོད་པོ་རྒྱན་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་(༡༥ན) འབྲེལ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱུར་ལམ་.....
 དྲོད་སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཆེ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རུས་
 ཉིད་ན་ཡང་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་སྤྲོད་བའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་རུས་ཀྱང་ཞེས་...
 སྟགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕོ་བའི་

ཆེ་ཆེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་བཞག་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན།   དེ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ།   དེའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་ནས་མཉམ་བཞག་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ།   དེའི་ཆེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ།   ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ།   ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ།   དེ་ལྟར་ཡང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་
 བཤད་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར།   གཞན་ཡང་།   ས་གཉིས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐོག་
 མར་སྐྱེས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན།   ཁྱོད་ས་གཉིས་པའི་
 ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་པའི་སྐྱིབ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་……
 ཡིན་པར་ཐལ།   ཁྱོད་ས་གཉིས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།   རྟགས་ཁས།   འདྲོད་ན།   ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེས་ས་གཉིས་
 པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བར་ཐལ།   འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན།   ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེའི་དུས་སུ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་རྣམས་པར་ཐོབ་པར་ཐལ།   འདྲོད་པའི་ཕྱིར།   འདྲོད་ན།   དེའི་ཆེ་ས་
 གསུམ་པ་ཐོབ་ཟིན་པར་ཐལ།   འདྲོད་པའི་ཕྱིར།   བྱབ་སྟེ།   བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས།   ཇི་སྲིད་དུ་ས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་མ་རྣམས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ་རྣམས་ནས་ནི་……
 གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱོ།   ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།   གཞན་ཡང་།   ས་
 དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་……
 པར་ཐལ།   ས་བརྟན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།   ས་བརྟན་པ་ལ་དེའི་ཕྱིར།   རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།   གཞན་ཡང་།   (༡༥༧) ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་
 དག་ཙམ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།   ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

རིགས་ངེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་དེས་ཉོན་.....
 སྤྱིབ་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ནམས་དུས་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྦྱེས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་
 བདུན་པ་ནས་ས་བརྒྱད་པར་འཕོ་བ་དེའི་ཆོ་ན་རྗེས་ཐོབ་ནས་མཉམ་བཞག་...
 ཏུ་འཕོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

༥ དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས། བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།
 འདི་ལྟར་རང་རྒྱད་མངོས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱད་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཉེ་བར་
 བསྟན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྗེས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་གསུངས།
 གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྗེས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། ཞེས་པ་ནས།
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དང་པོ་
 དེ་ལ་ཡང་། རྟོན་ལྟ་གྱི་མཆན་ཐོབ་པ། རིགས་བྱད་པར་ཅན་ཏུ་འབྱུངས་པ།
 སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། རུས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་
 མར་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན། དམན་པའི་གནས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། ས་སའི་སྦྱེ་
 བོའི་ས་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱད་ཡོད་པའི། དང་པོ་ལྟ་རིམ་པ་
 བཞིན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་
 ཀྱན་ནས་གཡོ་བར་རུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཕྱི་
 མ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་
 བར་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གསུངས། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་དེ་
 མདོར་བསྟུས་ནས་ས་དང་པོ་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཕགས་པ་བརྒྱད་

བ་གཉིས་སྤངས་རྟོགས་ཆ་འདྲ་བའི་དཔེས་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་འཕགས་པ་
 བརྒྱད་པ་རི་ལྷ་དེ་ལྷར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས། གཞན་(༡༧ན)རྒྱད་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡང་། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་སྟོན་པ་དང་། ས་བརྟན་པར་ཉན་རང་སྟོན་སྟབས་ཀྱི་སྟོན་
 བས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་རྒྱང་པ་གསུམ་གསུངས།
 གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་རིང་རྒྱ་སྤང་བར་སྟོན་ཡང་ལྷག་པར་གྱུར། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་
 ལས་གནས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ།
 བྱམས་པའི་ནམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ་
 དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྟེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་
 ལུན་པ་ནི། སྟོན་པོའི་ཆོགས་ཀྱན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གནས་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་……
 མ་ལོན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྟེས་པས་ཀྱང་།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་རྗེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 ཡུན་རིང་དུ་ཆོངས་པར་སྟུང་པ་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་
 ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱ་བྱ་སྟེས་ནས་རིང་
 པོར་མ་ལོན་པའི་གཤོག་པའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་དང་། རིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཡོན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཆོགས་མ་ལུས་པ་རྒྱན་
 པོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་
 ལྡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ནམ་……

མཁའ་ལྷིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱུ་གྲུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་སེམས་...
 བསྐྱེད་པའི་གཤམ་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་པ་རྒྱལ་གཞོན་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་
 བརྒྱ་ལྷོད་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། (༡༧) འདིའི་དོན་ལ་འགྲེལ་བཤད་མཁན་
 པོ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
 མདོ་ཆོན་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་
 པ་ཆོགས་ལམ་པ་ལ་བྱེད། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་
 ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རགས་པ་བརྒྱུད་ལས་བྱང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བརྒྱུད་ལས་བྱང་བའི་.....
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་འགོག་པ་ལ་རྟེན་
 ཆེན་ལས། འགྲེལ་བཤད་ལས་ལྷུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བརྒྱུད་ལས་བྱང་བའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཆད་མོད་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་
 ཏུ་མ་ལོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་
 ཡིན་ལ། སྤར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་ཡིན་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ནི་དཔེ་སྟོན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟླ་བའི་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་ཀྱི་དོན་ཡང་མདོ་དེ་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟུན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མདོ་སྤྱི་རྒྱན་སྟགས་མང་པོ་.....

ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །འགྲེལ་བཤད་
 མཁན་པོའི་ལྷགས་དེ་མི་འཐད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞེས་
 སྟགས་མདོ་ཆོན་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་.....
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞིག །ལྟག་
 བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་.....
 བྱེད་པ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་སྟགས་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 མདོ་ཆོན་ཕྱི་མ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་(༤༠ན) ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་.....
 ༡ན། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྟག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །མདོ་ཆོན་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་དཔེ་སྟེ་སྟེ་བ་
 ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མདོ་ཆོན་དང་
 པོ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དོན་དམ་སེམས་....
 བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གསལ་བས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་སེམས་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་པའི་བྱུང་སེམས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་བས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྐྱེས་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་སེམས་དེ། ས་
 དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་
 མདོ་ཆོན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་.....
 དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་དེ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེས་དེ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་
 པ་ཤིག་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོ་
 དེས་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་གམ་....
 མི་གཅིག་སྟེ་སེམས་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་

པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་
 ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་རང་བྱིས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་.....
 བསྐྱེད་བརྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འོག་ཏུ་ས་བརྩ་པའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་.....
 ཀྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་
 ཅེས་གསུངས་པ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི།
 བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རགས་པ་བརྒྱུ་ལས་བྱུང་
 བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་(༤༠བ) ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དོགས་པ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་
 ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་
 བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲེས་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
 ཡང་། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་རང་.....
 བྱིས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་.....
 རིགས་པར་ཐལ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་ལྷག་བསམ་དག་...
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་ས་དང་པོ་ནས་ཐོབ་པར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་བརྩ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་
 བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་

རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པ་ཡོད་དེ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་འདི་
 དང་། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་དེ་གཉིས་དཔེ་སྐོས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་ལས་བྱུང་
 བའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་ཉན་.....
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་གྲིས་གཞོན་པར་རུས་པ་ཉིད་ཡོད་པར་.....
 བསྟན་ནས་ད་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་.....
 རྒྱས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་འགྲེལ་པས་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་
 སྐགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཏྲ་དང་
 པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་
 པོ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་
 པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་(༡༣) བྱང་
 སེམས་ས་དང་པོ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས་.....
 གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག །གཞུང་འདི་ས་
 བརྩུ་པའི་མདོ་དེའི་ཆོག་དོན་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་
 གཞུང་འདིའི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་དེ་
 དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་བྱ་ཆ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་
 ལས། འདིར་ས་དང་པོ་སྐགས་ཀྱི་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་འཆད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ དེ་ནི་རིང་རྒྱ་སངས་བསྐྱེད་ལྟག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
 གཞུང་འདིས་ས་དང་པོར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་.....
 ས་བརྩུ་པར་ཉན་རང་སྒྲོ་སྒྲོབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མདོ་སྡེ་ས་
 བརྩུ་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ན་དེའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་

བྱེད་མདོ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་
 ས་བཅུ་པ་ལས། གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་
 ལྷ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཅམ་གྱིས་……
 རྒྱལ་པོའི་བྱ་གྱིས་སྤོན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་
 སྤྲོའི་སྤྲོ་བས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་
 རྒྱར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སྤྲོའི་སྤྲོ་བས་སྤྲུལ་པས་སྤོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་……
 ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གྲེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་……
 སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་……
 གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་……
 སྤྲོའི་སྤྲོ་བས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་……
 པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་……
 ལ་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ལྷང་གི་ཚིག་དོན་
 བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་གྲུབ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན།
 (༤༡ པ) བྱོད་གྱིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤོ་གྲོས་གྱི་སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་……
 གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་། བྱོད་གྱིས་དེ་རྣམས་རིགས་སྤྲོ་བས་གྱི་སྤོ་ནས་ཟིལ་
 གྱིས་གཞོན་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་གྱིས་དེ་རྣམས་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་སྟེ་
 ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་……
 གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་
 བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་ལྷན་པ་དེ་སྤྲུལ་མ་ཐག་ཏུ་སྤོན་པོའི་ཚོགས་སྤོ་གྲོས་གྱི་
 སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཀྱང་དེ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཏེ། རྒྱལ་
 པོའི་ཆེ་བའི་རིགས་སྤྲོ་བས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་དང་པོ་བ་དེས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེན་དེས་ཉན་རང་དག་བཙམ་...
 གློ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་ཏེ། དེས་དེའི་ཆེ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་
 བ་ལ་གནས་པ་སྟེ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ལུས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་...
 གཞོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ནར་སོན་པ་
 བ། རང་གི་སྒྲོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲོན་པོའི་ཚྭས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་
 པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་
 ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་...
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་དངོས་
 སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདིས་རིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ལྷག་བསམ་དག་...
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག །རིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་...
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་ཡིན་དཀོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་
 བུད། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་
 དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ས་
 དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གང་རུང་ལ་
 (༥༩) བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་འདིས་བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དེས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་འདས་པར་...
 གསུངས་པའི་དོན་གྱི་ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་...
 དག་བཙམ་པ་རྣམས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་འཆད་...
 རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པའི་དོན་བསྐྱེད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་ཏུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་
 བཟུང་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྒྲོའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་...

དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱིས་ས་འོག་མ་རྣམས་
 ལུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 འདིའི་དོན་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་ལ། མདོ་འདིས་ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་ཏུ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉན་རང་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་
 གྱང་སྟོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་ལུས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་སྟོ་སྟོབས་
 ཀྱིས་གྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་གསུངས་ན་དེའི་རྒྱ་མཚན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་
 འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་ཏུ་རང་གི་
 རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱང་མི་ལུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་སྤྱང་ལུས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་ཏུ་ཉིང་དེ་
 འདྲིན་ལ་ཐོད་ཀླུ་ཏུ་སྟོམས་པར་འརྱལ་མི་ལུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་སྟག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མདོན་ཏུ་སྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མ་ཡིན། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྷགས་དང་པོ་
 འཁོག་པ་ལ། ཇིག་ཆེན་ལས། དེའི་དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་འདིས་ནི་གང་
 ཟག་གི་བདེན་འདྲིན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འདོད་ལ།
 དེ་སྤྱར་མི་སྟེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་བ་ལ། དེ་དག་གི་ས་བོན་བད་དགོས་ཤིང་།
 ཞེས་པ་ནས། བདེན་འདྲིན་གྱིས་ས་བོན་སྤྱང་བ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལྷགས་དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་
 བདུན་པར་རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་(༤༩བ) ཆད་
 མེད་ལམ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པར་ཐལ། རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ལྷགས་ཉེ། ཉོན་སྒྲིབ་བད་པར་མ་
 སྤངས་པར་རང་གི་རོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱངས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཉོན་མྱོང་ཟད་པར་མ་སྤངས་བར་དུ་ཉོན་མྱོང་གི་བག་ཆགས་སྤང་མི་
ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཙོ་སྤྱད་མཁན་གྱིས་གོས་གྱི་དྲི་མ་རགས་པ་མ་བསལ་བར་
གོས་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་མ་སེལ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ས་བདུན་པར་རང་
གི་ངོས་སྤལ་གྱི་སྤང་བྱའི་ཤེས་མྱོང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་
མེད་པར་བཤམ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཉོན་
མྱོང་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་དེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། ས་བདུན་པར་རང་གི་ངོས་སྤལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་མྱོང་གི་
དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་བཤམ། ས་བདུན་པར་ཉོན་
མྱོང་གི་ས་ཐོན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་གྲུབ་ཏེ། ཉོན་མྱོང་གི་ས་ཐོན་ཤེས་མྱོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉོན་མྱོང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིག་ཆེན་ལས། ཉོན་མྱོང་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་མྱོང་
སྤང་བ་མེད་ལ་ཤེས་མྱོང་ནི་དག་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྤབས་སུ་སྤང་ངོ་ཞེས་པ་
དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་ཐོན་སྤང་བ་ནི་ཤེས་མྱོང་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཡུང་འདིས་ས་བདུན་པའི་སྤང་ཅིག་ཐ་མར་ཉོན་མྱོང་གི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ས་
བདུན་པར་ཉོན་མྱོང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བར་ནི་དངོས་……
སུ་བསྟན་ལ། ས་བདུན་པའི་དགྱིལ་སྟོང་མན་ཆད་དུ་ཉོན་མྱོང་གི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ཡུང་དེའི་
བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་
ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཉོན་མྱོང་སྤངས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོད་ཀྱལ་ཞེས་པ་བརྟུང་
རྟིང་པ་ནམས་སུ་སྟེལ་གཞི་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ནི་རིམ་པ་འཛོལ་བ་(༤༩ན) ལ་
ཟེར་བས། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་རིམ་པ་འཛོལ་བའི་སྟོན་ས་ཉིང་དེ་འཛིན་

ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས། ས་བདུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རུས་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷན་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཕྱིར་.....
 ཞེས་པའི་དོན། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ཁ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་
 བཤ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བར་སོང་བས་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་མཆུངས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་
 བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
 པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བཤད་
 བཤམས་པོ་ན་རེ། ལྟར་གྱི་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པར་མདོ་ལས་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་...
 ཅིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འགྲེལ་བཤད་ལས། དེའི་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་མངོན་
 དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ། རིག་ཆེན་
 ལས། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱིང་ནས་བྱུང་པར་བཞག་དགོས་པར་
 ལྟར་ངོ་། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་དེ་མི་འཐད་
 དེ། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་སྟོ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དེ་
 ཆོས་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་འཛོག་རིགས་ཤིང་།
 བྱེད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱ་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བཤམས་པ་ཁ་ཅིག །

འགྲེལ་བཤད་གྱི་དོན་ནི་ས་བདུན་པ་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྒྲ་སྒྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་...
 མི་སྟོས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་འབྱུག་ཅུས། ས་དུག་
 པ་མན་ཆད་དུ་(༤༩༧) དེ་ལྟར་མི་ཅུས་པས་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་དག་...
 བཅོམ་སྟོ་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
 འོ་ན། ཁྱིམ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་རྟགས་པའི་སྟངས་
 བཞག་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སྒྲགས་སྒྲ་མའི་འདོད་པ་མ་
 ལོན་པའི་དགག་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བཤད་མཁན་པོས་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་
 རང་སྟོ་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟགས་
 ཚུལ་གྱི་སྟངས་འཛོག་པ་གང་ཞིག ཁྱིམ་ཆེན་ནས་འགྲེལ་བཤད་མཁན་
 པོས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་
 འགྲེལ་བཤད་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། རང་ལྷགས་གྱི་འགྲེལ་
 བཤད་མཁན་པོས་ས་བདུན་པར་བྱང་སྒྲགས་སོ་བདུན་བདེན་པ་བཞི་རྟེན་...
 འགྲེལ་རྟགས་པའི་ལམ་གང་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ལྷང་...
 ལ་སྟོས་མེད་དུ་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ལམ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་...
 ཅུས་ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་མི་ཅུས་པས་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་...
 དག་བཅོམ་སྟོ་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བེར་ཞིང་
 མདོའི་མཚན་མ་ལྷང་ཆིག་ལ་བཞེད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། རིང་དུ་སང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་འདིར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྒྲགས་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་ཅིང་...
 འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་...
 ཚུལ་བས་འབྱུག་པའི་བྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། རང་གི་སྟོས་རྣམ་པར་དབྱེད་
 པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་...
 ཤེས་པའི་སྟོ་ནས་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ལྷང་གི་སྟོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ལྷགས་ས་དུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་

དག་བཅོམ་སྒོ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་ཤིང་། ས་བདུན་པ་ནས་
 རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་
 རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་
 ལྡང་བྱེད་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་
 པའི་ཆེ་བ་(༤༤ན) ལ་མི་གནས། ས་བདུན་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་
 ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྡང་
 བྱེད་རྒྱས་པའི་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་
 གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ས་བརྒྱའི་མདོ་
 ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 འདིར་ཡང་། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་
 འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐད་ཅིག་
 མ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བྱེད་པ་
 ལ་མི་འཐད་དེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་
 འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །སྐབས་
 འདིར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཞི་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུས་བྱ་
 སྒྲོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བྱུག་ཅུ་ཙ་
 འདས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་འཛོག་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལས་
 ཀྱང་སེམས་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པོ། །སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་འགྲིབ་པའི་
 མཐའ་ཐུག་པ་ལ་བྱ་ལ། རྒྱུས་བྱ་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཙམ་
 སྐད་ཅིག་མ་བྱུག་ཅུ་ཙ་འདས་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་
 ཐང་གཅིག་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ་ཉིང་འཛིན་བརྒྱ་རབ་ཏུ་མཐོང་། །ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་བཤད་ལས། གང་ལ་ཆའི་དབྱེ་བ་བཏགས་པ་མི་སྲིད་པ་དེ་ནི་རུས་ཀྱི་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི་དེའི་སྐད་
 ཅིག་མའོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་རྒྱག་ཏུ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཀྱབ་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ས་བརྒྱུ་པའི་
 མདོ་ལས་ཉན་(༤༤) རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་...
 ཡོད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་འགྲེལ་བ་མཛད་པའི་
 དགོངས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ། དེ་ཉིད་སྦྱོང་འཇུག་གི་ལྷགས་སུ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོའི་ལུང་དེས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་
 དམ་བཅའ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་
 རོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དམ་བཅའ་དེ་རིགས་པས་སྦྱབ་
 པ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒོས་ནམ་པར་བཅད་
 པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ཏུ་ཁམས་གསུམ་
 བ་སྦྱོང་པའི་སྤྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཞུགས་ལས་
 སོགས་པའི་རང་གི་རོ་སྔོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་.....
 འདོགས་པའི་རྒྱ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེ་ལུང་གིས་

བསྐྱབ་པ་ལ་རང་འགྲེལ་དུ་རི་སྒྲིབ་ཕྱང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱང་དྲངས་པ་ནས། གནས་མེད་ལེན་མེད་ཟུང་ན་འདུ། ཞེས་པའི་བར་
 དྲངས་ནས་གསུངས། དམ་བཅའ་དེ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་དོགས་སྤྱང་དེ་
 ལྟོན་པ་ལ། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་
 དུག་ཆོད་མས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ནི། དང་པོ་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་དོན་ནི། གོང་དུ་དྲངས་པའི་ས་བརྟུའི་
 མདོ་དེས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་……
 པར་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་བརྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
 པ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་
 གསུམ་(༥༥ན) ཀྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་ཉན་རང་དགྲ་
 བཙམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་
 ཐུལ། སྤྱོད་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་
 ཀྱི་སྤྱང་བྱར་གྱུར་པའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་……
 བྱས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཚ་བར་འདོད་ན། ས་བརྟུ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ལྟག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་……
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྒྲིབ་……
 ལྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ཡོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་། ཉན་རང་
 དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་རྣམས་མ་
 སྤྱངས་པར་ཐུལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་

གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་
 བྱེ་རྩལ་པའི་དྲང་སྤང་བཞིན་ནོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཏགས་
 པའི་རྩ་སྟེ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 སྟོ་འདོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་སྤང་པོ་བདག་
 མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སོང་། ལྷབ་སྟེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་(༥༥) མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་.....
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་ལྷང་གིས་བསྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིན་
 ཆེན་འབྲེང་བའི་ལྷང་དྲངས་པ་སོགས་གྱིས་བཤད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་
 བ། འདི་ལ་རང་འགྲེལ་དུ། ཇི་སྤྱིད་སྤང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས། ལྷང་
 ཆན་དུག་དྲངས་ཤིང་། དེའི་སྟེང་དུ། རིག་ཆེན་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་
 ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ལྷངས་བསྟན་པས་མདོ་དྲངས་ཏེ་འཆད་པ་ལ། དེས་ན་
 རིན་ཆེན་འབྲེང་བར། ཇི་སྤྱིད་སྤང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྷང་
 ཆན་དང་པོ་འདིས་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་
 བསྟན་ཏེ། འདིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་
 བྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྟེ་འཆི་སྤང་བ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། ལས་
 ཉོན་གྱི་འཁོར་བར་སྟེ་འཆི་སྤང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་

ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟགས་པར་དེ་སྤྱིར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་
 སྤང་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་གྱིས་རྒྱུད་བཅིངས་ནས་ཡོད་པ་
 དེ་སྲིད་རྩ་བར་འཇིན་ལྟར་ཅིག་སྦྱོས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་མ་སྤང་བར་ཡོད་ལ།
 དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་སྲིད་རྩ་ལས་ཉོན་
 གྱིས་སྦྱོ་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས། ཇི་སྲིད་སྤང་པོར་འཇིན་ཡོད་པ།
 དེ་སྲིད་དེ་ལ་བར་འཇིན་ཡོད། བར་འཇིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་དེ། དེ་ལས་ཡང་
 བྱི་སྦྱོ་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། དེ་སྤང་པོ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་བདེན་
 འཇིན་གྱིས་རྒྱུད་བཅིངས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་པར་ཞེན་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
 རྟགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་པོ་རྒྱུན་ལས། མཆོན་འཇིན་གྱིས་བཅིངས་
 པའི་དོན་ནི་གཞི་དང་ལམ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན་བདེན་.....
 པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་ཏེ། སྤང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པའི་དབང་རྩ་བྱས་པའོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་གིས་(༥༥) སྦྱོ་བ་ལེན་ཚུལ་དེ་ཇི་
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སྤྱིར་པ་ལ། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། འཁོར་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་རྩ་ཕན་ཚུན་གྱི། རྒྱ་
 ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ལ་
 སྤྱིས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྦྱོ་བ་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། སྦྱོ་བའི་ཉོན་
 མོངས་དེ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ལས་ཀྱི་.....
 ཉོན་མོངས་དེ་ལས་སྦྱོ་བའི་ཉོན་མོངས། དེ་ལས་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་
 མོངས་འབྱུང་བ་སྤྱིས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་ཀྱི་བར་མཆོམས་མེད་.....
 པར་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་མགལ་མེ་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་ལྟར་ལས་.....

ཉན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འཁོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལྟ་
 བུའི་ལས་ཉན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་དེ་སྤང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། དེ་ལྟ་ན་པ་ལ། དེ་ནི་རང་
 གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །རྒྱས་གསུམ་ཉིད་རྒྱུ་འདྲ་མ་མཐོང་ཕྱིར། །རང་
 འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི། ལས་ཉན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་སྤང་བའི་ཐབས་ཡོད་དེ།
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ཉན་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་ལས་
 མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་ཤིང་། །རྒྱས་གསུམ་ཉིད་རྒྱུ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 མཐོང་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པས། ལས་ཉན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཟད་པས་ན་ལས་ཉན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡང་ཟད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་པར་སྐྱབས་པའི་རིག་པ་གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་.....
 བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་རི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས། །མགལ་མེད་འཁོར་
 ལ་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ད་ལྟའི་ཡུལ་དག་འཛིན་
 པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་རི་བཞིན་རྒྱ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་
 ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་རྒྱ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་(༤༦) ལྟ་
 ངན་འདུ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཞེས་སྐད་ཀྱི་གཅིག་རྒྱ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་
 མཆེད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན། གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་ལྟར་
 ཉན་རང་སྤྲོབ་པ་འཕགས་པས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཐུང་འདས་
 ཐོབ་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་
 པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྒྱ་ཉན་རང་སྤྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དོན་.....
 དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ནས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་.....

པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་པ་
 དང་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྤངས་པའི་ཕྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་...
 བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྟར་བསྐྱེམས་པས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་...
 ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 རྒྱ་བྱད་ཤིང་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་མེ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། གོང་
 སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་...
 པས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉེན་རང་
 གི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་དེའི་མཆུག་དེ་མ་
 ཐག་དུ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གྱང་ཞེས་གྲང་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་...
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཁོ་ནས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་དེ་སྤྲད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རིམ་ལྟར་ཤེས་ཤེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
 མཆུག་ཐོག་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛོད་ནས།
 དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་རྒྱུ་ངེས་པར་འདོད། །
 འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོང་རྩི་ཡིས། །བྱང་རྒྱུ་བར་དུ་སྤྱིད་མཚམས་སྟུར། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཉེན་
 རང་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་(༤༡ན) ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་...
 མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་རང་རང་གི་བྱང་...
 རྒྱུ་ཐོབ་པར་མ་ཟད། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གྱང་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ལས་...
 ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་དམ་པ་ངེས་པར་ཐོབ་.....

པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་བར་གཞན་དོན་
 དུ་སྤྱིད་པར་མཆོམས་སྦྱར་བ་སྤེ་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །
 གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི་
 པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞིར་
 བྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབྱུ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་
 བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྤྱིག་སྦྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་སྦྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །ཞེས་པའི་མདོ་
 འདིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཉན་ཐོས་ལས་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉན་
 མངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནི་དབྱུ་བ་བརྗོད་པ་
 འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་མདོ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 བ་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་
 སྤྱིགས་སྤང་སྟེ་ཕྱ་དབྱུ་བ་སྤྱིགས་དཔེ་ལྟའི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 ལྟར་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་སྤང་སྟེ་ཕྱ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལ་དབྱུ་བ་ལ་སྤྱིགས་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཀྱི་
 ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་རྟེ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་སྤྱང་ཉིད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་མི་བྱང་བའི་
 གཏུལ་བྱ་ཞིག་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རིན་ཆེན་འཕྲིང་བར། ཐེག་
 དམན་(༤༧) འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མེད་
 གཞན་ཡང་བསྟན་རྟེ། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བར། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན་ །
 གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྤྱང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པས་

དེར་ནི་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་སྡེ་ཚན་ལས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་.....
 བྱིར། དེའི་བསྟན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་རྫོང་ལས་འདུས་
 བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྡེ་མེད་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཏུ་པའི་འབྲེལ་
 པར་དྲངས་པའི་གང་སྟག་བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་སོགས་ཐེག་
 དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མདོ་འདིས་འདུས་བྱས་ཟད་པར་གསུངས་པ་.....
 གཉིས་པོ་དེས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་སྟན་པར་དོན་གཅིག་པའི་བྱིར། འོ་ན་
 གང་སྟག་བསྐལ་འདི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཚུལ་དེ་གང་
 ཞེ་ན་འདི་ལས་མདོ་དྲངས་པ་ནི། གང་སྟག་བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་
 དེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་བྱུར་པ། ཟད་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ།
 འགོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། རྩབ་པ། རྒྱག་བསྐལ་གཞན་གྱིས་མཆོམས་མི་སྦྱར་
 ཞིང་། མི་འབྱུང་། མི་སྦྱེ་བ། འདི་ནི་ཞི་བ་འདི་ནི་གྲོ་མོ་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་
 པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སྤངས་པ་སྤིང་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ།
 འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་འདིས་ཚས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་འདིས་བྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་ཟད་
 པར་གསུངས་པས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གང་སྟག་
 བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནས་རྩབ་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་.....
 ཐེག་དམན་གྱི་རྟག་མེད་བྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་དེའི་.....
 གཟིགས་རྩར་ཆེ་འདིའི་བྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཞི་ཞིང་རྩབ་པ་དེ་བསྟན།
 རྒྱག་བསྐལ་གཞན་གྱིས་མཆོམས་མི་སྦྱར། །ཞེས་པ་ནས། འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེའི་ཆེ་དེའི་གཟིགས་རྩར་ཆེ་བྱི་མའི་བྱང་
 སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཞི་ཞིང་རྩབ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིའི་ཟད་པ་
 འདི་བྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བྱེད་དེ། (༤༡ན) དེ་དེ་དང་དེ་བྱང་པོ་

ལམ་གྱི་བུ་པ་གང་རུང་ལ་བྱེད། བྱི་མ་ལ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 མདོན་དུ་བྱ་རྒྱའི་མུང་འདས་ཡོད་ཆེ་མདོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་པས་མདོན་...
 ལམ་དུ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་བཟག་ཡོད་ཆེ། མདོན་དུ་བྱ་རྒྱའི་མུང་འདས་མེད་
 པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར། འོན་པ་སྟེ་ན་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་...
 ཤེས་དེས་ལུང་སོགས་གཉིས་སྣང་གི་སྒྲིས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཁི་ཁིང་། ལུང་
 པའི་སྒྲི་ནས་ལུང་པོ་གདོད་མ་ནས་བུ་པ་སྟེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པར་མདོན་ལུང་དུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ལུང་པོ་མེད་པ་དེ་...
 ལུང་པོ་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་འདི་ཙུ་
 བར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ལུང་པོ་སྒྲིངས་ནས་ཁིར་ཞུགས་པ། །དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་
 ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཁེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་བསྟན་བཅས་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་གང་ཞིག །བདེན་སྣང་རྒྱབ་
 པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་གང་ཞིག །བདེན་སྣང་དང་བཅས་པ་དེ་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བསྟན་པར་ཙུ་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་
 ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡིས། །གདམས་ངག་ལ་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་
 དགག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར།
 བསྟན་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་དམ་པ་སྟེ་བདེན་...
 གཉིས་མདོན་ལུང་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པ་དེས་འཕགས་པ་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་
 གདམས་པའི་མདོ་ལས་ཡོད་པ་རྟགས་མཐའ་མེད་པ་ཆད་མཐའ་གཉིས་ཀ་...
 བཀག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བསྟན་པར་མཛད་པའི་བྱིར། འོ་ན་སྟོང་

ཉིད་སྟོན་པའི་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀ་
 ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་……
 ཉིད་(༤༥བ) ལ་ཞེན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གྱི་ལྟངས་སྐྱེ་ཆོག་གི་མདོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་
 འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ལྷག་བསམ་
 བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དཔེར་
 བ། མི་ལ་ལ་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱི་རྩ་མོ་བྱང་བའི་ཆེ་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱལ་པའི་
 བྱད་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་འདོད་ཆགས་གྱི་……
 སེམས་གྱིས་དཀྱིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ་སྟན་ནས་ལངས་……
 བས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྐྱལ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ཅིང་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་……
 བྱེད་ན་རིགས་གྱི་བྱ་དེ་རི་སྐྱེ་མ་དུ་སེམས་མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་……
 བས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་པ། བཙམ་ལུན་འདས་གང་བྱད་
 མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྐྱལ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱལ་
 བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བབྱེད་པའི་མི་དེ་མདོན་
 པར་བཙོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལུན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱལ་
 པ། རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ན་དག་སྟོང་དང་དག་སྟོང་མ་དང་དག་བསྟེན་དང་དག་
 བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྐྱལ་པ་ཡིད་ལ་……
 བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱལ་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་
 བེ་མི་སྐྱེ་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་མི་སྐྱེ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་……
 ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། ཉན་རང་སྟོབ་པ་
 རྣམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཕྱང་པོ་སོགས་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱལ་

བསྐལ་བ་དང་སྒྲིང་པ་དང་བདག་མེད་པར་བསྐྱེལ་པའི་སྒོ་དེ་ཐར་ལམ་མ་.....
 ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྒྲོབ་པ་དེ་ཐུང་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་སྒྲིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱེལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རུས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་
 དངོས་གནས་པར་གཟུང་ནས་(༤་ན) སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་འདི་ནི་མི་རྟག་སྒྲུག་...
 བསྐལ་སྒྲིང་བདག་མེད་དོ་སྒྲུལ་ཏུ་བསམ་པས་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྟོག་མི་...
 རུས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏུ་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ལས་བདེན་འདོན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་
 གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རུས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་
 པ་ལ་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སྒྲུལ་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དགོས་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཇམ་དཔལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་མ་མཐོང་.....
 བས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་...
 བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཅས་
 བཀལ་སྒྲུལ་བ་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུར་གྱུར་
 པས་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་
 པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་ཏུ་...
 གསོལ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། འཇམ་དཔལ་བདག་དང་
 བདག་གི་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་བདག་དང་གཞན་ཏུ་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞིས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་ཟུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་བཙམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་ཟུར་པས་འདི་སྐད་ཅིས་གསལ་རྟེ། །
 བཙམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ནམས་ཇི་ལྟར་སྤྲུམས་པར་
 བཞི། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདྲ་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀྱན་
 འབྱུང་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་
 (༤༧བ) ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེན་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་
 སྒྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དེ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉན་མངས་མངོན་རྒྱར་པ་རེ་ཤིག་སྤངས་པའི་གང་
 ཟག་འགའ་ཞིག་དག་བཙམ་པ་ཐོབ་སྟུམ་རྒྱ་འབྱུང་ནས་འཆི་བའི་ཆེ་རང་.....
 ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་རྒྱ་.....
 སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པའི་ཉེས་པས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདི་སྟུམ་རྒྱ་བདག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་ཟུར་རྟེ།
 ཡང་མཆིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་ནི་དག་བཙམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 བྱ་བར་བདག་གིས་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་ཆེ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་
 དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་དང་སོམ་ཉི་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

རྟོགས་པ་རྩོམ་གཙང་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱུང་འདི་
 ཅི་སྟུང་དུ་སེམས་རྒྱན་དུ་བྱགས་པས་འདི་སྟུང་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་བྱགས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས། རབ་འབྱུང་གིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་
 འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་གང་
 ལ་ཡང་བྱགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྲད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་ཞེས་
 བཞུའོ། །ཞེས་དང་། བཙམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་བྱགས་པ་དེ་འདི་སྟུང་
 དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་བྱགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས་པར་གྱུར་
 བ། དེ་ཉིད་དེའི་བདག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་
 པ་དང་། སྟོག་དུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པས་བྱབ་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བརྟན་ཚུལ་ཡང་། ལུང་(༥༠ན) དང་པོའི་དོན་
 བློ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་འབྱུང་ལ་རྒྱན་བྱགས་ཀྱི་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་
 འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་པ་པོ་རྒྱན་བྱགས་དང་། ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བདེན་
 པར་བཟུང་བའི་སྟོན་མ་བདག་གིས་དོན་དམ་པར་རྒྱན་དུ་བྱགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པོ་སྟུང་དུ་སེམས། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དང་། རབ་འབྱུང་གིས་དེ་ལྟར་
 མི་འཛིན་ཏེ། དེས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སོགས་གསུམ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 འཐད་སྟུང་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་སོགས་མཐོང་སྤངས་
 ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཆོས་གཉིས་པའི་དོན་ནི།
 རྒྱན་བྱགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་བྱགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པོ་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་ཏེ། དེས་དེ་ལྟར་འཛིན་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་
 དང་། སྟོག་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་དང་། གང་ཟག་དུ་འཛིན་པ་ཀྱན་
 བརྟགས་སོགས་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེས་དེ་རྣམས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལུང་དེ་དག་གིས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱན་.....
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི། བདེན་
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕུངས་པར་དོན་དམ་པར་བདག་གིས་རྒྱན་ཞུགས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་.....
 རྒྱད་ལ་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་
 གྱུས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟ་
 གྱུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིག་ཆེན་ལས། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་བདེན་
 པར་བརྒྱུད་ནས་བདག་གིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི་བདེན་...
 འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལྟ་གྱུས་ཀྱི་
 འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིག་
 ཆེན་ལས། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་
 པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕུང་བའི་
 དབང་དུ་མཛད་ཅེས་འབྱུང་རིགས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱིས་(༥༠༥) བདེན་འཛིན་
 གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕུང་བའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སུན་
 མ་ཕུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་སུན་ཕུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་.....
 ཅེས་པ་གཉིས་དོན་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སུན་མ་ཕུང་བའི་ཞེས་པའི་དོན་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
 བ་མ་རྟེན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་
 རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་ཚོད་སྤྱང་འཆད་ན་དེའི་ཚུལ་...
 རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དོགས་པ་དང་། དེའི་ལན་སྟོན་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱད་པའི་
 རྩ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་

སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་ཐུབ་པའི་སྣང་པའི་སྣང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤ་རྒྱས་ས་ཐོན་དང་
 བཅས་པ་བད་པར་སྤྱོད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྣང་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་ས་ཐོན་
 སྤྱོད་ཅུས། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་
 ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ས་ཐོན་བད་པར་སྤྱོད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུབ་སྟེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་
 ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྣང་པར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་
 དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་
 གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་
 མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་
 ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྣང་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་
 ལ་དེ་ཡིད་ན། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་ཡིད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དགོས་པར་རྣལ་འབྱུང་(༥༡ན) མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱུང་མངོན་སུམ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་
 ཡང་ཡིད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་
 ཅན། རང་ཉིད་གོམས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བུལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་
 གོམས་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟེན་
 པ་གོམས་ཟིན་འབད་སྒྲུལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པའི་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རིག་ཆེན་ལས། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་ཀྱང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཆད་མས་གཏན་ལ་

འབེབས་པ་དང་། དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་
 བསྐྱེམ་པ་དང་། བསྐྱེམས་པ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་
 ལུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བྱ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མི་འོང་ཞེས་ཁོ་པོ་
 ཅག་མི་སྤྲོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམས་
 པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་
 ལམ་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲིམ་སྤངས་གང་གི་ཡང་ས་
 བོན་སྤྲོང་མི་རུས་པས་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་།
 སྤང་བྱ་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྲོང་བར་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་མཐར་དག་བཙོན་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ནི། དྲངས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་
 བའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་པས་རྒྱལ་སྤྱན་ཆ་མེད་དང་། དེས་
 བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་འཇིན་པ་གཉིས་བཀག་པ་
 ཡང་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་། དེས་འདུལ་བས་གདུལ་བྱས་རིང་དུ་གོམས་པར་
 བྱས་ན། དོན་དེ་མངོན་ལུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བྱ་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 གྲུབ་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། དེའི་སྤྲོང་ནས་ས་བཙུ་དང་ལམ་སྤྱི་མ་གསུམ་བསྐྱོད་པ་
 དབུ་མ་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
 ནི། སྤང་བྱ་ཙོང་པ་དེའི་སྒྲིམ་མེད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
 པའི་མི་རྟག་སྟགས་བཙུ་བྱག་ཆད་མས་གཏན་ལ་(༥༡ བ) འབེབས་པ་དང་།
 དེའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རགས་པ་མངོན་ལུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་...
 ཉོན་ཐྱིབ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དུ་ཁས་...

ལེན་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་ཆང་
 བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་ཉོན་སྤྱོད་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ས་སོན་སྤྱོད་རྣམས་པར་བཤད་པ་
 དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་དབྱ་བཅོམ་པ་འཕྲོ་བ་པར་
 རྣམས་པར་བཤད་པའི་མདོ་བསྟན་བཅས་རྣམས་ནི། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཕྱི་
 དོན་མེད་པ་དང་། གཟུགས་དང་དེ་འཇིག་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
 པར་མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བརྩ་
 དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་སྤྱོད་རྣམས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་སེམས་ཅམ་
 པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དབུ་མ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དྲང་
 དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རིག་
 ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་
 ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འཇིག་པའི་ཆད་མ་རྣམས་གཞན་གྱིས་
 སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤ་མོར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་གཞི་མ་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་
 ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་མདོན་སྟུང་
 དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ས་བརྩ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་གསུམ་
 བཞུད་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ཞེས་རིག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་
 ཀྱིས་བསགས་(༥༩ན) པའི་རགས་པ་མེད་པ་དོན་དམ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 སེམས་ཅམ་པས་རྩལ་ཤུན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་མེད་པ་མདོན་

སུམ་རུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་.....
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ལ་མི་གཞོན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་རྩལ་ཕན་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
 དང་། དེས་བསགས་པའི་གཟུང་བ་དང་། རུས་སྤྱི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཤེས་
 པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་། དེས་མཐུན་པའི་རྒྱན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་
 བྱ་བྱུང་མཐས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་དོ། དེས་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པར་བཞུན་
 གྲང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་
 གཞོན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། ལྷང་དེའི་དོན་ནི། ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ངོས་མ་ཟིན་པར། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ལྟ་སྟེས་ལ་མི་གཞོན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྲེལ་རྟག་
 རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེས། སྤྲེལ་རྟག་འཛིན་རྟོགས་པ་ལྟ་སྟེས་ལ་མི་གཞོན་
 པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་རང་སྦྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་.....
 སུམ་རུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ཕྱི་མ་
 གསུམ་བཞོན་རུས་པར་གསུངས་པ་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་རུ་འགྲེལ་ན།
 དེ་ལྟར་མདོ་གང་རུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རུ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
 རྣམས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་མངོན་པ་ཀྱན་བཏུས་ལས་
 གྲང་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་.....
 དང་། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་རོལ་རུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་
 རྣམས་བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱུག་བསྐལ་བ་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འགྲོ་དགོས་པར་....

གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་(༥༩༥) རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བས་གྲོལ་གུར་གྱི། །བསྐྱམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུ་དང་། རྟོབ་དཔོན་རྒྱན་
 མཁན་པོ་སྐུ་གསུ་གྱི། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་བས་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་དེ་དབུ་མ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བ་དེ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པའི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་རྟོང་ཉིད་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བ་མ་རྟེན་གྱང་གང་
 ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་དེས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་མཐོང་སྤངས་དང་སྐྱམ་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤང་མི་རུས་ན། ལམ་དེ་
 གཉིས་པོ་དེས་སྤང་བྱ་གང་གི་ཡང་ས་པོན་སྤང་རུས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ལམ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གུར་རེ་ཤིག་སྤང་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤང་རུས་ཀྱང་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་གུར་ཅན་ཡང་སྤང་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྤང་བ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྟོང་པའི་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལམ་དེ་གཉིས་དང་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་སྤང་བའི་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྤང་བྱ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་དེས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཞི་
 རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤང་བྱར་གུར་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གུར་པ་སྤང་

རྒྱས་ཀྱང་། དེས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་
 སྤྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱང་བ་ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
 གྱིས་སྤྱང་པའི་སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་(༥༩ན) འགྲོ་དགོས་...
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་འདི་དག་གི་གྲུབ་དོན་ལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
 བཤད་པའི་དགྲ་བཙམ་གྱིས་དགྲ་བཙམ་གྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་
 དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་...
 རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཙམ་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་དགྲ་བཙམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་
 སྤྱིང་འཇུག་གི་ལྷགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པས་བྱུང་བ་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྤྱིང་
 འཇུག་མཁན་པོའི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྱིང་འཇུག་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། འདི་ལ་ཆོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་དེ་སྤོན་པ་ལ། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྤྱིང་ཉིད་མཐོང་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་བ་ལ་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིང་ཉིད་བསྐྱེད་པས་
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་
 བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཀྱང་...
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་
 ལ། གང་ཕྱིར་ལྷང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་རྒྱུ་མེད་པར་གསུངས། །
 ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་...
 གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུམ་ཤེར་

ཕྱིན་གྱི་ལུང་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད། ཅེས་སྟགས་དང་།
 ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་……
 ལ་སློབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་
 སྤྲོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་……
 ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོན་(༥༣༧) གཞན་ཡང་། བསྟན་ཅ་དགེ་
 སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སྤྲོད་དག་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་
 དང་བཅས་རྣམས་གྱི། །ལྷ་རན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་ཀྱང་མངོན་
 པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པས་དགྲ་བཙུན་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་དགྲ་བཙུན་དེ་ཆོས་ཅན། བསྟན་
 པའི་ཅ་བ་དགེ་སྤྲོད་དག་བཙུན་པ་ཉིད་ཡིན་ན། བྱུང་བསྟན་པའི་ཅ་བར་
 དགྲ་བཙུན་པ་བཞག་པར་དཀའ་བ་སྟེ་བཞག་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱུང་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་……
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་དཀའ་སྟེ་ཐོབ་མི་རུས་……
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྟན་ཅ་དགེ་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་གསུངས་ན། དགེ་
 སྤྲོད་དགྲ་བཙུན་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་
 བ། འདི་ལ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་དགེ་སྤྲོད་དགྲ་བཙུན་པ་ལ་བསྟན་
 པའི་ཅ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟན་པའི་ཅ་བ་སྤྲོད་པར་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྤྲོད་དགྲ་བཙུན་པ་རྣམས་སྤྲོད་པར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སྤྲོད་འཇུག་དར་
 རྒྱུ་ལས། དགེ་སྤྲོད་དགྲ་བཙུན་པ་ལ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་

མཚན་ཡོད་དེ། ཉེན་པའི་འཁོར་གྱི་དགེ་སྤྲོད་དགྲ་བཙམ་པ་འོད་སྤངས་དང་
 ཉེ་བར་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་དར་རྒྱས་དང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་མཛད་པ་དང་། འཕགས་
 པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་གསུངས། ཡང་སྤྲོད་གྱིས་བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་གྱུར་གྱིས་ཞེས་པའི་
 རྩོད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཉེན་པ་ལ། ཉེན་(༥༩) མོངས་སྤངས་པས་
 གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་དུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མངོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་.....
 བྱས་པས་མངོན་པ་གཉིས་ལས་བཤད་པའི་ཉེན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་.....
 སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་དགྲ་བཙམ་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་གོམས་
 པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉེན་མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས།
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ཉེན་མོངས་མེད་ཀྱང་
 དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཅམ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉེན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མེད་པ་དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་
 རུས་པ་དེ་ཡང་སྤྲོད་ཕྱི་མར་སྟེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བའི་སྤྱིར། རེ་ཞིག་ཉེར་
 ལེན་སྤྲོད་པ་ནི། །མེད་སྤྱིར་ངེས་པ་ཉིད་ཅེན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ།
 ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་སྟུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
 ཡོད་གྱིས་སྤྲོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་པ་

གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 དེས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་ཟད་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་
 ཏུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སྤར་བཤད་པའི་ལམ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ཟད་པར་བྱེད་མི་ཅུས་ལ། ཡང་
 སྲིད་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲིད་པ་དེ་ལ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་
 ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཅམ་གྱིས་དྲངས་.....
 པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་
 འཛིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཅམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་(༥༩) མ་ཡིན་....
 པའི་སྲིད་པ་དང་གཉིས་སྐྱུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤར་བཤད་པའི་ལམ་དེས་སྲིད་
 པ་ཕྱི་མ་དེ་སྤོང་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་མོངས་མ་རིག་པ་དེ་
 ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་
 གཉིས་སྐྱུ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྲིད་པ་ཡིན། ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་
 ཡང་ཡོད་ཅེས་པ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པར་རྟོགས་པའི་
 ལམ་དང་བྲལ་བས་སྲིད་པ་སྤོང་མི་ཅུས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཆོར་བ་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་དང་མི་
 བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་སྐྱེ་ལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་
 ན་ཡང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྲིད་པ་
 སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཆོར་བ་གཉིས་
 སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་པར་རྟོགས་པ་དང་
 བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་སྟོན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པར་མ་རྟོགས་གང་ཟག་
 རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྤྲོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་་་་
 པར་བྱས་པས་སྤེད་པ་སྤྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
 པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་སྤངས་་
 གྱུང་སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་འགའ་་་་་
 ཞིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་དེས་དྲངས་པའི་སྤེད་པ་གནས་པར་འགྱུར་བ་་་
 རྟེན་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟོགས་དེ་སྐྱབ་པ་ལ། སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་
 སེམས། །འགག་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། རྟོགས་དེ་གྲུབ་ཏུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་བསྐྱམ་པས་་་་
 མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་འགགས་་
 གྱུང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐར་ཡང་ཉོན་མོངས་(༥༥ན) མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་་
 བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོར་འདུ་རགས་པ་རེ་ཞིག་འགག་གྱུང་སྐར་ཡང་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་
 པ་ལ། དེ་བས་སྤྲོད་ཉིད་བསྐྱམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། འཁོར་
 བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནམས་གྱིས་གང་ཟག་དང་ལྷུང་པོ་རང་་་་་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་བསྐྱམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲ་
 བའི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་་
 བ་ཐོབ་མི་རུས་པར་སྐར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ཀྱི་ཆོར་བ་
 ལ་སྤེད་པ་ལྷག་ལྷགས་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཆོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། །ཆོར་
 བའང་ཡིད་པ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆོ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྤེད་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ལྷག་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཆོར་བ་ལ་སྤེད་པ་ལྷག་ལྷུལ་

ཡོད་དེ། ཚོར་བའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་……
 རོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་ཉྩེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བ་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཉོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་སྤེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་……
 པར་སྤྲོད་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤྲོད་བ་ལ། རང་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་རྩོད་སྤྲོད་དང་། འགྲེལ་བ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྩོད་སྤྲོད་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་བསྟན་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་
 པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལྷགས། དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་རིགས་པ་དང་ལྷང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་པས། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། འདི་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲོད་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་……
 ཡིན་པའི་ལྟེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་(༥༥བ) བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ།
 སྤྲོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།
 ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་……
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། རང་འགྲེལ་བཤད་
 མ་ཐག་པ་དེ་གསུངས། འདིའི་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 རྩོད་པ་ལྷང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་
 ཚུལ་ནི། བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྤྲོད་ཅི་བཞིན་པ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟེ་སྤྲོད་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ལྟེ་སྤྲོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་ཡིན་
 བ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྟེ་སྤྲོད་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ།

ཐེག་དམན་གྱི་ཐེ་ཕྱོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཏུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འགོག་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཏུན་
 པ་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་དང་། ས་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྒྲོན་
 ལམ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་ཆོགས་
 གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། ། རི་སྐད་ཏུ་རིན་
 ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྒྲོན་ལམ་དང་། རྒྱུད་པ་ཡོངས་བསྟོར་མ་བཤད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་
 ལ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སྒྱུད་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ།
 ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་པ། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། ཞེས་
 གསུངས་སོ། ཞེས་བཤད། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་ཕྱོད་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་ཕྱོད་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྩུ་
 དང་། སར་ཕྱིན་བརྩུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲོན་ལམ་སོགས་
 ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་བཏུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། ཉན་
 ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་(༥༦) པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལྟར་ཡིན་ན། དེ་འགོག་པ་ལ་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཏུན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྩལ་པར་
 བཏུན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་བྱད་དོ། ། རི་སྐད་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
 ཞལ་མངའ་ནས་ཀྱི། མཆོན་མ་མེད་པ་མ་གཏོགས་པར། རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པ་མེད་
 པར་གསུངས། དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། དེ་ནི་ཆང་བར་བཏུན་པ་ལགས།

ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བྱོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཀ་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་སྟོན་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྟོན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་.....
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་བསྟན། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་ཅམ་ཞིག་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་བྱོང་གི་ཚོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་བ་ལྷང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 རྟེ། ཐེག་དམན་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 པར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྟབ་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་ཐེག་
 དམན་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེས་མཆོན་མ་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་པར་ཐར་པ་ཐོབ་མི་
 རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། མཆོན་མ་མེད་
 པ་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 བས། ཐེག་དམན་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་
 བསྟུས་ཅམ་གྱིས་སློམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་སློམ་པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཆོས་གྱི་བདག་...
 མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་མ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་(༥༦) པའི་སློ་.....
 བསྟན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་ནའང་དེ་དག་
 ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསློམ་པ་ནི་མེད་དེ། ཁམས་
 གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་
 དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ལྟས་ཡོད་པར་སློམ་པ་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་པར་

དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་སློབ་པ་
 འཕགས་པས་ཉོན་ཐྱིབ་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་ཡོད་པ་
 དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་དང་། དེས་ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་མི་བསྐྱེམ་པ་དེ་དེས་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་མི་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། རིག་ཆེན་ལས། ཉོན་ཐྱིབ་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་
 པ་ཡོད་ལ། ཤེས་བྱའི་ཐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་ནི་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་
 པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་མི་
 སྐྱེལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློ་
 བས་བསྐྱེམ་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་སློབ་པ་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་
 ཡས་པའི་སློན་ནས་རྣམས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ནས་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
 ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རིག་ཆེན་ལས། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྐྱེ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལྟར་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལ་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ།
 ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་བསྐྱེམ་པའི་
 སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པའི་སློ་མཆོན་
 ཉིད་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྲེལ་པ་ནས་མ་བཤད་པའི་རྩོད་པ་
 སྤྱིང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་(༥༧) རྣམས་
 པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྣམས་རྒྱན་

ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤང་ཕྱིར་དང་ནི་ །
 ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་རྟོག་པ་སྤང་.....
 རུས་ཀྱང་། །འཛིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་རྟོག་པ་སྤང་མི་རུས་པར་
 གསུངས་པ་ལི་ཕྱིར་དང་། །ཉན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་ཕྱིར་
 སྤྱོད་མ་བསེ་རུ་དང་། །ཞེས་པས་གཟུང་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་བདེན་
 འཛིན་ཤེས་སྤྱོད་ཏུ་བཤད་པ་ལི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར། །སྤྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་མི་
 འཐད་དེ། །སྤྱོད་པོད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་སྤྱོད་རྟོག་
 བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལྟར་བསྐྱམས་པས་སྤྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་
 པ་ལི་རྟོག་པ་སྤང་མི་རུས་ལ། །འཛིན་པ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་རུས་སོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། །སྤྱོད་
 རྟོག་མེད་པ་གཞིར་བྱས་ལ་རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་སྤྱོད་མེད་པར་རྟོགས་.....
 ཤིང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པས་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྤང་...
 རུས་ཀྱང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་རུས་པས་ཞེས་གང་ཡིན། །དང་པོ་
 ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། །རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་སྤྱོད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་
 པ་ལི་བདེན་འཛིན་སྤངས་ན། །དེས་འཛིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལི་.....
 བདེན་འཛིན་སྤང་དགོས་པ་ལི་ཕྱིར། །དེས་སྤྱོད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་ན་
 དེས་འཛིན་པ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པ་ལི་ཕྱིར། །གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་
 རྟེན་ཏུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་པ་ལི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །གཞི་གྲུབ་པ་གཞན་
 ཀྱི་རྟེན་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་ཏུ་.....
 རྟོགས་རུས་པ་ལི་ཕྱིར། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་
 ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། །ལུང་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་སྤྱོད་
 དཔོན་སང་གི་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལི་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷགས་.....

ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་(༡༧) ཡིན་
 ཏེ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྒྱུ་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་ལྟ་བ་རྒྱུ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་...
 མེད་ཐུན་མོང་པ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་ལ་ལྟ་
 བ་འབྲིང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྟ་བ་རབ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ནམ་པར་དག་
 པའི་སྐོ་ནས་ཐེག་པ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ནི་གསུམ་...
 ཀྱི་བྱུང་པར་འབྲེད་པ་གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རང་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བསྐྱེད་བྱའི་སྟོང་...
 ཉིད་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙུག་
 བོའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་...
 ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟར་དུ་གཏིང་དཔོགས་མི་དཔོགས་ཀྱི་སྐོ་
 བས་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་འབྲེད་པའི་ཕྱིར། ལོག་པར་
 རྟོག་པས་གོ་བོ་པ་ཁ་ཅིག །དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཞེས་
 པའི་དོན་ལ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་དམ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱེད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྐྱེད་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྐྱེད་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་དུ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས།
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་མེད་དེ། ས་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ལྷང་
 དེས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་.....

བྱིར། རྟོན་དམ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདྲི་ན། རྟོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་
 ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམས་(༥༥ན) ལུ་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་ལ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་...
 དེའི་མདོར་རྟོགས་བརྒྱད་པའི་སར་བཤད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་
 འཕགས་པ་བརྒྱད་པར་འཛོག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོར་ན་རི་ལྟར་
 འཕགས་པ་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་...
 ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་རྒྱལ་ཁྱེད་དང་བྲལ་ཁིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེ་...
 བཞེན་ཏུ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་ལ་
 བཞེད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་དེ་སྐབས་འདིར་འཕགས་
 པ་བརྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་བཅོམ་ཁྱེད་ལྟེན་འབྲས། བྱིར་མི་འོང་ཁྱེད་
 འབྲས། བྱིར་འོང་ཁྱེད་ལྟེན་འབྲས། རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་འབྲས་རྣམས་སུ་བགྲང་
 པའི་བརྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་
 པ་དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། རི་ལྟར་འཕགས་པ་
 རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་ལ་ཞེས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པའི་སྐད་དོད་གྱི་
 རྒྱལ་ཁྱེད་པ་གཉིས་གྱི་སྐད་དོད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལྷོ་རྩེ་བ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་ཁྱེད་
 རྒྱལ་ཁྱེད་པ་ཞེས་བསྟར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིར་སྐབས་འདིར་
 རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པར་འདྲེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་
 པ་བརྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་ཁྱེད་ལྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁྱེད་
 འབྲས་ཁྱེད་ལྟེན་སུ་བགྲང་བའི་འཕགས་པ་བརྒྱལ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱིར་པ་
 ལས། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་ཁྱེད་ལྟེན་པ་དེ་བྱིར་ལྟར་ན་ཡང་འཕགས་པ་
 བརྒྱད་པར་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་བཅོམ་འབྲས་ཁྱེད་ལྟེན་ནས་རྒྱལ་

ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་བགྲང་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་.....
 བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་
 ཡིན་དཔེས་པར་ཐལ། བྱིར་འོང་དེ་ཡང་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན། བྱིར་མི་
 འོང་དེ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་འབྲས།
 བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་འབྲས། དག་བཙམ་ཞུགས་འབྲས། བྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་
 ལྷ་གངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་(༥༥) གསུམ། ཁ་
 ཅིག །བྱང་རྒྱུ་ཁེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཉན་རང་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
 ཀྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་བེར་ན། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་སློ་ཡང་ལྷག་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདིས་བྱང་ཁེམས་འཕགས་པ་ཉན་རང་
 དག་བཙམ་སློ་སྟོབས་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་མ་མཐའི་མཆོམས་གཅིག་
 མ་བརྟན་པར་ཐལ། བྱིང་གི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རང་
 འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ས་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་.....
 ཁེམས་དཔའ་རང་གི་སློའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 དག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དེའི་ས་མཆོམས་གཅིག་.....
 བརྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷང་དེའི་བརྟན་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །བྱང་
 རྒྱུ་ཁེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཉན་རང་དག་བཙམ་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་.....
 ཀྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཉན་རང་དག་བཙམ་བསོད་ནམས་
 ལྷ་གྱུར་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་...
 ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ཁེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པས་བྱུང་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་ཁེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་ཁེམས་བསྐྱེད་ཡོད། ཉན་རང་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་ཁེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། བྱིང་གི་ཉན་རང་

དག་བཅོམ་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དེ་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཀྱུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱམས་པ་དེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་བསྐྱམས་པ་ཡང་བེལ་གྱིས་གནོན་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱུར་བྱང་སེམས་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་པའི་
 ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་ལ་བསྐྱམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་.....
 རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བེལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། (༥༦ན) བྱང་སེམས་སོ་སྟེན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱམས་པ་དེས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བེལ་.....
 ཀྱིས་གནོན་རྒྱས་པ་དེ་ཡི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱམས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་
 རྒྱུད་འདས་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱམས་པ་དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མདོ་ལས། རབ་འབྱུར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ཕྱིན་ཉིན་གཅིག་བསྐྱམས་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན་
 དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣལ་འབྱུར་
 པའི་སློ་བྱེད་ཀྱིས་གོང་མ་གོང་མས་གནོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བེལ་གྱིས་
 གནོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། བྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་བེལ་
 ཀྱིས་གནོན་རྒྱས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བེལ་གྱིས་

གཞོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱོད་ཀྱིས་ཉན་རང་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་བསོད་
 བྱམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་
 བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་སྤྲོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར་ན། མ་བྱུག་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ལ། ས་དང་པོ་བ་
 དེས་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་དག་བཙམ་
 པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པ་དེ། འོག་མ་རྒྱུ་མཉམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་
 རྟོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། (༥༧) བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་
 ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་……
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་དེས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་……
 པའི་མཐའ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་
 གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པར་
 ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་བསོད་བྱམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཙམ་པ་རྒྱུ་མཉམས་
 རང་གི་སྒོ་གོས་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ས་རྒྱུག་པ་
 མན་ཆད་རུ་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་ཤིང་། ས་བརྒྱན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་བྱུང་
 པར་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ས་རྒྱུག་པ་མན་ཆད་རུ་བྱང་སེམས་རང་གི་ལྷལ་
 འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་……

རང་དགྲ་བཙུག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་ལ། ས་བརྟུན་པ་ནས་དེ་ལྟར་རྣམས་
 པའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཙུང་བར། རིང་རྒྱ་སྤང་བ་འདིར་ནི་སྤང་
 ཅིག་དང་། །སྤང་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་དང་། ས་
 བརྟུན་པའི་མདོ་ལས། ས་བརྟུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་་་་་་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ལྟར་ན་རིང་རྒྱ་སྤང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་་་
 གི་སྒྲིའི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པར་འགྱུར་གྱིས་ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་
 གནས་པའི། ཞེས་པ་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པ་ལ་
 ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས།
 ཞེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་་་
 ཆེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་
 རྒྱུས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་ན། རང་གི་སྒྲོན་(༥༠ན) པོའི་ཆོགས་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲོབས་
 ཀྱིས་ཟེལ་གྱི་གཞོན་མི་རྣམས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་
 ན་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་སྒྲོ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པས་བྱབ་པ་་་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །ས་བརྟུན་པའི་མདོ་ལས་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་རྒྱ་རྒྱར་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ། འདོད་ན། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་
 རྒྱུས་མ་ཐག་པར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་ཅིང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་་་་

དོ། །ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ལ། །ཁ་ཅིག །ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་
 ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་མེད་དེ། ཉན་རང་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡོད་པ་……
 གང་ཞིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཕྱི་རྩལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་
 སྟགས་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི། །ཕྱི་རྩལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་རྩལ་སྤྱི་རྩལ་པ་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། །ཁོ་ན་རེ།
 གཟུགས་སྟགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པས་སྒོ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་
 པའི་རྒྱ་ཕྱུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕྱུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། །སྤྱི་ཀྱི་ལྷང་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 (༥༠བ) ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕྱུང་པོར་འཇིན་
 ཡོད་པ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན། ཕྱུང་པོ་ལ་བདེན་འཇིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་གང་
 ཟག་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྟ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡོད་ན་ལས་བསགས་
 ཏེ་ལས་ཉོན་གྱི་འཁོར་བའི་སྒྲེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། གང་ཟག་ལ་
 བདེན་པར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྟ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །ལས་ཉོན་

གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ས་
 དང་པོའི་རྗེས་སྐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །
 ག་བའི་སྤྱག་བསྐལ་རྩད་ནས་སྤངས། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། རྟེན་ཆེན་ལས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཁྱེས་བྱ་བ་
 བློ། བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ།
 ཁྱེས་དང་། འདི་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་བྱད་པར་བཞག་དགོས་
 པར་སྤང་ངོ་། ཁྱེས་གསུངས་པ་གཉིས་ནང་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 དང་ཉན་རང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་.....
 ཕྱིར། ཁྱེས་ཟེར་བ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་གྱི་ལུང་སྟེ་ཕྱི་དེ་གཉིས་ལ་
 འགལ་བ་རུང་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་
 ཅུམ་མ་གཏོགས་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
 མི་འཐད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ངེས་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༦༡ན) དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ཡོད་པར་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གང་བཤག་ལ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་.....

ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།
 མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། བྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་
 དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ལྷང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པར། དེ་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ལ། །དེ་གཉིས་ཆང་བར་བསྟན་པ་
 ལགས། །ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡང་
 རིགས་པ་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིག་ཆེན་ལས། ལྷགས་འདི་ལ་
 བདེན་འདྲིན་ཤེས་སྐྱབ་ཏུ་འདྲིན་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དེ་ལ་ཤེས་སྐྱབ་ཆུང་འབྲིང་……
 ཆེན་པོ་དགུར་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་སོགས་ནས་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་སྤྱོད་བའི་……
 རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་
 མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལ་བྱུར་བ་ལ་སྤང་ཡང་བདེན་འདྲིན་ལ་དགུར་བྱེད་ནས་……
 སྒྲིམ་ལམ་དགུས་སྤྱོད་བ་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་མ་ལོན་……
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་སྐྱབ་དགུར་བྱེད་ནས་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་སྤྱོད་བར་ཁས་མི་
 ལེན་པ་ནི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་མི་འདོར་བའོ། །ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱིག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་འདྲིན་ལ་ཤེས་སྐྱབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེན་
 འདྲིན་དགུར་བྱེད་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དགུས་……
 སྤྱོད་བའི་རྣམ་གཞག་དགུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་……
 པ་རང་ལྷགས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བྱོད་ཀྱི་དགག་པ་དེ་འབྲེལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལ་
 བྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོན་(༦༡) རྟོགས་རྒྱལ་ལས་དེ་འདྲ་བའི་
 རྣམ་གཞག་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས་བདེན་

འཛིན་ལ་དགུར་སྐྱེ་ནས་ས་གནིས་པ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་ལམ་གྱི་.....
 སྤྱིང་བའི་ནམ་གཞག་མ་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་
 གཟུང་རྟོག་དགུ་དང་འཛིན་རྟོག་དགུ་དང་། དེ་སྤྱིང་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་དགུ་
 ཡང་དངོས་སུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་འཛིན་ཆུང་.....
 འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་ས་གནིས་པ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་གྱིས་སྤྱིང་བར་ཁས་.....
 ལེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི། ས་དགུ་ལ་ནི
 ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སྐགས་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། རིག་ཆེན་ལས། མོས་སྤྱོད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནིས་རྩ་གཅིག་
 དུ་མ་སོང་བའི་སྤྱིང་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་
 པར་མི་དགའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གནིས་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་བཞིན་
 དུ་སོང་བའི་འཕགས་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་ལྡང་གི་ཚུལ་དེ་ཕྱིན་དུ་དགའ་.....
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཡིན་རྟེ། མོས་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་དགའ་ལ་
 འཕགས་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་འཇུག་ལྡང་སྐབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་
 སངས་རྒྱས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་གཏན་མི་རུས་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷང་དེའི་དོན་ནི། སེམས་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་གཅིག་དུ་མ་སོང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་སྤྱིང་ཉིད་དོན་སྤྱིང་.....
 རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པོ་མོས་སྤྱོད་གྱི་ཆེ་ཡོད་ལ། སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གནིས་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྩ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་ཉིང་འཛིན་ཏེ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནིས་སྤྱང་རུབ་པ་འཕགས་པའི་ཆེ་ཡོད་ལ་སྤྱིང་ཉིད་དོན་སྤྱིང་.....
 རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་སྐབ་ལ།
 སྤྱིང་ཉིད་ལ་གནིས་སྤྱང་རུབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་.....
 ལྡང་བྱེད་པ་དགའ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བྱོད་གྱི་དགག་པ་དེ་འབྲེལ་མེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིག་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་

ཀྱང་། མི་རྟག་སྟགས་བརྩུ་བྱ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཞེས་
 སྟགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོན་པར་(༤༢༥) མི་
 རྟག་སྟགས་བརྩུ་བྱ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་པབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
 དེར་ཐལ། མི་རྟག་སྟགས་བརྩུ་བྱ་ཆོད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་ཆོད་
 མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་བདེན་
 རྟོན་དམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོན་ཀྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་...
 སྟགས་བརྩུ་བྱ་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཡིན་ལ་མངོན་པ་གཉིས་...
 ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སྟགས་བརྩུ་བྱ་ཆོད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་...
 བ། མི་རྟག་སྟགས་བརྩུ་བྱ་ཆོད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྟེན་ཆེན་གྱི་མཁུག་དེར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་བལ་ན་གཟུགས་ལ་
 སྟགས་པའི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པས་སློ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
 སྟགས་ཀྱི་སྤང་བྲངས་ནས་འགོག་པ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་...
 རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དང་དེ་ཀྱན་ཡོད་པའི་གཞི་ནི་འོག་ནས་འགོག་...
 པར་འགྱུར་ལ། སྤང་པོ་གདགས་གཞི་གང་ཟག་བཏགས་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་དང་གཏན་...
 མི་མཐུན་ཏེ། ལྷགས་འདི་ལ་སྤང་པོ་གང་ཟག་དུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་དང་། སྤང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྤང་པོ་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་།
 གང་ཟག་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པ་སྟགས་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་དང་། ཤིང་རྟ་
 གཉིས་ཀྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར། གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་ཕྱང་
 སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོགས་གནས་
 རྣམས། ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 པར། རི་ལྷར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩ་བརྩོད་པ་ལྷར། །
 དེ་ནི་ཕྱང་སོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་(༥༢༧) ཅན་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་པའི་མདོ་ཁྲུངས་སུ་དྲངས་ནས། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཕྱང་སོ་རྒྱར་བྱས་
 རྣམ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཕྱང་སོ་ཆོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པར་མི་
 རུང་ངོ་། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི། བདག་ཕྱང་སོ་གཉིས་ཀ་གདགས་གཞི་དང་
 བཏགས་ཆོས་སུ་གཏན་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་.....
 གཞོད་དེ། ཕྱང་སོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། ཕྱང་སོ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་གཞུང་འདིར་
 ཡང་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་
 སྐྱེ་བྱེགས་པར་བྱེད་པའི་མཚོན་ཐོགས་ནས་པ་རོལ་ལ་བརྟེན་པར་རྫོམ་ནས་
 རང་ཉིད་སྐྱེ་བྱེགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྷར། གང་ཟག་དེ་
 རང་གི་ཕྱང་སོ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེའི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་ཕྱང་སོ་ལྷ་སོ་དེ་
 དེའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེའི་ཕྱང་སོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
 ཟག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་དངོས། གཞན་
 ཡང་། གསལ་བ་དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་རྒྱ་ཕྱང་
 སོ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་ཕྱང་སོ་རྒྱར་བྱས་ནས་བཏགས་པ་ཡི།
 ཞེས་པའི་ལྷང་གཉིས་སོ་དེས་དེ་ལྷར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་བཏགས་
 པའི་རྒྱ་ཞེས་པའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་དེ་གཞིའི་དོན་དང་། བདག་ཕྱང་སོ་
 རྒྱར་བྱས་ནས། ཞེས་པ་ཡང་བདག་ཕྱང་སོ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་དང་རྒྱ་གཉིས་ཀ་སྐད་དོད་གཅིག་པས་

གཞུང་མང་པོར་དེ་གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་...
 འདྲིར་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་དེ་
 གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱར་མི་འཐད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 ཁས་མི་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པ་དང་གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་
 གཉིས་ཀ་རྩས་མཉམ་ཏུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་
 གཉིས་རྩས་མཉམ་ཏུ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོད་ཀྱི་རིགས་པའི་གནོད་
 བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་གྱི་(༤༩ན) དམིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱབ་པ་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།
 བྱོད་ཀྱིས་དེས་ན་རོང་སྟོན་སྤྱོད་པའི་སང་གས་ལྷགས་འདི་ལ་ཐོག་མར་སྤང་པོ་
 ལ་དམིགས་ལྷལ་ཏུ་བྱས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་གཟུང་བ་ནི། ངར་
 འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་ལྷལ་གྱི་ང་ཅམ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞི་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་
 གཞུང་གི་དགོངས་པར་སྤང་རོ། ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན། ཐོག་མར་སྤང་
 པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་པོ་
 དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། དེའི་
 དམིགས་ལྷལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ཞེས་པ་དེ། ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་.....
 དམིགས་ལྷལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ། ཐོག་མར་སྤང་པོ་ལྷ་
 ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་པའི་སློ་དེའི་དམིགས་ལྷལ་...
 ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་བཞེད་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ངར་འཛིན་ལྟན་
 སྤྱོད་དེ་ཐོག་མར་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་ཏུ་འཛིན་.....
 པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་སློ་དེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། ངར་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་ཆོས་ཅན། གཞི་མེད་ལ་ངའོ་
 སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་
 དམིགས་ནས་ངའོ་སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ངའོ་སྟམ་རུ་
 འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དོན་གྱི་དངོས། ཉགས་དང་ངོ་
 དེར་ཐལ། ཐོག་མར་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་རུ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་
 ཡིན་ན། ཐོག་མར་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་གཞི་མེད་ལ་ངའོ་སྟམ་རུ་འཛིན་
 པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་དམིགས་(༤༩༥) ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ལ་
 དམིགས་ནས་ངའོ་སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ང་ཅམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ངའོ་སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དངོས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་སྒྲིབ་པའི་སེང་གེས་ཞེས་པ་ལོག་
 པར་སྒྲིབ་པའི་སེང་གེ་དང་ནོར་འདུག་གོ། །དེས་ན་གོང་རུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྟ་
 བ་མ་རྟེན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་ལུང་མང་རུ་དྲངས་ནས་རྗེས་ཞལ་
 གྱིས་མ་བཞེད་པའི་སྒྲིགས་སྒྲིམ་མང་པོ་གཅིག་གོ་ནས། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་
 ཉག་ཉིག་མང་རུ་བཏང་བའི་མཐར། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་
 མོངས་དང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཐ་དད་རུ་ཡོད་ན་གང་...
 ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཐ་དད་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། གང་ཟག་སོ་སོ་ལ་སོ་
 སོར་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་སྒྲོ་གཟུ་པོས་ཅི་སྟེ། འཛིག་ཚུལ་འདི་ལ་བལྟས་
 ན་དིང་སང་གི་དགེ་བཤེས་རྟོག་དཔྱད་རྒྱུ་བ་ཤར་བ་གཅིག་གི་སྤྱགས་རབ་...
 ཀྱང་མེད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་གིས་མངོན་པ་

གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་……
གཉིས་ཐ་དད་རྩ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཐ་དད་རྩ་ཡོད་པར་འདོད་པ་
ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དིང་སང་གི་བསྐྱུས་ར་བས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དཔྱད་
པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་མོངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
ཁྱེད་རང་ལ་འཁོར་གསུམ་ལོག །

འདིར་སྒྲུས་པ། ཐུབ་དབང་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཙེང་ཁ་པས། ཐུབ་པས་
གསུངས་པའི་མདོ་དང་རྒྱད་མེད་འོན། ཐུབ་དབང་དགོངས་པ་ཅི་བཞིན་
བཀལ་བ་ལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ནི། གངས་ཅན་
ཕྱིས་བྱོན་མཁས་ཀྱུ་ཀུན་གྱིས་བསྟོད། རྒྱལ་འདི་མ་བཟོད་སྤྲུག་དོག་ཡིད་
འབྲུག་ཞིང་། སྤྱོད་ཆེ་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་བསགས་པས། དམ་པའི་
མགོན་ལ་སྤང་བའི་ཡིད་ལྡན་པ། ལྷ་སྒྲུས་སེང་གེར་བརྒྱམས་པ་གང་དེ་ཡིས། །
སྤྲུག་དོག་དབང་གིས་དམ་ཚེས་སྤྲོད་པ་འདི། དགེ་འདུན་དབྱེན་དང་ཚེས་
སྤྲོད་ལས་མིན་ནམ། དེ་བས་བག་ཡོད་བཞེན་ན་མངོས་པར་སེམས། །

ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་(༤༩) གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ཡང་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་
རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག ལྷར་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ན། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚེས་གྱི་བདག་མེད་ཚད་
མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཚེས་གྱི་
བདག་མེད་ཚད་མས་མ་ངེས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་ངེས་པ་……
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚེས་གྱི་བདག་མེད་ངེས་དཀའ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ངེས་སྒྲུབ་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་རིམ་ལས། གང་ཟག་དང་ཚེས་
གྱི་སྟེང་རྩ་ངེས་རྒྱུ་བདག་མེད་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བྱད་
གཞིའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་སྟེང་རྩ་ངེས་སྒྲུབ་ལ་ཚེས་གྱི་སྟེང་རྩ་ངེས་དཀའ་……
བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་རིམ་ལ་ཚེས་གྱི་བདག་

འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་
 གྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་སྒྲོན་རུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་རྩ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་དགོས་
 གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་སྒྲོན་
 རུ་འགྲོ་དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྱུར་
 དེ་རྟགས་སྒྱུར་ནམ་དག་རྩ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཆོད་
 མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཉི། དེས་རྟོན་འབྲེལ་བདེན་མེད་རུ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་རུ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་ཀ་ཀྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་
 མ་བྱུང་སྟེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་རུ་
 ཆོད་མས་ངེས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཆོད་མས་ངེས་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རུ་ཆོད་མས་
 ངེས་པ་ན་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཆོད་མས་ངེས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་(༤༤༥) ཡིན་ན།
 གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རུ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་རུ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རུ་ཆོད་མས་ངེས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། དངོས་པོ་
 གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གོམས་འགྱུར་ཉི། །ཞེས་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་པར། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་དངོས་
 ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་རུ་མཐོང་། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་གི་རྟ་པོ་གང་།

དེ་ནི་ཀུན་གྱི་རྟ་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲིན་
 མེད་དེ། །ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟངས་དུ། །བདག་
 མེད་ཆོད་མས་ངེས་པ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་...
 མེད་སྟོ་ཁ་སྒྲིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཅུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་དུ་
 རྩེ་ཉིད་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ལམ་རིམ་ལས། །འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་
 ནི་གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་སྒྲུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ་འདི་རྣམས་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ནི་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རང་གི་...
 གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོ་ལ་འཆར་དུ་མི་རུང་བས་
 དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བསྟན་ནས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱན་
 པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་སོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་
 གྱུ་བརྒྱུག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱན་པར་མ་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་
 ལ་སྒྲུ་ཕྱི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་ཆོས་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་གཞན་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་སྟོ་ཁ་སྒྲིགས་པ་ན་རྟོགས་ཅུས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །ཁྱིམ་ཆེན་ལས། དཔེར་ན། རྩལ་སྒྲན་ཆ་མེད་གྱིས་བསགས་པའི་
 རགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས་སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་
 སྒྲན་ཆ་མེད་གྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་དེ་(༦༥ན) འཇིན་པའི་ཆོད་མ་...
 རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་
 ཟེན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཅུས་པར་གསུངས་པའི་
 མདོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་ཞེས་ཟེར་ན། སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་སྒྲན་
 ཆ་མེད་གྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་དེ་འཇིན་པའི་ཆོད་མ་རྩལ་གཞན་...

གྱིས་སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མེད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་གྱིས་
 བསགས་པའི་རགས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་རྩལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤུང་དེའི་དོན་དུ་
 བྱས་ནས། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་
 ཐོབ་རུས་ཏེ། སེམས་ཅམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྱག་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྩོམ་ཆེའི་མཁན་པོ་ཤི་ལ་རྒྱུ་ཏེ་དེ་ལམ་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་
 རིམ་ལས། ལམ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་གནས་བརྟན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། ཤི་ལ་
 རྒྱུ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཏེ། ལམ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་
 དགོས་སྤྱོད་ཡིན་ན་ལམ་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤི་ལ་རྒྱུ་ཏེ་དེ་ལམ་
 ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དབྱ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་
 ཡོད་སྤྱོད་དགོས་སྤྱོད་ཡིན་ན། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལམ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་དགོས་སྤྱོད་ཡིན་ན། ལམ་ཆེན་སྤྱོད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཏེ། མདོ་རྩ་བའི་མཛད་བྱང་ལས། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་
 བའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་བྱ་བ། ཞེས་
 སྤྱོད་པ་ཞུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱོད་པ་
 བརྟེན་(༥༥) པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཁྲིམ་ཆེན་ལས། མདོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་.....
 བས་མ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོན་པ་གཉིས་

ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། དེར་ཐལ། མངོན་པའི་ལྷེ་སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་པའི་ལྷེ་
 སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་
 བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
 ལྷེའི་ལྷེ་སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པས་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷེ་སྤྲོད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 ཚད་ལྡན་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། མངོན་པའི་ལྷེ་སྤྲོད་ནས་བཤད་པའི་ཀུན་
 མཁྱེན་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གོ་མི་ཚད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མངོན་པ་
 ནས་བཤད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
 པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་བདེན་འཛིན་སྒྲིབ་པར་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བདེན་འཛིན་སྒྲིབ་པར་བཤད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མངོན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་པོ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མངོན་པ་གཉིས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་
 བཤད་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ལྷོན་པ་ཤྲུག་བྱབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་མཛོད་
 ནས་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་
 ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །

(༥༦ན) སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྒྲོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་
 དང་། །མུ་རན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག
 མངོན་པ་གཉིས་ནས་དག་བཙམ་པར་བཤད་ན་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
 བ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར་རྟེ། སེམས་ཙམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་གཉིས་
 ཀལ་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག །མངོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་ན། རང་ཉིད་མངོན་པ་གཉིས་
 ནས་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པས་བྱབ་ཟེར་ན། རང་ཉིད་མངོན་པ་གཉིས་ནས་
 བཤད་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་
 བཤད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་
 གྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། མངོན་
 པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་རྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་
 གྱི་རྟོང་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། ཅ་བར་འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་དེ་མངོན་པ་
 གཉིས་ནས་བཤད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན་
 མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བཛོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མངོན་པ་གང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 དངོས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 དག་བཙམ་ཡང་ཡིན་དག་བཙམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་.....
 ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་དག་བཙམ་པ་ཡིན་ན་དག

བཅོམ་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་ན། མངོན་པ་
གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉེན་(༥༦བ) མངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་.....
སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེ་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཤད་པར་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་གང་ཞིག །དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁ་ཅིག །མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། རྟོན་པ་ཤུག་
ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉེན་
སྤོབ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་
པའི་ཉེན་སྤོབ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྤོབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ས་མཆོམས་སྦྱོར་ལམ་ནས་
འཛོག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོབ་པའི་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་བདེན་
གཞི་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་སྟེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་
རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལས།
ཕུང་པོ་བདེན་མེད་རུ་མ་རྟོགས་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་མི་རྟོགས་ལ་དེ་
ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རུ་མ་རྟོགས་ན། དེས་གང་ཟག་
 བདེན་མེད་རུ་མ་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཕྱང་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་(༥༧ན) ཅུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་……
 གང་ཟག་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་
 རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེས་
 གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་རུ་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་……
 འདྲན་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་། ལམ་རིམ་ལས། གལ་ཏེ་གང་ཟག་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་……
 གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཅིག་རུ་
 འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སྔ་སྔ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་
 རུ་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་ཀྱང་སྔ་སྔ་བ་……
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུ་མ་པ་དང་ཀ་བ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །
 གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་རང་……
 བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆེ་……
 ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངི་ལྟར་རྟོགས་ཤེ་ན། དྲི་བ་དང་པོ་ཁས་མི་
 ལེན་པས་དྲི་བ་འོག་མ་བཤད་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་

རྟོགས་པའི་སློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་མི་འཛིན་
 ཡང་སློ་དེས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་.....
 པའི་ངེས་ཤེས་འདྲན་རྒྱས་པས་སྤང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སློ་འདོགས་པའི་....
 སློ་འདོགས་གཙོད་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྦྱོང་འཇུག་གི་ལུང་དོན་བཤད་པའི་ཆོ། ཁ་
 ཅིག །བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་(༤༡བ) རྟོགས་
 ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་རྒྱས་ཞེས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་
 གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་
 བདེན་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་
 དྲུག་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་དྲུག་པོ་དེ་རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་...
 ལ་སོགས་བརྟུ་དྲུག་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འགོག་བདེན་ལ་སྤྱ་རགས་
 གཉིས་སུ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྟུ་དྲུག་ལ་དེ་
 ལྟར་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་
 ཟག་རང་སྦྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་...
 འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། རགས་པའི་འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་
 རང་སྦྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྦྱང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་...
 པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་སྦྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་.....
 པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་ལམ་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། རྒྱལ་བདེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་སྤྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱི་རགས་གཉིས་སྤྱི་
 འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མངོན་
 པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་རྒྱལ་བདེན་གྱི་བྱུང་ཚུལ་སྤྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་.....
 རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བདེན་གྱི་
 བྱུང་ཚུལ་སྤྱུར་པའི་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་.....
 འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྱི་ ཡང་ཁ་ཅིག སྤྱི་ཆེན་འཕགས་པ་དང་སྤྱི་
 དམན་འཕགས་པ་གཉིས་ལ་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་རྟགས་མ་རྟགས་
 གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་དམན་སྤྱི་བ་(༤༥ན) འཕགས་
 པས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རྣམས་པར་རྟགས་ཤིང་། ཚུལ་གྱི་བདག་འཛིན་
 རྣམས་པར་སྤྱི་བར་བྱེད་ལ། སྤྱི་དམན་མི་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་གྱིས་ཚུལ་གྱི་
 བདག་འཛིན་རྣམས་པར་སྤྱི་བར་ཕྱིར་ཕྱིར། དེས་ཚུལ་གྱི་བདག་འཛིན་བྱེད་
 པར་སྤྱི་བར་ཕྱིར་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྱི་དམན་སྤྱི་བ་པ་འཕགས་པས་ཚུལ་གྱི་
 བདག་མེད་རྣམས་པར་རྟགས་པར་ཐལ། དེས་གཞུགས་བདེན་མེད་རྣམས་
 པར་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞུགས་བདེན་མེད་རྣམས་སྤྱི་བར་རྟགས་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱི་བར་རྟགས་པ་ཁ་ཅིག སྤྱི་ཆེན་ལས། སྤྱི་ཆེན་འཕགས་པས་ཚུལ་གྱི་
 བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམས་ཀྱངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱི་བར་རྟགས་པ་དང་།
 སྤྱི་དམན་འཕགས་པས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཅིང་.....
 གྱིས་རྟགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ཆེན་པ་རྣམས་དབང་པོ་
 བརྒྱལ་ལ། སྤྱི་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་དབང་པོ་རྣམས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གྱི་
 རྟགས་བྱའི་སྤྱི་བར་ཕྱིར་ཕྱིར་ལ་སྤྱི་རགས་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་གང་ཞིག སྤྱི་ཆེན་
 གྱིས་རིགས་པའི་རྣམས་ཀྱངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱི་བར་སྤྱི་བར་ཕྱིར་རྟགས། སྤྱི་

དམན་གྱིས་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་གྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་
 རྟེ། འཕགས་པ་ལས་སོ་སྟེ་དབང་པོ་རྣེ་བར་ཐལ། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་རང་གི་
 དེ་གང་ཞིག །འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་དགོས། སོ་སྟེས་དེ་
 རོན་སྟེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་མཚུངས་ཏེ།
 སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རོན་སྟེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ལས་འཕགས་...
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་བྱུང་པར་དུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ན། འོ་ན། བྱུང་གི་དེ་ལ་ཡང་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་ལས།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ལས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་...
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
 རྟགས་མ་གྲུབ་རྟེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྤྱར་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པ་(༥༥) གང་ཞིག །
 དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་གཉིས་ཀས་.....
 སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་རྟེ། དེ་...
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་.....
 ཉིད་མདོན་སྟུམ་དུ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྟོ་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བ་
 ལ་རུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བའི་རུས་པ་...
 ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་ཡང་བྱུང་ལྟར་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་
 ཟག་གིས་བདེན་འདོན་སྤྱོད་བ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་ཆོགས་.....
 གསོག་དགོས། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་དུ་འབར་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གིས་
 ཆེ་གསུམ་ལ་བདེན་འདོན་སྤྱོད་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་བྱང་སེམས་
 ཆོགས་ལམ་པ་ལས་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་བ་ལ་རུས་པ་ཆེ་བར་

ཐལ། བྱང་སེམས་ཚྭགས་ལམ་པས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤྱང་བ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་
མེད་གཅིག་ཚྭགས་གསོག་དགོས། བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ཉོན་ཐྱིབ་
ཚྭགས་ལམ་པས་དེ་ཆེ་གསུམ་ལ་སྤྱང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱབ་པ་
ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་ཐྱིབ་སྤྱང་ས་པའི་ས་མཚམས་ས་དང་
པོ་ཐོབ་ནས་འཛོག་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཚྭགས་ལམ་པས་ས་དང་པོ་ཐོབ་
པ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚྭགས་གསོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་སོང་། ཁོ་ན་རེ། རྒྱུན་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤྱང་ཕྱིར་ཏུ་
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་ཏུ་ཚྭགས་བསགས་པ་དེ་རྒྱུན་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེད་ཀྱི་དེ་ལ་ཡང་རིགས་པ་དེས་མཚུངས་སོ། །

ཅན་ས་གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་བཤད་པ།

༥༩ དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚྭགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་
ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་ས་འདིར་ཚུལ་བྲིམས་དག་པ་བསྟན་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
བསྟགས་པ་བརྗོད་པ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་
དཔེ་བཤད་པ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སྒྲི་ནས་མཚུག་བསྟུ་བ་དང་ལྡེ་ལས། དང་པོ་དེ་རྟོན་པ་ལ། དེ་ཚུལ་
ཕུན་ཚྭགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སྟོའི་རྒྱ་བ་ཡང་
(༥༩ན) དག་བྲལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་
ལ། རྒྱུན་པས་ཁོངས་སྤྱད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་། །ཞེས་པ་ནས། མཛོན་
མཛོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་
དེ་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་
གཅིག་གསུངས། བཞི་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤྱང་བྱེད་

པ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། །ལྷ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། །རྒྱལ་སྤྱི་ཟླ་
 བ་ལས་བྱུང་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གསུང་བ་
 སེལ་བར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །དེ་དག་གི་ནང་ནས། །དེ་
 རྒྱལ་སྤྱི་ཆོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །བྱང་
 སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། །མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འཆལ་རྒྱལ་
 གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་སྤྱི་ཆོགས་སྤྱི་
 ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། །བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དག་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་སྟེ། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །གང་ཟག་དེ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་……
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་ལྟ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། །རྒྱལ་བྱིས་རྣམ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། །དངོས་སྤྱི་བར་གྱུར་པའི་དགེ་སྤྱི་རྣམ་དག་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། །དེ་དེར་ཐལ། །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །སྤྱི་བར་གྱི་རྒྱལ་
 བྱིས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དགེ་སྤྱི་རྣམ་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག །དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་ཆེས་ཡོངས་
 སུ་(༥༧) མ་དག་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་བར་བརྗོད་དུང་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། །སེམས་
 ཅན་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། །དེའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

ཡིན་པའི་བྱེད།

ཅན་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ།

༥ ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ས་གསུམ་པ་
འོད་བྱེད་པ་འཆད་ན་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། བྱེད་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག །
བྱེད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། བར་བྱེན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ཆོས། སའི་ཡོན་
ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ས་མཁུག་བསྟུ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་
ལ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མ། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་
གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ་ཡང་། ས་འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟེན་
པ། བཟོད་པ་གཞན་རྗེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པ་ལྷན་མི་ལྷན་གྱིས་དབྱེ་
བ། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟེན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་དེ་
སྟོན་པ་ལ། གཡ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། །ཞེས་པ་ནས།
མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡི་བཟོད་པར་འབྱུང། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་
པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། གཞོད་པ་བྱས་པས་གཡ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། །ཞེས་པ་ནས།
བསྟེགས་པའི་བཟོད་པ་ཏག་ཏུ་ལྷུར་བསྟེན་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཞུགས་ཀྱང་། །
ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱས་
བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། གསུམ་པ་
དེ་འཆད་པ་ལ། སྟོན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར། །ཞེས་སོགས་
རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས། བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤྱས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་
འོད་བྱེད་འདིའི། །ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་གསུངས།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ༥ ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་བ་གཉིས་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་གཉིས་སྤྱི་བ་དང་

སྤངས་པའི་ས་མཆོམས་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་ལ་ལ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །
 དང་པོ་ནི་སྦྱིབ་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་
 གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཉོན་སྦྱིབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་
 ཐམས་ཅད་(༡༠ ན) མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་...
 སུ་གནས་པ། ཤེས་སྦྱིབ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཉོན་སྦྱིབ་ལ་དབྱེ་ན་དེ་ཀྱན་བརྟགས་
 དང་། དེ་ལྟ་སྦྱེས་གཉིས་ལས། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཆོངས་ལྟ་དང་བཅས་པའམ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་
 གང་རུང་གིས་བསྟུས་པ་དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱན་
 བརྟགས་མངོན་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། གྲུབ་མཐས་
 བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་རྒྱ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་.....
 ཆགས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཆོངས་ལྟ་དང་བཅས་པའམ། དེས་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་
 རུང་གིས་བསྟུས་པ་དེ། ཉོན་སྦྱིབ་ལྟ་སྦྱེས་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉོན་སྦྱིབ་ལྟ་སྦྱེས་མངོན་གྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟ་
 སྦྱེས་གྱི་ས་བོན་ཆ་གཉིས་ཡོད། ཤེས་སྦྱིབ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་བ་དང་།
 དེའི་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད། དུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་
 བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་འཕགས་པ་སྦྱོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
 དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་འཇུག་ཤེས་དུག་ལ་དུལ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་ལྟ་བུ། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་
 བཞག་ཅིང་། རང་འབྲས་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བག་
 ཆགས་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སྦྱོབ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད།
 མཆོན་གཞི་ནི། བདེན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ། དེས་ན་ཤེས་སྦྱིབ་ལ་ཀྱན་

བཀྲགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་བཀྲགས་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟིག་ཆེན་ལས། ཉན་
 མོངས་མ་བཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤྲོད་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་
 གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྲོད་རྒྱུ་། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་པའི་རྟོག་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་རྩིས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་པའི་སྒྲིབ་པ་(༡༠ བ) གཉིས་གང་ཡང་
 མེད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཁྱེན་ཡང་
 འདྲོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོག་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གྱང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེས་མཉམ་བཞག་
 དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་། རྗེས་སྐྱོབ་དུ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་གསོག་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རྟིག་ཆེན་ལས། སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་
 རྒྱག་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་སྤྲོད་བ་ནི་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་ལ་
 དགོངས་སོ། ཁྱིམ་པའི་དོན་ནི། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེས། སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རགས་པའི་
 དངོས་གཉེན་བྱེད། ས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་སྤྲོད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་འབྲིང་གི་རྒྱུད་བུའི་དངོས་གཉེན་བྱེད།
 ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲུལ་སྤངས་ཉན་མོངས་རྒྱུད་བུ་སྒྲོར་གསུམ་གའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ།
 དེའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་པར་ནི་ས་ནས་སར་འཕྲོ་རྒྱལ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་
 པ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། གཉིས་པ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲོད་བ་དང་སྤངས་པའི་ས་
 མཆོམས་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ནས་ཉན་སྒྲིབ་སྤྲོད་བའི་མགོ་རྩིས་ཞིང་། ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་

ཐོབ་པ་དང་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པ་རུས་མཉམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤོང་བའི་མགོ་ཚྭ་ཞིང་། ས་བརྒྱད་པ་
 ཐོབ་པ་དང་ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པ་རུས་མཉམ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཤེས་ཐྱིབ་སྤོང་
 བའི་མགོ་ཚྭ་ཞིང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་དང་ཤེས་ཐྱིབ་སྤངས་པ་རུས་མཉམ་
 པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཁ་
 ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་སྔོན་
 རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་
 པར་སྒྲིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འོད་གྱི་སྤང་བ་(༡)ན) འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན།
 བྱོད་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་བཤལ། བྱོད་རང་གི་རོས་སྒྲལ་གྱི་
 སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་དཔོན་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉལས་དོན་གྱི་དཔོན་འགལ། བྱབ་སྟེ། རིག་ཆེན་ལས། ཉོན་
 མོངས་མ་བྱད་བར་རུ་ཤེས་ཐྱིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་ཐྱིབ་ནི་དག་པ་ས་
 གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་ཡོད་པར་
 བཤལ། དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱི་རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་ཐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་དེར་གྱུར་པའི་ཐྱིབ་པ་ཡོད། དེའི་དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་ཐྱིབ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཉལས་དང་པོ་གྱབ་སྟེ། བྱོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།
 འདྲིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེའི་རོས་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་ཉོན་ཐྱིབ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དམན་ལམ་སྔོན་རུ་མ་སོང་

བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེས། ཉོན་ཐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འདྲིང་ལན་འདེབས།
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུར་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་……
 ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཏགས་ཁས། སོང་དུ་འདྲིང་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གཞན་དོན་
 བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཕགས་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་
 ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་
 ལམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གང་ཞིག །བདེན་འཛིན་ཉོན་
 ཐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་དེ་(༡༡) ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་མེད་བསྟོམ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དམན་
 ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེས། བདེན་འཛིན་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་
 བདུན་པ་བ་དེས། བདེན་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་དེར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་
 འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་
 གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་……
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ། ཏགས་གྲུབ་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་
 དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམན་ལམ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་དེར་ཐལ། བྱིས་
 བདེན་འཛིན་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་པ་ཡོད་དེ།
 བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིས་
 བདེན་འཁོར་བ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། བྱིས་གཞན་དོན་རུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལོན་པར་ཐལ་ལོ། །
 གཞན་ཡང་མཁས་པ་ཁ་རྒྱུད་ལྷ་དར་ཁྱིལ། ཅིག་དམན་ལམ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བའི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་
 བྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་
 བྱལ་ན་དེར་ཐལ། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་གཞུགས་བདེན་པར་སྤང་
 བ་སྤང་བ་ལྟར་བྱལ་པ་འཐད་སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་.....
 མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཉར་
 ཐུག། གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ། གཞུགས་བདེན་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་
 རུ་བྱལ་པ་འཐད་སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། བྱིས་མཐོང་སྤངས་ཤེས་
 སྐྱིབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིས་ཉན་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 བྱིས་དེར་ཐལ། བྱིས་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་གཞུགས་བདེན་
 བྱལ་རུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་(༡༢ན) ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། མཁས་པ་ཁ་སྟོན་བསམ་སྤྲོད། ཅིག་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པར་
 ཐལ། མཐོང་སྤངས་སུ་བྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་
 སྤངས་སུ་བྱུར་པའི་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 མཐོང་ལམ་པ་དེ་རང་གི་རྩ་སྤང་བའི་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཆགས་ཐོགས་དམན་གསུམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་དེར་ཐལ། རྒྱུད་ལྷ་

མ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །སློ་ལྟ་
 ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས། །སླ་མེད་ཡོན་ཏན་དག་ལྟ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སྦྱིར་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། །གཞུང་དེའི་སྐབས་ནས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ན། །དག་ས་
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ལས། །འཕགས་པ་
 ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཆོགས། །ལྷས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། །དེས་ན། །རང་འགྲེལ་ལས། མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྦྱིབ་མེད་བྱས་པ་ལ།
 །ཁ་ཅིག་གོ་སོ། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སང་བའི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་.....
 པའི་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་ཐལ། །དེར་གྱུར་པའི་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱང་མེད། །དེར་གྱུར་པའི་
 ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་སྟེ། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་སྤངས་ཤེས་
 སྦྱིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས། ཙ་བར་འདྲིད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་
 པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་ཏུ་སང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་...
 མེད་པར་ཐལ། །འདྲིད་པའི་ཕྱིར། །འདྲིད་ན། །དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། །འདྲིད་པའི་ཕྱིར། །འདྲིད་ན། །དེ་འདྲ་བའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། །དེ་འདྲ་བའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་མེད། །དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། (༡༩༦) ཟེར་ན། །འདིར་མ་ཁྲབ་སོ། །འདིའི་ལན་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཁས་གྲུབ་ཤི། ཙ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ། །དེའི་ངོས་སྐལ་ཀྱི་སྤང་བྱའི་
 གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོམས་འདུག་གི་སྦྱིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །རྗེས་སྐབ་ཏུ་
 ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟག་བརྒྱ་གཉིས་སྐབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དེ་དེ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ནས། ལྷོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཉིད་ཆས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་པ་ལ་
 ཞེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་དེས་པར་ཐལ། ལྷོམས་འཇུག་གི་
 སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། དབུས་
 མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉིས་སུ་
 འདྲོད། དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདྲོད། །
 ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷོམས་
 འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ། དེར་གྱུར་པའི་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྒྲིས་གཉིས་སུ་
 འབྲེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེར་གྱུར་བའི་མཐོང་སྤངས་དང་བསྐྱམ་སྤངས་
 གཉིས་སུ་འབྲེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དོན་གྱི་དངོས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 ལྷོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། ཀྱན་བརྟགས་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན་སྒྲིབ་ལྷན་སྒྲིས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱད་དོ། །གཞན་ཡང་།
 དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷོམས་འཇུག་གི་
 སྒྲིབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་གྱི་
 རང་ཉིད་ནི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་ཆས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱལ་
 ཉེ། དམན་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཆོན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཐར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྐྱམ་.....
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉགས་
 ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་

(༧༩ན) སྒྲིབ་ཀྱང་མེད། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མེད། སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྗེས་སྐྱོབ་རྩ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སྐྱོབ་པ་ལ་བར་རྩ་
 གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་
 པ་མ་ཡིན། རྗེས་སྐྱོབ་རྩ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སྐྱོབ་པ་ལ་བར་རྩ་
 གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་
 དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱད་དེ་འདྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། ཡང་ཁ་ཅིག ཁ་དང་པོ་ནས་ས་གཉིས་པར་འཕོ་བ་ལ་བར་རྩ་གཙོད་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། ཉན་སྐྱོས་དགྲ་བཙམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་རྩ་སྤང་བའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་.....
 གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་ནས། ས་གཉིས་པར་
 འཕོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དེ་སྤང་དགོས་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཆོགས་ལམ་ནས། སྒྱུར་ལམ་
 རྩ་འཕོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་དེ་སྤང་དགོས་....
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཆོགས་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྱུན་པའི་པར་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་སྐྱོབ་པ་ལ་
 བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་སྐྱོབ་པ་ལ་
 བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། ཉན་སྐྱོས་དགྲ་བཙམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་རྩ་
 སྤང་བའི་ས་རྒྱག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུན་པའི་པར་བྱེན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་
 སྐྱོབ་པ་ལ་བར་རྩ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་རྩ་སྤང་བའི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙུག་ཅི་.....
 བོར་གྱུར་པའི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་ན། ཉན་ཐོས་
 དག་བཙུག་པའི་རྟགས་པ་སྤྲོད་དུ་སོང་བའི་ས་རྒྱལ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་.....
 ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། བྱུང་ཤེར་ཕྱིན་(༧༣༧) གྱི་ཉམས་.....
 ལེན་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙུག་ཕྱིན་གྱི་སྤྲིབ་པའི་
 དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱུང་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་ས་རྒྱལ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྟགས་པ་སྤྲོད་དུ་
 སོང་བའི་ས་དང་པོ་ནས། ས་བརྟན་པའི་བར་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་དེ། དེ་ནས་དེའི་བར་ལ་ངོས་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བའི་སྤྲིབ་པའི་ས་ཐོན་གང་ཡང་སྤྲོད་ཆུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སྤྲིབ་ནི་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་ཐོན། ཤེས་སྤྲིབ་ནི་སྤྲོད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྤྲོད་
 དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་གཙུག་
 བོར་གྱུར་པའི་སྤྲིབ་པ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དེ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙུག་བོར་
 གྱུར་པའི་སྤྲིབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེའི་སྤང་བའི་གཙུག་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉན་
 སྤྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མཛད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོམ་
 སྤངས་དེ་ལ་དགྲ་ཡོད་དེ། ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ། འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ། རྒྱང་
 རྒྱ་སྐྱོར་གསུམ་སྟེ་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་
 ལ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་དགྲའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོམ་སྤངས་
 ཉན་མོངས་རྒྱང་རྒྱ་སྐྱོར་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་ལྷགས་ཆོས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྲོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་རྒྱང་རྒྱ་སྐྱོར་གསུམ་མེད་

ཀྱང་། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆེན་པོ་སྐྱར་གསུམ། འབྲིང་སྐྱར་གསུམ། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆུང་ཏུ་ཉེ་བརྒྱན་ཏུ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས། ལྷགས་དང་པོ་ལ། དམན་
 ལམ་སྒྲོན་རུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱ་པ་བ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་དེ་སྤངས་པར་ཐལ། སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག བྱིད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
 མ་ལྷས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་(༥༤) ཀྱི་སྒྲིམ་
 ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་དོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་……
 སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏུ། དེས་ཉོན་
 གྲིབ་མ་ལྷས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་
 ཀྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་གྱི་དོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱིད་ཀྱི་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་གྱི་དོས་གཉེན་རུ་གྱུར་པའི་ཐུག་ཆེན་
 ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱིད་དམན་ལམ་སྒྲོན་རུ་མ་
 སོང་བའི་གང་ཟག་གང་ཞིག འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
 ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་གྱི་དོས་གཉེན་རུ་གྱུར་པའི་ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་……
 ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་ཁས། དེ་བཞིན་རུ་ལྷགས་གཉིས་
 པ་ལ་ཡང་སྒྱུན་རིགས་འགྲོ། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐུག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ཏུ་སྐྱར་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དེ་འབྲིང་སྐྱར་
 གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིག་ཆེན་ལས། སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལྟན་
 རྒྱུས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱག་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱན་པའི་བར་གྱིས་སྤང་བ་འདིའི་……

སྤང་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤམས་པ་ཁ་ཅིག་མེར་ཆས་རྒྱུ།
 ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྐྱར་གསུམ་ནས། རྒྱང་བྱ་
 སྐྱར་གསུམ་གྱི་བར་གྱི་དགུར་ཡོད་ལ། དེས་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་བྱའི་ཆེན་པོའི་
 དངོས་གཉེན་དང་། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་པ་དེ། དེའི་རྒྱང་བྱའི་
 འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་དང་། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་པ་དེ། དེའི་རྒྱང་
 བྱའི་རྒྱང་བྱའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །ས་
 བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྒྲུས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་བྱའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་དེ། བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་སྐབ་ཡེ་ཤེས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་ནམས་(༥༤) འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བདེན་འཛིན་མཛོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་བྱང་སེམས་ས་
 བརྒྱད་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་
 ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཡིན་ན། སྒྲིམ་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱབ་
 མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་འདི་དག་ཞི་
 གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡིན་
 ན། གྱུར་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདི་ནི་གྱུར་བྱ་སྐྱོར་བ་གསུམ་
 པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་ཟེར་ན་
 མི་མཚུངས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔལ་ཡིན་ན། ཉོན་སྐྱབ་མ་སྤངས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དག་ས་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་
 ན། འདིར་མ་བྱབ། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་མཛོན་བྱ་

སང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྟན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
གསལ་གཉིས་ཀ་བྱལ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་འགྲེལ་ལས།
ས་བརྟན་པའི་དགྲིལ་སྟོང་དུ་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་རྒྱུད་དུ་འཛིན་གཉེན་བྱེད། ས་བརྟན་པའི་
སྤང་ཅིག་ཐ་མར་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་
ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་ཀའི་དངོས་གཉེན་བྱེད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྤྲོད་དཀའ་
སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གང་
ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གང་ཟག་རང་
སྐྱེས་པའི་རྟོག་པོ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས་ལ་སྤྲོད་
དཀའ་སྤྲོད་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་པར་མེད་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སང་བའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱེས་
པའི་རྟོག་པོ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྲོད་པ་ཉིད་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྲོད་
ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །(༥༥) ཡང་ཁ་ཅིག །ཉོན་སྤྲོད་སྤངས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། དག་བཙམ་པ་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་
སང་བའི་བྱང་སེམས་ས་བརྟན་པ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་
སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཐེག་ཆེན་དག་བཙམ་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་
གང་ཞིག །བྱེད་དག་བཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱེད་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་
ཅན། བྱེད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་དག་བཙམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། ཁྱད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ།
 འདྲིང་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་དམན་ལམ་སྟོན་
 དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། ཁྱད་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་
 ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲིང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲིང་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཐེག་ཆེན་མི་སྟོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཙམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཚུ་བར་འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་སྒྲ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་
 བརྩུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་
 ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་གང་ཟག་གང་ཞིག །
 ཁྱད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་བདེན་དེ་ཐུང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་མ་གྲུབ་ན།
 དེའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱད་ཐུང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱད་
 ཉོན་སྦྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདྲིང་མ་
 བྱང་པོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་སྦྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲིང་ན། དེ་(༡༥༦) ཆོས་ཅན། དགྲ་བཙམ་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འཁོར་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །དགྲ་བཙམ་ཞེས་
 པའི་དགྲ་དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྱུང།
 གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱད་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱད་
 གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལོགས་བྱེད་གྱི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱད་གྱིས་

ཉོན་ཐྱིབ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཙ་བར་མ་བྱལ་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་
 མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བཞགས་བྱེད་ཀྱི་
 ཐྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉལས་བྱལ་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱོད་གང་ཟག་གང་ཞིག །བྱོད་ཀྱིས་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 བ་སྟ། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་
 རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་
 བཞིར་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
 ས་བརྩལ་པ་དེས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉལས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཐར་པ་གསུང་རབ་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་
 ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་དཔྱེད་པའི་བཞགས་
 སུ་བྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལྷས་
 དང་ངག་གི་འརྱལ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཁ་
 ཅིག །ལྷ་དེས་ཉན་ཐོས་དག་བཙུང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ། ལྷས་ཀྱི་སྤུ་ལྟར་མཛོང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་
 གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ་གཞན་ལ་སྟོན་མ་ཟེར་བའི་ངག་གི་
 གནས་ངན་ལེན་ཐྱིབ་པར་བརྟན་པའི་ཤུགས་ལ་གཏི་ཐུག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་གི་རང་རྒྱ་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུས་བཞག་པ་
 ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ལྷལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་འཁྲལ་པ་དེ། ཤེས་ཐྱིབ་དུ་བརྟན་པས་ཤེས་ཐྱིབ་དང་། ཤེས་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་ཐྱིབ་
 དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུང་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་(༡༦ན) ཞེ་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་བསྤངས་ཏེ། གཞན་ལ་སྟོན་

མ་ཟེར་བའི་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། ཉགས་ཁས།
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྒྲིབ།
 ཉགས་བྱེད། གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། གཞུགས་སྤང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྤྱུ་མཚོང་བ་སྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ།
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་གཞི་མཐུན་གསུང་རབ་གང་ལས་
 ཀྱང་མ་བཤད་པའི་སྒྲིབ། གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། མ་རིག་པའི་གཞི་
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་སྒྲིབ།
 ཉགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་རྒྱུ་ཀྱི་རང་རྒྱ་བདེན་
 འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་བཞག་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་
 ལུས་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་དེ། མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ། ཉགས་རྣམས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་
 ཡིན་པའི་སྒྲིབ། རྒྱུ་སྟེ། ཉན་ཐོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། རིགས་པ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྒྲིགས་སུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
 སྒྲིབ། ཉགས་གྱུ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེའི་སྒྲིབ་ཉན་ཐོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 བྱི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་དང་། དེ་ཡང་
 རིག་པ་དེ་མེད་ཅུང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཅུང་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། འགལ་ལྷ་མི་
 མཐུན་སྒྲིགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་སྒྲོ་འདྲགས་པའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། དེར་ཐལ། མ་རིག་པ་
 ཡིན་ན། ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱུ་བའི་སྒྲིབ། མ་གྱུ་བ་ན། ཉན་ཐོངས་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་(༡༤༥) ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་
 བྱུང་སྟེ། ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཆོས་ཅན། མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན།
 ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པ་
 ཡོད་པ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། ལས་འབྲས་ལ་ཚྱངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་
 རིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་དེའི་
 ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདྲོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་མི་
 འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱང་ཚྱངས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཏགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་མཆན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 འགལ་ལྷ་མི་མཐུན་སྦྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པ་དང་ཤེས་
 སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྤྱོད་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
 ཐལ། རྟེན་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ། ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རིག་པ་མ་
 སྤངས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ།
 ལྷང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དེ། ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་
 རིག་པ་ལ་བྱུང་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་སྤྱོད་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉམ་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉམ་ཐོས་དགྲ་བཙམ་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུས་བཞག་པ་...
 ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུལ་བ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟིག་ཆེན་ལས།
 དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་བསྐྱེད། །ཞེས་
 གསུངས་(༧༧ན) པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་བྱུང་བའི་བདེན་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་བའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་གནས་སྤྱོད་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཚྭ་སྤངས་པའི་སེམས་
 བྱུང་ཚྭ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལས་འབྲས་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་བ་ལ་ཚྭ་སྤངས་པའི་
 སེམས་བྱུང་ཚྭ་སྤངས་པ་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན། །ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་པོ། །ཚྭ་པ་སྟོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རུམ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །
 འཇུག་ཤེས་རྟུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་བདེན་...
 སྤང་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རུམ་འཛིན་རྟོག་པ་
 ལ་རུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རུམ་པར་སྤང་བ་དེ་དངོས་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཅ་བར་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་བདེན་སྤང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ། རུམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་
 བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཟེར་ན། མ་ཁྲབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་དངོས་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ། རྒྱན་མཐའི་བར་

ཆད་མེད་ལམ་ལ་གཉིས་སྒྲིང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
 ཀ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྒྲིང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཉགས་སྒྲ། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་
 བྱར་བྱར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་བྱར་པའི་
 བདེན་སྒྲིང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བདེན་སྒྲིང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་སྒྲིང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་འཆར་ཚུལ་ལས། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་
 ཐོབ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་(༧༧བ) ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྒྲིང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་.....
 འཆར་བའི་འཆར་ཚུལ་ལྟག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ་བ། །སྦྱར་བ་
 ཉིགས་སྒྲེ། །

ཅེ ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ།

༥ ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས། ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་འཆད་
 ཚུལ་ལ་གསུམ། ས་འདིར་བཙོན་འབྱུང་ལྟག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་པའི་
 ཆོག་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་བྱུང་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་འདིར་པར་
 ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལུན་དུ་ཐོབ་པའི་སྟོང་དུ་བཙོན་འབྱུང་...
 གྱི་པར་ཕྱིན་ས་དང་པོ་གསུམ་ལས་ལྟག་པ་ཐོབ་ཅེས་འཆད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་.....
 ཅེས་སོགས་གྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ས་འདི་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེ་འོད་
 ལས་ཆེས་ལྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེ་འོད་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བས། དེ་ལྟར་
 བརྗོད་ཅེས་འཆད་པ་ལ། དེར་ནི་ཅེས་སོགས་ཆོགས་རྒྱུ་གསུམ་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། ས་འདིར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱལ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདྲིན་པའི་
 འདྲིག་ལྟ་སྤྱར་གསུ་སྤྱང་བར་རུས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ།

རང་ཞེས་པའི་ཆོགས་རྒྱང་གཅིག་གསུངས།

ཅུ ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་བཤད་པ།

༥ ལྔ་པ་ས་ལྔ་པ་སྦྱངས་དཀའ་བ་འཆད་ཚུལ་ནི། ས་ལྔ་པའི་ངེས་ཆོག་
བཤད་པ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ས་འདི་ལ་སྦྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ས་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་བདུད་རྣམས་.....
ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ས་འདི་ལ་པམ་པར་མི་རུས་པས་དེ་ལྟར་རུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ། ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། ས་འདིར་པར་བྱིན་དང་པོ་བཞི་ཡར་ལྷན་གྱི་སྟེང་རུ། བསམ་
གཏན་གྱི་པར་བྱིན་ས་དང་པོ་བཞི་ལས་ལྷག་ཅིང་། བདེན་བཞི་ཕྱ་རགས་ལ་
མཁས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། བསམ་གཏན་
ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་གསུངས།

ངཉ ས་རྒྱག་པ་མངོན་རུ་གྱུར་པ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་(༧༥ན) ས་རྒྱག་པ་མངོན་རུ་གྱུར་པ་འཆད་པ་ལ། །མངོན་རུ་
སྒྱགས་པར་ཅེས་པ་ནས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཚན་རུ་འགྲོ།
ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་བཞི་སྟེ། སའི་ངེས་
ཆོག་དང་ཤེས་བྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་གྱི་བསྟན་པ།
ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སྒྲོན་པ་མཁུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་རུ་སྒྱགས་པར་ཞེས་
སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་འཆད། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། སེམས་
བརྟེན་ལྔ་པར། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དེར་

བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། བདེན་བཞི་སྤྱ་རགས་ལ་མཁས་པར་
 བསྟན་པ་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ས་གང་ནས་ཐོབ་ཅེན། དེ་ས་རྒྱལ་
 པ་མངོན་རྒྱ་ཁྱུར་པར་ཐོབ་ཅེས་བྱས་པ་ལ། ས་འདི་ལ་མངོན་རྒྱ་ཁྱུར་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། ས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་གང་ཞེན། དེ་གཉིས་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྒྲི་ཀ་འདི་གསུངས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ཐོབ་པས་ས་རྒྱལ་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནི་
 ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
 གྱི་སྤྱ་རོལ་རྒྱ་ནི་མི་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་སྤུལ་རྒྱ་བྱང་བ་དང་ལྷན་པས་ནི་……
 འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་
 དང་པོ་ལས། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བསྐྱོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་ཚུལ་དང་
 དང་བཅས་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བསྟན་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེས་
 སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཆེས་ཟབ་ཅེས་པ་
 བསྟན། དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་རྒྱ་གྲགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་རྒྱ་
 རོན་ཡང་ལྷར་འདུས་ཏེ། ཟབ་མོའི་རོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་མོའི་
 རོན་བཤད་པའི་སྒྲོད་རོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་(༥༥)འབྱུང་
 ཚུལ། སྒྲོད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མཉམ་པར་བསྐྱུལ་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་
 ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། །བཞི་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་
 མཁུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོ་གྲོས་ཟེར་གྱི་ཞེས་པ་ནས། མཚོག་རྒྱ་འགོ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱི་འཆད། ཟབ་རོན་བཤད་པར་དམ་
 བཅའ་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་ཞེས་སྐད་ཆ་ཀློག་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས།
 གསུམ་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལ་དེའི་རྩིས་སྤྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 འབྱུང་། ཞེས་སྐད་ཆ་ཀློག་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས། བཞི་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 ཟབ་ཅིང་ཞེས་སྐད་ཆ་ཀློག་པ་གསུམ་གསུངས། ལྷ་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་རབ་རྒྱུགས་ཞེས་པའི་བར་
 རྒྱུགས་གསུངས། དེ་རྒྱུགས་ཀྱི་ནང་ནས། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཆེས་ཟབ་ཅིས་སྐད་ཆ་
 འཕྲོས་ནི། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། ཞེས་བཤད་ན། ས་
 རྒྱུག་པ་བས་མཐོང་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས། དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་མཐོང་སྐབས་དུ་གཟིགས་པ་རྒྱུགས་ལ་འདྲི་ན། མ་རིག་པའི་ཡིང་ཐོག་
 དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤོང་མ་རྒྱུགས་ལ་དྲི་
 བར་བྱ་ཡི། ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་སྐབས་
 དུ་མ་མཐོང་ཡང་། ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོད་ཅིག་ཅེ་ན། ལྷང་གི་དོན་ཡང་
 རང་དབང་དུ་འཆད་པར་མི་རུས་སོ། འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོན་པའི་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་སྤྲེལ་མཐའ་དག་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལྷང་བརྟེན་
 པའི་ཤིང་རྟེན་སྤྲོད་ཆེན་པོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་གྱི་རྩིས་
 སྤྲོད་པས་རྟོན་ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། སྐུ་སྐྱབ་གྱི་རྩིས་
 སྤྲོད་པས་རྟོན་ཞེས་འཆད་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོན་ན། དེ་རྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཇི་ལྟར་
 ཞེས། དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱོ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་ན། ཞེས་སྐད་ཆ་ཀློག་པ་
 དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུགས་འབྱུང་བར་མ་ཟད། དེ་ཡི་རྩིས་སྤྲོད་པའི་ཆུལ་
 བྱིན་པ་ལ་སྐད་ཆ་ཀློག་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུགས་ཀྱང་འབྱུང་ཞེས་འཆད་པ་
 ལ། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྩིས་སྤྲོད་པའི་སྐད་ཆ་ཀློག་པ་གསུངས། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོགས་
 (ལ་ན) གྱི་དགོ་བ་རྒྱུགས་སྤྲོད་པར་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་རབ་

དགའ་སྐྱོད་འཕྲོ་པར་འགྱུར་བས། རབ་དགའ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་
 རྣམས་དོན་དུ་གཉེར་བས་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་དེས་ཉན་པར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཟབ་ཅིང་ཞེས་སྐྱོད་གསུངས། ལྷ་པ་
 ཉེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཡང་
 དག་པའི་དོན་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ། ལྟར་གི་དོན་དེ་རིགས་པས་བསྐྱེད་
 པ། དེས་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱ་
 པའི་མདོ་ལས། ས་ལྷ་པ་བ་དེ་ས་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་
 བརྒྱས་འཇུག་གོ། བརྒྱ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་
 པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་།
 གདོད་མ་ནས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོར་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་
 དང་། དོར་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་དང་། མིག་
 ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། རྒྱ་ཁྲི་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྦྱུལ་པ་ལྟ་བུར་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟར་
 རབ་དུ་ཉོགས་པ་ན། རྣམས་ཀྱིས་སྦྱུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། མདོ་དེའི་
 དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་ལྷ་པ་བས་ས་རྒྱལ་པ་ལ་མཉམ་ཉིད་བརྒྱས་འཇུག་པར་
 གསུངས་པའི་མཉམ་ཉིད་བརྒྱ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་མ་མེད་པ་མཉམ་
 པ་ཉིད་ནས། སྦྱོར་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བདུན་དང་། སྤང་བ་
 མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་དུ་བྱས་ཏེ་མཉམ་པ་ཉིད་
 བརྒྱད་པ་དང་། སྦྱུ་མ་ནས་སྦྱུལ་པའི་བར་གྱི་དཔེ་བདུན་ལྟར་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དགུ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་

པོ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་...
 པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་བཅུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད། ཅེས་
 པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་མ་རྣམས་(༥༧བ) ལ་ཡང་སྦྱར་བའི་དོན་ནོ། །
 མཉམ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་མདོར་བསྟན་དང་། གཞན་བརྒྱད་དེ་གཉིས་ལས་
 བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དང་པོའི་མཆོན་གཞི་ནི། སྤྱི་ལོ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་མ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་.....
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་གཟིགས་དོར་མེད་པ་ལྟ་བུ།
 གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་
 ལྟ་བུ་དེས་མཆོན་ནས། གཞན་བརྒྱད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་མིག་ཡུལ་
 གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། སྦྱར་གཟུགས་བརྟན་དང་མིག་ཡུལ་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་ཤེས་
 ཀྱི་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་.....
 བཤད་པ་ལ། རྒྱན་སྤང་དུ་མིག་ཡུལ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མིག་
 ཡུལ་དང་གཟུགས་བརྟན་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དཔེ་སྤྱི་སྤྱིར་གྲངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འདིའི་མིག་ཡུལ་ནི་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན་སྦྱོར་བའི་ལུས་ཀྱི་གྲིབ་མ་ལ་
 བྱེད། གཞོད་འཛོམས་རྒྱུད་བ་ལས། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྦྱར་ཤད་འཛོག་པར་སྤང་
 བ་ལ་མིག་ཡུལ་ཞེས་བཤད། ཐེག་བསྐྱུས་ཀྱི་བཤད་སྦྱར་ལས། བག་ཆགས་
 འདྲེའི་ཆེར་མོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། མགལ་མེ་འཁོར་ལོ་སྤང་བ་ལ་མིག་ཡུལ་དུ་
 བཤད། སྤར་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་འདྲུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་འདིར་གཙོ་བོར་.....
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་...
 གཞན་བསྟན་པ་སྤྱི་བར་དགོངས་ཏེ། སྤྱི་བ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་

མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །
 ཞེས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་
 སྐགས་ཀྱི་དོན་ཡང་མཐའི་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་དངོས་སྐྱེ་བས། རང་བཞིན་
 གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་སྐགས་མཐའ་.....
 བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མ་ཡིན་ཞེས་པ། རང་....
 བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ་དམ་བཅར་བྱས་ནས་.....
 བདག་ལས་མིན་ཞེས་(༡༠ན) སྐགས་བཞི་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱབ་བྱེད་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡང་...
 ཞེགས་པར་འགྱུར་བས་དེས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་.....
 པའི་མཐའ་འགར་ཡང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་...
 བཅའ་ཅམ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་...
 པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་དམ་བཅའ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། མཉམ་ཉིད་བཅུ་སྟོན་པའི་ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན། རང་བཞིན་
 གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའམ་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་
 མིན། ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་སྐར་བཤད་ལྷག་མ་སྒྲགས་འདི་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་
 པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འདི་ལ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་
 པས་སྐྱབ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་དེ་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་ལྟར་དུ་གྲོལ་
 བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་
 སྟོན་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་སྐར་བཤད་ལྷག་མ་སྒྲགས་འདི་ཉིད་གྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྟངས་ཉིད་གྱི་

རབ་དབྱེ་འཆད་པ་ལ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་གྲོལ་བྱིར་ཞེས་པ་
 བས། དེ་སྐད་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དང་པོར་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཆད་པ་མི་
 རིགས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་བསྐྱེལ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། དང་པོར་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་སྦྱང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་སྦྱང་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་
 སྤྲ་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་དཀའ་བའི་བྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་བ་
 ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་ཏུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་
 པར་མེད་ཀྱང་། བྱང་གཞིའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གི་སྦྱང་ཏུ་ངེས་སྤྲ་ཞིང་།
 ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་ཏུ་ངེས་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྦྱེ་
 རིམས་(༡༠༧)ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྦྱང་
 པ་ཡིན་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། སྟོན་ཏུ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྦྱང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་
 པའི་ལྟ་བ་སྦྱང་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱལ་
 རྟེ། ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། བཤད་རིམས་ཀྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་ནས། དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྟོན་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
 བ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འབད་མེད་ཏུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པར་བྱེད་ཅུས་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་ཞེས་པ་ནས། ཟུར་ཏུ་གྲོལ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་ཚུལ་ལ་ཡང་……
 བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགག་པ། དེ་ལྟར་དགག་པ་ལ་
 ཚྩོད་པ་སྤང་བ། རྟེན་འབྱུང་གི་སྦྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟག་འགོག་
 ཚུལ། རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་བབྱང་བའོ། །དེ་ལ་གསུམ།

རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་འགྲུབ་
 པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་བཞུག་པ། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་སྟགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གྱིས་འཆད།
 གཉིས་པ་ལ། བདག་སྐྱེ་དགག་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་
 དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལ་སྐྱེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་
 ཞེས་པ་ནས། བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བྱུར་རོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་
 ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་
 ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་
 བའང་ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་
 བར། ཞེས་པ་ནས། མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། མཐའ་བཞི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན།
 གང་གི་བྱུར་ན་བདག་དང་ཞེས་སྟགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་གྱིས་འཆད། དེ་ལྟར་
 བཀག་པ་ལ་རྩོད་(༡༡)ན་པ་སྤང་བ་ནི། གང་གི་སྤྱིན་ཆོགས། ཞེས་པ་ནས། མོ་
 ཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཉེན་
 འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་འགོག་ཚུལ། གང་བྱུར་རྒྱ་མེད་པ་དང་།
 ཞེས་སྟགས་ནས་བྱུང་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་བར་.....
 གྱིས་འཆད། རིགས་པས་དབྱུད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་རོས་བཟུང་བ་ནི། སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་འཆད།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ༥ མདོན་དུ་སྦྱགས་པར། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱི་
 འདིའི་སྤྱི་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ལྟ་པར། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གོང་
 དུ་གྲངས་པའི་ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
 ནི། ས་དུག་པའི་སྤྱི་རོལ་ས་ལྟ་པ་མན་ཆད་དུ་འདིར་བཞུག་བྱུག་མོང་མ་ཡིན་

པའི་འགོག་སྒྲུབ་མ་ཐོབ་ཏུ། ས་ལྷ་པ་མན་ཆད་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཡོན་
 ཏན་བྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་ཡང་། རིག་ཆེན་ལས། དེའི་ཕྱིར་
 འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཐུན་མཛེས་མ་ཡིན་པ་འདི་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་། སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རིགས་སུ་
 གནས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ།
 འགོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན། ཐུན་
 མཛེས་པའི་འགོག་སྒྲུབ་དང་། ཐུན་མཛེས་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འགོག་སྒྲུབ་སུ་འདོད་པའི་དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་མའི་སྒྲིང་ཏུ་དགག་བྱ་ཚེར་འདུ་རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་
 པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་དང་འགོག་སྒྲུབ་དོན་གཅིག །རང་
 འགྲེལ་དང་རིག་ཆེན་ལས། ས་རྒྱལ་པ་ནས་འགོག་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཐུན་
 མཛེས་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལྷ་སྒྲུབ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། རང་
 འགྲེལ་དང་རིག་ཆེན་གྲངས་མ་ཐག་པའི་དོན་ནི། ས་ལྷ་པ་མན་ཆད་ལས་ཤེར་
 ཕྱིན་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་ས་(༡༧) ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་སྒྲུབ་ས་ལྷ་པ་མན་ཆད་
 བ་མེད་ཀྱི་ས་རྒྱལ་པ་ནས་ཐོབ་པའི་དོན་ནོ། །ཐུན་མཛེས་པའི་འགོག་སྒྲུབ་
 བློ་ཐོག་པ་ཐུན་མཛེས་པའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་འགོག་སྒྲུབ་སུ་བཤད་པས་
 འགོག་སྒྲུབ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱི། དེ་འགོག་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་
 བ། རིག་ཆེན་ལས། གང་ཟག་རང་སྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་ཏུ་འཇིན་པའི་སྒྲི་
 ལ་ཐུན་མཛེས་པའི་འཇིག་རྟེན་གསུངས་ཀྱང་། དེ་འཇིག་རྟེན་ཡིན་པ་མི་བཞིན་
 པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་ཤེད་པ་ནི། ས་རྒྱལ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 འགོག་པའི་སྒྲུབ་ས་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོད་ཡིད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་

ལ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེར་བརྟུང་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྟུང་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྟོས་པ་བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡང་རང་
འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྟུང་དེ། འདིར་སྟོས་པ་ཐམས་
ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་རྟུང་པ་སྒྲིབ་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་དུ་
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་སུམ་དུ་
བྱུང་བ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་
དུ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་
བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱིས་
འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་། ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་
དུ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་རྒྱུར་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་ལས། དེ་
རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དག་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་མེད་གེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཉིང་
དེ་འདྲིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོང་
ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲིབ་ཅུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
པས་བྱུང་བ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགོག་(༡༩༥) པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ལ་
གྲིད་རྩེད་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་
འདས་ལམ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱོད་གྱི་འཇུག་
འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། ས་རྒྱལ་པར་འགོག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། ས་རྒྱལ་པར་ཤེར་ཕྱིན་སུམ་དུ་

བྱང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་བ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་དེ། སློབ་ལམ་ན་སྐྱོན་པའི་
 སར་ཕྱིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྩ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 སྐྱོབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྐྱོན་པ་ཡིན་ན། སྐྱོན་པའི་སར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས།
 ཡོངས་སུ་བསྟོན་བྱེད་པར་བྱི་པ་རྒྱུ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བཞག་ནས་ནི།
 སྐྱོན་པའི་པ་རྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཇིག་ཆེན་
 ལས། པ་རྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་པ་རྒྱུ་འདིར་ཕྱིན་པ་ཞེས་ལས་ལ་སྤྱར་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། འདིས་པ་རྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
 བྱེད་པ་ལ་སྤྱར་ན་སློབ་ལམ་ན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ།
 རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལས་པ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་འཁོར་བའི་རྩ་མཚན་པ་
 འགྲམ་མམ་རྒྱུ་ཏེ། ཉན་མངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱོབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
 པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །པ་རྒྱུ་ཏུ་སོན་པ་ནི་པ་
 རྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲེལ་ལོ་སྟུང་ན་
 སྐྱོན་མེད་དེ། པ་རྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། པ་
 རྒྱུ་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་རུང་པར་ཕྱིན་ཏུ་འཇོག་པའི་པ་རྒྱུ་ཏེ།
 སྐྱོབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བའི་རྟགས་གཉིས་པ་རྩ་མཚན་མཚུངས་པ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 རྩ་མཚན་ལ་སྟེན་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་རིག་.....
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སློབ་ལམ་ན་སྐྱོན་པའི་སར་
 ཕྱིན་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་བསྟོན་བསྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 (༡༢༧) རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐྱོན་པ་དེ་ཡིན་ན། སྐྱོན་པའི་སར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོན་པའི་སར་ཕྱིན་ཡིན་

དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་པུ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྤྱིར། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོད་བསྐྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་……
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིན་པའི་
 སར་སྤྱིན་དང་། སྤྱིར་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་
 ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིན་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱིན་པའི་
 སར་སྤྱིན་གྱི་དོན་དུ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གི། །འགོག་
 སྟོམས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་……
 མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་
 གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་
 བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་……
 ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་
 མངོན་བྱེད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐེག་དམན་དག་
 བཙམ་གྱིས་སྤྱིར་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་སྤྱིར་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བདག་གི་སྤྲོ་མ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་། རྟོགས་པ་
 འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་སྤྱིལ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཡར་འོང་ཐོད་ཀྱིས་སྤྱིལ་གཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་པོ་དང་།
 སྤྱིལ་ཆོས་འགོག་སྟོམས་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དུ་མཚུངས་པའི་……
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིལ་གཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་པོ་དེ་འགོག་པའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་མཉམ་བཞག་ཡིན་ན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཡར་འོང་གི་འགོག་སྟོམས་དང་། མར་འོང་གི་འགོག་སྟོམས་གཉིས་ལ་ཞི་

མ་ཞིའི་བྱང་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་ཚས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་(༡༩༩) པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལན་ངི་འདེབས་གཟིགས་ཤིག །

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་
སུ། གཞུང་འདིས་མཐའ་བཞི་སྟེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
ལ། རིག་ཆེན་ལས། རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་ཅེས་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐའ་བཞིའི་སྟེ་
བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི། རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་།
མཉམ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས། འདིར་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདིར་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། རོན་དམ་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འཁོག་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྒྱིར་བཤད་པ།
རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོད་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཆོད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིག་པའི་
དགག་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་
དང་། བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ། དེས་ན་བདེན་འཛིན་རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་བསྐྱོག་ལས། ཡང་ན་ཁ་ཅིག་སྒྲུལ་པ་ཡི། །
བྱུང་མེད་ལ་ནི་བྱུང་མེད་སྟུམ། །ལོག་འཛིན་འབྱུང་བ་སྒྲུལ་པ་ཡིས། །འཁོག་
བྱེད་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་གང་ཟག་ཁ་ཅིག །སྒྲུལ་པའི་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་
མེད་ཏུ་བཟུང་ནས་ཆགས་པ་སྒྲེས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཞིག་སྒྲུལ་ནས། སྒྲུལ་པའི་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་མེད་དོ་སྟུམ་ཏུ་འཛིན་
པའི་ལོག་རྟོག་འཁོག་པ་བཞིན་ཏུ། བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཆོག་སྟོང་པ་སྒྲུལ་པ་

ལྟ་བུས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོང་པས། སྤྱལ་པའི་བྱང་མེད་དང་འདྲ་
བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷག་རྟོག་འགྲོག་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཕྱིན་ཅི་ལྷག་གི་འཛིན་
པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། དེས་བབྱང་(༡༩༧) བའི་རང་བཞིན་ཡོད་
པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙ་པོ་ནི་ཕྱི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྟོང་བྱུན་ཆེན་མོར། ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་སྒྲི་འདོགས་པའི་ལྷག་རྟོག་དང་། ལྷག་རྟོག་དེས་རི་ལྟར་བབྱང་
བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རང་
རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཆོད་བཤད་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་དང་། བདེན་འཛིན་དོས་
བབྱང་བ། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སྟོས་པའི་བདེན་རྒྱུ་སྤྱི་མཐུན་དཔེས་བསྟན་པ།
དཔེ་དེ་དོན་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དབྱུ་མ་སྤྱང་བ་ལས། དངོས་
པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། དེ་ལས་སྒྲིག་པའི་རྣམ་པར་
སྒྲི་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སྒྲི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ།
འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །
དམ་པའི་དོན་ཏུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་པ་གང་། །དེ་ནི་
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཉེ་
བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་བརྟུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་
ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་
སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་
པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གི་དངོས་པོ་རྟུན་པའི་ངོ་པོ་ཐམས་ཅད་
ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་

དོན་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནས། འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས། དེ་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་ན། དེའི་ཤེས་བྱེད་རུ་ཡང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་ནི། དངོས་
 རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་དངོས་
 རྣམས་ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
 ཅིས་བཤད་ན། (༡༩) ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 མེད་པར་བཤད་ན། ཆོག་རྒྱུ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 གྱུ་བ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེས་ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་...
 བ་ལ་སྒྲིབ་པས་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པར་བཤད་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 གྱི་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་ཤི། བདེན་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་
 པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་རུ་རྟོག་པ་ལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་...
 གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་ཤི་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་ཡང་
 ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པར་
 འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཡིན་པར་བཤད་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
 ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པའི་དོན་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་ཡོད་པ་ཅམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བཤད་ན་ནས།
 སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལུགས་གྱི་
 རོས་ནས་གྱུ་བ་ན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། ཡང་
 དག་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་གྱུ་བ་པ་དང་། གཤེགས་ལུགས་སུ་གྱུ་བ་
 པར་བཤད་ན་ཅིང་། དེ་རྣམས་སུ་གྱུ་བ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་བདེན་འཛིན་རུ་
 བཤད་ན། དེས་ན་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་

སྒྲིང་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
 ཡིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་
 ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་ཞིང་ངོ་མོད་མེད་ཀྱི་ལ་དཔྱད་པ་མི་
 འཇུག་གོ། །ཞེས་སྐགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ཆེས་གསལ་བའི་མེད་ཀྱི་
 བ་རེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་
 དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་
 སྐྱེ་བ་སྐགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་
 པའི་རིགས་ངོར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་
 པ་ནི་ཤུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་(༡༩༦) ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རིགས་པའི་རིགས་ངོར་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་
 པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་
 པའི་རིགས་ངོར་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་
 ཀྱི། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་དེས་ན་དོན་དམ་པར་
 མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་
 གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་དང་།
 སྒྲིང་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲིང་ལྷགས་ཀྱི་
 ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་མེད་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་སྤྲུལ་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྒྲི་
 དོན་དམ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་
 སྤྲུལ་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་སྒྲི་དོན་དམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་

རྩོམ་གྲུབ་པ་ཡིད་དེ། རྩོམ་དམ་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། སློལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་
 ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་ནས་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་ཡིད་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་
 གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་མེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་
 རྩོམ་རྩོམ་ཡིད་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་
 འཛིན་ལྟ་སྤྲོས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་འདྲ་བའི་སློ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྩོམ་ཡིད་
 པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་རྣམས་སློལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱི་རྩོམ་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་(༡༥ན) དགོས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་འཛིན་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བའི་
 ལྷང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི་ཆོད་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་དང་།
 དབྱུད་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་མང་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་
 སྤགས་ཁ་ཅིག ། རྩོམ་དམ་པ་ཡིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
 རྩོམ་མེད་པར་བཟུང་ནས་རྩོམ་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་
 དང་། རྩོམ་ཐུན་ཆ་པ་སྤགས་ཁ་ཅིག་རྩོམ་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་ཡིད་པར་བཟུང་ནས། རྩོམ་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 འདོད་པ་སྤགས་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྩོམ་
 མེད་པ་རྩོམ་དམ་པར་མེད་པའི་རྩོམ་ཏུ་ལྷང་དེས་མ་བརྟན་ཅིང་། ལྷང་དེས་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་...
པའི་སྐབ་བྱེད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཉིད་
དེ་གཤེས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དེ་གཤེས་ལུགས་དང་
དོན་དམ་ཏུ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མི་འགལ་བའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་...
ངོར་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དབྱུང་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་
ཏུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་རིག་ཆེན་ལས། ཆོས་ཉིད་
དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་.....
གནས་ལུགས་ངེས་པའི་ངེས་ངོར་མེད་པར་བསྟན་སྟངས་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་...
ཉེན་འདུག་པས་རིག་ཆེན་ལ་འབྱུག་མོལ་ཚུལ་ལེགས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་
འཇིག་རྟེན་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་བརྒྱན་སྐྱུ་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལུགས་
འདི་ལ་ཆོས་རྣམས་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཏུ་ཤེས་པ་སྐྱུ་མའི་དཔེའི་...
སྟངས་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྐྱགས་པས། ཞེས་བཤད་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་
རྟེན་ཤིང་རྟ་སྐང་ཏུ་སྐྱུ་མ་པའི་ཆེ་སྐྱུ་མ་མཁན་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱགས་རྣམས་ཀྱིས་
མིག་བསྐྱེད་པའི་ལྟ་མོ་བ་དང་། དེས་མིག་མ་བསྐྱེད་པར་བྱིས་སྟེབས་པའི་
(༡༡༥) གང་ཟག་གསུམ་ལ་སྤང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དང་པོ་ལ་
རྟེན་ཤིང་རྟ་སྐང་ཏུ་སྤང་བ་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེར་ཞེན་པ་མེད། གཉིས་པ་ལ་
རྟེན་ཤིང་རྟ་སྐང་ཏུ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་རྟེན་ཤིང་རྟ་སྐང་
ཏུ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར། རིག་ཆེན་ལས། སྐྱུ་མ་
གཞི་རྟ་སྐང་ཏུ་སྤང་བ་ན། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུ་མ་ཏུ་འབྲལ་བའི་ཆེ་ཤེས་པ་
དེའི་ངོར་ཐག་པ་སྐྱུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་སྐྱུ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཏུ་
ཤེས་པ་འབྲལ་བའི་ངོ་པོ་ཙམ་ཏུ་རྟ་སྐང་ཏུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྐྱུ་མ་གཞི་

རྟ་སྐང་རུ་མི་སྤང་ཞེས་བྱ་བར་མི་རུང་གི་བྱང་པར་དེ་ལྟར་མ་སྐྱར་ཡང་སྐྱལ་...
 གཞི་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྤང་བ་ལ་
 འབྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེ་ཤིང་
 རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགྱུར་ཚུལ་ནི། རྟེ་ཤིང་ཆོས་ཅན། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་
 མེད་པར་ཐལ། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྤང་
 ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ།
 བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྱུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་
 ན་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྱུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ལས་བཞད་གད་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཚ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་རྟ་སྐང་རུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོང་
 བདེན་གྱུབ་རུ་སྤང་བ་མེད་པར་ཐལ། བྱོང་བདེན་གྱུབ་རུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་ཁས། མ་གྱུབ་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྱུབ་པར་
 ཐལ། བྱོང་བདེན་གྱུབ་རུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་སྤང་བ་ལྟར་རུ་མ་གྱུབ་པར་
 འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བས་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་
 གང་ཞིག །བྱོང་རྟ་སྐང་རུ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྱུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་
 བས་རྟོགས་(༤༦)རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ལན་གྱི་བརྒྱུག་
 པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་འགྱུར་རོ། འོ་ན། རིག་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
 དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་མའི་སྐྱལ་གཞི་རྟེ་ཤིང་རྟ་སྐང་རུ་
 སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་

སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡོད་ན། དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བ་མེད་པར་ཐལ།
 ཟུ་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱལ་པའི་ཆེ། ཟུ་མའི་སྐྱལ་གཞི་དེ་ཤིང་རྟ་
 སྐྱང་རུ་མི་སྐྱང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། སྐྱང་བ་ལ་འབྲལ་པ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །
 ཁོ་ན་རེ། དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུ་མའི་སྐྱལ་གཞི་དེ་ཤིང་
 རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་པར་གསལ་ལོ། །སྐབས་འདིའི་རིག་ཆེན་
 ལས། ཆོད་མའི་གཞལ་བྱ་འཛོག་པ་དང་མཚུངས་པའི་རྩོད་སྲོད་འོག་རུ་.....
 བཤད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དེ་དང་དོན་སྒྲུབ་ནས་བཤད་པ་ནི། ཟུ་མའི་
 རྟགས་རྟུགས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་ཞེན་.....
 གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་བཞིན་རུ། སྐྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་རང་དགའ་བ་
 རྣམས་ལ་སྤྱོད་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སློལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྐྱང་ཞིང་ཞེན་ལ། དེ་ལྟར་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སློལ་
 སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་...
 རྣམས་གྲུབ་པ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་འཛོག་ །
 ཟུ་མ་མཁན་ལ་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་རུ་སྐྱང་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་
 པ་མེད་པ་བཞིན་རུ། སྐྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སློལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྱོད་མོང་...
 མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྐྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་དེ་
 ལྟར་རུ་གྲུབ་པར་མི་འཛིན་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སློལ་སྐྱང་བའི་དབང་
 (༡༥༧) གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ཅམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཟུ་གྲུ་ས་
 བོན་ལས་སྐྱེ་བ་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་ན། ཟུ་གྲུ་རང་ངོས་ནས་
 ས་བོན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྒྱེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐྱལ་གཞི་དེ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་

རུ་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱང་། སྤྱལ་གཞི་དེ་ཤིང་
 རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱལ་གཞི་
 དེ་ཤིང་རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། སྤྱལ་གཞི་
 དེ་ཤིང་ཆོས་ཅན། རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་སྟེ། རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲུང་རུ་
 སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 སྟེ། ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱུ་མའི་སྤགས་རྣམས་ཀྱིས་
 མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་དེ་ཤིང་རྟ་སྒྲུང་རུ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། དེས་དེ་
 ལྟར་མི་ཞིན་པ་བཞིན་རུ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ལམས་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་རུ་སྒྲུང་བ་
 ཙམ་ཡང་མེད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
 ཁ་ཅིག་སྤྱུ་མ་རྟ་སྒྲུང་རུ་སྒྲུང་ཡང་རྟ་སྒྲུང་རུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རུ། བུམ་པ་བུམ་
 པར་སྒྲུང་ཡང་བུམ་པ་བུམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་སྤྱུ་
 མ་དཔེ་དོན་རུ་སྒྱུར་བའི་དོན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་རུ་གསུངས་
 པའི་དོན་རུ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 བུམ་པ་བུམ་པར་ཡང་མ་གྲུབ། བུམ་པ་བུམ་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་སུ་ཡང་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་སྟོང་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། དེ་བཞིན་རུ་བདེན་མེད་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་ཡང་ཁྱིམ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དེ་ཡིན་པ་མི་
 སྟོང་པར་འགྱུར་ཞིང་། དཔེ་དོན་སྤྱུར་བ་ཡང་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་དངོས་
 མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་(༡༥ན) གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་སྤྱུ་མའི་རྟ་

སྐྱ་མའི་རྟར་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་མའི་རྟར་མ་གྲུབ་ཅིས་ཁས་ལེན་རིགས་
 པར་ཐལ། རྟོན་གྱི་སྐབས་སུ། བུམ་པ་བུམ་པར་སྤང་ཡང་། བུམ་པ་བུམ་པར་
 མ་གྲུབ་ཅིས་ཁས་ལེན་རིགས་པ་ལྟར་སྤྱི་མ་རྟོན་དུ་འཆད་ཀྱང་། དགོངས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱགས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་པོ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། སྐབས་འདིར་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རྟགས་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་རྟེན་
 ཆེན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། རྟེན་ཆེན་ལས། རྟོན་
 ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བརྟན་ནས། སྤྱོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལྷགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་།
 རྟོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་པ་དང་། གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་པར་བརྟན་ཅིང་། དེ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྤྱོ་དེ་བདེན་འཛིན་དུ་བརྟན། དེ་ནི་སྤྱོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤོང་ལྷགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྟོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་རྟགས་གྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་
 རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་
 ཁོ་ན། །ཀྱུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བཞིན་ངོ་
 བོའི་སྤྱིར། །འདི་ལ་དབྱད་པ་མི་འཇུག་གོ། །ཞེས་སྤྱགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
 ལས་ཆེས་གསལ་བའི་སྤྱིར།

༥ གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་གྱི་དགག་བྱའི་ཆད་བཤད་པ་ལ། ཉེ་
 བར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་སྤྱི་ཞིང་།
 གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལ་བྱེད་སྤོ་འགའ་
 མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་འཛིག་རྟོན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །ཞེས་སྤྱགས་གྱིས་མཐོ་རིས་དང་རན་སང་
 གི་འཛིག་རྟོན་ལ་སྤྱགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་.....

གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་
 ཏུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུངས། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་
 འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་པ་(༡༧) དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་
 ལས་ཀྱང་། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཡང་དག་དོན་ལ་རྟོག་པ་ཞེས། །སྟོང་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་འཇིན། །ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་སོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་
 མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆགས་པར་ཐག་པ་བརྟོགས་
 པ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱལ་ལྷར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་
 ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱལ་དུ་བཏགས་པ་
 ལྷར་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དེས། དེ་ལས་རྫོགས་སྟེ་
 འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དེ་བཤད་ན། །སྤོང་འཇོག་
 དང་འབྲེལ་ལྷགས་སྤྱལ་དང་འདྲ་ཞིང་། །ཡུལ་མི་གསལ་བ་ན་མ་མཁའ་ཟིལ་
 ཟེའི་དུས་སུ་ཐག་ཁྲ་ལ་འདི་སྤྱལ་ལོ་སྤྱལ་པའི་སྟོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་……
 གི་སྤྱལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཐག་ཁྲ་རང་ངོས་ནས་སྤྱལ་དུ་མེད་
 དེ། དེའི་ཆེ་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཆོགས་པ་གང་ཡང་སྤྱལ་གྱི་མཆོན་གཞིར་མི་
 འཐད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ཐག་ཁྲའི་སྟེང་ན་ཐག་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱལ་གྱི་
 མཆོན་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་
 ལྷམ་པ་འབྱུང་བ་ན་ང་དེ་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྤང་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་།
 ཆོགས་པ་གང་ཡང་ངའི་མཆོན་གཞི་མ་ཡིན། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
 ངའི་མཆོན་གཞི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
 རྒྱེས་བྱ་ས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ན་མ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་
 ཡིན་ཀྱན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་རྒྱེས་བྱ་གང་། །ཞེས་གསུངས། སྤང་འདི་

ནམས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་པར་རྟེན་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཟག་རྟོག་པས་
 བཞག་ལྷགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན། ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་
 ལྷགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། རྒྱུས་བྱ་ཁམས་དྲུག་འདུས་
 པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ངེ་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །
 འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་རུ་མིན། །ཞེས་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་
 ཀྱང་། རི་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱན་ལ་སློ་
 སྐྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་(༥༥) པ་སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ངེ་འདྲ་བ་
 དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངེ་འདྲ་དེ་
 འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མིང་གི་ཐ་སྦྱད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པ་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་སྟོས་མེད་རུ་གྲུབ་
 པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དང་། དེ་བྱུང་གཞི་གང་
 ཟག་གི་སྟངས་རུ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་མིག་སྒྲ་ཆོགས་
 ཆོས་ཀྱི་སྟངས་རུ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་གང་ཟག་
 དང་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་རུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་རིམ་པ་བཞིན་རུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་
 ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའི་རྩ་བར་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པ་བཤད་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པ་དེ་ལ་རུ་མ་ཡོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པ་དང་།
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་
 དཔག་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་ཐལ་

འགྱུར། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། རྒྱབ་བྱེད་བརྒྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་
 མ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར། དང་པོ་ནི་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱལ་མི་ལྟོས་པར་
 ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། རྒྱ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་མིག་
 ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
 ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྟེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་
 རྒྱུ་ཆོས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སྤང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟགས་གྱིས་གཟུགས་(༡༡༦) སྤང་རང་.....
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྒྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ། རྒྱབ་བྱེད་ཆོར་སྤང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བརྒྱབ་བྱ་གཟུགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་
 རྒྱབ་དཀའ་སྤྲོ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་
 དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆོགས། རྒྱལ་དཔྱད་པ་དོ་རྩེ་བེགས་མའི་གཏན་ཆོགས།
 འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 ཀ་ལ་དཔྱད་པ་ལྷ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སམ་ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་...
 ལ་དཔྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
 བས། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གཅི་པོར་དོ་རྩེ་བེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲི་
 བས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་
 དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
 མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྟེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་གལ་ཞིག།

ཅེས་གསུངས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གིས་ཀྱང་། མཐའ་བཞི་ལས་
 རྒྱུ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་བཞི་ལས་མི་རྒྱུ་
 བ་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་བ་མེད་པར་སྒྱབ་
 པའི་ཉགས་ཡང་དག་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐའ་
 བཞི་ལས་རྒྱུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བདག་རྒྱུ་དགག་པ་
 དང་། གཞན་རྒྱུ་དགག་པ། གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱུ་བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་རྒྱུ་བ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་པར་
 བདག་རྒྱུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱུ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་
 གིས་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་པའི་ཚུལ།
 ལེགས་ལྟན་འབྱེད་རང་ཉིད་གིས་བདག་རྒྱུ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱུ་
 འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུ་རྒྱ་པ་ལི་(༡༩)ཏ་ལས། དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་རྒྱུ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། མིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་རྒྱུ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་
 རྒྱུ་ན། རྣམ་ཡང་མི་རྒྱུ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ།
 འདིའི་སྒྲུགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་ནི་གངས་ཅན་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་ན་རེ་དངོས་པོ་
 རང་གི་རྒྱུའི་ཏུས་ན་མེད་པ་རྒྱུ་བར་མི་འཐད་པས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་དེ་
 མངོན་པར་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུས་པ་ཞེས་ཐ་སྟད་ཏུ་བྱ་ཞིང་
 རྒྱུས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱར་ཡང་རྒྱུ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་སྤྱར་གྱི་
 འགྲེལ་ངག་དེས་འགོག་ཚུལ་ནི། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། སྤྱར་ཡང་རྒྱུ་བ་དོན་མེད་
 པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན།

ཁྱེད་ཐུག་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་བྱུང་བའི་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་བསྟན་ཕྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་པར་
 ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐུག་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཡོད་
 ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཚ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་
 ཆེན་ལས། ཡང་སྐྱེ་བ་རྟོན་ཡོད་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བར་བརྗོད་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བདག་སྐྱེ་དགག་རུས་ལ། མི་རུས་ན་རང་རྒྱད་བཀོད་ཀྱང་
 མི་རུས་པས་རང་རྒྱད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་བརྗོད་མི་དགོས་པ་དང་ཞེས་སྟགས་.....
 གསུངས། སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་གིས། སྐྱོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེས་ཐལ་འགྱུར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བསྟན་པར་མ་...
 དགོངས་པར། ཕྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ། བདག་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བསྟན་པར་དགོངས་ནས། འོག་ནས་
 འཆད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་ལས། ལེགས་
 ལྷན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་བར་འཕངས་...
 པ་མ་དགོངས་པར། སྐྱིར་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་(༥༧) ཏུ་ཐལ་བར་
 འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བསྒྲག་རྟོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྐྱ་བར་བསྟན་ཏོ་
 ཞེས་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་.....
 ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས། འདི་ལས་གཞན་དག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་རྟོན་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དང་
 དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་
 ཕྱིར། སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཆེག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་རྟོན་ལས་བསྒྲག་

པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
 ཏུ་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེར། མཛད་པའི་མཐའ་
 དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ན་རེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་
 ངག་དེས་བདག་སྐྱེ་འགོག་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་
 པའི་སྐྱེར་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བྱ་
 གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་རྒྱ་
 མི་གསལ་བ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་པ་འགལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་མ་བསལ་
 བའི་སྐྱེར། གཞན་ཡང་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་ངག་དེ་ལ་སྐྱོལ་བ་
 གཞན་གྱིས་ལྷན་ཀའི་སྐྱགས་ཡོད་པའི་སྐྱེར། སྐྱགས་རི་ལྟར་ཡོད་ན། སྐབས་ཀྱི་
 དོན་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་ལས་བརྒྱུག་པས་སྐྱགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས། འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པའི་
 དོན་མངོན་པས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་...
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་.....
 ཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་...
 འཕངས་པའི་(༡༠ན) སྒྲིབ་ནས་མ་ཡིན་དགག་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་...
 བས་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱེར། དངོས་ཟིན་གྱི་
 རྟགས་བརྒྱུག་དགོས་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
 ཐུག་མེད་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་...
 མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་སྐྱེར།

བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་དགོས་པ་ལས། སྐྱེ་བ་
 དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་.....
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ་ཉགས་དེའི་སྤྱགས་ཆོས་བྱབ་....
 པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་ངེས་པར་བྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱོག་དོན་སྐྱེ་
 བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་....
 སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། ལྷ་
 ལྷ་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་.....
 བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེས་སྐྱབ་
 བྱེད་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་
 བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་པར་ཐལ། འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་
 བསྐྱོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྐྱོག་ན།
 འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་།
 རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྐྱོག་དགོས་ན་
 དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཤད། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅུ་མ་ཡིན་
 པའི་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་
 དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 བསྐྱོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་ལས། (༡༠བ) དེ་
 ལས་ཉགས་བསྐྱོག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅུ་མ་མ་
 ཡིན་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འཕངས་པའི་སྐྱོན་ས་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། འཕགས་པ་སྐྱབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ།
 དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་
 འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དགག་པ་གཙུག་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་ན་ནི། དེ་སྐྱབ་
 པ་གཙུག་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲོན་
 པའི་ཕྱིར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ལས། གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྦྱོད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་ན་
 ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་པོ་
 བ་འོ་ཞེས་ངེས་པར་བབྱུང་བར་བྱའོ། གཞན་ཏུ་ངེས་པར་བབྱུང་ན་བདག་པོ་
 བ་ལས་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། འོ་ན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་པོ་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོ་
 བ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་འགྱུར་
 བར་དེ་ཡང་མི་བཞེད་ཟེར། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 འགྲེལ་བཤད་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཁྱུགས་ལས། དངོས་པོ་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་དོ། ཞེས་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་ལྟ་བར་བྱའོ། བདག་ལས་
 མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་དོན་ཏུ་བལྟ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་
 བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་། དེ་ལ་
 སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་པོ་ན་ཡིན་ལོ།

གྱི་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན། མཛད་པའི་མཐའ་དང་(༡༡ན) བྲལ་
 ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་དང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་
 འཁོག་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་
 མངོན་པས་མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཚུལ་གསུངས་པ། སྒྱུན་བརྗོད་མཛད་
 ཚུལ་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་
 སོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་དབྱེད་ཅམ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་དངོས་སོ་རྣམས་...
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
 བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས། འོ་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྐྱོག་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་
 བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གཉིས་མཚུངས་ཚུལ་
 ཀང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་དོན་སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས་བཤད་པ་
 དེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁོ་བོ་ཁོ་ནས་མཐོང་བས། སྟོང་ཐུན་ཆེན་
 མའི་ལྷགས་བཞིན་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དངོས་སོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
 མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་རྒྱུ་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་
 བསྐྱོག་དགོས་པ་དང་། འགྲེལ་རྒྱུ་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་
 དགོས་པར་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
 ཐུག་མེད་དངོས་སོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་...
 དག་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུན་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་སོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྒྱུན་ཡོད་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་དོགས་པའི་གནས་
 ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་རྒྱུ་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་སྐྱབ་བྱའི་བསྐྱོག་
 དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཉགས་གྱི་

བརྒྱུག་དོན་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱས་འབྲེལ་མེད་བཞིན་དུ་
ནན་གྱིས་སྤུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་སྤུལ་བ་ལ་འབྲེལ་བྱུང་
པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་(༡༡བ) ཡོད་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་
ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་
བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་སྐྱུར་དག་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་པའི་.....
སྐྱུར་དག་རྣམ་དག་གང་ཞིག །སྐྱུར་དག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱར་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ལ་དངོས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐྱུར་དག་དེའི་དངོས་པོ་རྣམས་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱུར་དག་དེས་
དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་ནི་དངོས་སུ་བསྟན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་དངོས་སུ་བཀག་པ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་
སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་
ཞེས་པའི་དག་གིས་ལྟས་བྱིན་ཆོན་པོས་མཆོན་མོ་བས་བ་ཤུགས་ལ་འཕེམ་...
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱུབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱི་ཤུགས་ལ་འདི་
ལྟ་བུའི་འབྲུལ་གཞི་ཞིག་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་དོན་ལ་
འཇུག་པའི་སྐྱོན་བརྒྱུད་གཅིག་སྐབས་འདིར་ག་ལ་འོང་།

ལར་གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས། །རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་སྐྱུང་
གིས། །མི་བྱོང་ལས་མཁས་མཆོག་གཞན་མེད་ཅེས། །ལན་དུ་མར་བསྐྱགས་
པའི་པར་རྗེ་ཏ། །བྱིད་མཁས་བྱུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས། །ཁོང་རང་
རྒྱུད་མཁན་པོའི་ཤུགས་བསྐྱུར་བ། །དེ་ཁོ་ན་ཁོང་གི་བཞེད་པ་ཡིན། །གཞན་
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པས་བདག་མི་མགྱ། །ཞེས་པ་འདི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་

སྲ་བཅད་པའོ། །

དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ནས། འདིའི་
བར་ནི་སྒྲ་མ་རྩེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་བྱིས་པའོ། །གསུམ་
པ་རྒྱུན་དེ་སངས་རྒྱུས་བརྒྱུངས་ལ་མི་འབྱུག་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོགས་གསལ་
ལས། རྒྱུན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་
མཐོང་ངོ་། །རི་ལྟར་ཞེན། དེ་ལ་རེ་ཤིག་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་དང་ཞེས་(༡༩ན)གང་སྤྱོད་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་
ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་། དེ་ཉིད་སྤྱོད་སོ་ཞེས་སྤྱོད་
བ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྤྱོད་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་
པར་ཡང་མ་མཐོང་ལ། བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་སྤྱར་ཡང་སྤྱོད་བ་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་
པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གི་རྩོད་པ་ནི་འཐད་པ་
དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
རྩལ་པོ་བདག་ལས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་
གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་བཀོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་……
ཅམ་ཞིག་གིས་རྩོད་པ་ན། ཅི་པ་རྩལ་པོས་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། འོ་ན་དེ་
པ་རྩལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་བར་རྩོད་པས་ཀྱང་མི་བརྟོག་……
ན་ནི། དེའི་ཆོ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་
བརྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ནི་བསྟོན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་
རྩལ་སྲ་དཔག་པ་ཆང་བར་བྱེད་པ་ན། བདག་ཉིད་རྩལ་སྲ་དཔག་པ་ལ་དགའ་
བ་དེ་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩལ་སྲ་
དཔག་པར་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་ཏུ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་

མིན་ཞེས། །སྤྱགས་འདི་གང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །
སྐྱོན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བརྗོད། རྩོད་པ་སྒྲིག་པ་ལས་ཀྱང་།
གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྦྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་
བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྦྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མདོན་སུམ་ལ་སོགས་
པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྐྱབ་པའམ་ལྡོག་པར་བྱ་ན་དེ། །
མེད་ཕྱིར་ང་ལ་སྐྱོན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ན་མས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱབ་
དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་བདག་སྦྱེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་ངག་ལ། །སྐྱབ་
དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ན་མས་བདག་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པར་.....
སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པ་དང་། (༡༢༡) དམ་
བཅའ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་བརྟགས་ནས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་དང་།
བརྒྱུ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་བྱབ་མཐའ་དང་.....
འགལ་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་གསུམ་བརྗོད་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ལ་མི་འཇུག་ཚུལ་.....
མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པ་ལ་སྦྱོན་འདི་དག་ཅེས་པ་ནས། མཐོང་རོ་
ཞེས་པའི་བར་གསུངས། །སྦྱོན་དེ་ན་མས་མི་འཇུག་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་ཀྱིས་
པར་འཆད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟག་མ་ན་མས་གསུངས།
མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་ནི། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
འགྲེལ་ངག་ལ་བརྗོད་པའི་སྦྱོན་གསུམ་སོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇུག་
པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འཇུག་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ཆད་མས་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་ན་མས་
ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་འཆད་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་རེ་ཤིག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་
པ་ཆོན་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོན་དང་པོ་གཉིས་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། །ཐལ་
བ་བརྒྱུ་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོན་གསུམ་པ་...
བརྒྱུ་དོན་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྦྱོན་མེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། །དང་པོ་ལ། དེ་ལ་

རེ་ཤིག་ཅེས་པ་ནས་ལྷན་ཀ་མེད་ཞེས་གསུངས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་བཟོད་པའི་ཆ་ནས་སྦྱོར་མེད་ཚུལ་དེ་
 བཟུང་། གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ལན་བཟོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་
 ལ་བརྟགས་པའི་གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྦྱོར་མེད་པར་
 བཟུང་། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་འདྲ་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་གཏན་ཆོག་མ་བཟོད་པ་དང་། རྟགས་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟག་ནས་
 གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྦྱོར་མེད་པར་བཟུང་། དེ་རྣམས་
 ཀྱི་ནང་ནས། དེ་ལ་རེ་ཤིག་ཅེས་སྟགས་འབྲེལ་པ་དང་པོ་དེས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ལ་དགོས་ཅུས་མེད་པས་དེ་བཟོད་མི་དགོས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་དེ་མ་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོར་(༡༩ན) མེད་ཚུལ་གཉིས་
 བཟུང་། དང་པོ་ནི། རེ་ཤིག་གི་ཞེས་པ་ནས། མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་པ་ནས་ལྷན་
 ཀ་མེད་ཅེས་གསུངས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རེ་ཤིག་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི་
 སྤྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་མོང་གི་འབྲེལ་ངག་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་སྤྲོ་བ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་
 ཆ་ནས་སྦྱོར་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འབྲེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་སྤྲོ་བ་འགོག་ཅུས་ཀྱི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་གཉིས་བཟུན་ལ།
 འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྤྲོ་
 བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་ཅུས་པས་ན། དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 དཔེ་བཟོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བཟོད་ན་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་

ནས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲོད་པའི་ལྷག་རྟོག་བསྒྲིག་མི་རུས་
 སེམས་ཞེ་ན། འགལ་བརྟུན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བར་འདྲོད་པའི་ལྷག་རྟོག་བསྒྲིག་མི་རུས་ན། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དཔེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ལྷག་རྟོག་དེ་བསྒྲིག་མི་རུས་པར་མཚུངས་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། འགལ་བརྟུན་གྱི་ཐལ་
 འགྱུར་བརྟུན་པས་ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་མཚོང་ཡང་། ལྷག་རྟོག་དེ་མི་.....
 བསྒྲིག་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་རང་གི་ཁས་སྤངས་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པ་ལ་.....
 ལྷགས་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ཁས་སྤངས་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ་
 བློ་དབྱེ་མའི་ཚུད་ལྷན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་
 བློ་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དགག་.....
 བྱ་འགོག་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 འགོད་དགོས་ཞེས་རང་འདྲོད་ཚང་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་འདྲོད་པ་ནི་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དཔེ་ལ་(༡༩༧) དགའ་བ་.....
 ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ལ་དགག་བྱ་འགོག་པ་
 དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་མ་པ་ཡིན་ན། ཞེས་
 སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་པའི་དོན་ནི། སྤྱོད་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་.....
 རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྟུན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་མ་པ་
 ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དབྱེ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་དཔོན་གཞན་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་
 ཏེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དང་ཚུད་བསྒྲིག་གི་ལུང་ཤེས་བྱེད་ཏེ་དྲངས་ནས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་

པས་བྱུང་གྱུར། རང་རྒྱུ་གྱི་ཉམས་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་པ་མི་ལྟ་
 འགལ་ཏེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྲོད་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་
 མི་རིགས་པས་བྱུང་གྱུར། སངས་རྒྱུ་གྱི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་བཅས་
 ལྡན་དགེ་སྤྲོད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཞེས་པ་ནས། དེའི་ལན་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྲོད་པ་རང་རྒྱུ་
 གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་གཞན་གྱིས་སྤྲོད་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་
 སྤྲོད་མེད་པར་སྤྲོད་ཚུལ་ལ། འགྲེལ་པའི་ཆོག་འཁོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོགས་གསལ་ལས། གང་གི་ཆེ་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུ་གྱི་
 རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། དམ་བཅའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་
 ཅི་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་དེ་ཉིད་ལས་སམ། འོན་ཏེ་རྒྱུའི་བདག་
 ཉིད་ལས་ཡིན་གྱུར། དེ་ལས་ཅི་འབྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་
 ཡིན་ན་ནི། གྲུབ་པ་ལས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི།
 འགལ་བའི་དོན་ཉིད་རྒྱུ་འབྱུར་ཏེ། རྒྱུ་བ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུའི་
 བདག་ཉིད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གང་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་
 གིས་ཕྱིར་བསྐྱོག་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་བ། བྱང་གི་རྒྱུ་མཆེད་རྣམས་བདག་
 ལས་རྒྱུ་བ་མེད་དེ། ཞེས་བྱ་བའི་རང་རྒྱུ་གྱི་དམ་བཅའ་བ་གལ་ཡོད། ཁོ་
 (༡༤༥) བོ་ཅག་ལ་ནི་གང་གིས་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དམ། འགལ་བའི་དོན་
 ཉིད་རྒྱུ་འབྱུར་ཞིང་གྲུབ་པ་མ་སྐྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བའི་
 དོན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པར་འབྱུར་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་གལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞན་
 གྱིས་སྤྲོད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་མི་འབྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྲོད་དཔོན་
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྲོད་ཀྱི་དེའི་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི་སྤྲོད་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྲོད་ཀྱི་དཔོན་པོ་རྣམས་བདག་ལས་

སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དངོས་པོ་རྣམས་...
 བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན། འབྲས་བུ་མངོན་པར་གསལ་བའི་བདག་
 ཉིད་ལ་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། རྒྱ་མངོན་པར་མི་གསལ་བ་རུས་པའི་
 བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱབ་ཟིན་
 སྐྱབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱབ་པར་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་ལྟན་གྱི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱ་མངོན་པར་མི་གསལ་བ་རུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་གངས་ཅན་གྱིས་
 བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་...
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་བྱབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་བ་སློབ་བའི་ཕྱིར་དུ་...
 ལན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་
 ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས། འབྲེལ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་དེ་འདྲའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 གཏན་ཆེགས་མ་བརྗོད་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་དེའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་
 བས་གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་བསྟན་ཚུལ་...
 ལ། བྱང་འགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆེགས་
 གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་བྱ་བ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 ཀྱིས་བརྗོད་པ་(༡༤༤) ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་འདི་སྐད་
 དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་
 སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལ་དེ་དག་ཅེས་པ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་

ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་མདོར་བཞག་པའི་ངག་དེའི་འགྲེལ་
 པའི་ངག་ཡིན་ལ། ངག་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་རྒྱ་
 གཤམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ། ཉེ་
 བར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 གཏན་ཆེགས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར་བའི་སྐྱར་
 དང་། ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 རི་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་སྐྱར་རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་
 མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་སྐྱར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་ཉེ་བར་སྐྱར་
 བའི་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱས་པ་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་འདིར་.....
 ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་
 པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་འགྱུར་བའི་སྐྱར་རོ། །འདི་ལྟར་བུམ་པ་
 ལ་སོགས་མདུན་ན་གནས་ཤིང་གསལ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་ནི་...
 ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟས་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་རྒྱ་འཛིན་པའི་གོང་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ནའང་། གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་སྟམ་རྒྱ་འཛིན་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། གཏན་ཆེགས་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་གསལ་
 བར་བྱ་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་མི་འབྲུལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་...
 ཉིད་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་རང་གི་རྗེས་སྲུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པར་.....
 མཛོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱར་དང་ཞེས་ཅི་སྟེ་
 རྗོད་པར་བྱེད། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་
 མ་བྱེད་ཀྱི། གཞན་(༡༥ན) ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་མཛོད་པར་

གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་རུ་གྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་
 པ་ལ་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་མིན་པ་...
 རྟེན་བ་བཀག་པའི་བྱད་པར་རུ་བྱས་པ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་གྱུབ་པ་
 ལ་སྐྱབ་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་སྦྱོན་ཉིད་རུ་དོགས་པ་འཇམ། གཏན་ཆེགས་དང་འགལ་
 བའི་སྦྱོན་ཉིད་རུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྗེས་སྤྲད་པག་པས་
 འགལ་བ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་ངེ་ལྟར་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་སུན་འབྱེན་
 པ་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་ཉྱེ། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་དེ་ལ། གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་
 རྟེན་མེད་ཚུལ་དངོས་དང་། དེས་བསྐྱར་པའི་གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་ལ་
 གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་
 དེ་འཆད་པ་ལ། ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། རྗོད་པར་བྱེད་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་ཞེས་
 པ་ནས། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལྷང་ཆན་དང་པོ་དེའི་
 དོན་ཡང་གསུམ་རུ་འདུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་གིས་གཞན་
 གྱགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བསྐྱར་པར་སྐྱབ་པ། དེས་གཞན་གྱགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་
 དང་རིགས་པ་ངེ་ལྟར་བསྐྱར་ཚུལ། གཞན་གྱགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དཔེ་
 དང་བཅས་ཏེ་སྦྱོན་པ་ནམས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཅི་
 སྟེ་ཞེས་པ་ནས། བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་
 འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་དེ་དག་ཞེས་པ་ནས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་འཛིན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ལ་ངེ་ལྟར་
 ཞེས་པ་ནས། ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ནམས་

(༡༥༥) གྱི་ནང་ནས། ཅི་སྟེ་ཡང་ཞེས་སྐད་ཀྱི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བརྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་རྒྱ་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཆ་ནས་སྐྱོན་མེད་དེ།
 འགྲེལ་རྒྱ་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་
 གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་ཅེས་པའི་གཉིས་ཚིག་གིས་
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། མདོན་པར་གསལ་བྱིན་གྱི་བུམ་པ་མཐུན་.....
 དཔེར་ཤུགས་ལ་བསྟན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བསྟན། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པས་བྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དགག་པའི་སྒྲིན་སྐྱབ་པ་འགྱུར་དེ་བསྟན་པའི་.....
 ཕྱིར་རྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་
 པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 འདི་མདོར་བསྟན་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། བཅ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་འདི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་
 པོ་ཞེས་པས་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚད་གཞི་ཆོས་.....
 ཅན་དེ་བསྟན། བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་དེ་
 བསྟན། རྣམས་ཞེས་པས་མང་ཚིག་གི་མཐུན་དཔེ་དེ་བསྟན། སྐྱེ་བ་དགོས་པ་
 མེད་དེ། ཞེས་པས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་བསྟན། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན། ཞེས་
 སྐད་ཀྱིས་བྱབ་པ་མེད་ཀྱི་ལན་དགག་པའི་སྒྲིན་སྐྱབ་པ་འགྱུར་སྟེ་བསྟན་...
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དག་ཅེས་སྐད་ཀྱི་ལུང་ཆན་གཉིས་པའི་དོན་ནི།
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་རྒྱ་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་དང་རིགས་པ་རྒྱུ་...

ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡིད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་མདོར་.....
 བསྟན་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་
 དགོས་པ་མེད་དེ། (༡༦ན) ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤིན་
 ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་དང་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་
 རྣམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བསྟན་.....
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་རྟགས་སྒྱུར་གྱི་མཆན་གཞི་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱས་
 སུ་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བྲམ་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ་མདོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བྲམ་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་འདྲའི་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་མཆན་གཞི་ནི། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱས་སུ་མདོན་པར་མི་གསལ་
 བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བ་མདོན་
 པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བྲམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་
 ཅེས་སོགས། ལུང་ཆན་གསུམ་པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
 གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱས་སུ་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་.....
 འདོད་པའི་སྐྱ་བུ་སྐར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་དག
 དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཡིད་དེ། དེ་ལ་རི་ལྟར་ཞེས་པ་ནས། མི་
 རྟག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དཔེའི་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་དེ་
 བསྟན། ཞེས་འདིར་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་གསལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་
 ཆོགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་

སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་
 པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱ་གྲུ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་.....
 མེད་རུ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་ངག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེའི་སྐྱབ་
 ངག་གི་མཆན་གཞི་ནི། སྐ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་
 བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་(༡༦བ) བཞིན་རུ་སྐྱ་ཡང་བྱས། སྐ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་སྐ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དོན་གྱི་སྐྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་
 མཆན་གཞི་ནི། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱི་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་ནི། སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་
 རུ་ཡོད་ན་སྤྱར་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་ན་
 སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མངོན་པར་གསལ་བྱིན་གྱི་
 བུམ་པ་བཞིན། །མངོན་པར་གསལ་བྱིན་གྱི་བུམ་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་
 པ་དེ་བཞིན་རུ། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད། གངས་ཅན་གྱི་
 རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་...
 རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་སྤྱུ་མངོན་པར་
 མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་བུམ་པ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་.....
 མེད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐྱབ་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྷ་ནི། དམ་བཅའ་
 བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །བྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །བྱབ་པ་དང་མཐུན་དཔེ་
 སྤྱར་ནས་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །ཉེར་བསྟོད་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག །མཁུག་
 སྤྱད་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་སྐ་ནི་མི་རྟག་ཅེས་པས། དམ་བཅའ་
 བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པས་བྱབ་པ་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་

ཉག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པས་བྱུང་པ་མཐུན་
 དཔེ་དང་སྐྱར་ནས་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པས་ཉེར་བསྟོད་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན། སྐྱ་བྱས་
 པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པས་མཐུག་སྟུང་གི་ཡན་ལག་དེ་བསྟན་ཅིང་། དེས་
 རོན་གྱི་སྐྱབ་རག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་ལ་ཡང་རིགས་འགྲོ། སྐབས་འདིར་བསྟན་
 པའི་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་རག་དང་། རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་པའི་ཡན་
 ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་རག་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། རིགས་པ་ཅན་པས་འདོད་པའི་ཡན་
 ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་རག་ནི། སྐྱ་ནི་མི་ཉག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། (༡༧) དཔེར་
 ན་བུམ་པ་བཞིན། བུམ་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྐྱབ་རག་
 རྒྱན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་བྱུང་པ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རིགས་པ་ཅན་པས་ཡན་ལག་ལྷ་འདྲེན་པ་དེའི་ཆེ། བྱུང་པ་བཟོད་པའི་ཡན་
 ལག་མི་འདྲེན་པར་སྟུགས་ཆོས་བཟོད་པའི་ཡན་ལག་འདྲེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྐྱབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་གྱི་འགྲེལ་རག་དེ་ལ་
 དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་ཉགས་
 དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། དེ་
 འདྲའི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་
 མ་བསལ་བའི་སྐྱན་ཡང་མེད་དེ། དེ་རི་ལྟར་མེད་ཅེན། གྲངས་ཅན་པ་
 དག་མཐུན་ན་གནས་པའི་བུམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་
 མངོན་པར་གསལ་བེན་པས་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་འདིར་དེ་དག་གི་མཐུན་དཔེ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ལ། གྲངས་
 ཅན་པས་རྒྱ་བུས་ན་རྒྱས་པའི་རོ་བོར་བྱུར་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་

བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་འདིར་དེ་དག་གི་ཚུང་གཞི་
 ཚུལ་ཅན་དང་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གངས་
 ཅན་གྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་
 པའི་དངོས་པོ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་
 པས་ན་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་བརྒྱུག་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་
 མངོན་པར་གསལ་བྱི་བུམ་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པས་ན། བྱབ་
 པ་འགལ་བའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་
 བྱི་བུམ་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་སྐྱེས་པའི་དོན་མངོན་
 པར་གསལ་བྱི་བུམ་པ་སྐྱར་ཡང་མངོན་(༡༥) པར་གསལ་མི་དགོས་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་དེས་
 བཟླན་པའི་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་མ་བཟད། རྗེས་དཔག་
 བསྐྱེད་ཀྱས་ཀྱི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་བརྗོད་པ་ན་ཡང་། གཞན་གངས་
 ཅན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲིན་
 མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འབྲེལ་ངག་གིས་བཟླན་པའི་
 རྟགས་སྒྱུར་དང་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་ལ་གངས་ཅན་གྱིས་དམ་བཅའ་
 ལ་བརྟགས་ནས་རི་སྐད་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་བཟླན་
 ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ངག་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་འབྱེན་པ་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་མེད་པ་དག་དུ་
 བྱེས་པར་བྱའོ། །སྒྲིན་གསུམ་པ་ལྟག་དོན་ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒྲིན་གསུམ་མཐའ་
 དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཐལ་བར་
 འབྱུར་བ་ལྟག་པའི་དོན་དང་། ཡང་པ་རྣམས་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་པོ་

ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་
 བྱལ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི།
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་རག་དེ་ལ་ལྟོག་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲིན་ནས་...
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་...
 ཏུ་འདོད་པའི་བྱལ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་རག་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ། རང་གི་
 བདག་ཉིད་ཏུ་བྱལ་བྱིན་གྱང་སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་ལུས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་བསྟན་པ་...
 གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་ལྟོག་དོན་སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་པ་རྣམས་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགྲེལ་གྱི་
 ཁོ་པོ་ཅག་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟོག་དོན་ཁས་སྤངས་ཤིང་དམ་བཅས་པ་མེད་པའི་...
 ཕྱིར། བཞི་པ་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་རང་ཉིད་(༡༥ན) ཀྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པར་བསྟན་ལ། ཆོགས་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་།
 རྟོག་གེ་བ་འདིས་རང་ཉིད་རྟོག་གེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཅན་...
 ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་བཞིན་ཏུ་ཡང་། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱུར་བའི་རག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཏུ་...
 མའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཤིག་འདི་སྐད་ཏུ་
 འདིར་སྐྱུར་བའི་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
 ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ན། འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་
 པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་

བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོག་ན་ཡང་
 ཁས་སྒྲུངས་པས་གནོད་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། འདི་ནི་
 རིགས་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་
 ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཟུ་སྟགས་པ་དག་ནི་རྩིས་དུ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིན་ནས་འཁོག་པ་
 དེ་སྤྱིད་ཏུ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། རང་ལ་གཞི་
 མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཇུག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ཀྱི་སྒྲིན་ཏུ་
 འགྱུར་ཏེ་རང་གི་དོན་དམ་པར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཁས་མ་
 སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིགས་ཀྱི་
 སྒྲིན་ཏུ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་
 སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ནི་མིན་ཏུ་
 མཁས་པར་བསྟན་པར་འདོད་ནས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་བཞིན་ཏུ། མིག་
 སོགས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་རག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི། ཆོས་ཉེས་པ་ཏུ་མའི་ཆོག་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ལེགས་
 ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་སྒྱུར་རག་དེ་ལ་ཉེས་པ་རྩིས་ཡོད་ཅེན། སྒྱུར་རག་དེ་ལ་དོན་
 (༡༥) དམ་གྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་
 བ་ཡང་ཉེས་པ་འབྱུང་། ཆོས་ཅན་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་ཡང་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་བ་ལ་སྒྲིལ་དབུ་མ་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་མེད། སྒྲིལ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་པ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲིལ་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། འདིར་མིག་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་སྐྱེ་འཁོག་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོག་ན་སྒྲིལ་གྱིས་དེ་ཁས་སྒྲུངས་པས་སྒྲིལ་

རང་ལ་གནོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པས་བདག་སྐྱེ་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་ནས་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡང་
 ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཉགས་གཉིས་པ་སྤྱོད་ཆོས་
 གྲངས་ཅན་པ་ལ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་མེད་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་
 གཉིས་ཞེས་སྟགས་གསུངས། དོན་ནི་ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། བདེན་པ་
 གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པའི་ལུ་ཉེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལུགས་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བའི་ཉགས་
 གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱར་ན། ཡང་དེ་ལ་
 རྩ་ཆོས་དབུ་མ་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། རང་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྟགས་གསུངས། ཀྱན་
 རྫོང་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སྟགས་ཆོས་ཅན་དུ་འདྲིན་ཟེར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ།
 དེ་སྤྱོད་ཆོས་གྲངས་ཅན་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ལ། གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་སྟགས་གསུངས།
 དེ་རྣམས་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོན་སྦྱང་
 ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཅི་ཉེ་ཇི་ལྟར་སྐྱ་མི་ཉག་ཅས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱད་པར་
 འདྲིན་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྐད་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་(༡༡)མ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 བ་རེ། མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྦྱོབ་པའི་སྐབས་
 འདིར། བདེན་བརྒྱན་གང་གིས་བྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྟགས་
 ཅམ་ཆོས་ཅན་དུ་འདྲིན་རིགས་ཏེ། ཅི་ཉེ་ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་
 བྲག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྦྱོབ་པ་ལ། ཉག་མི་ཉག་གང་གི་ཡང་བྱད་པར་

ཏུ་མ་བྱས་པའི་སྤྲ་ཙམ་ཆོས་ཙན་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་མི་རྟག་པའི་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྲ་བཟུང་ན་ནི་སྟགས་དང་སྟགས་ཆོས་
 སྤྲུབ་དཀའ་སྤྲ་མཚུངས་པ་དང་། རྟག་པས་བྱད་པར་ཏུ་བྱས་པའི་སྤྲ་ཆོས་ཙན་
 ཏུ་བཟུང་ན། དེ་མི་རྟག་པར་སྤྲུབ་པ་འགལ་བས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཏན་
 ཆེགས་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་བསྤྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཐ་སྟངས་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ལ་དོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་
 པ་གཉིས། དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་མི་འཐད་དེ། འདི་
 ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་སྟེ་བ་བཀག་པ་བསྤྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་
 ཁོ་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཙན། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་
 ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་ཉིད་དོ། ཕྱིན་
 ཅི་ལྟག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་དཔེ་བཀག་པ་ལ། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་སྤྲ་
 ཡི་སྤྲི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིའི་བྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་ཏུ་མིག་གི་སྤྲི་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྲུངས་ལ། དོན་དམ་
 པར་ཡང་མ་ཡིན་པས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི་སྤྲ་བ་དཔོན་ལགས་ལྟན་འབྱེད་གྱིས་གྲངས་ཙན་གྱི་རོར་
 མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པ་སྤྲུབ་པ་དེའི་ཆེ། བདེན་
 བརྒྱན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་ཏུ་མ་བྱས་པར་སྤྲ་སྟོན་ཕྱི་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལ་.....
 མཐུན་སྤང་ཏུ་གྱུབ་པའི་མིག་སོགས་ཙམ་ཆོས་ཙན་ཏུ་འཛིན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་
 ལྟར་རིགས་ན་མིག་སོགས་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་
 རང་ཉིད་ལ་གནས་ལྷགས་དཔྱུད་པའི་ཆད་མར་སོང་། (༡༡ བ) བའི་རྟེན་དོན་.....
 དང་། གྲངས་ཙན་གྱིས་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མར་སོང་བའི་

རྟེན་དོན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མིག་སྟགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བའི་
 ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་སྟེ་ཐ་སྟོང་པའི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྟེན་
 དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་སྟེ་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཆད་མ་རང་ཉིད་
 ལ་གནས་ལྷགས་འཇལ་བའི་ཆད་མར་སོང་བའི་རྟེན་དོན་གཉིས་ཐ་དད་པ་...
 འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་
 བྲག་པའི་རོ་བོར། མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པའི་ཆེ་རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་
 པར་རྟུ་མ་བྱས་པར་སྤྱོད་ཆོལ་བྱེ་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་རྟུ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་...
 ཅམ་ཆོས་ཅན་རྟུ་འཛིན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་གིས་གྲངས་
 ཅན་གྱི་རོ་བོར་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་རྒྱབ་...
 པའི་ཆེ་བདེན་བརྩུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་རྟུ་མ་བྱས་པར་སྤྱོད་ཆོལ་བྱེ་ཆོལ་...
 གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་རྟུ་གྲུབ་པའི་མིག་སྟགས་ཅམ་ཆོས་ཅན་རྟུ་འཛིན་པ་...
 གཉིས་དཔེ་དོན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་རོ་
 བོར་སྤྱོད་མི་རྟག་པར་རྒྱབ་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཅམ་པ་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱོད་...
 ཅམ་པ་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སྟེ་བྲེང་གི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོ་བ་དག་ཆོས་
 ཅན་དང་བརྒྱབ་བྱའི་ཆོས་སྟེ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་སྤྱོད་ཆོལ་བྱེ་ཆོལ་གཉིས་...
 ཀའི་ཞིན་འདོད་ལ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་རྟུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་
 ཀྱིས་གྲངས་ཅན་གྱི་རོ་བོར་མིག་སྟགས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་...
 པར་རྒྱབ་པའི་ཆེ་མིག་སྟགས་སྤྱོད་ཅམ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་སྤྱོད་པ་སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་
 གྲངས་ཅན་པ་དག་གི་ཀྱན་རྫོབ་རྟུ་ཡོད་པར་ཡང་མཐུན་པར་ཁས་མ་སྤངས།

དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མཐུན་པར་ཁས་མ་སྒངས་པས། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་
 མིག་སྐྱེས་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་འདྲི་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་།
 དཔེའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཙམ་པ་དེ་འདྲི་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟེན་(༡༠༠ན) ཆོས་ཅན་...
 དུ་འཛིན་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོ་བོར་
 རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་ལ་སྦྱོན་མེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་གངས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་...
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་དུ། སངས་རྒྱས་པ་འོག་
 མ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་...
 ཅན་སྤྱོད་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ལ།
 ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཞེས་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་
 གངས་ཅན་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་བྱས་ནས་རང་རྒྱད་...
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་མི་རིགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལྷ་གྲུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀས། ཆོད་མ་དེ་ལྷ་གྲུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལ་ཆོད་མ་དང་། ལྷ་གྲུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོད་མ་ཡིན་
 དགོས་པར་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་གཞན་སྤྱེད་གཞན་པ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་...
 འགྲེལ་པར་གཞན་སྤྱེད་གཞན་པའི་རིགས་པས་ངེ་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་སྦྱོན་བརྒྱན་ཚུལ་དང་། སྦྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་མི་
 འབྲུག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྤྱེད་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་
 ཐམས་ཅད་སྤྱེད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཆད་དོ། ཞེས་བཤད་

པས་འཆད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 བྱི། དེས་ན་དེ་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བར་བྱ་
 བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྐྱོག་པར་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་པ་མ་
 གཉིས་སམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་
 ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་མའི་སྒྲགས་དང་འགལ་ངར་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཡང་ཐམས་(༡༠༠བ) ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་ངར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལས་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱ་འབྲེན་པ་ཉིད་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱ་འབྲེན་སྒྲོང་། །
 ཞེས་པས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་ཁོ་ནར་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་དམ་
 བཅས་པའི་དོན་སྐྱ་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་འབྲེན་པ་ཉིད་
 ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །དེས་སྒྲར་ཡང་འབད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 པས་འཆད། ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི། དངོས་སྤྱོད་པས་དངོས་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགག་པ་
 མཛད། ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ན་རེ། སློབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་དེ་མི་འཐད་དེ། འབྲེལ་ངག་དེས་
 སྐྱལ་བ་གཞན་གྱི་སྐྱ་ཀར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་
 འགྱུར་ན། དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད་དམ།
 དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པར་བྱེད། དང་པོ་མི་རིགས་
 ཏེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་གཞན་

ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ།
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། འགེལ་ངག་དེས་དོན་དམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པའི་
 གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བཟོད་པའི་སྐྱེ། གལ་ཏེ་བཟོད་ན་
 འགེལ་ངག་དེ་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་.....
 དམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་...
 ཉགས་ཡང་དག་རྩ་མི་རིགས་པས་དངོས་ཟིན་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་འགའ་.....
 ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་...
 གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྩ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ། གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་པ་གང་རུང་ལས་
 སྐྱེ་བར་ཐལ། དངོས་(༡༠༡ན) པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །
 དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ། དང་པོ་བྱབ་ཏེ།
 འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་དམ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་དངོས་...
 པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རྩ་...
 ཁས་བླངས་པས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྐྱེ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཞོང་མ་
 སྐྱབ་དཔོན་སྐྱབ་ཏེ་སྐྱབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱེ། ཡང་ན་
 དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བསྐྱོག་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་
 བསྐྱོག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་སྐྱེ། འདོད་ན། འགེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་
 ཀའམ། རྒྱ་མེད་པ་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷགས་ལ་འཕངས་པའི་སྐྱོ་ནས་དངོས་
 པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་...
 སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་...
 བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་.....
 ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་རྣམས་

དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དེའི་དོན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདྲོང་
 མི་ལུས་ཏེ། གོང་མ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱགས་ཏེ། དངོས་པོ་ནམས་དོན་
 དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་.....
 པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ལྷང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་
 ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་ལ་དངོས་པོ་ནམས་དོན་
 དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་དཔེ་མ་.....
 བརྗོད་པའི་སློན་སྐྱོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་དེ་གཞན་སྐྱེ་འདྲོང་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་དག་དེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ལུས་ཀྱི་
 འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཞེ་ན།
 དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། (༡༠༡བ) ཆོགས་
 གསལ་ལས། དངོས་པོ་ནམས་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱགས་
 གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་.....
 གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་རྟོགས་སྟེ། བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་དེ་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་རྒྱལ། སྐྱོན་དེ་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོགས་གསལ་ལས།
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ནི་དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་...
 མེད་དེ། ཉག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་རྟོགས་སྟེ། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་དེ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་

འགྱུར་བའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་བསྒྲིག་པ། གསལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ན། དེའི་ཆེ་འདི་
 སྐད་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་འགའ་ཁ་
 ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ན་བཤད་པ་འདི་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། སྤར་སྤྲས་པའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སུན་འབྱེན་པ་
 སྤོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་རྒྱུ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ན་རེ།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེ་མི་འཐད་དེ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་
 རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བརྗོད་...
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་ནོ། །ཞེ་ན། འགྲེལ་ངག་དེའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ཉག་དུ་
 ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
 སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་མི་རིགས་པས། དངོས་ཟིན་ལས་བསྒྲིག་པའི་
 དོན་ལན་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་...
 མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་དུ་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལྟར་ན། དངོས་
 ཟིན་གྱི་ཉགས་བསྒྲིག་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྒྲིག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་
 མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམ་
 པར་(༡༠༩ན) བཅད་ཅུ་མ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་...
 མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་དངོས་...
 ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་བསྒྲིག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་...
 བཅའ་བསྒྲིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་དེ་དེའི་དོན་
 དུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དངོས་པོ་
 རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་...
 དུ་བཞེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཆེགས་གསལ་ལས། གཞན་

དག་ན་རེ་འདི་དག་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྤར་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའོ། །དེའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་
 རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྦྱོར་བར་སྦྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྤངས་དང་དཔེ་ཡང་དག་མ་བཟོད་...
 པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སྦྱོན་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱོར་
 བ་འགོག་པ་ལ་གཏན་ཆོག་སྤངས་དང་དཔེ་ཡང་དག་དེས་པར་བཟོད་མི་དགོས་...
 ཤིང་། འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱོར་བའི་ལྷག་
 རྟོག་བསྐྱོག་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཅེ་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བར་
 ཐལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཅིག་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། དགག་བྱ་དོས་འཛིན་ལ།
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་
 དེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ། བདེན་པར་གྲུབ་པ།
 ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
 ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་
 (༡༠༩བ) བྱུང་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། དགག་བྱ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པ་
 གཅིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་དགག་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དེའི་དགག་བྱ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ལམ་

རིམ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟུ་ལམ་རིམ་དང་ངེས་ཅམ་འབྱེད་སྟོང་མཐུན་ཆེན་མོ་
 ཅམས་སུ་གསུངས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་ཅམས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་མུ་གུ་བདེན་མེད་རྟུ་སྐབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་གི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་ཉགས་པའི་སྟོ་དེ་དེ་ལྟར་སྐབ་པའི་བསྐབ་བྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་ཡང་དག་དེ་ཉགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསྐབ་བྱ་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་
 ཡང་དག་དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་བསྐབ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་དགག་བྱ་དང་། དོན་...
 དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པའི་
 དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཉགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉགས་ཡང་
 དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་དེ་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་གི་དགག་བྱ་...
 བཀག་ཤུལ་རྟུ་རང་གི་འཕངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་སྐབ་པ་འཕེན་པ་...
 གང་ཞེས། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྷག་པ་དེ་
 ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་
 མ་བྱལ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་
 གིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་གཞོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་དགག་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཟེར་ན། དེ་ལ་དོན་དམ་(༡༠༩ན) དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་

རིགས་པས་གནོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གནོད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་
 གནོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འདིས་མཚོན་ནས་བདག་
 མེད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གནོད་པའི་ཚུལ་ངེས་པར་.....
 ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་
 རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བདག་མེད་
 རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྟག་མཐའ་འགོག་
 བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྤྱིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་.....
 ཀྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་རྟེ། རིག་ཆེན་ལས། དེས་བཟུང་བའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟག་པ་
 མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་གྱི་བདེན་ཆད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། རིག་ཆེན་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་རྟག་པ་མཐའ་
 བཟུང་གི་ཚུལ་གྱིས་ངོས་འཛིན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན། རྟོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་འཛིན་མི་དགོས་པའི་..
 ཕྱིར། ཟུ་གུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་
 གླུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་དེ་གླུབ་
 ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 གྲུབ་ཆད་མཐུན་པ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་སྐྱབས་རུལ་ཕན་སྦྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་།
 ཤེས་པ་རུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་རྟོན་དམ་རྣམས་ཡོད་དང་། ཚུ་དང་བུམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་ཏུ་འདོད་ཅིང་། མཛོད་ལས། སྤྱི་མཚན་
 བདེན་མེད་དང་། རང་མཚན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་
 བརྟགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་

འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འབྲད་དེ། མདོ་སེམས་གཉིས་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཆ་ད་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་པས་སྒྲིམ་
 བཏགས་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་(༡༠༩བ) མོང་མ་ཡིན་པའི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
 བཏགས་གྲུབ་པ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་མདོ་སྒྲེ་པས་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མདོ་སྒྲེ་པས་རང་མཆོན་གྱི་དོན་རྒྱུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལས། བྱད་པར་དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་ཡང་སྦྱུལ་གཞི་
 དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་རྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། སྒྲུང་བ་
 ལ་འབྲུལ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདྲོད་དོན་ལ་
 ཁ་ཅིག་དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་རྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། དེའུ་ཤིང་
 རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་
 དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་རྟེ། ཞེས་ཟེར་ན། ཆོས་
 ཉིད་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་གཅིག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་
 བའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 སྒྲུང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་
 རུས་རྟེ། མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདྲོད་ན།
 ཆོས་ཉིད་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 མི་རུས་རྟེ། ཆོས་ཉིད་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་
 སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱུལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་བྱས་པ་ལ།
 ཁོ་ན་རེ། དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་རྒྱུ་སྒྲུང་བར་ཐལ། སྦྱུལ་གཞི་དེའུ་ཤིང་རྩ་སྒྲུང་

རུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མ་གུས་པ་ཁ་ཅིག །
 རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་...
 ཆེན་ཀྱི་ལུང་མང་རུ་བྲངས་པའི་མཐར་དགག་པ་བྱེད་པ་ན། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་
 པས་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་...
 ལུགས་ཡོད་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་བདེན་ཚད་རུ་ཁས་ལེན་ཅིས་
 པ་བྱེད་ལ་འགལ་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ར་...
 སོགས་གསུམ་རུ་ཁས་ལེན་ན། (༡༠༥) ཕྱི་དོན་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་བྲིས་འདུག་པས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་
 དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་གསུམ་རུ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། དེས་ཕྱི་དོན་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་པས་སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་...
 གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་།
 སློལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་...
 པའི་ཕྱིར། དཔལ་མགོན་ཐུགས་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙྏང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་བྱེད་ཀྱིས་མི་རྟགས་པ་བདེན་མོད། མ་རྟགས་
 བཞིན་རུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་སྒྲིབ་པས། རྗེས་འདུག་ནམས་ལས་ངན་
 གསོག་པ་ལ་མ་སྦྱར་མཛོད། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་འགོག་
 པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ན། རོན་ཤེས་ཆ་མེད་བཀག་ནས་
 ཆ་བཅས་སྦྱབ། ཆ་བཅས་ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་ནས་ངོ་
 བོ་གཅིག་རུ་གྲུབ་ཅིས་པ་ཡང་མ་བརྟགས་བཞིན་རུ་རང་དགར་སྦྱ་བའམ།
 ཡང་ན་རང་རྒྱུད་པའི་སྦྱོས་ཆེན་ནམས་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། རང་རྒྱུད་

པའི་གཞུང་ནམས་ལས་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་སྤྱད་ས་ཆས་སྦྱབ་པའི་ཆེ་ཆ་ཏུ་མ་.....
 དང་བཅས་པར་སྤང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་བཀག །ཁྱབ་བྱེད་
 ཁེགས་པས་ཁྱབ་བྱ་ཏུ་མ་ཁེགས་པ་ཙམ་གསུངས་གྱི། བདག་མེད་སྦྱབ་པའི་
 རིགས་པས་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་ཆ་ཅན། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པ་རང་རྒྱུད་པའི་
 གཞུང་གང་ཏུ་འང་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་ནི་བྱེད་
 རང་གིས་རྟེན་འདི་དོན་མ་རྟོགས་བཞིན་ཏུ་ཀུན་སྤྱོད་དན་པས་སྦྱོ་བཏགས་ནས་
 སྦྱོན་མ་མཐོང་བཞིན་ཏུ་སྦྱོན་འདུག་གོ་ཞེས་སྦྱོ་འདོགས་པའམ། རྗེ་སྤྱ་མས་
 རང་རྒྱུད་པའི་སྦྱོས་བྱ་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་སྦྱར་པ་བཏབ་འདུག་གོ། །ཞེས་བརྗོད་
 བས། སྦྱོན་པོ་རྒྱ་མཚན་མ་མཐོང་བར་ཆོག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲེང་བ་དག་ལས་
 དན་པ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས་ནི། གཟུགས་(༡༠༥) ཅན་དང་
 གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་མེད་བཀག་པས། དངོས་
 པོ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཀྱུབ། ཆ་དང་ཆ་ཅན་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་
 བ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་ཀྱུབ་པས། དེ་
 གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྟན། དེ་
 གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། སྦྱོ་ལ་
 རོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་བས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་སུ་.....
 བསྟན་ནས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་བདག་མེད་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གང་ཏུ་འང་མི་སྤང་.....
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། རྟེན་ཆེན་ལས་བདག་མེད་སྦྱབ་པའི་རིགས་
 པས་དེ་ལྟར་སྦྱབ་པར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་ཞེས་གང་ཏུ་འང་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེད་ཀྱིས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རོ་བོ་གཅིག་པ་དེ་སྦྱོ་ལ་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་

ལ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སློལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་
 གྲང་དེ་ཉིད་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། འོན་
 ཉིད་པ་དང་ཉིན་འབྱུང་རྩོམ་གཅིག་པ་ལ་སྦྱར་ནས། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་
 གཉིས་རྩོམ་གཅིག་མ་ཡིན་ན། ཐལ་རང་གི་གཞུང་ཚད་ལྡན་མཐའ་ཡས་པ་
 ལས་དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་རྩ་གསུངས་པས་སྟོས་ཤིག །གཉིས་པ་གྲུབ་ཉི། དེ་
 གཉིས་སློལ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་པ་སློ་
 ལ་ལྡན་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ཐ་སྟོད་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་
 སློལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་གྲང་བདག་དང་ཕྱང་པོ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་བར་ཐལ།
 དེ་ལ་ཤིང་རྩ་དང་ཤིང་རྩའི་ཆ་ཤས་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཕྱི་རྩལ་པས་བདག་ཕྱང་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཕྱང་པོ་ལ་མ་སྟོས་པར་.....
 བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟའི་གྲངས་སུ་མི་བགང་བར་གཞུང་.....
 འདིའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྩ་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་.....
 སྐམས་ཤིག །ཞེས་(༡༠༥ན) གྲིས་འདུག་པ། རིག་ཆེན་གྱིས། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡིད་
 རི་ལྟར་གཏད་པ་ན། ཡིན་ཚུལ་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་གྲང་། ལྡན་ཚུལ་རྩོམ་ཐ་དད་
 རྩ་ལྡན་བ་སྟོན་རྩ་མེད་པས། སྦྱ་མ་བཞིན་དེར་ལྡན་བ་དང་། དེས་སྟོང་པ་
 གཉིས་ཆོགས་སུ་གཏན་ལ་འབབ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་སྦྱ་
 བ་འགོག་པ་ན། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་དོན་དམ་པར་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པ་མི་
 འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀས་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་ཡིད་རི་ལྟར་གཏད་
 པ་ན་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་བཏོད་བྱེད་ཀྱི་སློལ་དེ་གཉིས་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་.....
 ཡང་དེ་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ལྡན་བ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་.....
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱིས་དེའི་དོན་མ་གོ་བར་ཆ་དང་
 ཆ་ཅན་རྩོམ་ཐ་དད་རྩ་མི་ལྡན་བར་བབྱང་ནས་སློ་སྦྱི་ཅམ་པ་ལ་བདག་ཕྱང་.....

རྩོམ་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱི་རྩལ་པས་བདག་ཕྱང་རྩོམ་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཕྱང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཡིན་པར་འདིའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་དང་འགྲེལ་བེར་བ་མི་འཐད་དེ། བདག་ཕྱང་རྩོམ་པ་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཞིང་། བྱི་རྩལ་པས་བདག་ཕྱང་རྩོམ་པ་དང་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་ཁྱིམ་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་པ་གྲུབ་མཐའ་དེ་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་ཆེན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་རྩོས་བྱིན་འགོག་པ་ན། ལྟ་སྒྲུབ་ཞེས་ཞུས་པ་ལྟར་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་གཉིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་འདྲོད་རྒྱལ་བའི་མིང་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་མིང་དོན་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཆེ་རྒྱེད་པར་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་ལ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཙལ་བའི་ཆེ་མ་རྒྱེད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་འདྲོད་ལ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། རིགས་པ་འདི་འདྲ་བཏང་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙམ་ཁ་པ་འགོག་པར་འདྲོད་པ་ནི་མཁས་པའི་བཞད་གད་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ལྟ་སྒྲུབ་ཞེས་ཞུས་པ་ལྟར་པ་(༡༠༥) ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་དང་། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་གཉིས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་མཚུངས་པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་མིང་གི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་གང་ཞིག བྱི་མ་དེ་ཡང་དེ་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྟ་སྒྲུབ་ཞེས་ཞུས་པ་ལྟར་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་ཀྱི། རྒྱུ་པའི་བདག་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྟ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། རྩོགས་པ་གང་གི་སྟངས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་བཙལ་ན་མི་རྒྱེད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་པ་
 ཡང་དེས་རིགས་འགྲེ། ཚུ་བར་འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་རྒྱ་མཆོན་ཅན་
 གྱི་མིང་དོན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པར་ཐལ་...
 རང་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་
 རང་རྒྱད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་རང་གཉིས་ཀ་མཐུན་
 གྲུབ་ཡིན། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་རྒྱན་མ་ལས། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིད་ལ་བརྟུན་པ་དང་། ཆོག་ཏུ་བརྟུན་པའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་གང་
 ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ། ཞེ་ན་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་
 བརྟུན་པ་དང་ཆོག་ཏུ་བརྟུན་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
 གྲུངས་པ་ལ། ཀུན་བརྟགས་འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་སུ་འགྱུར་ཞེས་མིང་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟེ་གང་
 ཡང་རུང་བས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཐག་
 པ་ལ་སྐྱལ་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ། ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རྣམ་པ་འདྲ་བས་སྒོ་གྲོས་འབྲུལ་བས་ཀུན་བརྟགས་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། ཐ་
 རྟེན་ཏུ་སྐྱལ་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་
 བརྟགས་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ཁས་གྲུངས་པ་
 ལ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱལ་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཐག་ཁྲ་སྐྱལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་མེད་ཀྱང་། ཐ་རྟེན་ཏུ་སྐྱལ་(༡༠༦)འབྲུལ་བ་ལ་སྐྱལ་ཏུ་བརྟགས་པའི་
 སྐྱལ་འབྲུལ་བ་སྐྱལ་ཏུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་...
 ན། རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་
 རབ་རྒྱན་མའི་ཡུང་འདི་དག་རང་རྒྱད་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་...

ཁས་ལེན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་གསལ་ཤོས་སུ་དྲང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཏུ་བཤད་པ་
 བ་ལྟར་གདོན་མི་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལུང་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་
 པས་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོའི་
 དོན་བཀལ་བ་ལ་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མེད་པ་བཀག་ནས་དེ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་མེད་པར་འདོད་པ་
 བཀག་ནས་དེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་
 བརྟགས་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་སྲིད། ཡང་བྲེད་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་འགོག་
 པའི་མདོ་དང་བཟུན་བཙོས་མང་ཏུ་དྲངས་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱར་བྱས་ནས་བག་ཡོད་པར་
 ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བྲེད་
 ནི་རང་གི་སྟོན་ནམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མདོན་པར་
 ཞོན་བཞིན་ཏུ། །རྟ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་པར་སོང་འདུག་སྟེ།
 བྲེད་རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྟ་བ་དེ་ཆད་ལྟ་ཡིན་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཁས་སྐྱངས་གྱི། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་མེད་པར་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་སྲིད། རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཡང་བྲེད་ཀྱིས་དེས་ན་འདི་
 གཉིས་ཀྱི་བྲེད་པར་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་ཚུལ་
 ཀྱི་སྟོན་ནས་འཛོག་སྟེ། སྒྲུབ་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་སྟེ་བ་བཀག་པའི་དམ་བཅའ་
 གསུངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ། ལེགས་
 ལུན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་སྟེ་
 པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འདི་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱད་པའི་
 གཞུང་ཏུ་མ་ལས་(༡༠༦བ) མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་མཐའ་ཡས་པ་

གཅིག་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནམས་སུ་ཡང་མཐའ་
 བཞི་འགོག་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་མང་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་
 སོ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ཙུང་འགྲེལ་དབུ་མ་སྤང་བ་
 སོགས་སུ་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་རི་སྟོང་ཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལུང་གི་ཆེག་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་
 ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནམས་སུ་མཐའ་བཞིའི་དམ་བཅའ་འགོག་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་མང་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག །ཉགས་ཡང་དག་ལ་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། ཆེགས་
 གསལ་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གང་སྤྲོས་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་དང་། གཏན་ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཞེས། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་དག་གི་དངོས་
 སོ་ནམས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་སྟབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བརྗོད་པར་.....
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་ངོ་སོ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཐ་དད་ཏུ་གསུངས་
 པ་ལ། དེས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་གོ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟུ་གུའི་ངོ་སོར་གྱུར་པའི་
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་སོ་དེ་དེའི་ངོ་སོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་སོ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་གཉིས་ངོ་སོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། བྱོད་རང་གི་ལྷགས་
 ལ་ཡང་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བདེན་གཉིས་ངོ་སོ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་སོ་ཡོད། བདེན་གཉིས་ངོ་སོ་ཐ་དད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་
 དོན་དམ་པའི་ངོ་སོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱོད་རང་
 གིས་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ས་གནས་...
 ལྷགས་བསྟན་པའི་ཚེ། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་ངོ་སོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་ཁས་སྤངས་པ་དངོས་སུ་འགལ་བས་

འཁོར་གསུམ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་མུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་
 གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཐ་སྙད་རུ་རྟེན་པར་ཐལ། (༡༠༧) མུ་གུའི་
 རོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གིས་འདུག་པ། མུ་གུའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་གཉིས་
 ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་
 བོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་རོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་ཁྱོད་རང་གིས་དཀའ་འགྲེལ་རུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུག་པ་ལས། དངོས་རྟེན་རོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་
 པར་འགྱུར་ཞེས་པ། ཅ་འགྲེལ་སྐད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་རང་གི་བྱད་པར་ལ། ཐ་སྙད་རུ་གཞན་
 གྱེ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། འདུས་བྱས་དང་མི་བསྐྱུ་བའི་གཞི་མཐུན་ཁས་མི་
 ལེན་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པར་མི་
 འདོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྟེན་གཉིས་དང་། དེའི་
 རྟེན་རུ་དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་དང་ལུང་ཚད་མ་དེ་བཞིན་གྱངས་ངེས་པ་དང་།
 མངོན་རྟེན་གཉིས་སུ་གྱངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་བྱད་པར་དང་། ཡང་ལོག་
 གི་བྱད་པར་ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱེད་པ་དང་། ལུལ་ཅན་ལ་མི་……
 འབྱེད་པའི་བྱད་པར་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གིས་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། མ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་
 བྱད་པར་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དང་། སྤང་བཅས་སུ་
 འདོད་པའི་བྱད་པར་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྟེན་
 ཐ་དད་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཏེ། ཟུང་རུ་ཟུར་
 བ་དེ་དག་གི་དང་པོ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གིས་འདུག་པ། འདི་དག་ལ་དགག་པ་རིམ་པར་བརྗོད་ན།

ཐལ་འགྱུར་པས་འདུས་བྱས་ཡང་ཡིན་མི་བསྐྱ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་...
 ཁས་མི་ལེན་ལ། རང་རྒྱུད་པས་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་བྱད་པར་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་བསྐྱ་བའི་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་པས་བྱད་པར་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉ། འདུ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་བསྐྱ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྒྱན་པ་(༡༠༧) ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་
 འཆད་ཚུལ་ལ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་། ཆོགས་གསལ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་མེད་དེ་འགྲེལ་པ་དེ་གཉིས་སུ་མིག་ཕྱིས་ལ་སྟོས་
 ཤིག །ཡང་དེ་གཉིས་ལ་མི་བསྐྱ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱད་པར་སྟོན་པའི་
 ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་སྟོས་ཤིག །
 གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཆད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་
 འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་པས་
 གྲང་ཆད་མ་ལ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་
 འགྱུར་པས་དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་ལུང་ཆད་མ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ལྷག་གི་
 བྱད་པར་འབྱེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐལ་འགྱུར་པས་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་དང་ཡང་དག་པའི་གཞི་མཐུན་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་
 ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། །ཞེས་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་དང་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་བྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་
 གཉིས་ཀས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་...
 ཡང་བྱད་པར་མེད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ལ་ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། རང་རྒྱུད་པས་དེ་

ལྷ་ར་འདྲོད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་དེ་ལྷ་ར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གི་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལས་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་རྩ་ཞུགས་པ་སྤྱིད་པར་……
རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐལ་
འགྱུར་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་……
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་
དང་། སྤང་བཅས་སུ་འདྲོད་པའི་བྱུང་པར་ཡང་མི་(༡༠༥ན)འཐད་དེ། རང་
རྒྱུད་པས་སྤྱིང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྩ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲིབ་པ་འཕགས་……
པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
རྒྱུད་པས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་འགལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲོད་པ་……
དང་། ཡོད་པར་འདྲོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་རྩ་འདྲོད་པར་ཡང་མཚུངས། རོ་སོ་ཐ་
མི་དད་རྩ་འདྲོད་པར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱི། གཉིས་པ་གྲུབ་
སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་རི་
ཉིད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་རྩ་སྒྱུ་རྩ་ར་བཞག་པ་བཞིན་རྩ་མཛོན་སུམ་རྩ་
གཟིགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་
སྤང་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཞིས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་
རྗེས་ཐ་དད་རྩ་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཐ་དད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། དེས་ཐ་དད་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་
བྱག་པ་གྲངས་ཅན་སོགས་སུ་སྟོགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་……

ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་
 ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་
 ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟེགས་
 གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མི་རིགས་ཏེ། རིགས་
 ན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྟངས་ཏུ་དགག་ཆོས་རང་བཞིན་.....
 གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་དགོས་པ་
 ལས། ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་སྟངས་ཏུ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་སྟེགས་
 གཞན་བྱད་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་ཆོས་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་(༡༠༥) བོ། རིགས་པ་
 དང་རང་གི་ཁས་སྤངས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་འགལ་འདུའི་སྤང་པོར་.....
 འདུག་སྟེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་
 པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་།
 དེའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ག་འ་
 རབ་འབྱམས་པའི་དབུ་མའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་འདི་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་
 གནོད་པ་དཔག་དུ་མེད་པ་གཅིག་བརྗོད་རྒྱ་འདུག་སྟེ། དགོས་པ་ཆེར་མི་
 འདུག་ཅིང་། ཆེ་ལང་ཅམ་གཅིག་བརྗོད་པའི་ཆོག་པར་འདུག་པས། དེ་ཅམ་
 ལས་མ་སྟོས། གོ་རམ་པ་ལ་པན་པར་སྒྲས་པ། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་བསོད་ནམས་
 དམན་པ་ཡིས། །ཁོག་པར་སྒྲས་ཀྱང་སྒྲ་བའི་སེང་གེར་སྟོམ། །སྟོམ་པ་དོར་ལ་
 སྐྱེས་སུ་དམ་པ་ལ། དག་སྤང་སྤྱངས་ལ་རྟག་དུ་བག་ཡོད་མཛོད། །ཅེས་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་གདམས་པའོ། །

༥ ། ཁ་ཅིག་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་འགལ་ལ་ཟེར་ན། མི་འཐད་

དེ། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དང་པོ་གང་ཞིག་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མེད་མཐའ་དང་ཡོད་མཐའ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། འགལ་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །ལས་འབྲས་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེར་ཐལ། ཁྱོད་
 མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་མེད་
 པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །ལས་འབྲས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་
 པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲ་
 བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་མཐའ་ཡིན་རྟེ། བདག་མེད་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇུག་པ་རྟེན་ཆེན་ལས།
 དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཛིན་ན། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པའོ། །
 ཞེས་དང་། ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། སྤྱི་མ་ནི་སྤྱི་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །
 མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་མེད་
 (༡༠༩ན) པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་རྟེ། སྦྱར་བ་སྦྱར་གཅིག་པོ་
 དེའི་སྦྱགས་ཆོས་གྲུབ་ན་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡང་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་
 དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་
 རང་བཞིན་བྲལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞི་
 གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
 མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་གྲ་གཞན་ལས་

མི་སྤྱི་བར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་...
 ཡིན་ན། ས་སྤྱུག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་རྒྱ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱུག་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤྱི་བར་མི་རྟག་པ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་རྒྱ་བདེན་ཞེན་
 གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཁས། འདོད་ན། མདོ་སྤེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་སྤྱི་བར་མི་རྟག་པ་གསུམ་རྣམས་ཐ་དད་རྒྱ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 འདོད་པ་གང་ཞིག །དེས་བདེན་པར་(༡༠༧) གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་རྣམས་ཐ་
 དད་གྱིས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་
 ལས་མི་སྤྱི་བ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱི་མེད་རྒྱ་སྤྱུག་པར་བྱེད་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྤྱི་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཞན་སྤྱི་
 བཀག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གཞན་སྤྱི་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་ལྟན་སྤྱིས་ཡོད་
 པར་ཐལ། གཞན་སྤྱི་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན

འབྲུག་པ་ལས། ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟེ་རུ་རྟོགས་ངེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བ་འཛིག་རྟོན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅིས་བཤད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྐྱེ་ལྷོག་པའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལ། བསམ་
 རྟུང་པ་ཁ་ཅིག །ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་
 རྒྱུ་རྟུ་རྟུ་ལྷ་བ་ཟིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་བྱ་བ་ན། ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་
 སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་རྟུ་ལྷ་བ་ཟིན་ཀྱང་སྐར་ཡང་
 རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་འདི་འབྲེལ་ངག་དེའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁ་ལེགས་ཅིག །
 གཞན་སྐར་དང་འདྲ་བ་ལ་རང་གི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཆོས་སྤྱི་ས་སོན་ཞེས་པ་……
 བཅུག་པ་འབྲེལ་ངག་དེའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ན། ཐལ་འབྱུར་དང་སོ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་རྟོགས་ཆོད་མས་ཀྱིས་པར་ཐལ། ཁྱེད་དངོས་
 སོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སྤྱི་
 བསྟན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་ལྷ་དེ་ལྷ་ལྷ་
 རྒྱུ་རྟུ་རྟུ་ན་ཡང་མེད། དེ་ས་སོན་གྱི་རུས་ན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལྷ་
 ལྷ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་འདི་འབྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཡིན་ལོ། །ཟེར་ན། དངོས་སོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་
 རུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པའི་བདག་གི་བདག་ཉིད་བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་……
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། (༡༡་ན) འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་
 ལྷ་ལྷ་སྐར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་
 གསལ་ལས། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་རུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཏན་
 ཆོགས་འཛིན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 དང་ཐུག་བཅས་དེ་ལྷ་ལྷ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་……

ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གྲ་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སྤྲོ་ཆད་
 མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་གྲ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། ལྷ་གྲ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 ལྷ་གྲ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་
 ན་ལྷ་གྲ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་གཉིས་འབྲུད་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་གྲ་ཁོ་རང་
 གི་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེ་ལས་སྤར་མེད་
 གསར་དུ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་། དེ་དེ་ལས་
 སྤར་མེད་གསར་དུ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེའི་དུས་
 ན་མེད་པར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྲུད། ཁ་ཅིག་ལྷ་གྲ་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། ལྷ་གྲ་རང་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་
 འབྲུད་ཟེར་ན། ལུ་མ་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲ་རང་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་ལྷ་གྲའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དགག་གཞི་གཏོང་། གཞན་ཡང་། སྟེ་བ་དེ་ལྷ་གྲ་
 རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྟེ་བར་སྟུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷ་གྲ་
 བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྟུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་གྲ་སྟེ་བར་ཆད་མས་(༡༡༠བ) ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 དེ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལྷ་གྲ་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས།
 དེ་ཡིན་ན་ལྷ་གྲ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྟེ་བར་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་

དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ཕྱ་ཕྱ་
 བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་...
 འབྲེང་གིས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་དེ་རྩེ་བ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སློབ་...
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱངས་གིས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྡན་འབྲེང་དེས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་རྩེ་བ་མེད་དེ། དེ་
 དག་གི་རྩེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་...
 འགྲེལ་འག་འདིས་ཕྱ་ཕྱ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་...
 ཡང་དག་གཅིག་བཏུན་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་
 འབྲེང་དེས། འགྲེལ་འག་དེས་རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ཕྱ་ཕྱ་...
 བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བཏུན་པར་ཁས་ལེན་པ་...
 གང་ཞེས། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེང་དེས་རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
 བཅས་ཕྱ་ཕྱ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་...
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། འདོད་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེང་དེས་སངས་
 རྒྱས་བརྒྱངས་ལ་རྩེ་བ་ཐོག་མཇོད་པའི་ཆེ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
 ཆེགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཁོ་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་འབྲེང་གཞིར་བྱས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་རྩེ་
 བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་རྩེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་འག་འདིས་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་གཅིག་བཏུན་པར་ཐལ། འགྲེལ་འག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་ཏུ་
 བཏུན་པའི་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་འགྲེལ་འག་དེའི་
 སྐབས་ནས་དངོས་ཏུ་བཏུན་པའི་དངོས་པོ་(༡༡༡ན) བདག་ལས་མི་རྩེ་བར་...
 རྒྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་འག་དེས་རྩེ་བ་དོན་

བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་.....
 དག་གཅིག་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཆོག་དེའི་བརྟན་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱ་
 མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞལ་བྱ་
 དེ་ཆོག་དེའི་བརྟན་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་དེས་གཞལ་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་རག་དེས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་...
 བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་བརྟན་ན། སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ། འགྲེལ་རག་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
 དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པའི་...
 ཕྱིར། དེས་ན་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། སངས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
 དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ལྟ་བུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་...
 ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་གྱང་། སངས་རྒྱལ་བརྒྱུད་ས་རང་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་
 མི་ལེན་ནོ། །རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་སྒྲ་
 འོ་ཞེས་བཤད་པ་འདྲིའི་དོན་ལ་གཞན་སྒྲུགས་པ་ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་ཡང་
 ལྷས་སྐྱེ་བ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་...
 ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལྟ་བུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་
 ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བར་ཐལ། ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཟིན་པ་གང་ཞིག །ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ལྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྱེས་
 ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་པ་

ལས། རྒྱུ་མེད་སྤྱད་ཡང་རྒྱུ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། ལྷ་ལྷ་ལ་
 སོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ལྷ་ལྷ་ཐ་སྟད་ཏུ་རྒྱུ་འབྱུང་ (༡༡༡) རོར་རྒྱུ་ ཀྱན་
 རྩོམ་ཏུ་རྒྱུ་ཞེས་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། འོན་ཀྱང་ ལྷ་ལྷ་ཐ་སྟད་ཏུ་རྒྱུ་མེད་རྒྱུ་
 བར་ཐལ། ལྷ་ལྷ་ཐ་སྟད་ཏུ་རྒྱུ་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཐ་སྟད་ཏུ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཐ་སྟད་ཏུ་རྒྱུ་མེད་རྒྱུ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་ཐ་སྟད་ཏུ་བདག་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཕྱིར་
 དཔོན་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བཏགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་
 འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
 ལོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བརྒྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་
 ངག་ལ་རྒྱུ་བ་རྩོད་པ་ན། དེ་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ།
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལ་རྒྱུ་བ་རྩོད་ཚུལ་རང་ལུགས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འདྲ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུ་བ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་རྒྱུ་འགོག་མི་རུས་པས། རྒྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུར་
 བའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ལྷོག་པས་བདག་རྒྱུ་མེད་པར་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་།
 དེའི་ཆོས་དེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆོས་ལྷོག་པའི་དོན་མཛོན་པས། སྤྱད་ཡང་རྒྱུ་
 བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱ་རྒྱུ་བ་
 སྤྱད་ཡང་རྒྱུ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་……
 འགལ་ལོ། །དེ་ཡང་གསལ་ཏུ་བཏང་ན། ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། སྤྱད་ཡང་རྒྱུ་བ་དོན་
 མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་འདི་རྒྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་
 འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱས་བརྒྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་……

ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱི་འབྲེལ་ངག་འདིས་སྐྱབ་
 བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ་ཕྱ་གྲུ་བདག་ལས་མི་
 སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 བ། སྐྱབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱབ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། འོ་ན་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་(༡༡༩ན) བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ནི་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་བརྟན་པ་ན། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
 ཕྱ་གྲུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
 བཅས་གང་ཞིག །བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྐྱབ་དཔོན་
 སྐྱེ་སྐྱབ་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་
 བ་འཕངས་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་བས་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 ལ་ལན་མཛད་པའི་ཆོ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཐལ་ཆོས་ལྷག་དོན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་
 བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་ལྷག་པ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་
 བཅས་པ་རྣམས་ཐོག་ཅན་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི། ཁོ་ཐོ་ཅག་སངས་རྒྱལ་པས་
 ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལན་
 རི་ལྟར་བཏབ་ཅེ་ན། ཆོགས་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྒྲག་པའི་དོན་
 དང་ཡང་མ་རྣམས་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་ཐོ་ཅག་ལ་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་དམ་
 བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་རྟགས་ཆོས་སྒྲག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་རྟགས་གྱི་སྒྲག་ཚུལ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སྒྲག་ན། བསྐྱབ་བྱ་སྒྲག་པ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཏེ། རྟགས་ཆོས་སོ་སོར་

སྒྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་དེ་ཆོལ་བ་ཤིན་
 ཏུ་མཁས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ཚྲིད་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནན་ཏན་གྱི་འཕུལ་
 བར་མི་བྱེད་དམ་སྟུམ་མོ། །ཞེས་གསུང་། འོ་ན། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེང་
 དེ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱབ་གཞན་སྐྱེ་མི་
 བཞེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། བྱོད་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་ཀྱི་སྤྱར་(༡༡༢བ) ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྤྱག་བཅས་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན།
 ཉགས་དེའི་སྤྱགས་ཆོས་ཆད་མས་མ་གྲུབ། བྱབ་པ་འགལ་བྱབ་ཏུ་སྤང་འདུག་
 པས། རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་བརྗོད་པའི་ཆོག་པ་ལ་དེ་
 འདྲ་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པར། སློབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱབ་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཅུ་ལས་ཟེར་རྒྱ་མ་བུར་བའི་པརྟེན་ཏ་ཆེན་པོ་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེང་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། སྤྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྱུར་བྱེད་མ་རྟོགས་པའི་དོན་གཅིག་པས། དེའི་དོན་ཆོལ་བ་
 གཞན་གྱིས་སྤྲོད་ཀའི་སྤྱགས་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་གྱི། བསྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་སྒྲིག་
 པའི་དོན་མངོན་པས། ཞེས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་དོན་འཆད་པ་ན། སྤྲོན་
 རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། དེའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 དེའི་ཆོས་ཏེ། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་དེའི་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་...

དང་། རྒྱུ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་
 རྒྱུ་བ་འདི་དོན་མདོན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱུ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་འདི་དོན་རྒྱུ་བ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་རུ་
 འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་
 བ་འདི་དོན། རྒྱུ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་རུ་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་མདོན་
 པས་སོ། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་བ་བསྐྱེད་པ་གྱི་འགྲེལ་རྒྱུ་དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
 བཏྲན་པ་འདི་ཉེག་སྒྱུར་གྱི་གཏན་ཆེག་སེམས་སྒྱུག་སེམས་ཆོས་རྒྱུ་བ་དང་།
 བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་བ་འདི་དོན་རུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་རྒྱུ་
 མེད། དངོས་པོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གྱི་མདོར་བཏྲན་གྱི་འགྲེལ་པ་དྲངས་ནས།
 དངོས་པོ་བདག་གི་ཞེས་སོགས་གྱི་རྒྱུ་བ་ཤད་གྱི་འགྲེལ་པ་མ་དྲངས་པ་ཡང་...
 ལེགས་ལུན་འབྱེད་གྱིས་ཡང་སྒྲུབ་པའི་དོན་མ་དགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པའི་...
 ཕྱིར། བཤམས་པ་ཁ་ཅིག ཆེག་སེམས་གསལ་འགྱུར་(༡༡༩ན) ཉིད་རུ་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་མ་བཤད་ཅིང་། སྐབས་གྱི་དོན་ལས་རྒྱུ་བ་འདི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་།
 ཞེས་དེའི་ཆོས་གསལ་བ་ཡིན་པས་ཞེས། དེས་ན་སྐབས་གྱི་དོན་ལས་རྒྱུ་བ་འདི་
 རྒྱུ་བ་དོན་དང་དེའི་ཆོས་གཏན་ཆེག་སེམས་སྒྱུག་སེམས་གང་ཡིན་གསལ་པོར་
 ཡོད་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་པས། འགྱུར་དེ་ལེགས་ལ། གཞན་སྐྱེ་འཕེན་རྒྱུ་མི།
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུ་འདི་རུས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་
 རྒྱུ་འདི་རུས་སུ་རང་གི་རྒྱ་དང་རོ་བོ་གཅིག་རུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་འཕེན། དེའི་རུས་སུ་རང་
 གི་རྒྱ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་རུ་ཡོད་པ་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། བདག་སྐྱེ་བཀའ་པ་
 དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་འདི་རུས་སུ་རང་གི་རྒྱ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་རུ་
 ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །ཐ་སྐྱེད་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞིན་

པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ལེགས་ལྡན་འབྲེང་གིས་ཡང་སྒྲུབ་དོན་ཡང་
 དགོངས་ཏེ། སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡང་
 སྒྲུབ་དོན་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། སྒར་
 བཤད་པའི་སྒྱུན་རྒྱུ་ལས་འཇུག་ཅིང་། ཤེས་རབ་སྒྱུན་མེ་ལས། བདག་ལས་མ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་
 ཞྩ། དེ་དགག་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ནི། དེ་སྒྱུབ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱལ་མ་སྒྲེས་སོ་
 ཞེས་སྒྱུབ་པས། སྒྱེ་བ་མེད་པར་བལྟན་པས། མཛད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་དེ་འཕགས་
 པ་ཡབ་སྲས་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་བདག་ལས་སྒྱེ་བ་མེད་པར་སྒྱུབ་པའི་དངོས་ཀྱི་
 བསྒྱུབ་བྱ་ཡིན་ན། མེད་དགག་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་
 འགལ་ཚུལ་ལ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁ་མན་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྲེང་
 གིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་སྒྱེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པ་ལ། སྒྱུན་བརྒྱུད་
 ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་ཁས་སྐྱེད་པས། དེ་
 ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་(༡༡༣བ) གཞན་སྒྱེ་ཁས་སྐྱེད་པར་འཕུལ་བའི་སྒྱུ་སྒྱུབ་
 ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྒྱུན་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། སྒྱུབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེང་གི། གལ་ཏེ་སྒྱུབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་སྒྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་སྒྱེ་
 བར་ཁས་སྐྱེད་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་གཞན་སྒྱེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 འཕུལ་མི་དགོས་པར་སྒྱུབ་དཔོན་སྒྱུ་སྒྱུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྒྱུན་
 བརྒྱུད་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུབ་དཔོན་སྒྱུ་སྒྱུབ་དང་། སྒྱུབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་གྱི་དོན་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྲེང་ན་རེ། སངས་

རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་ཁྱོད་རང་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་
 རྒྱུན་བརྒྱུད་མཛད་པ་ཡིན། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་དང་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་བཞེད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་རང་ཉིད་
 རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟམ་པ་མི་འདུག་གི། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་
 པ་འོས་མེད་ཏུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཞན་སྐྱེ་
 མི་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་དེ་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེའི་གནད་ཀྱིས་
 ཀྱང་། རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་
 རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་བྱད་པར་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་ཐལ་བ་སྟོན་ཚུལ་དེ་རྣམས་ལ། གཞན་ཡང་།
 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་...
 ཀྱིས་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་(༡༡༩ན) པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་ན། སྐྱེ་ལྡན་ཀྱི་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སྐྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་
 དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ཐུལ་བའི་སྟོན་སྟོབ་དཔོན་སུ་སྐྱབ་ཀྱི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱུངས་ཀྱིས་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་...

པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་...
 ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་ཡང་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
 མ་ཡིན་པར་འདྲོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཞེས་དངོས་
 འགལ་ཐུག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཐལ་བ་སྒྲིག་ཚུལ་ནི་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་དངོས་འགལ་འབྱུང་མ་ཤེས་...
 པའི་ཐལ་བ་སྒྲིག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 ཀྱིས་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་བརྟན་པ་...
 རྟེ། ཅ་ཤེ་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་བ་
 སྒྲིག་ཚུལ་དེ་རྣམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས།
 མཛད་པའི་མཐའ་དང་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་སྟེའི་ཐལ་བ་
 སྒྲིག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ། ཆོགས་གསལ་ལས། སྤྱགས་གོང་མ་དང་འགལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ཅ་ཤེའི་ཁྱིམ་ཆེན་ལས། དེའི་ཆེ་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྟེ་མཛོན་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པས་གཞན་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་ལས་མི་སྟེ་ཞེས་པའི་
 དོན་བདག་སྟེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་
 སྤྱོད་ཡང་སྟེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་...
 སྟེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་རང་གཞན་སྟེ་མི་འདྲོད་པའི་གྲུབ་(༡༡༩༥) མཐའ་...
 དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་གཉིས་སྟོན་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་སྟོན་བརྗོད་

མཛད་པ་རྣམས་མི་འཇུག་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག །གངས་ཅན་
 གྱིས་ཕྱ་གྱ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། གངས་ཅན་གྱིས་
 ཕྱ་གྱ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱིས་ཕྱ་གྱ་ཆོས་ཅན།
 སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱབ་ཟིན་པའི་མིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་གསལ་ལས།
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སྒྲིག་པའི་དོན་ཡང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། གངས་ཅན་གྱིས་ཕྱ་གྱ་སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 གངས་ཅན་གྱིས་ཕྱ་གྱ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ།
 འདོད་ན། ཆོགས་གསལ་ལས། བྱིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་
 ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གངས་ཅན་གྱིས་ཕྱ་གྱ་སྐྱེས་ཟིན་སྐར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱ་གྱ་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་
 པ་གང་ཞིག །དེས་ཕྱ་གྱ་ས་བོན་ལས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་ཕྱ་གྱ་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། འོ་ན། གངས་ཅན་གྱིས་ཕྱ་གྱ་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་མངོན་པར་
 གསལ་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱ་གྱ་ས་བོན་གྱི་
 རུས་སུ་སྐྱེས་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེས་སྐྱེས་པའི་དོན་མངོན་པར་
 གསལ་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་
 ཕྱ་གྱ་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་.....
 ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་གྱིས་ཕྱ་གྱ་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་ས་བོན་
 ལས་སྐྱེས་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱ་གྱ་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་སྐྱེས་པར་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ས་བོན་གྱི་རུས་སུ་ས་བོན་
 ལས་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།

འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་ས་ཐོན་གྱི་རུས་སུ་ས་ཐོན་ལས་
 མངོན་པར་མི་(༡༡༥ན) གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་
 ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ལྷ་གྲུ་སྐར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན་དེ་ཡོད་...
 པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་...
 རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་
 ཐལ་འགྱུར་རྟེན་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྒྱུར་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། བྱོད་རང་གི་རྟེན་རྟེན་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱོད་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་སྟེ།
 ཆོགས་གསལ་ལས། རྟོག་རྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མི་
 འབྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 མ་ཁྲབ། འདྲོད་ན། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟེན་བྱེད་
 པར་བྱེད་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་...
 དག་རྟེན་སོང་བའི་གང་ཟག་གྱང་ཡིན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་
 མེད་རྟེན་བྱེད་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱི་ཆོལ་ཡང་དག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་...
 མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་.....
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་
 བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་སྤྱོད་ལང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་...
 ཉེ་ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བྱོད་དེ་འདྲའི་(༡༡༥) རྗེས་དཔག་
 ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
 བྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཆད་མས་དེས་པའི་གང་ཟག་.....
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། བྱོད་ཟུ་གུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱབ་སྟེ། ཆོས་གཅིག་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆོས་གཞན་
 གང་ཡང་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་སྤྱིར་
 ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་འོངས་ས་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར། འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འདོར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མི་རྟོགས་པར་གསུངས་ཉེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཚ་བའི་རྟགས་དེར་ཐལ།
 ཟུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་དངོས་འགལ་ལ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། བྱོད་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ཟུ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་
 འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གྲུབ་ཡིན་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱོད་
 ཚུལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་ཐལ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ན། ཟུ་གུ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས། སྤྱི་མ་དེ་

ཡིན་ན་མུ་གུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་གང་བཤག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་སྐབས་སུ་
 བབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཆོམ་བ་བའི་གང་བཤག་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་། སྒར་གྱི་མ་བྱུང་མཆོམས་ལ། མུ་གུ་ཆོས་
 ཅན། སྒར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་འཕངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མུ་གུ་སྒར་ཀྱི་
 ཡང་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། རང་(༡༡༥ན) གི་རྟེན་རྒྱ་
 གུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྟེན་རྒྱ་
 གུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
 རྟེན་རྒྱ་གུར་པའི་མུ་གུ་སྒར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་ཀྱི་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མུ་གུ་སྒར་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་སྒྲུབ་པའི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་སྒྲུབ་ཟིན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མུ་གུ་
 ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་
 རྒྱུ་སྒྲུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གོང་གི་རྟགས་
 མ་གྲུབ་ཏེ། ཐལ་འབྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན། འོ་ན། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྒར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་
 ཉིད་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་གུ་བདག་
 ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། སྒར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ།
 རང་གི་བདག་ཉིད་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མདོན་པར་གསལ་ཟིན་
 གྱི་བུ་མ་པ་བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་དཔེ་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་གུ་བདག་

ལས་སྐྱེ་བར་འདྲིན་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས། ཟུ་གྲ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། འདྲིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་
 རྟེ། ཆོགས་གསལ་ལས། འོ་ན་དེ་པ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ།
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་
 གྲ་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱོད་ལྡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་
 རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མས་ངེས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་
 མེད་གྱི་བྱ་བ་པ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་ཏུ་.....
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་(༡༡༦བ) ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་པ་མཐུན་དཔེའི་སྟངས་ཏུ་ཆད་མས་མ་ངེས་པར་རྟེན་...
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་ཟུ་གྲ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་མི་རུས་...
 པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལྟ་སུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་པ་དཔེའི་སྟངས་ཏུ་མ་ངེས་པར་བདེན་.....
 མེད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ཏུ་ངེས་པར་བྱུར་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གྲ་བདེན་
 མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱོད་ལྡང་དག་ཡིན་ན། དེའི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་ཏུ་མ་གང་རུང་དང་
 བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྤྱོད་
 ལྡང་དག་ཡིན་ན། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་
 པའི་ཏུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་པ་ཆད་མས་གྱུབ་.....

པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་.....
 ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བ་ལ། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་
 རྒྱང་ཚུལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། དེའི་
 རུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དེའི་རུ་མ་གང་
 རུང་དང་བྲལ་བ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དེ་གནད་བཞི་
 ཚད་དགོས་པར། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
 བ་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་རུ་སྟུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱིར་ཚོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྟུ་གུ་བདེན་མེད་རུ་
 སྟུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རུ་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བྱིད་རྟེན་འབྲེལ་ལ་
 བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
 རིག་ཆེན་ལས། གཞི་མིག་སོགས་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་རུ་བདེན་མེད་
 ཚད་མས་གྲུབ་ན། གཞི་གཞན་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་སྟུབ་བྱེད་
 བཀོད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར། རང་གི་རྟགས་ལ་བརྟེན་(༡༡པ་) ལས་ཐེ་ཆོམ་ཚད་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ།
 རིག་ཆེན་ལས། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་འགའ་ནི་རང་ཁོ་ནས་རྟགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་
 འགའ་ནི་གཞན་གྱིས་རུང་བད་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རྟགས་པར་འགྱུར་རོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་ནས་
 ཤེས་པ་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་ནས་ཤེས་པ་བདེན་མེད་རུ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་མེད་པའི་.....
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་བདེན་མེད་རུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་རུ་འགོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་རྒྱུར།
 འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་
 བདེན་མེད་རུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་
 བ་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་
 པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་རུ་
 སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་རུ་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་གྲུ་
 གྲུའི་རྟེན་རུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒོ་ཁ་སྒྲིགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་རུ་
 རྟགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་རུ་ཆད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ལམ་རིམ་ལས། ཆོས་གཅིག་གི་
 རྟེན་ཉིད་རྟགས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་།
 གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་རུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱར་གས་
 ཀྱི་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་། བྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་རྟེན་རུ་ངེས་སྤྱ་
 ལ། ཆོས་ཀྱི་རྟེན་རུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་.....
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་སྤྲིའིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་དཀའ་བའི་
 བྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་(༡༡)པ་རྟགས་པ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གང་ཟག་
 བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་འགོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་ལ་དེ་
 རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་རུ་རྟགས་པ་སྤྱོད་རུ་
 འགོ་དགོས་པ་ནི་གང་ཞིག །རྟེན་འབྲེལ་བདེན་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་.....
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
 རྟགས་ཆོས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་.....
 ཕྱིར་རྟེ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་སྟོན་རྟེ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སྟོན་རྟེ་འགྲོ་.....
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་རྟེ་སྐྱབ་
 པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་.....
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་རང་གི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་། དེ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལམ་རིམ་ལས་ཐོག་
 མར། འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱན་པར་གྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་རྟོགས་སུ་བརྟག་ནས། དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱན་པར་མ་གྲགས་པའི་
 ཆོས་གཞན་རྣམས་རིམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་།
 འདི་གཉིས་ལ་སྤྲོ་ཕྱི་རིམ་པ་དགོས་པས་ཆོས་གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་མ་ཡིན་གྱིས། གཞན་བདེན་
 པར་ཡོད་མེད་སྒྲིཁ་སྒྱུགས་པ་ན་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བདེན་མེད་རྟེ་སྐྱབ་པ་
 སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཡང་དག་དེས་གཟུགས་(༡༡༥ན) བརྟན་བདེན་
 མེད་རྟེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིག་ཆེན་ལས། སྐབས་འདིར་གཟུགས་
 བརྟན་སྟགས་དཔེར་བཞོད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་བཞོད་པ་
 ཡིན་གྱི། དབུ་མའི་རྒྱན་པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་གཅིག་དཔེར་བཞོད་པ་ནི་མ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 རྒྱབ་གྱི་ཕྱིར་སྐྱོལ་ཡང་དག་དེས་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཆོད་མས་དེས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱབ་གྱི་
 ཕྱིར་སྐྱོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་དང་དེ་འདྲའི་སྐྱོལ་ཡང་དག་གཉིས་
 ལ་ཟུ་གུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་གཅིག་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བ་ཅང་
 པན་ཚུན་རྟགས་བཞོད་པའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་
 གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་སྐྱོལ་ཡང་དག་དང་། དེ་
 འདྲའི་སྐྱོལ་ཡང་དག་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་
 བ་གཅིག་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་
 རྒྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་སྐྱོལ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱུང་བ་
 ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཟུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
 ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཟུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་
 རྒྱེ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་ལ་རྒྱོན་ཆགས་པར་བརྟན་པའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་
 དབྱུང་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཉིད་དེ་རྒྱབ་གྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་
 རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཤེས་འདྲོད་ཆོས་
 ཅན་རྒྱོན་མེད་ཡོད་པས་བྱུང་བཟེན་ན། མ་རྒྱེས་པ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 ཟུ་ཉེགས་པའི་(༡༡༥) གདགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པར་

སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲིན་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། བྱིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་ལས། རང་
 གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གནོད་པས། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བྱུང་ཀྱན་གྱང་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུ་སྟེགས་པས་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རིག་ཆེན་ལས། ཉགས་དེ་སྐྱབ་པའི་དོན་བཀག་གྱང་སྒྲིན་རུ་མི་འགྱུར་བ་ནི།
 ཉགས་དང་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་དབྱེད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་སྐྱེས་པའི་ཉགས་ཀྱི་ལུ་སྟེགས་པས་
 བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཤེས་འདོད་.....
 ཆོས་ཅན་སྒྲིན་མེད་མེད་ན། མ་སྐྱེས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་
 པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོགས་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་རུ་
 སྐྱེ་བ་དགག་པར་འདོད་ནས་བྱུང་པར་དེ་ལྟར་འགོད་པར་འདོད་ན་ནི། རང་
 ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱགས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའམ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིན་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་གི་དོན་དམ་པར་མིག་སྟགས་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་པར་མིག་སྟགས་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་
 པར་ཅོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་སྒྱུར་ན། ལྷ་ཆོལ་དབུ་མ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་མ་
 གྲུབ་པའི་སྒྲིན་རུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་
 ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཅོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལྷ་ཆོལ་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་མ་བྱབ་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་
 པའི་ཉགས་ཡང་དག་དང་རང་ཉིད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་འགལ་.....
 དམིགས་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་

གྱི་ཚྱོད་གཞི་ཚོས་ཅན་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བྱ་བ་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་(༡༡༥)ན་རེ། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་མ་
 འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་འགལ་བ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། ཟེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་དེའི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱུང་རང་
 གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་ངར་
 འདོད་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདེན་མེད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཟེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚ་
 བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་མེད་
 རྟགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་རྟེན་
 པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་བྱུང་ཞེ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རིགས་ཤེས་རྗེས་
 དཔག་ཏུ་སང་བའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དེ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་སང་བའི་རྟེན་དོན་མ་
 ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་རོར་སྤྱོད་མི་

ཉག་པར་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཉག་མི་ཉག་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
 པར། སྔ་ཚོལ་སྐྱེ་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་པའི་སྐྱེ་ཙམ་ཚོས་ཅན་
 ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་གངས་ཅན་གྱི་རོར་
 མིག་སྐྱེས་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ན། བདེན་ལྷན་
 གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་ཚོལ་སྐྱེ་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་.....
 སྒྲུབ་དུ་བྱུང་(༡༡༩) པའི་མིག་སྐྱེས་ཚོས་ཅན་ཏུ་འཛིན་པ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་...
 ཉ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་རོར་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཉག་
 མི་ཉག་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་ཚོལ་སྐྱེ་ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་.....
 མཐུན་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་པའི་སྐྱེ་ཙམ་ཚོས་ཅན་ཏུ་འཛིན་རིགས། སློབ་དཔོན་.....
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་རིགས་པའི་སྐྱེར་བེར་ན། ཐལ་འཁྱར་བས་
 བྱེ་བྲག་པའི་རོར་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། ཉག་མི་ཉག་གང་གིས་ཀྱང་
 བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྔ་ཚོལ་སྐྱེ་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་བྱུང་པའི་
 སྐྱེ་ཙམ་ཚོས་ཅན་ཏུ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་
 རིགས་པ་གང་ཞིག །སངས་རྒྱས་པ་དེ་དགུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་
 ཉ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དགུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བ་ཡིན་པའི་སྐྱེར། འདོད་ན།
 ཐལ་འཁྱར་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་ཆད་མས་ཀྱབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་
 གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྐྱེར། འདོད་ན། ཐལ་འཁྱར་པས་བྱེ་བྲག་
 པའི་རོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་གཅིག་འགོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ།
 དགུ་མེས་གཉིས་ལ་གཞུགས་ཆད་མས་ཀྱབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་གཅིག་མེད་
 དེ། མེས་ཙམ་པས་གཞུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། གཞུགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་ཀྱབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། ཐལ་འཁྱར་བས་གཞུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་
 ན། གཞུགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཀྱབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་
 འདོད་པའི་སྐྱེར་བེར་ན། མེས་ཙམ་པའི་ལྷགས་གཞིར་བཞག་ལ། གཞུགས་

འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 བ། གཟུགས་རང་མཆོན་ཡིན་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་གཟུགས་རང་
 མཆོན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོད་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཆོན་(༡༥༠ན) ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་གང་ཞིག།
 བྱོད་རང་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་
 རྟག་མེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟག་པ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་ལ་
 ཞེན་པ་ཞེན་པ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་གཟུགས་
 མི་རྟག་པར་སྤང་བ་གང་ཞིག། བྱོད་རང་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས། འདྲོད་ན། དེས་གཟུགས་མི་རྟག་
 པར་རྟགས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདྲོད་པའི་ལྷགས་ལ་རང་མཆོན་
 སྤང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ། འབྲུལ་བར་སོང་ན་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟེན་པར་འཛིག་
 མི་རུས་པས། རྟག་པ་དང་རྟག་མེད་གྱི་ཆད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཆད་མར་སོང་
 བ་སྤང་ཡུལ་དང་། ཞེན་ཡུལ་རང་མཆོན་ལ་མ་འབྲུལ་བ་དགོས་སོ། །ཞིས་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་
 གཟུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྲ་མི་རྟག་
 པར་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྤྲ་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། ཡོད་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་

གྲིས་ཡོད་པས་བྱབ་པར་འདྲོད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་ལྷགས་ལ་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་
 ཡིན་ན། རང་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་དེའི་
 རོན་ཡིན་པས་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་དེ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྲིས་བྱབ་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་མི་
 རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་བྱབ་པའི་སྐྱ་མི་རྟག་
 པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་རོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་པོའི་
 མདོན་སུམ་དེ་གཟུགས་ལ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ། ལྟར་རོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཟུགས་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་
 བྱེ་རྩལ་རོན་དུ་སྒྲར་བ་གང་ཞིག །གཟུགས་བྱེ་རྩལ་གྱི་རོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་(༡༩༠བ) གྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་
 འབྲུལ་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་རོན་གྱི་གཉིས་
 གཅིག་དུ་སྒྲར་བ་གང་ཞིག །སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་དེའི་རོན་གྱི་དང་གཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་
 ལ་མ་འབྲུལ་བའི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་
 གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྲིས་མ་བྱབ་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། གཟུགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་
 ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྲིས་བདག་སྟེ་འགོག་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་སྒྱུན་འཆགས་པ་……
 བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་དཔེ་རོན་དུ་མི་……
 མཚུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པ་འོག་མས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་

པའི་ཚེ། བ་སྐྱད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་བ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིད། སྒྲིལ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་
 གངས་ཅན་གྱི་རྩོམ་མིག་སྐྱེད་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་.....
 པའི་ཚེ། རྩོམ་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲིལ་གཉིས་ཀ་ལ་
 མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་བ་པའི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་
 འགྱུར་པས་བྱེ་བྲག་པའི་རྩོམ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་སྒྲ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲིལ་བ་གཅིག་ཡིད་པར་.....
 ཐལ། དེ་བ་སྐྱད་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་
 བ་དང་དངོས་སྒྲ་བ་གཉིས་ལ་སྒྲ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲིལ་བ་གཅིག་.....
 ཡིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས། གཞན་ཡང་། མིག་སྐྱེད་
 རྩོམ་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རྩོམ་དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅར་
 ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོམ་དམ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། (༡༢༡ན) མདོ་སྐྱེ་བ་དེ་ཁྱོད་ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། མིག་སྐྱེད་བདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་དེ་རྩོམ་དམ་ལ་.....
 དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་སྐྱེད་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་
 མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་དེ་རྩོམ་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་མིག་
 སྐྱེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་ལ་མིག་སྐྱེད་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དཔྱད་པ་ནས་...
 བཟུངས་ཉེ་མིག་སྐྱེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པར་སོང་ཞིང་། རང་རྒྱུད་
 པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་སོང་བའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་སྒྲིལ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ལ་
 ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་མི་རིགས་
 པ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲིལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གི་ལུགས་ལ་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། གངས་ཅན་གི་ལུགས་ལ་ཡང་
 དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་
 མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གི་ལུགས་ལ་མུ་གུ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་ན། མུ་གུ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། གངས་ཅན་གི་
 ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་
 མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་དེ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་དང་། དངོས་
 གྲུབ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། སློབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་
 ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་དེ། དེ་དང་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་གཉིས་
 ལ་མུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གི་ལུགས་ལ་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གིས་གྲུབ་པའི་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ས་
 གི་ལུགས་(༡༢༡བ) ལ་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་མ་
 གྲུབ་པའི་མུ་གུ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་སྐབས་
 འདྲིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་རང་རྒྱུད་གི་ཉགས་ཡང་
 དག་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཆོས་ཅན་
 མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེན་ཤེས་
 འདྲིར་ཆོས་ཅན་དེ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པས་བྱུང་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བཅད་པ་ཉིད་གི་སྐབས་གྱི་ནི། །རབ་གྲགས་
 ཉེན་གྱི་གྲུབ་འགྱུར་ཏེ། །རང་འདྲིར་ཉགས་པའི་བྱད་པར་གྱིས། །དངོས་པོ་
 རྣམས་ཆོར་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱུབ་གི་ཉགས་ཡང་

དག་ཡིན་ན། རང་ཉིད་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པས་བྱབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་རང་གི་རྟོག་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྐྱོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པས་བྱབ་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། ལུ་སྟེགས་པས་བདགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་ཆོས་ཅན། བ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ལུ་སྟེགས་པས་བདགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པར་སྐབས་པའི་སྐྱོལ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བ་སྐྱེས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་སྤྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཁིང་། །ཁེས་པའི་ལུང་དོན་གྱུབ་པའི་སྤྱིར། །ཁ་ཅིག །དབུ་སེམས་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་ལ་སྐབས་གནས་སྤུན་མོང་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤུན་མོང་བ་ཡོད་དེ། ལུ་གྱུ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་མེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྤུན་མོང་བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར། ལྷགས་སྤེལ་ལ་དོགས་སྤོང་བྱས་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆོད་མས་གྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ལུ་གྱུ་ཆོད་མས་གྱུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་(༡༢༣ན) བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ལུ་གྱུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ལུ་གྱུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ལུ་གྱུ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན། ལུ་གྱུ་མི་རྟག་པ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་

འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཟུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པ་གང་ཞིག །ལེགས་ལྷན་འབྲེང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་
 ཟུར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས། ལྷགས་ཟུ་མ་ལ། དངུ་སེམས་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་
 ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་
 མས་གྲུབ་པ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པའི་ཟུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་
 གྲུབ་པ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པའི་ཟུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཟུ་གུ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཟུར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཟུ་གུ་ཆོས་
 ཅན་རུ་རུང་བའི་ཟུར་རོ། །བར་གྱི་བྲུབ་པ་ན་མས་རིམ་གྱིས་སོང་། དེས་ན་ཐལ་
 རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་པའི་དོན་ནི།
 དཔེར་ན་ཆོས་ཅན་ཟུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་མཆོན་ན། ཟུ་གུ་སྒྲུབ་བའི་ཆད་མ་ལ་
 ཟུ་གུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་སློང་དང་། དེ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་སློང་གཉིས་སྤྲེལ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཟུ་གུ་
 རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་ཆད་མ་ལ། དེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་རུ་མ་གྲུབ་པར་འདྲོད། རང་རྒྱུད་པས་དེ་
 ལས་ལོག་པར་འདྲོད་པའི་ཟུར། ལེགས་ལྷན་འབྲེང་དང་གངས་ཅན་གཉིས་ལ་
 ཟུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཟུ་གུ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བའི་ཆད་མ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་རུ་
 གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཟུར། འོ་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཡང་ཟུ་གུ་ཆད་མས་གྲུབ་
 ཚུལ་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཟུ་གུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་བའི་
 ཆད་མ་ལ་(༡༢༩༧) དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་རུ་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་ཟུར།
 ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཟུ་གུ་སྒྲུབ་བའི་ཆད་མ་ལ་ཟུ་གུ་མི་རྟག་
 པར་སྒྲུབ་བ་དང་ཟུ་གུ་རྟག་པར་སྒྲུབ་བའི་ཆད་མ་གཉིས་སྤྲེལ་པས། དེ་
 གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་གུ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་གཅིག་ཡོད་ལ། ཟུ་གུ་

རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་སྤང་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མུ་གུ་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་མེད་པས། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མུ་གུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་བ་གཅིག་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་གཉིས་ལ་དེ་འདྲའི་མུ་གུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྤང་བ་ཡོད་པས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༥ འདིར་སྤྲུལ་པ། སྤྱོད་གསལ་རྣམ་དཔྱད་ལྟན་པ་མང་པོ་ཡིས། །སྤྱོད་བསམ་བཏང་ནས་དབྱུད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའི་གནས། །སྤྱོད་གྲོས་རྒྱུད་ཡང་བདེ་བླག་རྟོགས་པ་འདི། །སྤྱོད་གྲོས་མཆོག་སྟེར་འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་མའི་དྲིན། །ཅེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཅེས་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད་ནས་གཞན་སྟེ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྟེ་འདོད་པའི་ལྷགས་སྒྱིར་དགག་པ་དང་། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། དྲང་དོན་ཉིད་ཏུ་བརྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དང་པོ་ལ་ལྟ། གཞན་སྟེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤངས་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བརྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་དགག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས། རང་རྒྱུད་པའི་བར་གྱི་རང་སྟེ་རྣམས་ན་རེ། རང་ལས་སྟེ་བ་ནི་དགོས་པ་མེད་པས་དགག་རིགས་ལ། དེ་མེད་པས་གཉིས་(༡༢༩ན) ལས་སྟེ་བ་ཡང་མི་

རིགས་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཐའ་ཆད་པས་དགག་པར་ཡང་
 རིགས་མོད། གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མི་
 རིགས་ཏེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
 གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་དངོས་
 སྔ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངས་པ་ཡིན་
 ལ་སྒྲིགས་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་འདི་སྐད་ཏུ་གཞན་དག་
 ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སྒྲིགས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་ཏུ་
 གྱུར་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྔ་རྒྱ་དང་དམིགས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཏུ་
 བདག་སྔ་སྟེ། རྒྱུ་རྣམས་དངོས་སྔ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ལ་ལྷོས་ནས་མི་འདོད་བཞིན་ཏུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བར་ཁས་ལེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་སྐྱེ་བཀག་
 པ་དངོས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་
 དང་བུལ་ལའང་དེ་ཅི་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ། གཞན་གྱི་སྐྱེ་མི་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པས། དེ་འཆད་
 པ་ལ། གང་གིས་རང་ལྷ་ལ་གནས། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་
 ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་
 གཞན་གྱི་སྐྱེ་མེད་པར་མ་ཟད། ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་གཅིག་དགོས་པས།
 དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་བུ་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་གསུངས།
 བཞི་པ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནས། ལྷག་ཆེ་ས་སོན་ཡོད་ཅེས་
 བརྗོད་མིན་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ན་རེ།
 རོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་འདོད་
 པ་དེ་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 རྟེན་གྱུར་ན་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བྱེད་དང་ལྷ་གསུངས། ལྷ་པ་ནི། རང་བཞིན་

གྱི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ། ཉག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་བ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 ཡོད། ཅེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་(༡༢༣བ) བྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ཡོད་ཅེས་དྲུང་དོན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་གང་གི་རང་ལྟ་ལ་གནས་ཞེས་
 པ་ནས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་པར་འཆད་པ་
 ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྤངས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གཞན་པ་སྤང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་གཞན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། གང་གི་རང་ལྟ་ལ་
 གནས། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞན་འགྱུར། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ས་པོན་
 ཅམ་བཏབ་ནས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དང་པོ་ལ་ཡང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞན་པའི་རྩྭ་པ་དང་། དེས་མི་གཞན་པའི་ལན་བསྟན་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་གི་རང་ལྟ་ལ་གནས། ཞེས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་གཞན་པའི་རྩྭ་པ་བཀོད་ནས། གཉིས་པ་དེའི་ལན་བསྟན་པ་ལ།
 དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྩྭ་པའི་
 རྩྭ་ལ་ཡང་། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། སྤར་རིགས་པ་བཀོད་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
 གྱི་གྲགས་སུ་གྱུར་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མར་གྱིས་བྲན་པ་དེ་
 མེ་ཆེར་འབར་བའི་གྲགས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་སྐྱེ་མི་
 འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོན་སུམ་གྱིས་གྱུབ་ཅིང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་སུས་ཀྱང་དགག་

པར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་
 རྒྱུ་བ་རབ་ཏུ་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་གང་དང་གང་སྤྲས་པ་དེ་དང་……
 དེ་ནི་བྱད་ཤིང་སྐམ་པོ་མར་གྱིས་བྱན་པ་ལྟར། བྱོད་ཀྱི་སྒྲིའི་མེས་མ་ལུས་པར་
 རྟེན་པས། བྱོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་སྤྲོ་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེལ་
 བས་མཚེག་གོ། །གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཉེ་བར་མ་བསྐྱན་པར་བརྗོད་པར་འདོད་
 པའི་དོན་འགྲུབ་པར་(༡༩༩༩) མི་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་གྱུབ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་
 ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲས་པ། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས། ཞེས་སྟགས་གསུངས། ཚྱོད་
 པ་དེའི་ལན་འཆད་ཚུལ་ཡང་། དངོས་ཀྱན་ཞེས་པ་ནས། མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་
 བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞན་སྐྱེད་གསལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 གྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བསྐྱན་ནས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་
 བ་ནི། ཞེས་སྟགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་གྱིས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འདོད་
 པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་སྤར་གྱི་ཚྱོད་པ་དེ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དངོས་པོ་བདེན་འཇིན་གྱི་
 བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་བདེན་འཇིན་དེ་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་
 པ་ནས་འདྲིས་པའི་མཇུག་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་དེ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་……
 ཐབས་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་མི་བཟོད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་……
 གཞོད་པའི་རྟོག་ཐབས་ལ་བཞེན་པའི་ཚྱོད་པ་ཡིན་པས། ཚྱོད་པ་དེ་ལེལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་དང་མི་གཞོད་པའི་
 ཡུལ་གྱི་བྱད་པར་སོ་སོར་བྱེན་ལན་བཏབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བརྗོད་དགོས་པས་འདིར་དེ་འཆད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལྷག་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་
 བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཛའ་བོ་དང་
 བྲལ་བར་ཐོས་པ་མི་བཟོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྟོལ་ཐབས་ལ་...
 བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་རྩལ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་
 བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་སྤྲ་བརྟོལ་ལས་བསྐྱུག་པར་མི་རུས་...
 པས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་བཞག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
 བཤད་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ཀྱི་ཉེ། རེ་རེའི་སྟངས་ཏུ་ཡང་དག་(༡༩༥༥) མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོད་
 པའི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྟུན་པ་མཐོང་བའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་
 རྟོད་པའི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་བདེན་གཉིས་སྦྱུང་ནམ་
 གཞག་བསྟན་པའི་སྒྲི་ནས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདུར་མི་རུང་བར་...
 འཇིན་པའི་ལྷག་རྟོག་འགོག་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་ཅེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་གསུངས། རྟུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་
 རྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པ་དང་། ལྷག་པ་གཉིས་ཡོད་རྩལ་དེ་འཆད་པ་ལ་
 མཐོང་བ་རྟུན་པ་འང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། རྟུན་པ་མཐོང་
 བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་ཏེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད།
 རྟུན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་ནས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་
 དང་ལྷག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་རྩལ་དེ་འཆད་པ་ལ། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་
 པོ་རྒྱུ་ནམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་
 རྫོབ་ལ་རང་ལྷགས་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལྷག་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་བྱང་།
 དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་
 ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལྷག་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་

ཐུབ་མཐའ་ངན་པ་སྐྱེས་ཀྱིས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་
བཏགས་པའི་བདག་གཙོ་པོ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རོལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་
མེད་པས། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པར་སྟོན་པ་
ལ། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱི་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་འཕགས་པའི་
གཟིགས་པ་ལ་སྟོས་ནས། གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་བས་
མི་གནོད་དེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྱེད་མཐོང་བས་རབ་རིབ་མེད་
པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་ཏེ་དངོས་
ལན་འཆད་པ་ལ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་དག་གི་
བདེན་གཉིས་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་
འཆད་པ་ལ། གཏི་མུག་རང་བཞིན་ཞེས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་ཡང་གཏི་མུག་
རང་བཞིན་ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གིས་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དེ་……
བཤད་ནས་རབ་རིབ་མཐུ་ཡི་ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་(༡༢༥ན) ལོ་ག་གཅིག་གིས་དོན་……
དམ་པའི་ངོ་བོ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། ॥ ॥

༥ དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། དངོས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་གི་དོན་
ནི། བདེན་གཉིས་སྒྲིའི་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲིལ་བའི་
དངོས་པོ་ཀྱང་ཏེ། རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡང་དག་མཐོང་བ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་
དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྟུན་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་རྟོག་པའི་
ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཇིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ནམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རེ་རེའི་སྟངས་དུ་ཡང་དག་མཐོང་བ། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དང་མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མ་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མར་སོང་……
བའི་ཡུལ་ཀྱང་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་སྐབས་སྤྱོད་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི། ཤེས་བྱ་ལ་

བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དབྱེ་བ། ཆེ་བ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔུང་པ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་འཆད་པ་ལ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སྟགས་སུ་རྒྱུད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཐུན། ལེགས་པར་མདོན་ཏུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཞེས་པས། ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བསྟན། ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ་ལ་ནི་མདོ་སྤེལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་གྱི་རང་སྤེའི་ཀྱབ་མཐའ་སྒྲ་བ་རྣམས་.....མཐུན་ནོ། །ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། ཞེས་པས། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བསྟན། དེ་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། (༡༢༥བ) ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་.....སྟངས་པ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་.....མཐུན་པ་མཐར་ཐུན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྟངས་ཉིད་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པ་སྟོན་ཏུ་མཛད་པས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བསྟན། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕྱད་གསུམ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡོངས་སུ་དཔུང་ན་གཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་དཔུང་དགོས་པའི་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་

གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དག་ནི་གཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྐྱབ་པ་...
 མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྒྲགས་སུ་རྟོགས་པ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་
 གཏོགས་པའི་བདེན་པ་ལུང་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོག་དེ་
 བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་།
 ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་
 གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །བདག་གི་ཀྱང་
 རྫོག་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བདེན་པ་བཞི་བདེན་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་འདུ་སྟམ་
 བ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀྱང་རྫོག་
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་
 ལས་ཐ་དད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་
 དྲི་བ་བཀོད་ནས། ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་སྐྱབ་བསྐུལ་ཀྱང་འབྱུང་
 དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀྱང་རྫོག་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་
 པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་(༡༢༥ན) པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཡབ་སྐུས་
 མཇལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀྱང་རྫོག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱད་པར་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་
 སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ།
 སྤྱད་འཇུག་ལས། ཀྱང་རྫོག་དང་ནི་དོན་དམ་བདེན། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་

སྤྱུ་འདོད། །དོན་དམ་སྒྲི་ཡི་སྤྱད་ཡུལ་མིན། །སྒྲི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྟུན། །
 ཅེས་གསུངས། །འདི་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །དོན་
 དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཚུལ་ནི། བདེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་ཞེས་པ་
 ནས། གཟིགས་ས་ཞེས་པའི་བར་དང་། སྤྱད་འཇུག་གི་སྒྲི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 པར་བརྟུན། ཅེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། བདེ་འདི་དོན་
 དམ་ཞེས་པ་ནས། མ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་བར་དང་། སྤྱད་འཇུག་གི་དོན་དམ་
 སྒྲི་ཡི་སྤྱད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་པས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
 བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས་གོ་བདེ་བར་བརྟུན་ན། དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 ཤེས་རང་ཉིད་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་དོན་དམ་.....
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་ཁྱེད་ཆེན་ལས་གསུངས་ཏེ། ཁྱེད་ཆེན་ལས་དེ་ནི་
 ཐུར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཁུན་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པའི་དབང་ཏུ་བྱེད་ན་ནི་ཡང་དག་...
 མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཆོད་མས་རྟེན་པ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཆོད་...
 མ་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐུར། སྤྱད་བྱུན་
 ཆེན་མོ་ལས། སྤྱད་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཆོད་མ་དེ་སྤྱད་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་
 ཏུ་སོང་བ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱད་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཆོད་མ་དེ་སྤྱད་
 ལ་ཐ་སྟོན་དཔྱད་བྱེད་ཏུ་སོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱད་
 འཇུག་དར་ཁྱེད་སྟགས་སུ། རང་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་(༡༢༥) མདོན་
 སུམ་ཀྱི་ཆོད་མས་གཉིས་སྤྱད་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་...
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱད་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་.....
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོས་
 རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱད་པ་དང་། བདེན་

པས་སྟོང་པ་དང་། དེ་ནམས་སུ་མེད་པ་ནི། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སོགས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་
 ནམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན། ཆོས་ནམས་རང་གི་ངོ་བོས་
 མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཆོས་ནམས་རང་རང་གི་བདག་གཞིའི་སྟོང་དུ་
 རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་ནས་མ་རྟོན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་.....
 རང་རང་གིས་སྟོང་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོད་པ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་
 ཆོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཡོད་པས་སྟོང་པར་གཟུང་ན།
 ཆད་ལྟར་ལྟང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པ་མེད་པར་གཟུང་ན་ཆད་ལྟར་ལྟང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་
 གོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བུལ་བ་ནི་
 དབུ་མའི་ལམ་མོ་ཞེས་དང་། ཚུ་ཤེ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འདྲིན། །
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་
 གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་
 པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་རྟག་ལྟ་དང་། དེ་ཉིད་མེད་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཆད་ལྟར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྟོན་དམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་སྒྲེམ་མཆེད་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
 ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེམ་མཆེད་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མི་འདྲ་
 བ་བཙུ་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུག་པ་ལས།
 གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་། །སྤྱི་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །
 ཅེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱས་ངོས་འདྲིན་པའི་གཞུང་ནམས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་(༡༩༥) ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་

དང་། རྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཤེར་ཐོན་གྱི་མདོ་...
 སོགས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐའ་དག་དང་། དབུ་མ་རིགས་ཆོག་སྤྱད་སོགས་
 ངེས་དོན་རྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་མཐའ་དག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྟོང་པ་ཆད་ལྟ་དང་། རྟོང་ཉིད་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་སོགས་མི་རུང་གི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་གྲུབ་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས། གང་རྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་རྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་རྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་ཆོས་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པས་རྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། ལྟ་ཀྱང་
 ངེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། གང་དག་རྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། དེ་དག་སྐབ་རྟུ་
 མེད་པར་གསུངས། ཞེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས། རྟོང་མིན་རྟོང་ལྟ་མཐོང་མིན་
 ཏེ། རྟུང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། ལོག་ལྟས་ཟུང་ན་མི་འདའ་བར། །
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 རྣམས་རང་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྟངས་རྟུ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་...
 པས་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་པས་ངེས་
 པ་དྲངས་ཏེ་བསྐྱེམས་པའི་ཆེ། ལྟ་བའི་དོགས་དཔྱད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ཡང་གང་
 ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་སྟེང་ན་གྲུབ་ཚུལ་རི་ལྟར་འདུག་དོན་དམ་...
 དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཅའ་བ་ན་མཐར་གང་རྟུ་ཡང་མ་གྲུབ་...
 པའམ་ཡུལ་སྟེང་ནས་རྟེན་རྒྱ་རུང་ཟུང་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྟར་གིས་སྐྱེས་...
 པ་དེ་ཀའི་རྒྱན་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་། སྟུང་པ་ལས། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་
 འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གཤེག་ནས་རྩལ་
 ཅམ་མི་དམིགས་ཆེ། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཐོན་དྲངས་འགྲོ། །

ཞེས་ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྟངས་ཏུ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གི་
 ཤེས་རབ་གྱིས་བཅལ་བ་ན། མ་རྟེན་པ་(༡༢༧)འཕ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབ་
 པས་སྟངས་ཉིད་གི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་གི་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཕུང་པོ་སྟགས་གི་ཆོས་རྒྱལ་ས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་...
 པར་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ཕུང་སྟགས་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་...
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྟངས་ཉིད་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་ཕུང་སྟགས་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་
 ལས། མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟུང་པ་ལས།
 གཟུགས་རྒྱལ་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་
 བ་མེད་ལ་སེམས་དཔའང་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་
 ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 བསྟན། །རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །རྣམ་
 མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དཔེ་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་
 ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་
 པར་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དབྱེ་
 བ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། སྟངས་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་
 བསྟན་ན། དངོས་པོ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་།
 རང་གི་ངོ་བོ་སྟངས་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟངས་པ་ཉིད་བཞི་དང་།
 མདོར་བསྟན་ན། གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་གཉིས་སྟུང་དེ།
 འདུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་
 ཟག་དབྱེ་བ་རྣམས་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྟུང་དང་བཅས་པར་སྟངས་པ་
 ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟན་རྟེ། །སྟུང་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་
 ནི། །ཐེག་ཆེན་ཏུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་

ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་ག་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཐོང་བ་རྩུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྒྲུབ་ལྟར་ན། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ནི། རྟོན་དམ་ལ་སྒྲས་
 (༡༢༥ན) བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་དམ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་རྟོན་དམ་གཉིས་སུ་འབྱེད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལྷ་
 ལྷ་རྟོན་དམ་པར་མེད་པར་མངོན་སུམ་རྟུ་རྟེན་གས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་རོ་
 ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་རྟོན་དམ་པ་དངོས་དང་། དེ་ལྷ་
 ལྷ་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྟོན་དམ་པའི་རོ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་
 རོ་ན་གཉིས་སྒྲུང་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཕྱིར།
 རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཟིགས་རོ་ན་ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་
 དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་བདེན་སྟངས་ཚོགས་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཡུལ་རྟོན་དམ་པ་
 དང་། དེ་ལྷ་ལྷའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོན་དམ་
 པར་འཛོག་ཏེ། རྗེས་དཔག་དེའི་རོ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་ལོག་ཀྱང་།
 གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་རྒྱུད་པ་འདོད་དེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར། །རྟོན་དམ་ཡིན་པ་ཁོ་པོ་འདོད། །ཅིས་དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། དེ་
 ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་འདི་ཡང་རྟོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་དམ་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་རྟོན་དམ་པ་སྟོས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་དབྱེ་ན།
 ཡང་དག་ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་ལོག་པའི་ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་པོ་ལྷ་
 ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་ལྷ་རྟུ་རྟོན་དམ་པ་ནི། ཡང་

དག་ཀྱང་རྫོག་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་རང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སློ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་
 མི་རུས་པ་ནི། ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོག་དུ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་དེ། བདེན་གཉིས་
 ལས། སྤང་དུ་འབྲེལ་དོན་དེ་དག །རུས་པའི་བྱིར་དང་མི་རུས་བྱིར། །ཡང་
 དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱང་རྫོག་གིས་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ལྷ་པ་བྱེ་བ་ས་སའི་ངོས་འཛིན་ནི། ལྷ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་གྱི་
 ངོས་འཛིན་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་ཤིང་། དོགས་པ་རྒྱུད་བས་མ་
 བཞོད་ལ། སློ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་བདག་རྒྱུན་
 བྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དྲུག་གི་གཟུང་ཡུལ་རྣམས་ནི། འཇིག་
 (༡༢༥) རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་རྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་དྲུག་
 ནི་དེ་ལ་རྟོས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པའོ། །སློ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་འབྲུལ་
 པར་སྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི།
 དེ་ལ་རྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་རྟོས་ཏེ་
 ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་
 རྣམས་གྱིས། །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་
 ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །
 ཅས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབང་པོ་ལ་འབྲུལ་རྒྱུའི་གནོད་པ་ཡོད་ཚུལ་ལ་ཡང་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་གནོད་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལ་གནོད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་འབྲུལ་རྒྱ་ནང་ལ་ཡོད་པ་དང་། འབྲུལ་རྒྱ་བྱི་ལ་ཡོད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི་རབ་རིབ་དང་། མིག་སེར་དང་། ད་དུར་ར་ཚོས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི།
 མེ་ལོང་དང་བྲག་ཕུག་རྟོང་པ་ནས་སྐྱེ་བུང་བ་དང་། སོས་ཀའི་དུས་གྱི་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་བྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་པ་དང་། མིག་འབྲུལ་མཁན་
 གྱིས་སྐྱར་བའི་སྤྲོད་དང་སྤགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་གྱི་འབྲུལ་
 པ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། རབ་རིབ་གྱིས་ནི་སྐྱེ་ཤད་འཇིག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་

པའི་རྒྱ་བྱེད། མིག་སེར་གྱིས་རྒྱ་དཀར་སེར་པོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་...
 འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད། ད་རྒྱ་ར་ཚོས་པས་ནི་ས་གཞི་གསེར་རྒྱ་སྤང་བའི་དབང་
 ཤེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད། མེ་ལང་དང་བྱང་བཞིན་ཕྱད་པ་ནི། བྱང་བཞིན་གྱི་
 གཞུགས་བརྟན་བྱང་བཞིན་རྒྱ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བྱེད། བྲག་
 སྤྱག་ལྟོང་པའི་སྤྲུལ་ནི། བྲག་ཆ་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྤྲུལ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་
 བའི་རྒྱ་བྱེད། སེས་ཀའི་རྒྱ་གྱི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་བྱེད་མ་སྤྲོད་པའི་ཡུལ་དང་ཉི་
 བར་གྱུར་པ་ནི། མིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བྱེད།
 མིག་འབྲུལ་མཁན་གྱིས་རྒྱ་བའི་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་གྱིས་ནི། དེའུ་ཤིང་རྟ་སྤང་
 རྒྱ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཡིད་དབང་ལ་
 གནོད་པ་བྱེད་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རན་པ་དང་། གཏན་ཆེགས་
 (༡༢༧) རྒྱ་སྤང་དང་། གཉིད་ལ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་རན་པ་དང་
 གཏན་ཆེགས་རྒྱ་སྤང་གིས་ནི། བདག་རྟག་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་པོ་ཡིད་རར་
 འཛིན་པའི་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བྱེད། གཉིད་གྱིས་ནི་མི་ལམ་ན་སྤང་པོ་ཆེ་
 རྒྱ་བའི་སྤང་པོ་ཆེར་རྒྱ་བའི་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་
 དམིགས་བསལ་ནི། འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གང་རྒྱུང་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་མ་
 བྲུབ་ཏེ། གང་ཟག་རང་སྤྱི་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་རྒྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྤྱིས་
 དང་སྤྱི་རྟོག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་སྤྱིས་རྣམས་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་...
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་རྒྱུང་ཡིན་ན། འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལྟག་པ་ཡིན་པས་མ་བྲུབ་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་རན་པས་
 བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་སྤྲུལ་རྒྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 དེ་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་

ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཡང་ལོག་གི་རྒྱད་པར་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐུང་
 བའི་གང་བླག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་སྟོང་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་.....
 རུས་པ་དེ་སྟོང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་
 མཆོན་ཉིད། ཤེས་པ་གང་ཞིག །སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐུང་བའི་གང་བླག་གི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་སྟོང་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་
 ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །
 སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐུང་བའི་གང་བླག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་སྟོང་
 རྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པ་དེ་སྟོང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །སྟང་ཉིད་
 རྟོགས་མ་ཐུང་བའི་གང་བླག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་སྟོང་རྣང་བ་.....
 ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་(༡༩༧༥) ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ།
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་དེ། ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་
 ཅིག །བདེན་འཇིན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་
 འཇིན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐུང་བའི་གང་བླག་
 གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་བདེན་འཇིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་.....
 པའི་ཕྱིར། དེའི་ཤུགས་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་དེ། སྟང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐུང་
 བའི་གང་བླག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་དང་དེའི་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་གང་ལ་བྱེད་སྟུང་ན། སྱིར་

དབུ་མའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ལ་འབྲུག་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། ཡབ་སྐུ་
 མཛལ་བའི་མདོར། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱང་པར་ཞེས་དང་། ཚ་ཤེར། འཇིག་
 རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་
 ཚད་མ་ལ་བྱེད། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་རང་གའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད། འཇིག་
 རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྦྱང་ཉིད་མ་
 རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དུག་པ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ། རྒྱ་རབས་པ་མང་པོ་དང་། བྱིས་ཀྱི་
 ཁ་ཅིག བདེན་གཉིས་སྟགས་ཚས་གང་ལ་ཡང་ངོ་བོ་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི།
 དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སྟགས་དང་། སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཚས་རྣམས་ཀྱི་ཚས་ཉིད།
 ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་དང་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། དེ་
 ཡོད་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡོད་
 ན་གཅིག་(༡༩༠ན) དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། བདེན་གཉིས་
 ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་དེ་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 བདག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟགས་པ་ཐ་དད་པ་བདག་
 གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 འབྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་གང་། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
 ཀུན་རྫོབ་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྦྱང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། འོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་
 པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་
 དང་རང་རྒྱད་པའི་གཞུང་མང་པོར་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཟག་
 མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས། འོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ལ།
 འདིར་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། འོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་
 དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི་བྱམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱིད་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། དོན་ཡང་ཡིན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་ཡིན་ཏེ་གནས་ལུགས་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ་སྤང་རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མཐུན་པའི་མི་བསྐྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྤང་རྒྱལ་དང་གནས་རྒྱལ་མཐུན་པའི་མི་བསྐྱ་བ་དེ་བདེན་པར་འཛིག་
 རྟེ། རིགས་པ་དྲུག་རྩ་པ་ལས། ཟླ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་ལ། ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་རང་སྤང་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་
 ལ་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟླ་ངན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྟག་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་པོ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ངོ་པོ་ནམ་ཡང་
 མི་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཟླ་ངན་ལས་(༡༩༠བ) འདས་པ་རྟག་དུ་ཟླ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་བདེན་པ་.....
 དམ་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་ནི། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན།
 བྱིད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱ་ཀྱན་རྫོབ་པ་
 བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་པོར་བདེན་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ལ་སྐྱ་ཀྱན་

ཚོལ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཚོལ་དང་སྒྲིབ་བྱེད་སྐད་དོད་
གཅིག་ལ། །བུམ་པའི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་
བཟོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཏི་ལྷག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར་ཀུན་ཚོལ་སྟེ། ཞེས་དང་།
དེ་སྐད་རྩ་ལང་གཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་ཀུན་ཚོལ་རྩ། །དམ་པའི་
དོན་རྩ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྱུང་པ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་
ཀུན་ཚོལ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཀུན་ཚོལ་གྱི་སྐྱ་དོན་ཡང་། ཀུན་
ཞེས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཚོལ་ཅེས་པ་རྩུན་པའི་དོན་ཡིན་པས། བུམ་པ་ཆོས་
ཅན། ཀུན་ཚོལ་ཅེས་བྱ་སྟེ་ངོ་མོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཅིང་།
རྩུན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྩ་བཟོད་པའི་བྱིར། རྩུན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཚུལ་དང་
གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱེད་སྟེ། ཅ་ཤེས་ལས་འདྲ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྩུན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདྲ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩུན་པ་སྟེ། །བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། །མ་རིག་
སྐྱེ་མའི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་དེའི་སྐྱ་བཤད་
རྩ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་དེའི་མིང་དངོས་མིང་རྩ་འབྱུག་པ་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ།
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྷ་ནི། མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་པར་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་སྐྱ་
བཤད་འབྱུག་གཉིས་ཀའི་གཞི་ཡིན། སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པར་དེའི་མིང་དངོས་
མིང་རྩ་འབྱུག་པའི་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་སྐྱ་བཤད་རྩ་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་རྩ་
ཀུན་ཚོལ་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ངོ་ཐོར་བདེན་པས་ཀུན་ཚོལ་བདེན་
པའི་སྐྱ་བཤད་རྩ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་ཚོལ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་མིང་རྩ་
འབྱུག་པའི་གཞི་མ་ཡིན། ཆོས་པལ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་
བྱིར།

༥ འདི་དག་གི་སྐབས་(༡༩༡༣) ལ། མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །མཐར་

ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཐ་སྟད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན། རྟོང་ཉིད་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་
 རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞི་
 གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རི་ལྟ་བ་མཁྱེན་
 པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་། རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་འཕགས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 རི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་མ་
 རྒྱབ། གཞན་ཡང་། སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བདེན་མེད་ཐ་
 སྟད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དང་། བདེན་
 མེད་གྱི་དོན་སྤྱི་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་……
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་མེད་དེ་བདེན་འདྲིན་ལྷག་ཤེས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འདྲིན་ལྷག་
 ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟད་ཚད་མས་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་……
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་དེ་ལྷག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་སྤང་
 བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་

རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཆོད་མའི་རྟེན་དོན་དང་། ཐ་སྟོང་དཔྱད་
 པའི་ཆོད་མའི་རྟེན་(༡༩༡བ) དོན་འགལ་བར་ཐལ། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་
 དང་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོག་
 གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལྟག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རིག་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 མི་འདོད་པས་ཡང་ལྟག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་། མ་རིག་པའི་བསྐྱད་ངའི་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ན་མས་ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན།
 ཀུན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་སྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་
 གྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མས་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། བདེན་འཇིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། སྤང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་བླག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་
 པའི་ཆོད་མས་སྤྱོད་ལྟག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཤེས་པ་གང་ཞིག །
 སྤྱོད་ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རིག་ཆེན་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་
 ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མས་ཞེས་པ་ནས། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟུགས་
 པའི་གང་བླག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མས་བདེན་འཇིན་ལྟག་ཤེས་སུ་.....
 རྟོགས་མི་རུས་པར་ཐལ། བདེན་འཇིན་ལྟག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་བླག་
 ཡིན་ན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་གང་བླག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 ལྟག་པ་གང་ཞིག ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལྟག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།

ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་དུ་ན། ལོག་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་
 བ་ལོག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲི་དུ་པའི་ཕྱིར། འདྲི་དུ་ན། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་དུ་མི་རུས་ཏེ། ཆོད་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ལྟར་དེའི་དོན་
 ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
 ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟོང་ཉིད་ལ་
 སྒོ་ཁ་མ་སྒྲིགས་པའི་(༡༩༣༥) གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་ཁྱོད་
 ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་མི་
 འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཤུགས་ཀྱི་བརྟན་དོན་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་
 རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་ལྟོང་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱུབ། ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀུན་
 རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱུབ། ཁ་ཅིག བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་
 ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མས་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ།
 བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མའི་རྟོག་དོན་ཡིན་པའི་

མྱེད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མྱེད།
 ཁོ་ན་རེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་བར་ཐ་སྐྱད་པའི་
 ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་མྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བདེན་
 འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་རུས་པའི་མྱེད། ཞེས་ཟེར་ན་
 མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་……
 པའི་མྱེད། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཡང་དག་པའི་གུན་རྫོབ་མེད་པས། གུན་རྫོབ་ལ་
 ཡང་དག་གུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་ཀྱང་། བདེན་
 འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཅིའི་མྱེད་མི་འཛོག་ཅེ་ན།
 བདེན་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འཛོག་སྟེ། གུན་
 རྫོབ་ནི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་འཛོག་དགོས་པས་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་འཛོག་……
 ན་ཡང་སྟང་ཉིད་(༡༩༩བ) ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་
 པའི་ཆད་མས་འཛོག་དགོས་ལ། སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་བདེན་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་……
 མྱེད། དེས་ན་ལུང་འདིའི་དངོས་སུ་སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་བདེན་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་ཤེས་……
 སུ་རྟོགས་མི་རུས་པས་བདེན་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་……
 མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། རྟུགས་ལ་སྟང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟུགས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པའི་ཡུལ་དང་……
 ཡུལ་ཅན་ན་མས་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་པས་ལུང་འདིས་ལོག་པའི་གུན་
 རྫོབ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སློའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་
 འབྲུལ་ཤེས་དང་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འབྲེད་རིགས་པར་ཐལ་
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་མྱེད། འདོད་ན། མི་རིགས་པར་ཐལ། སློའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ཤེས་པ་ཡིན་ན། འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་
 རྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། རྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་
 པར་ཐལ། དེ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་རྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་
 མཐུན་ལ་རྣང་བ་ཆོས་ཅན། རྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རྣང་བ་རྣང་བ་ལྟར་དུ་
 གྲུབ་པར་ཐལ། བྱོད་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་ལ་
 རྣང་བ་རྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་རིག་པ། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རང་
 ལ་རྣང་བ་རང་ལ་རྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་རིག་པ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཟེར་
 བ། གཟུགས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ།
 (༡༣༣ན) ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གཟུགས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་རྣམས་ཀྱིས། བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་
 རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཟེར་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་.....

པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟིག་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་བཤད་པས་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་
 སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ཅ་མ་
 བྱལ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་
 པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་
 དག་ཡིན་པས་བྱལ། དེ་ཡིས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་རུང་ཡིན་ན།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པས་བྱལ་ཟེར་ན། གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་
 དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་སྐྱད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་རུ་ལྟ་བ་དང་
 འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་དང་། རྟིག་ཆེན་རུ། མདོ་ལས་ཀྱང་འཇིག་ལྟ་ལྟན་
 རྟེས་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། རྟོང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟེགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐ་
 རྟེད་པའི་ཆོད་མས་དེ་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོད་མས་
 གང་ཟག་(༡༩༩བ) རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་
 རྒྱལ་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ། རྒྱ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟན་སྟེས་མེད་པར་ཐལ། གང་

ཟག་ཏག་པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སློ་ཀུན་བརྟགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་
 ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་ཏག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཏག་
 པར་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་
 པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད། དེ་གཅིག་རུ་འཛིན་པའི་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། གང་ཟག་ཏག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་རུ་འཛིན་པ་ཞེས་
 པའི་གཅིག་དེ་གང་ཟག་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་རུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། གང་
 ཟག་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་རུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གིས་……
 གྲུབ་པ་འཐད་སྟམ་རུ་འཛིན་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་
 བས་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པར་ཐལ།
 འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་ན། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཆོད་མས་ལོག་ཤེས་
 རྟོགས་རུས་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་རྟོ་
 རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་རུས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་……
 དགོས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་འཛིན་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་
 ཡོད་པས་ཁྲལ་ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཏགས་
 གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་བཟུང་བའི་
 (༡༩༥ན) འོན་ཏེ་བྱ་ནི། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོས་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་

ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་ག་བ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པའམ་བདེན་
 པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅེས་.....
 པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དེ་བདེན་འཇིན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་.....
 པར་ཐལ། དེ་དང་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་
 ཆེན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་
 ལོག་པར་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་ན།
 འཇིག་རྟེན་རང་ག་བ་ན་མས་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོགས་ཅུས་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
 སྤྱི་གཙུག་པོ་དང་དེ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ན་མས་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟང་ཉིད་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
 གྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་དེ་ན་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་གྱི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་སྤྱི་གཙུག་པོ་མེད་པར་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར་.....
 དང་དེ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་
 ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་ག་བ་ན་མས་ཀྱིས་སྤྱི་གཙུག་པོ་མེད་པར་རྟོགས་མི་ཅུས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་
 པར་སེམས་པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་...
 རྟོགས་ཅུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་...
 གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་
 འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་མི་ཅུས་པ་པ་སྟང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་...
 གིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་
 ཉིད། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གཙུག་པོ་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་སྟོ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བས་རྟོགས་ཅུས་ང་

དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་
གང་ཞིག །རང་ཉིད་རང་གཙོ་བོ་སྤངས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྤངས་བ་ལྟར་དུ་
མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་(༡༩༥༧) བས་རྟོགས་མི་རུས་པར་སྟོང་ཉིད་...
རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་དགོས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་...
ཡུལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་
ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་
པའི་གང་ཟག་གིས་རང་ཉིད་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
མཆོན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩལ་སྤྲོད་སྟུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་དེ་འཇིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམས་གཞན་དུ་འཇིན་
པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་
མ་སྟུགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མས་དེ་ལོག་པར་རྟོགས་...
རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟོང་པའི་ཆོད་མས་གང་ཟག་རང་སྤྱུ་ཐུབ་
པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་ལོག་པར་རྟོགས་
པའི་མདོ་སྤེ་བ་ཡང་མེད། དེ་འདྲའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
དེར་ཐལ། མདོ་སྤེ་བས་རྩལ་སྤྲོད་སྟུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་
པ་དང་། དེ་འཇིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་དུ་སྤྱོད་བས་རྩལ་སྤྲོད་སྟུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་
རགས་པ་དང་དེ་འཇིན་པའི་ཆོད་མ་རྣམས་གཞན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་
གྲུབ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས་

པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་...
 པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན།
 ཆོད་མས་དམིགས་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་
 དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 དམིགས་བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་(༡༣༥ན) ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་རྩ་ཆེ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 དངོས་ལྷལ་རྟུ་བྱེད་པའི་སྟོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཕྱིར་བཙེ་ཉིད་
 རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟག་སྟུན་ཆོགས་འདི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་རྩ་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་
 བའི་ལོ་རྟག་སྟུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་རྟུ་གལ་ཆེ་བའི་...
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོང་རྩ་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་མཚོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་
 ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྩེ་གསལ་རྩེ་གསལ་རྟུ་འགྲོ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། ཆོས་
 ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་རྟུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བཅུའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་...
 ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་
 ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་རྟུ་འགྲོ་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག །འདོད་ན། དེ་འདྲ་
 བའི་ས་དང་པོའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་...
 ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ལམ་འབྲས་རྟུ་དང་བཅས་པ་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལྷགས་ལམ་རྟུ་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་རྫོན་རྟུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་དགག་...
 དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་འབྲས་ཏུ་དང་བཅས་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལྷགས་ལམ་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་ལྟོ་སྤྱོད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་དགོས་.....
 ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་མཐའ་དག་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་
 པ་ཡོད་པར་གསུངས་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དགོས་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྟོན་པ་སྤྱུ་བྱབ་པ་འདོད་པའི་རྟོན་ལ་གསར་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་
 འདོད་པའི་རྟོན་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མི་འགྲིག།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། (༡༣༥༧) ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲུལ་རྩོད་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། སྦྱ་མ་རྟ་སྤང་མིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་མཐུན་
 ཚད་མས་གྲུབ་དགོས། ཚད་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་མེད་དང་། བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་
 བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་
 གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། མ་དག་པའི་རྫོད་ཀྱི་འཇིག་རྟོན་དེ་འབྲུལ་རྒྱལ་ས་
 རྟོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲུལ་རྒྱལ་ས་རྟོན་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེད་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འཇིག་རྟོན་སྤ་
 ཆོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །འཇའ་ལྷས་བཅ་
 ཆོས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་སྤྱུ་ལྷས་ལ་
 སོགས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཅ་
 ཆོས་མཐའ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདི་ན་ངེ་

ལྟར་སང་བཞིན་རི་སྲིད་རུ། །མ་སང་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སང་པར་
 གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་མུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་དབང་
 རྣམ་ཤེས་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱིས་རི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ངོར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མེད་པ་ལྟང་.....
 དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་
 མངོན་སུམ་དེ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདིའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མངོན་
 སུམ་ཉིད་རུ་སྟོང་བྱ་གས་ནས། གཞལ་བྱ་ལ་ཆོད་མ་ཉིད་རུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་རུ་མ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་
 དེ་(༡༩༥ན) གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་མིན་....
 པ་ལྟང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་གཟུགས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆོད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཟུགས་བདེན་པར་སྣང་ཡང་གཟུགས་
 བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པ་
 གཞན་རུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་རུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་སྲུང་
 གྱུར་པ་ནི་ཆོད་མ་ཉིད་རུ་བྱ་གས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཆོད་མ་ཉིད་རུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་
 གཟུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱབ་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་
 གཟུགས་བདེན་པར་སྣང་ཡང་གཟུགས་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞི་མ་བྱབ་སྟེ།

རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་
 དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་།
 འདྲ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་སོགས་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི།
 བཅས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་པར་མངོན་
 པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་ས་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་འཛིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་འཛིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷང་བ་མེད་པའི་
 དུལ་གྱི་རང་བཞིན་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་འཛིག་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་རྒྱུན་
 མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་བདེན་འཛིན་
 ལ་བྱེད་པ་ལྷང་དེའི་དོན་དང་། གཟུགས་སོགས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དག་
 ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཀུན་རྫོབ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ལྟས་པར་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་(༡༩༥བ) ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་
 པའི་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་
 རྫོབ་དེ་ཐ་སྐྱད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་དབུ་མའི་ལྟ་
 བ་མ་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཆད་མས་རྟེན་པ་ལ་ནི་སྒྲ་རུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་གཅིག་དེས་པར་དགོས་

ཏེ། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ན་རྩུན་པར་གྱུ་བ་དགོས་ཤིང་། རྩུན་
 པར་དངོས་སུ་གྱུ་བ་པ་ལ་གཞི་དེ་ལ་སྡོན་རུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཆད་མས་.....
 བེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་རྟགས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆད་མས་རྟགས་པ་...
 རྩུན་རུ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་སྒྲ་
 ཐབས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་པའི་སྒྲ་ཐབས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱང་
 གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཆད་མས་རྟགས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆད་མས་མ་རྟགས་པའི་གང་ཟག་...
 ཡོད་པར་ཐལ། བྱོང་གི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 བདེན་མེད་རུ་ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱད་ལ་
 རྩེས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དེར་ཆད་མས་གྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པས་བྱལ། གཞི་དེ་རྩུན་པར་གྱུ་བ་པ་ལ། གཞི་དེ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཆད་མས་
 བེགས་པ་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 འཁྱུང་། གཉིས་པ་གྱུ་བ་སྟེ། བྱི་ཆེན་ལས། གཞི་དེ་རྩུན་པར་དངོས་སུ་གྱུ་བ་པ་
 ལ། གཞི་དེ་ལ་བདེན་གྱུ་བ་ཆད་མས་བེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གཞི་
 དེ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པར་ཆད་མས་རྟགས་(༡༩༥ན) པ་ལ་ནི་རྩུན་རུ་དབུ་.....
 མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་གཅིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
 ཆད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆད་མས་
 ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་

བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་མས་རྟགས་པར་ཐལ། དེ་དེར་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པས་རྟགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 བྱོང་བདེན་པར་མེད་པ་བྱོང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོང་གཞི་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བུམ་པ་བདེན་སྟང་
 དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན་དེར་
 ཐལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། བྱོང་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱོང་ཀུན་རྫོབ་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟང་།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མེད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པར་ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་……
 སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དང་འདྲ་བར་
 གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི། བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། བདེན་པར་མཛོན་པར་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
 གཟུགས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དག་ས་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིན་གྱི། བདེན་གྲུབ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་དེའི་དོན་
 ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་དག་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ངོར་
 བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དེ་བདེན་པར་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གཟུགས་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་
 བའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཡོད་(༡༩༥བ) པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་

བའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་དེའི་རྩོད་བདེན་མེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒྲུབ་ལམ་པ་དེ་གཟུགས་བདེན་མེད་རྟེན་ཆད་མས་
 དེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་ན་
 ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་དང་། སྒྲིག་སྒྲུའི་སྟངས་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་
 པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་ན་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚ་བར་འདྲོད་ན། སྒྲུ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་
 རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སྟེགས་པས་བརྟགས་
 པའི་བདག་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་ངར་འཇིག་རྟེན་རྟེན་འང་མི་
 རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡང་ཡོད་མི་འདྲོད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡོད་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་
 བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཡང་རྩུན་པ་ནི། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་
 སྟེ། བརྟེན་ལ་མ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱང་བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་
 བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྤང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་རྩུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་
 མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། བདེན་མེད་རྟེན་གས་པའི་ཆད་མ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཉགས་སྒྲ། ཙ་ཤེར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྒྱན་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱན་པ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལས་རྒྱ་
 (༡༩༥༥) འབྲས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱན་པ་རྒྱ་བའི་
 ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་རྒྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རི་
 བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་
 ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོད་པར་ཐལ། འོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 བདེན་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་ལ། དེས་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་ལྟག་དུ་སོ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་གུའི་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་རྩོམ་དེ་
 དེའི་རྩོམ་གྱི་རྩོམ་པའི་དོན་དམ་གྱི་རྩོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྩོམ་
 གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། བྱོད་རང་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་ཞེ། བདེན་གཉིས་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་ཡོད། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་རྩོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བྱོད་རང་གིས་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་གནས་ལྷགས་བསྟན་.....
 པའི་ཆོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྩོམ་གཉིས་
 བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བས་འཁོར་གསུམ། ཡང་
 བྱོད་ཀྱིས། ལྷ་གུ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་
 པའི་བཏགས་དོན་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་པར་ཐལ། ལྷ་གུའི་རྩོམ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ལྷ་གུ་རྩོམ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡིད་པའི་ཕྱིར།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ།
 ཞེས་བསྟན་པ་དེ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོང་གིས། རང་རང་ངོ་
 བོས་སྟོང་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྐྱར་དགོས་པར་
 ཐལ། བདེན་གཉིས་ཐ་སྟད་ཏུ་རང་རང་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 གསལ་ཁས་སྒངས་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི་དགག་བྱ་(༡༩༥) ལ་དོན་དམ་གྱི་
 བྱད་པར་སྐྱར་དགོས་པས་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ནས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཉགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པས་
 ཉགས་གསལ་གང་ཡང་ཁས་སྒངས་པ་མེད་དོ། །ཡང་སྟོང་གིས་གཟུགས་
 བསྟན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། མི་ལམ་ན་དབང་ཤེས་མེད་པར་
 ཁས་སྒངས་པ་འགལ་ཚུལ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་
 དོན་ལ་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་མང་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནམས་ནི་རིགས་པ་ལ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་
 པའི་སྟོ་གསལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་ཐེབས་སྟེ་བར་འདུག་པས་འདིར་མ་
 བྲིས། ཡང་སྟོང་གིས། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་སྤངས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་པར་འདོད་
 པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཆེ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་བདེན་འཛིན་སྤང་རུས་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ས་
 བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་གཅིག་ལ་སོགས་པར་སྐྱོམ་ཀྱང་སྤང་མི་རུས་པར་ཁས་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་ཏུ་སྤང་བྱ་རྟག་
 པོ་ཡང་མེད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཐེག་ཆེན་
 རིགས་པ་རྒྱས་པས་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་རུས་པ་ཆེ་བར་ཁས་སྤངས་པས་འགལ་
 འདུའི་ཕྱང་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་འདི་ནི་

ཁྱོད་རང་གིས་ཁྱོད་རང་ལ་འཁོར་གསུམ་བཅོས་པ་སྟེ། ཁྱོད་རང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆམས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་འཛིག་པར་འདོད་པ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་
 བདེན་མེད་ཆོ་གསུམ་དུ་བསྒྲུབས་པས་བདེན་འཛིན་སྤངས་ཅུས་ལ། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་དུ་ཆོགས་བསགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པས་ཉོན་ཐྱིབ་མ་སྤངས། ཆོགས་ལམ་ནས་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ལ་སྤང་བྱ་ལྷག་པོ་གཞན་སྤངས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་སྤང་བྱ་སྤང་
 བ་ལ་ཅུས་པ་ཆེ་བར་ཁྱོད་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པས་འཁོར་གསུམ། ཡང་
 (༡༣༧ན) ཁྱོད་ཀྱིས་མདོར་ན་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟགས་མི་
 འཇུར། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཐ་སྙད་
 བདེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
 འདུས་པར་གསུངས་པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལོག་
 པའི་ཀྱན་རྫོབ་ནམས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་
 རྟགས་པའི་ཐབས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་
 ན་ཡོད་པས་མ་བྱལ་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་བྱལ། ཅེས་སོགས་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་རང་བཟོ་མང་དུ་བྱིས་པའི་
 མཐར་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མགོ་འཇུག་སྒྲིག་ན་འདི་ལས་གཞན་དུ་སྤྲོ་
 ཐབས་ཞི་འདུག་ལོགས་པར་དཔྱད་ཅིག་ཅེས་བྱིས་འདུག་པ། དབུ་མའི་གཞུང་

ལྷགས་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་ལྟ་བུ་སྤྱད་པས་གཞུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་
 ཞིང་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མ་རྟོག་པ་ནི་བྱུང་དབང་གཉིས་པ་སྒྲོ་...
 བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ལ་མ་གུས་ཤིང་། ཞེ་སྤང་བས་ལན་འདུག་པས་...
 བཤགས་སྒྲོམ་ལ་འབད་མཛོད། གོང་གི་དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་ལ་སྒྱུན་བརྟེན་
 བྱ། ལྟག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་མེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་
 གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྟག་ཤེས་
 ཡིན་ན་མེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་དན། ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་འབྱུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །
 འདོད་ན། བདེན་པ་བཞི་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབང་ཤེས་འབྱུང་པ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། བདེན་པ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་(༡༩༧) རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་
 རྟེ། བདེན་གཉིས་འཛོག་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཏུ་བདེན་པ་གཉིས་དེ་
 གཉིས་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གྲུབ་རྟེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ལྟག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་བདག་ཆོས་...
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟར་གྱུར་
 པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་ཏུ་འང་མི་རིགས་ལ། །
 འདི་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །ཅེས་དང་། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱི་རབ་
 བསྐྱེད་ལུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྤྱི་
 མ་སྤྱི་ག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིན་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་

མིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལས་སྦྱོར་ནས་སྦྱོར་མཐའ་ཡས་
 པ་གཅིག་བརྗོད་དུ་འདུག་ནའང་། བརྗོད་པ་སྤྱི་བར་འདུག་པས་དེ་ཙམ་ལས་
 མ་གྲིས་སོ། །ཡང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོ་ག་ཆེན་ལས། སྤྱི་ལ་འབྲུལ་བ་གཅིག་གི་ངོར་ཡོད་
 པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་བཀག་ཅེས་གསུངས་པ་ལ། སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་
 བྱི། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་བྱད་པར་མ་བྱེ་བ་སྟེ།
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
 གཞུང་ལུགས་པ་ཆོད་ལྟན་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་བྱད་པར་འབྱེད་དུ་མེད་
 ལ། སྤྱོད་རང་གི་རང་བཟོས་བྱད་པར་བྱེ་བའི་སྦྱོར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་། ཀང་ཕྱིར་ཐུ་གུ་ས་ཐོན་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 གཞུང་འདིས་ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་ལའང་། འབྲས་རུས་ན་རང་གི་རྒྱ་དེ་ཡོད་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བར་གྱུ་བ་སྟེ། ཡོད་ན་ཉག་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། མེད་ན་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཆད་སྤོང་ཚུལ་
 འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་བཀལ་བའི་ལུགས་སྤྱན་མིང་
 མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་བཀག་པ་
 ལ་ཐུག་ལ། རང་རྒྱད་པས་(༡༩༠ན) ཐ་སྙད་དུ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། དགོ་དགོ་གཞོན་ཐམས་ཅད་དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་དཔུང་ལ་
 ཞེགས་པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་དཔྱོད་ལ་གྱུ་བ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐུ་
 བུའི་རུས་ན་ས་ཐོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། ཐ་སྙད་རྣམ་གཞག་ལའང་འབྲས་རུས་ན་
 རང་གི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
 པར་ཐལ། ཐ་སྙད་རུ་ས་ཐོན་ཐུ་བུའི་རུས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་

ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། གཞན་ཡང་། དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་དཔུང་ལ་ཁེས་ས་
པས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་དཔྱུང་ལ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དགོ་ཆན་སྟན་པ་སངས་
རྒྱས་དང་། དགོ་གཞིན་སྒྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་ལ་བྱས་ན་ཁྱོད་དེ་དག་ལ་སྒྲིན་
གཏོང་བར་འདོད་འདུག་སྟེ། མདོ་སྙུང་པ་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་
ནི་མེད་ཅེས་བྱ། ཞེས་ཡོད་པ་རྣམ་པར་དཔུང་པ་ལས་མེད་པར་གྲུབ་པ་དང་།
ཚོད་སྒྲིག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལྟག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་ཏུ་རབ་
གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་རྣམ་པར་དཔུང་ན་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་ཏུ་ཐུ་གྱ་ས་ཐོན་དང་
གཞན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་ཏུ་ཐུ་འབྲས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཡིན་
པས་བཀག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུ་གྱའི་ཏུས་ན་ས་ཐོན་རྒྱན་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུ་གྱ་ས་
ཐོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་དེ་གཞུང་གི་སྒྲིགས་སྒྲ་
སྒྲ་བས་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཆད་གྲུབ་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས་……
དངོས་འགལ་ལོ།

འདིར་སྒྲས་པ། དམ་པའི་ཡུལ་ལ་ངན་སྒྲ་སྒྲ་ཆོགས་གྱིས། བསོད་ནམས་
མིན་པའི་ལས་ངན་མ་བསོག་པར། ཤ་སྒྲེས་སེང་གེར་སྒྲུམ་པ་བཏང་ནས་ནི། ཤ་
གཟུ་ཐོར་གནས་པས་བག་ཡོད་མཛད་པ་རིགས། ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་
སྒྲ་བཅད་པའོ།

རང་ལྷགས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཡང་ལྟག་གི་མཆན་ཉིད་ལ། ཁ་ཅིག་བྱམ་པའི་དོན་
སྒྲི་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་
ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་ཐ་སྙད་པའི་(༡༩༠) ཆད་མས་ཁྱོད་བྱམ་
འདྲིན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ་པོ།
ཁ་ཅིག་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་

སྒྲིབ་པའི་ཆོད་མས་སྒྲིབ་པ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པར་རྟོགས་ཅུས་པར་ཐལ། འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་རོལ་སྟོས་ཏེ་ཡོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
 འདྲོད་མི་ཅུས་ཏེ། བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རྟེན་མ་གྱུ་བ་པ་དེ་
 དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རྟེན་མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་གནས་
 ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། སྒྲིབ་པ་
 ལྟར་གྱུ་བ་པར་ཐལ། སྒྲིབ་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་རྟེན་མ་གྱུ་བ་པ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྱུང་གོ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་རྟེན་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཤམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་
 བྱེད་ན། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཡོད་པར་འདྲོད་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་
 བློ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་རྟེན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་
 ཟད་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་
 གྱུང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟེན་འཛོག་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་.....
 པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་མི་ལྟར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཚུལ་དེ་འཆད་པ་ལ།
 བདེན་པ་གཉིས་སྤྱུང་ཞེས་སོགས་རྟག་པ་གཉིས་གསུངས། རང་བཞིན་
 གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཐ་སྟོན་རྟེན་འཛོག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྒྱུང་རིང་.....
 རྟེན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཀྱན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ།
 གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལས་འགགས་པ་
 ལས་འབྲས་བྱུང་བུ་ཚུལ་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་པ་འཆད་པ་ལ། མི་ལམ་དམིགས་

པའི་ཞེས་སྐད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བརྩོད་པ་སྤྲོད་
 བར་བྱེད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཞེས་སྐད་ཀ་གཅིག་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་
 རང་བཞིན་གྱི་(༡༩༡ན) མེད་པའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་རྣམ་སྤྲིན་འབྱུང་བར་……
 འདྲིང་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་ཟིན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 པར་འགྱུར་བའི་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ་པའི་རྩོད་པ་དེ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
 ལ་ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཞེས་སྐད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྐྱ་
 ཤད་མཐོང་གི་ །བྱང་བྱའི་རྩ་མི་མཐོང་བའི་དཔེ་འདིས་དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱེག་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡང་འབྱུང་བའི་འཆད་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར་
 རྣམ་སྤྲིན་མི་དག་ཞེས་སྐད་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས། འོ་ན་ཀུན་གཞི་སྐད་སྐད་
 མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཛོག་རུས་ན། ཡང་གཤེགས་སྐད་སྐད་ཀྱི་
 གཞི་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་དག་ནི། དགོངས་པའི་
 དབང་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷང་
 དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དེ་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་ལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་
 སྐད་ཀ་གཅིག་གསུངས། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དཔེ་གཞན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།
 འཇིག་ཆོག་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཕྱིར་ཞེས་སྐད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། གཞུང་
 གི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 འཛོག་ཚུལ། རུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི།
 མདོ་ལས། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་ཡང་རྒྱུད་མི་
 ཟ། །ཞེས་ལས་བསགས་ནས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པ་ལ། ཞིག་འཇིག་གཅིག་དུ་འདྲིང་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་དག་ན་རེ། དེ་ལྟ་
 བྱའི་ལས་ཏེ་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པར་འགྱུར་……
 ལ། ལས་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་ཞིག་ན། ལས་ངེས་རང་གི་

འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་ཞིག་ལ་ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚུད་པར་བྱེད་དེ། ཚ་ཤེལ་ས། གལ་ཏེ་སྒྲིན་
 པའི་རུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་ན་
 འགགས་གྱུར་པས། །རི་ལྟར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
 འདིའི་ལན་ལ་རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་(༡༩༡) ན་རེ། ལས་རང་གི་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པར་ཞིག་ཀྱང་། དེས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལས་དེ་འཇིག་
 པ་ལ་སྒྲིན་དུ་སྒྱགས་པའི་ཆོ། ལས་ཀྱི་རུས་པ་འཛོག་པའི་རྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་རུས་པ་འཛོག་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་ཚུལ་
 མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། རིག་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་
 ཅམ་པ་དང་། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བའི་
 བྱང་ཚན་ཁ་ཅིག །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག །ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དེའི་རྟེན་དུ་
 འདོད། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བྱང་ཚན་ཀྱི་ཁ་ཅིག །ལས་རྒྱུད་མི་བ་
 བ་དེའི་རྟེན་དུ་འདོད། ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ནི་ཀྱན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལས་འགགས་ནས་
 ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་པ་སོགས་འོན་ཀྱང་། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་
 པ་ཀྱན་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྟངས་དུ་བཞག་ནས་ལས་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་
 བྱེད་པས། སྤར་གྱི་སྒྲིན་དེ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལན་ནི་སེམས་
 ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་པ་མང་པོ་འོན་པ་ལས་
 ཀྱང་། ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་སྟེ། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྲུལ་བར་
 འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་འབྲུང་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་
 ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་
 ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་གཞི་སོགས་

ཁས་སྤངས་པ་མེད་ཀྱང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་བར་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཆོམས་སྒྱུར་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་ཡང་། རང་བཞིན་མེད་པས་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུ་རིང་
 ཏུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་གྱི། ལས་རྣམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་ཏུ་
 ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། རུད་མི་བ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་(༡༥༡ན) དང་། ཚུ་ཤེ་ལས་
 ཀྱང་། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར་ །
 གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲེས་པར། །དེའི་ཕྱིར་རུད་བྱེད་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མི་ལོན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་ཏུ་རར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་
 ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ང་ཙམ་དེ་ཉིད་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་...
 འཛོག་པའི་གཞིར་འདོད་ལ། འོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིར་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམ་
 ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མ་
 རིག་པའི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབས་པའི་རྒྱུ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།
 གང་གི་སེམས་རྒྱུད་འགགས་པར་བྱེད་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་...
 བྱེད་དེ། དེ་ནི་བག་ཆགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐུར་ཐུག་པ་དང་། གོམས་
 པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་
 ནི་བྱ་བ་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཟིན་ཀྱང་ཉན་...
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་མི་ལུས་ཏེ། ཉིལ་མར་
 དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་། རུམ་པ་དང་རྩུམ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ལ་དེ་དང་འབྲད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྲོ་མོ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་

པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་.....
 མོངས་པའི་བག་ཆགས་སྤོ་མ་སྤངས་ཏེ། དཔེར་ན། བུ་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྩོད་རྣམས་སུ་རྩུམ་དང་མེ་ཏོག་དང་གུར་གུམ་དང་སྤྱི་ཅི་སོགས་ལྷན་རིང་དུ་
 བྱགས་ནས་དེ་རྗེས་རྩོད་དེ་དག་རྣམས་དེ་རྣམས་དང་གཏན་ནས་བྲལ་བར་.....
 བྱས་ཀྱང་སྤར་རྣམས་དེ་རྣམས་དང་འབྲུད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དྲི་
 མ་སྤོ་མ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་ནི། རིག་ཆེན་ལས། འཕགས་
 པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རུལ་ཅམ་མེད་.....
 ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལྷགས་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བཞེན་ནས། རྣམ་(༡༩༩༦) པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་
 ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཆོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འཁོག་ལྷགས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྒྱུར་བས་བྱེད་ཆོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྦྱེ་བའི་ཁས་མི་ལེན་པ་
 གསུམ་དང་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྤངས་.....
 དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་
 ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱི་རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལྷགས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཐལ་འགྱུར་
 བའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ཀྱན་གཞི་མེད་པ།
 རང་རིག་མེད་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མེད་པ། གཞན་སྦྱེ་མེད་པ་སྟེ།
 དགག་སྦྱགས་ནས་བཞི། བྱེ་རོལ་ཡོད་པ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱབ་པ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་པ། ཞིག་པ་

དངོས་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། སྐྱབ་སྤྱུགས་ནས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 བ་ནི། རིག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
 རིག་ཆེན་ལས། དེ་གང་ཞེ་ན་རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཞེས་གསུངས་
 གིས། བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མ་མཛད་པ་དང་། རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་སྐྱ་གསུངས་པ་དང་། དེའི་མཆུག་
 རུ་ཡང་ཤེས་སྐྱབ་མཆོམས་གང་ནས་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་...
 ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོབ་དཔོན་མང་པོས་ཀྱང་སྟོབ་
 འོན་ཁས་ལེན་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་དེ་དང་བྱེ་བྲག་རུ་སྐྱ་བས་རང་རིག་ཁས་མི་
 ལེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རུ་སྐྱ་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདྲིན་པ་དང་། ལུང་
 གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་ནང་ཆོན་ལུང་ཤས་གཅིག་...
 མ་གཏོགས་པ་རང་སྟེ་གོང་འོག་གང་གིས་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །(༡༥༩ན) རང་ལུགས་ལུང་དེའི་དོན། དཔལ་ལྷན་ཟླ་
 བས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཀྲལ་...
 བ་ལ་བརྟེན། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཀྱབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་ནི། རིག་ཆེན་རུ་གོང་རུ་བྲངས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 དེ་རྣམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 ཀྱབ་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཆོགས་རྒྱལ་
 ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་རྩ་ཤེའི་...
 འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་...
 གཞི་འདྲིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་...
 དམིགས་པ་དང་རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པ་བདག་སྐྱེན་དབང་པོའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་ལ་...
 འཇུག་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཡོད་དོ། ཞེས་འདྲིན་ཅིང་དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་བག་

ཆགས་སྒྲིག་གི་གང་ཟག་ཏུ་འདྲོད་པས་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་...
 ཟག་འཛོག་མ་ཤེས་པར་རང་ངོས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་གཅིག་...
 དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་...
 པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ལ། ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་
 གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཞིག་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་
 འབྲས་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཀྱན་གཞི་མི་འདྲོད་ཅིང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་
 གང་ཟག་མི་བཞེད་པ་ནི། རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པ་ལ་
 ཐུག་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་རང་རིག་འདྲོད་པ་ནམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རིག་
 བྱ་ལ་ཡུལ་དང་། དེའི་རིག་བྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་ཕན་ཚུན་ལ་སྒྲིམ་ནས་གྲུབ་
 པར་འཛོག་མ་ཤེས་པར་སྒྲིམ་འཛིན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་སྤྱི་མཐི་ཡུལ་སྤྲང་.....
 བའི་ནམ་པ་གཅིག་དང་། སྒྲིམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲང་བའི་ནམ་པ་གཉིས་སུ་
 དབྱད་ནས། སྤྱི་མ་རང་རིག་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པ་དེ་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པར་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཟླ་བས་ནི་སོ་སོ་སྤྱི་བའི་སྒྲིམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པས་
 སྒྲིམ་པོ་གཞལ་ཏུས་སུ་དེ་ཡུལ་སྒྲིམ་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ལས་ལོགས་སུ་ཡུལ་ཅན་.....
 རང་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཙམ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲིམ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིམ་པོ་གཞལ་བ་ན།
 དེའི་སྒྲིབས་གྱིས་སྒྲིམ་འཛིན་ཤེས་པས་རང་(༡༩༩བ) ཉིད་ངེས་པར་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་བཞེད་པས་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིམ་ན་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཛོག་
 པའི་ཕན་ཚུན་སྒྲིམ་གྲུབ་ཙམ་ལ་འཛོག་གི་རང་ངོས་གྲུབ་པར་མི་བཞེད་པའི་...
 སྤྱིར། དེས་གཞན་ནམས་ལ་རིགས་འགྲེ།

༥ གསུམ་པ་ཏུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཏུས་
 གསུམ་འཛོག་ཚུལ་འདི་ལ། རང་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་བཞིའི་འཛོག་ཚུལ་
 བཞི་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱི་བ་ནམས་ནི། མཛོད་ལས་ནམ་པ་བཞི་ནི་མཆན་
 ཉིད་དང་། །གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་

བྱ་བ་ཡིས། །རྒྱལ་མཐོང་མཐོང་གཞན་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་གཞན་
 འགྱུར་རུ་སྒྲིབ། མཆོན་ཉིད་གཞན་འགྱུར་རུ་སྒྲིབ། གནས་སྐབས་གཞན་
 འགྱུར་རུ་སྒྲིབ། གཞན་གཞན་འགྱུར་རུ་སྒྲིབ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཅུན་པ་
 ཆོས་སྐྱབས་ན་རེ། ལྷ་ལྷ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བ་དང་། ད་ལྟ་བ་ནས་འདས་
 པར་འཇོག་པའི་ཆེ། རྒྱལ་མ་མ་མ་མའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱང་ཇས་མི་འདོར་ཏེ།
 དཔེར་ན་གསེར་བུམ་བཅོམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་དང་། འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་
 རོ་གཞན་རུ་འགྱུར་ཞིང་ཁ་དོག་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་
 ནི། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ན་རེ། རྒྱལ་གསུམ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱལ་གསུམ་ཀའི་
 མཆོན་ཉིད་ལྷན་མོད་གྱང་། གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྒྲིག་ནས་འདས་པ་སོགས་སུ་
 འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིས་པ་གཅིག་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་
 ཆེ་བྱད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བཅུན་པ་
 དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། ལྷ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་གྱང་མ་འོངས་
 པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱེད་པ་ན། མ་འོངས་
 པ་ལོགས་སུ་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན། ཅིས་ཀྱི་རིལ་བུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་
 སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཤོ་མིག་རུ་བཞག་པ་ན། གཅིག་དང་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོང་
 འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། བཞི་པ་ནི། བཅུན་པ་སངས་རྒྱལ་ལྟ་ན་རེ།
 དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་གྱང་རང་གི་སྒྲིམ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་
 ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པ་དང་། རང་གི་རོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ད་ལྟ་བར་འཇོག་སྟེ།
 དཔེར་ན་བྱད་མེད་གཅིག་ཉིད་རང་གི་མ་ལ་ལྟོས་(༡༩༩ན) ལྟ་བུ་མོ་དང་།
 རང་གི་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་མར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལྟར་དངོས་པོ་གཞན་འགྱུར་རུ་སྒྲིབ་བ་གྱངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དང་བྱད་པར་
 མེད་པའི་ལྷུང་། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་འཆོལ་བར་
 ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ལྷུང་། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལྷ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དང་

པའི་མུ་གུའི་བྱ་བ་འདྲི་ན་མུ་གུ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རོ་བོ་གཅིག་
 ན་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མི་
 འཐད་དེ། རུས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རུས་གསུམ་གར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཀག་གོ། །མདོ་སྡེ་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེས་
 བློ་སྒྲུབ་དངོས་པོ་དེ་སྒྲེབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་མ་ཆང་བས་མ་སྒྲེས་
 པའི་ཆ་དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ་དང་། སྒྲེས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་
 གྲུབ་པའི་རུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ་དང་། དངོས་
 པོ་དེ་སྒྲེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟ་བར་འདྲི་དོ། །རུས་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་
 དེ་ལྟར་འཛོག་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་དངོས་མེད་རུ་འདྲི། དེ་ལྟར་འདྲི་
 པའི་གནད་ཀྱང་། མུ་གུ་འདས་པའི་དོན་སྒྲུབ་ཡོད་གྱི་མུ་གུའི་རོ་བོ་ལོག་། མུ་གུ་
 ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་གང་གི་ཡང་རོ་བོ་མ་སྟོབ་པའི་མེད་དགག་གཅིག་...
 ལ་འདྲི་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་བཏགས་
 དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པས་མུ་གུ་སྒྲུབ་ཡོད་ལྟོག་ཅུ་ལ་དངོས་པོའི་རོ་བོ་.....
 གང་ཡང་མི་འདུག་སྟུམ་རུ་བསམས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་བྱུག་གོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་
 འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་རུས་སུ་མ་སྒྲིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་
 པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྒྲེས་ལ་མ་འགག་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་
 དམིགས་པར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་འོངས་པ་དང་ཀལ་བ་དག་གིས་མ་
 འོངས་པ་དང་། འདས་པའི་རུས་གཉིས་ནམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
 གོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཙ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། གང་རུ་མ་
 འོངས་ཤིང་། གང་ལས་འདས་པའི་མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་འཛོག་པའི་
 རུས་སུ་ནི་ད་ལྟར་ཏེ། ཞེས་(༡༩༩༡)གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་
 གཞན་ཞིག་སྒྲེས་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ། འདས་པའི་མཆན་ཉིད། རང་ཉིད་སྒྲེབ་བྱེད་

གྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་
 འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། རྐྱེས་ལ་མ་འགགས་ཤིང་། རུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་པོ་གང་
 ཞིག །རང་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དོན་སྤྱི་
 འཆར་བ་ལ་མ་སྤྱོད་པ་དེ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྱང་སྤྱན་ཆེན་མོ་
 ལས། སྤྱང་རུས་གང་རུ་འཛིག་པ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་རུས་ལ་སྤྱོད་ནས་
 བཞག་དགོས་པའི་སྤྱོད་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་རུས་ལས་བལ་ཟིན་
 པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱ་གྲུ་རང་གི་རུས་གཉིས་པར་ཞིག་
 པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཞན་འདྲ་བ་ལ་རང་རུས་དེར་མ་སྐྱེབ་པའི་ཆོས། མ་
 འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྒྱ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་
 རྐྱེས་ཀྱིས་རྒྱ་གྲུ་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། རྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་གང་ཞིག་
 སྤྱང་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་སྤྱང་གྱི་རུས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་……
 གཞན་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞི་ནི། རྒྱ་གྲུ་ལྟ་བུའོ། །ཞིས་སྤྱང་སྤྱན་ཆེན་མོ་ལས་བཤད། འོ་ན། འདས་མ་
 འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱབ་བྱེད་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱབ་བྱེད་ཡོད་དེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་རྒྱབ་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལུང་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཀ་ཤི །ཞིས་
 གསུངས་པས་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་
 རྒྱ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤི་ལས། དངོས་དང་
 དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞིས་བུམ་པའི་དངོས་པོ་དང་བུམ་པའི་དངོས་
 པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་བུམ་པའི་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་……
 པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་རྒྱག་རྩ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་ཉིད་ལས་ཞིག་པ་ནི། །ཟང་
 ཅས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞིས་སྤྱང་བུ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ཟང་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་
 རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་

ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་པས་འཇིག་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་(༡༥༥ན) དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་
 རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་རྒྱ་ལྟར་འང་འགྲུབ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
 འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ།
 བྱམ་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་
 རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱམ་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་……
 ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་འཇིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པ། དངོས་པོ་
 ཡིན་པས། མེད་དགག་ཏུ་མི་རུང་ལ། མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞག་དགོས་སོ། །
 འཇོག་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་
 དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དགག་པ་ཡིན་ལ། མེད་
 དགག་ནི་མ་ཡིན་པས་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་
 དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་འཕེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཟུ་གུ་
 ཞིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་ས་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་ཟུ་གུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་
 འཕེན་ནོ། །དེས་ན་ཟུ་གུ་སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་ལས་ཟུ་གུ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་
 རྒྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱ་མ་ལས་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བྱ་
 ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་རྒྱེ་བར་འགྱུར་བས་ཟུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་……
 དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟུ་གུའི་ཞིག་
 པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་པ་
 རྣམས་ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གིས་སྐད་ཅིག་མ་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱ་
 མ་སྐྱ་མའི་ཞིག་པར་འཇོག་པས་ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་……
 རོ། །ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་དུས་སུ་མ་ཞིག་ཀྱང་ཞིག་པ་ནི་ཡིན་ཏེ། ཟུ་གུ་
 ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཟུ་གུ་རྒྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱེན་མ་ཆང་

བའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལྷ་གྲུའི་
 མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནམས། རང་གི་སྐད་ཅིག་སྐྱ་
 མ་སྐྱ་མའི་མ་འོངས་པར་འཛོག་ལ། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་
 པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་ནས་འཛོག་མི་དགོས་པའི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ལྷ་
 གྲུ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས། འདས་པ་(༡༥༥) དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་
 པའི་ཆ་ནམས་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱར་ཏེ། རིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལས་
 འོ་ན་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རིགས་འདྲ་རྒྱད་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདྲོད་པས་
 དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ། ད་ལྟར་བར་འབྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་ད་
 ལྟར་བ་དང་ཞིག་པ་གཉིས་འགལ་བར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱན་མེད་དེ། ལྷ་གྲུ་
 ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲའི་
 ཞིག་པ་ནམས་ནི་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་
 ཡིན་པའི་སྐྱར་རོ། །ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་དེ་རང་རྒྱས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་
 སྐྱར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་རི་
 རྟེན་གཅིག་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པའི་སྐྱ་ནས་རང་གི་ངོ་
 པོ་བཞག་དགོས་པས་རྒྱས་གཞན་གཉིས་དང་བྱད་པར་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་
 མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་རི་རྟེན་གཅིག་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་
 མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའི་སྐྱ་ནས་རང་གི་ངོ་པོ་བཞག་དགོས་པས། འདས་པ་ད་
 ལྟར་གཉིས་དང་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་
 གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་ནས་བཞག་མི་དགོས་པའི་སྐྱེས་ལ་
 མ་འགགས་པ་ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་ནམས་དང་བྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཁ་ཅིག་རྒྱས་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་ལུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ཟིན་འགགས་པ་འདས་པའི་
 མཆོན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོན་རྒྱ་སྐྱགས་ཤིང་མ་འགགས་པ་མ་

འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། ཏུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་གང་ཞིག །སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཟུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན།
 སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ།
 མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བུ་མ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 ཞིག་པ་ལ་སྟོན་དུ་སྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟོང་
 ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། འཇིག་པ་(༡༤༦) ཞེས་པ་ནི་ཞིག་པར་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་
 ལ་བརྗོད་ལ་ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། འགགས་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་
 ལ་སྟོགས་པར་འདྲོད་གྱུར་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཡང་
 ཁོ་ན་རེ། བུ་མ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཞིག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག །མཆན་ཉིད་དེ་ལ་བུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། ཏུས་
 གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཏུས་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་
 ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཏུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུ་མ་པ་ཏུས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཏུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཏུས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་
 གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐྱེས་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཆ། མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་སྐྱེས་
 པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མེད་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྐྱེས་ཟིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དངོས་
 པོ་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་ཏུས་

གང་རུ་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གང་གིས་རང་རུས་ལ་སྟོས་ནས་བཞག་དགོས་ཀྱིས་.....
 པའི་སྟོས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེའི་རང་རུས་དེ་ལས་ཐལ་བྱེད་པ། འདས་
 པའི་མཆན་ཉིད། རང་རུས་གང་རུ་འཛོག་པ་ཞེས་སོགས་གཞན་འདྲ་བ་ལ་
 རང་རུས་དེར་མ་སླེབ་པ་མ་འོངས་པའི་མཆན་ཉིད་བེར་ན། ལུས་པ་ཞིག་པ་
 ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་ལུས་པའི་རུས་སུ་ཐལ་
 བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རུས་སུ་
 མ་སླེབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
 ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་ཞིག་པ་བྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུས་པ་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་
 ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་(༡༥༦) དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་འོངས་
 པ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བ་འདོད་ན། དེ་ལུས་པའི་རུས་སུ་མ་སླེབ་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལུས་པའི་རུས་སུ་
 ཐལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལུས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་པ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་མ་འོངས་པ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཞིག་པ་ལུས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ལུས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག །སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་ལམ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་
 མ་སླེབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀང་གཉིས་པའི་སྣམ་སྣུན་གདོང་ཤར་ལ་བལྟས་
 ཏེ་འགྲོ་བའི་ཆོ་མདུན་སྟེགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་གོམ་པ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མ་སླེབ་པའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱབ་སྟེགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་
 གོམ་པ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་ལ་སྟོས་ཏེ། འགྲོ་བའི་བྱ་བ་འགགས་པའི་ལམ་སུ་
 འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་གང་ལ་སྟོས་ནས་

འདས་པར་འཛོག་ཅུས་པའི་ལྷོས་པའི་དངོས་པོ། དེ་ཡིན་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 པས་བྱབ། དེས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རིགས་འགྲ། ལྷ་གུའི་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་སྟེ། ལྷ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་འདས་པར་འཛོག་པའི་ལྷོས་པར་གྱུར་
 པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ལྷ་གུའི་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ལྷ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །
 རྟགས་ཁས། འདྲོད་མི་ཅུས་ཏེ། རང་རྒྱས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་རྒྱས་སུ་ལྷ་གུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 ཏེ། ལྷ་གུ་འདས་པ་ཡིན་ན། འདས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་
 གུའི་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
 མེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ལྷ་གུའི་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་ན་ཁོ་རང་ཞིག་པ་མ་ཡིན་གྱང་།
 སྐྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ལྷ་གུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་
 གུ་ཞིག་པ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་མི་
 ཅུས་ཏེ། ཅ་མེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་གཅིག་ཞིག་པ་
 དང་མ་(༡༩༦) སྐྱེས་པའི་སྣོན་ས་བཞག་མི་དགོས་པས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་……
 པ་ལྷ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་
 རྣམས་དང་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་ཀྱི་
 རྟེན་ཆེན་ལས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་
 བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་དགོས་པས་དགག་པ་ནི་ཡིན་ལ། མེད་དགག་ནི་མ་
 ཡིན་པ་མ་ཡིན་དགག་སྟེ། ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཅད་པའི་
 དངོས་པོ་གཅིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་མ།
 ཅིག །བུ་མ་པ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ཏེ། བུ་མ་པ་ཞིག་པ་དེས་རང་བཟོད་
 པའི་སྐྱས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པའི་……

བྱིར་རྟེ། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་མ་པ་རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་དང་པོར་གནས་པ་དེ་འཕེན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་
 པ་ཞིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་མ་པ་འཕེན་པར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་རང་
 གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོར་གནས་པ་དེ་འཕེན་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན་རྩམ་
 པ་ཞིག་པ་དེས་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་མ་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་རྟུ་.....
 རང་གི་དགག་བྱ་འཕེན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དེའི་དགག་བྱ་གང་ཞིག །འདྲོད་
 པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ཟུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན།
 དགག་པ་ཡིན་པས་བྱབ། ཟུ་གུའི་འདས་པ་ཡིན་ན་དགག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་
 ཟེར་ན། ཟུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཟུ་
 གུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུ་གུ་འགག་བཞིན་པ་ཟུ་གུའི་ད་ལྟར་བ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། ཟུ་གུའི་ད་ལྟར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཚ་བར་འདྲོད་ན།
 ཟུ་གུ་སྐྱེ་བ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ཟུ་གུ་མི་
 ཏག་པ་འགག་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་རང་རྒྱས་སུ་ཞིག་པ་
 ཡིན། རང་རྒྱས་སུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་ལ། །ཁ་ཅིག །ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་སྐྱིར་ཞིག་པ་
 ཡིན་ཅིང་། མ་ཞིག་པའི་བྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 བྱིར། འདྲོད་ན། ཆོས་དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། (༡༩༭) དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཆོས་དེ་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པ་བྱད། འདྲོད་ན། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 ཞིག་པར་ཐལ། ཞིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་། ཟུ་གུ་ཞིག་
 པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པར་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན།
 ཞིག་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་མ་བྱབ། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་ལན་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཀུན་རྫོབ་རྟུ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེར་

ཐལ། དེ་ཀྱན་རྫོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཞིག་ན་མ་ཞིག་པ་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཞིག་ན་ཞིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ།
 འདྲི་ན། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མ་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཟེར་ན། བདེན་ན་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱན་ན་
 རྒྱན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། འདྲི་ན། ལས་འབྲས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 མ་འོངས་ན་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འོངས་ན་འོངས་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་པ་ཁས། འདྲི་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་འབྲས་སུ་སྐྱེས་པར་
 ཐལ། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་འགགས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཟུ་གུ་
 ཞིག་པ་འགགས་པ་དང་། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་འབྲས་སུ་སྐྱེས་པ་རུས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་རང་རུས་སུ་ཞིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་
 རུས་སུ་ཞིག་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རུས་ནི་དངོས་བརྟེན་ཏེ། །
 ཞེས་པའི་འཐད་ཀྱི་རྩ་མེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། འོ་ན་ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་
 རིགས་འདྲ་རྒྱན་མར་འབྱུང་བ་ནི་འདྲི་པས། དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། ད་ལྟར་བ་དང་ཞིག་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པའི་སྐད་ཅིག་
 མ་དང་པོ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་
 ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་(༡༥༥ན) ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཁོ་རང་ཞིག་པའི་རུས་སུ་
 ཞིག་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། བྱོད་ཞིག་པའི་རུས་སུ་མེད་པར་ཐལ།
 བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་དེ་ཟུ་གུའི་

ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་རུས་སུ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་
 ཟུར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཙ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་ནི་ཟུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་ཞིག་པ་ནམས་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་
 མའི་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཞིག་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཟུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཟུར། ཁོ་ན་རེ། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རུས་སུ་
 ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཟུ་གུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཟུར། ཟེར་ན།
 རུ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རུས་སུ་བྱུང་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་ཟུར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། རུ་བའི་རུས་སུ་མེ་སྐྱེས་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པ་གང་ཞིག །བྱུང་ཤིང་འགགས་པ་དང་མེ་སྐྱེས་པ་རུས་མཉམ་པའི་
 ཟུར། འདྲོད་ན། རུ་བའི་རུས་སུ་མེ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཟུར།
 ཁ་ཅིག །འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་རུས་ཡིན་བྱབ་
 མཉམ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ལེགས། ཅིག །དེ་རིང་གི་བུམ་པ་དེ་དེ་རིང་གི་
 རུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རུས་ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་ད་ལྟར་བའི་རུས་ཡིན་པའི་
 ཟུར་ཏེ། དེ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཟུར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། བསྐལ་པའི་
 བུམ་པ་དེ་བསྐལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཟུར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཟུར། ཟེར་ན། ལྷགས་སྒྲ་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་རིང་གི་
 བུམ་པ་རུས་ཡིན་པར་ཐལ། བུམ་པ་དང་རུས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཟུར་ཏེ།
 རུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་རུས་ཡིན་པའི་ཟུར། མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། རུས་ཡིན་པར་ཐལ། རུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཟུར། ལྷགས་སྒྲ་མ་མི་འཐད་དེ། ཁ་སང་གི་རུས་
 ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདས་པའི་རུས་ཡིན་པའི་ཟུར། དེ་དེར་
 ཐལ། ཁ་སང་གི་བུམ་པ་དེ་འདས་པའི་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཟུར་ཏེ། བསྐལ་པ་
 དང་པོའི་བུམ་(༡༥༧) པ་དེ་འདས་པའི་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཟུར་ཏེ། བསྐལ་

པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དེ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་པར་
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན། ཤི་
 བའི་གང་ཟག་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། སློག་དབང་འགགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། སློག་དབང་རྒྱད་ལ་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དབང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཤི་བའི་གང་ཟག་གི་ལྷས་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཤི་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཤི་ལྷས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གསོན་ལྷས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་ལྷས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤི་བ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཤི་བ་ཡང་ཡིན་གང་ཟག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤི་
 བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤི་བ་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། སྔོ་སྔོ་པོ་ཐ་མལ་
 པའི་ཡུང་པོའི་རིགས་རྒྱན་དོར་བ་ཤི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ན་ཚོད་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་ཀས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་
 གསལ་ལས། ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་དོན་ལ།
 ཁ་ཅིག་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རང་གྲུབ་ཏུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་
 འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་ཟེར། རང་གྲུབ་ཏུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་འཇིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། བུམ་པ་རང་གྲུབ་ཏུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་

པར་འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན།
 རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པར་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པར་འཇིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༡༥ ན) ཁ་ཅིག་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 འཇིག་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འཇིག་ཟིན་སྐར་ཡང་འཇིག་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཞིག་ཟིན་པ་གང་ཞིག །འཇིག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྩེས་
 ཟིན་སྐར་ཡང་རྩེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཞིང་། ཁོ་རང་གི་
 ལྷགས་ལ། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆ་ཤེའི་ལྟར་
 དེས་ཞིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོར་མ་བསྟན་ཏེ། དངོས་
 མེད་རྒྱ་ཆོག་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་
 རྟགས་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་བ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདུས་བྱས་
 ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཞིག་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ལུས་པ་རང་གྲུབ་རྒྱས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྟན་པ། དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་རང་གྲུབ་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདྲོད་ན། དེ་ལུས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ།
 འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལུས་པ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པས་བྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལུས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུས་པའི་དགག་གཞི་བཤག །
 གཞན་ཡང་། ལུད་ཤིང་ཞིག་པ་རུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུད་ཤིང་ཞིག་པ་རུ་བའི་རྒྱས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལུ་བའི་རྒྱས་སུ་ལུད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུ་བའི་

དུས་སུ་བྱད་ཤིང་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ལན་སྟར་བཏ་བ་པ་
 ལས་ཤེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་བ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགེ་བར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། (༡༥༧) འདྲོད་ན། དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དེ་
 ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་འདིར་མ་
 བྱབ། ཁ་ཅིག་། དོགས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་བྱགས་
 རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བྱགས་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་
 ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་འགགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་དེ། མི་དགེ་
 བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚུན་ཆད་དུ་
 ཡོད་ཀྱི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན།
 རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་མ་ཟིན་ཅིང་། ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཙོམ་པའི་
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དགེ་བ་དང་། རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་མ་ཟིན་
 ཅིང་། གཉེན་པོས་མ་བཙོམ་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་
 གུང་། དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་གང་ཡིན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་ཁས་
 ལེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་། ཟུ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཟུ་
 གུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟུ་གུ་སྟེ་བཞིན་པའི་དུས་དེ་

མུ་གུ་མ་འོངས་པའི་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རུས་དེ་ས་ཐོན་
 འགགས་བཞིན་པའི་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་མུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་རུས་གང་
 ཞིག །མུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་ས་ཐོན་འགགས་བཞིན་པ་རུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།
 རང་རེས་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་དེ། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ང་ལ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་བ་
 ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། དེའི་རུས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་གང་རུང་གང་
 ཞིག །སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་
 ཤུག་ཐུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཤུག་
 ཐུབ་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 (༡༥༠ན) དེ་ཆོས་ཅན། ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ད་
 ལྟར་བའི་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་རུས་སུ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། བྱབ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱབ་
 ཟེར་ན། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་དེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་
 ཐུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་གྱུར་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་སྐར་གྱུར་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་
 སྐར་འགྱུར་རུང་གི་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདྲོད་ལྟ་ཤི་འཕོས་ནས་ཆོ་འདིར་མིར་སྐྱེས་པའི་
 འདྲོད་ལྟ་དེ་ཆོ་འདིརི་མི་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་པོ་ང་ལས་རྒྱས་དེ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ།

དེ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་རུས་སུ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙུ་བར་
 འདྲོད་ན། དེ་ལྟ་ཤི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ཤི་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
 ཡང་འདྲོད་ལྟ་ཤི་འཕྲིན་ནས་ཆེ་འདྲིར་མིར་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འདྲིར་མི་དེ་ཆེ་སྐྱ་མ་
 འདྲོད་ལྟར་སྐྱེས་པར་ཐལ། ལྟན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ང་ལ་རུས་ཀྱི་རུས་སུ་
 རྒྱལ་པོ་ང་ལ་རུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆེ་སྐྱ་མར་ཡོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་འདྲོད་ན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོང་
 རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས།
 དེའི་རུས་སུ་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་། དེའི་རུས་སུ་མེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས།
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།
 གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་
 སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་
 སུ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཁས། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རུས་སུ་(༡༥༠བ) ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 རུས་སུ་ད་ལྟར་བའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རུས་སུ་
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་
 བ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་རང་
 རུས་སུ་རང་རྒྱལ་ས་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རུས་སུ་རང་རྒྱལ་
 རགས་ལས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 རུས་སུ་རང་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་

མྱེར། བྱ་བུ། རྩམ་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་རགས་ལས་མེད་པར་ཡང་ཞེས་
 གསུངས་པའི་མྱེར། ཁོ་ན་རེ། མུ་གུ་དེ་རང་རྩམ་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མུ་
 གུ་འི་རྩམ་སུ་མུ་གུ་འི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་མྱེར་ཏེ། མུ་གུ་འི་སྐྱེ་བ་དང་མུ་གུ་གཉིས་
 གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་མྱེར། མ་གྲུབ་ན། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་མྱེར། ཞེས་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མུ་གུ་སྐྱེ་བ་
 དང་མུ་གུ་གཉིས་རྩམ་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། མུ་གུ་འི་རྩམ་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་མྱེར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་སོན་གྱི་རྩམ་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་མྱེར། འདོད་ན། ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྩམ་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་
 པ་ཡིན་པའི་མྱེར་ཏེ། དེའི་རྩམ་སུ་ས་སོན་འགགས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 གཞན་ཡང་། མུ་གུ་འི་རྩམ་སུ་མུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མུ་གུ་དེ་རང་
 རྩམ་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། འདོད་ན། མུ་གུ་འི་རྩམ་སུ་ས་སོན་འགགས་པའི་
 བྱ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །མུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་། ས་སོན་
 འགགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་རྩམ་མཉམ་པའི་མྱེར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས། འགྲེལ་
 པར་གཅིག་ཆར་རྩ་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་མྱེར་རྩ་གསུངས་པར་བཤད་པའི་གཅིག་ཅར་རྩ་རྟེན་ནས་འབྱུང་
 ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་གཅིག་ཅར་རྩ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས་.....
 པའི་མྱེར། གཞན་ཡང་། མུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་རྩམ་སུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་རྩམ་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་མྱེར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་
 རྩམ་སུ་འགགས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་མྱེར། བྱ་བ་སྐྱེ། ཅ་ཤེའི་རིག་ཆེན་ལས། སྐྱེ་
 བཞིན་པ་(༡༥༡ན) དང་འགགས་བཞིན་པ་རྩམ་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེར། གཞན་དག་ན་རེ། རྩམ་དེར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན།
 རྩམ་དེར་མེད་དགོས་པར་ཐལ། མུ་གུ་རང་རྩམ་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་མྱེར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྩམ་སུ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བའི་

ཏུས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། རང་
 ཏུས་སུ་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཁྱོད་རང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག་བྱད་ཤིང་གི་ཏུས་སུ་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན།
 ཞེས་ཟེར། འོ་ན་བྱད་ཤིང་གི་ཏུས་སུ་བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེའི་ཏུས་སུ་མེ་འགགས་བཞིན་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པ་གང་ཞིག །བྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་དང་མེ་འགགས་བཞིན་པ་ཏུས་མཉམ་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་འབྱུང་བར་
 ཐལ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
 གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །མིང་གཟུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཕྱང་པོ་སྐྱེ་མ་བཞི་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྣོང་བྱ་
 རྩམ་ལྷན་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མར་མེ་ཤི་བའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན། མར་མེ་དེ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མར་མེ་དེ་མར་མེ་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པའི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣོང་བྱ་རྩམ་ལྷན་དང་མར་
 མེ་དངོས་སུ་འབྲད་པ་སྲིད་དམ་མི་སྲིད་ཟེར། ཁ་ཅིག་འབྲད་པ་སྲིད་ཟེར་ན།
 འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་རྒྱ་ཡི་བྲད་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ།
 དེ་དག་ལྷས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བྱ་བ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །
 ཞེས་པའི་ཐད་ཏུ་རིགས་པ་དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་མ་སྐྱུར། རིགས་པ་
 གཉིས་པ་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྐྱུར་ནས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་སྐྱུག་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྲད་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་དངོས་སུ་འབྲད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདྲོད་(༡༥༡༥)པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་

རུས་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། རང་
 རང་གི་རྒྱ་དང་མ་འཕྲད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདྲིང་ན། རང་རང་གི་རྒྱའི་རྟེན་མི་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་
 བྱ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མེ་དང་བྱད་ཤིང་འཕྲད་པར་ཐལ། མེས་བྱད་ཤིང་སྲིག་པའི་
 ཕྱིར། མ་བྱབ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་གནས་པའི་མེས་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྲིག་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱད་ཤིང་
 འཕྲད་པ་མེད་པར་ཡང་བྱད་ཤིང་སྲིག་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས། མར་མེ་
 འཕྲད་པ་མེད་པར་ཡང་། །གལ་ཏེ་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་
 གནས་པའི་ཐུན། །འདི་ན་གནས་པ་དེ་སེལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བྱ་མ་བྱབ། གཞན་ཡང་། ཆ་གང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆ་གང་
 གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཕྲད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། དེ་ལ་ཐལ། དེ་གཉིས་
 འཕྲད་པར་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ།
 དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་མ་བྱབ། ཁ་ཅིག་
 འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རུས་སུ་འདས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲིང་མི་རུས་ཏེ། འདས་པའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱི་རུས་
 སུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲིང་
 མི་རུས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁ་ཅིག་མེ་རུ་
 བའི་རུས་སུ་མ་འདས་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་ཐལ་ཟེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མེ་རུ་བའི་རུས་སུ་འདས་
 པར་ཐལ། མེ་འདས་པའི་རུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རུས་དེར་འདས་ན། རུས་དེར་འདས་
 པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མེ་རུ་བའི་རུས་སུ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ།

འདྲི་ན། རུས་དེར་འདས་པ་ཡིན་ན། རུས་དེར་འདས་དགོས་པར་ཐལ།
 འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་རུས་སུ་དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། མེ་ཆོས་ཅན། རུ་བའི་རུས་སུ་(༡༥༩ན) རུས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་རུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདྲི་ན། དེའི་
 རུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། འདྲི་པའི་ཕྱིར་ཉགས་དངོས། ཁོ་ན་རེ། ཞིག་པའི་
 དངོས་སོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདྲི་ན། ཉག་པའི་དངོས་སོ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཞིག་པའི་དངོས་སོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་ཏེ། མེད་པའི་
 ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། མི་དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཁོ་ན་རེ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདས་པའི་བུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་ཏེ། འདས་པའི་
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་འདས་པ་དེ། འདས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཁ་སང་གི་རུས་ཀྱི་འདས་པའི་བུམ་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་འདས་
 པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ག་གོ། ཅིག འདིའི་སྟོགས་སྟ་སྟ་བ་སོ་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་ལ་འཆད་པ་ནི། གཞུང་འོག་མའི་སྟ་འགྲེལ་རུ་འདིར་སྟུགས་པ། འོན་
 དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད་……
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་འོན་དམ་པར་སྟེ་བ་ཁས་
 བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི་རང་གི་རང་ལ་ཁས་བླངས་དངོས་
 འགལ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེས། འོན་དམ་པར་སྟེ་
 བ་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྟེ་གཅིག་གཞུང་དེ་དག་
 གི་སྟོགས་སྟ་སྟ་བ་སོར་བསྟན་ལ། དེ་རང་སྟེའི་ཀྱལ་མཐའ་སྟེ་བ་བཞི་སོའི་
 ཅང་ནས། རང་རྒྱུད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གོང་རུ་བྱོད་རང་གི་དབུ་
 མ་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་འོན་དམ་པར་གྱལ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སྟུགས་པ་དང་།
 འདིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འོན་དམ་པར་སྟེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བྲིས་པ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར། ཡང་སྟོང་གྲིས། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་
 སྐྱེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་ཁས་སྒྲངས་
 པ་ཅམ་གྱིས་དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པ་སྐྱེས་སུ་ཁས་ལེན་མི་
 དགོས་ན་འདྲི་ཚུགས་སྟེ་བས། དེ་དག་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན།
 དགོས་ན་སྟོང་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སྐྱེས་ཤིག །ཅེས་བྲིས་
 འདུག་པ། འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་རང་གི་མཚན་(༡༥༢བ) ཉིད་གྲིས་
 གྲུབ་པ་སྐྱེས་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་འང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ལ་སྐྱེས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱིར་པ་ཁས། བདེན་པ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཡང་ཡོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། དབུ་མའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་རང་གིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལྷགས་
 འཆད་པ་དེའི་ཆེན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཚད་དགག་བྱིར་འཇིག་རྟེན་རྣམ་དཔྱེ་
 བསྟན། ཞེས་སྐྱེས་ས་བཅད་གསུམ་བྱས་ནས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་
 ཉིད་བྱིར་བསྟན། མཚན་གཞི་སོ་སོར་བཤད། ཅེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པ་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་རྟེ། དངོས་སྟོང་
 ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཇིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་སྐྱེས་སུ་དབུ་མའི་
 གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་སུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་མང་དུ་གསུངས་
 པའི་བྱིར་དང་། སྟོང་རང་གིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐ་སྟོང་
 ཀྱི་སྒྲིན་པ་གནས་ལྷགས་བསྟན་པའི་ཆེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་དང་
 རྟོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་བྲིས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་རྟེ། སྟོང་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དང་། གནས་ལྷགས་དང་།

བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་སྟགས་ཡོད་……
 ཕར་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་། མེད་རང་བཞིན་ཆ་བ་དང་། རྒྱུ་རང་བཞིན་བསེལ་
 བར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཆེན་རུ་བུམ་པ་རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་དོན།
 བུམ་པ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དེའི་དོན་བུམ་པ་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལ་
 བྱེད་ན། བུམ་པ་གཏན་མེད་རུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ལ་སྟོང་གིས་བུམ་པ་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཆེ་བུམ་པ་གཏན་མེད་པར་དོགས་པའི་ཐུགས་ཁུལ་……
 ཅན་སྟོང་ནི། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། བྱེད་སེམས་རྣལ་རྟུ་མི་གནས་པའི་ཆེ་བྲིས་
 པ་ཡིན་ནམ། དེ་མིན་འདི་འདྲའི་དགག་པ་དགག་སྐྱབ་ལ་སློ་ཁ་སྟུགས་པ་
 གཅིག་གིས་ལྟས་ན་ཡང་། ངོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་འདུག་པས། རྗེས་འབྲངས་
 རྣམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འདི་བསུབ་ན་བྱེད་ཀྱི་ཞབས་(༡༥༩ན) ཐོག་རུ་འགྱུར་བར་……
 འདུག་གོ་ཡང་སྟོང་གིས། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་བུའི་རུས་ན་རྒྱ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ག་ཆེ་
 ས་པོན་ཞིག་པ་མེད། ཅེས་འབྲས་བུའི་རུས་ན་རྒྱ་མ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་།
 གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། ཞེས་ལས་མི་འགགས་པར་
 བཤད་པ་དང་། ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ཁོན་པས་ཀྱང་། ཞེས་ལས་
 འགགས་པར་བཤད་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྟངས་བའི་དོན་ནི། ལས་བྱས་མ་ཐག་རུ་
 ཐ་སྙད་རུ་ཞིག་པ་དང་། ཐ་སྙད་རུ་འགགས་པ་ཡིན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མ་ཡིན་ཅེས་པ་སྟེ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། གང་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགགས་པ་ཞེས། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགགས་
 པར་བཤད་ཀྱི། གཞུང་དེས་ལས་མི་འགགས་པ་དངོས་ཤུགས་གང་གིས་ཀྱང་
 བཤད་པ་མེད་པས། གཞུང་དེས་ལས་མི་འགགས་པར་བཤད་ཅེས་པ་ཡང་
 གཞུང་དེའི་ཆོག་ལ་རྟོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཅུག་པར་སྟངས་ངོ་། །ལས་

བྱས་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་འགགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལས་བྱས་མ་ཐག་རྒྱུ་ལས་
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་
 ཆེན་ལས། ལས་དང་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུའི་བར་རྒྱ་རིང་པོས་ཆོད་
 པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བར་ནི་རང་གི་སྡེ་པ་……
 གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འདྲོད་ལ་ཞེས་གསུངས་ནས། བར་རྒྱ་བཤད་པ་མང་པོ་
 མཛད་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་……
 སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འདྲོད་པའི་དབུ་མའི་སྤྱགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གནད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལ་སྤྱོད་གྱིས་དགག་པ་བརྗོད་པ་ན། དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་སྤྱགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་
 རུང་ཅེས་པ་ནི་གཟིགས་སྐྱེ་ཆུང་བ་སྟེ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདྲོད་པ་ལྟ་སྟེགས་
 གྱེ་བྲག་པའི་གྲུབ་མཐར་བྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཞེས་གྲིས་འདུག་པ། དོན་མ་གོ་བཞིན་རྒྱ་བརྗོད་སྟོང་གི་དགག་པ་སྤྲོ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རྗེ་ཉིད་གྱིས་དེ་སྤྱར་གསུངས་(༡༥༩བ) པ་ནི་ཁྱིམ་ཆེན་རྒྱ་གོང་རྒྱ་རང་སྡེ་
 ཞེས་གསུངས་པས་རང་སྡེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་ལྷགས་ལ་……
 ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་གསུངས་པ་ལ། སྤྱོད་གྱིས་གྱེ་བྲག་པས་ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་འཆད་པ་ཡང་གཞུང་ལྷགས་པ་
 སྤྱིའི་ལྷགས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བྱུང་མཐའ་འདི་མི་བཟུང་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཡང་སྤྱོད་གྱིས། དབུ་མ་པའི་སྤྱགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་ཅེས་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱར་མ་བྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་འགོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གྲིས་
 པ་ནི་གཟིགས་སྐྱེ་ཆུང་བ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པའི་གཙོ་པོ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་
 ནམས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཤད་ཅིང་། གངས་རིའི་སྤྱོད་རྒྱ་བྱོན་པའི་ཐལ་

འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བའི་མཁས་པ་མང་པོས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་སྤྲོད་ཀྱིས། ལྷགས་དང་པོས་སྤྱོད་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལོག་
 ལ། སྤྱོད་གྲུ་ལས་གཞན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་སྤྲོག་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལྷགས་དངོས་སྤྱོད་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས། རྩོད་བྱ་
 སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་གཏན་མ་ཡིན་པར་འདྲོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ཡང་། ཟེར་རྒྱས་འཕོངས་པ་སྟེ། རང་སྟེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་ལ་དངོས་པོ་སྤྱོད་མའི་ཆ་ཤས་ནམས་...
 ཞིག་ནས་ལོག་ །དངོས་པོ་སྤྱོད་མ་མ་རྟེན་པའི་མེད་དགག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། སྤྱོད་གྲུ་ཞིག་ནས་ལོག་པའི་རྩོད་སྤྱོད་གྲུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྤོང་
 བྱ་སྤྱོད་པ་དངོས་པོར་མི་རུང་བ་གཉིས་མཚུངས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་...
 ཕྱིར། ཡང་སྤྲོད་ཀྱིས། ལྷགས་སྤྱོད་མ་ལ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་དང་ཞིག་རྒྱུའི་.....
 དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་འགལ་བ་གཉིས་.....
 དཔེ་དོན་དུ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་ན།
 ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏགས་པ་མེད་དགོས་ཤིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ནི་ཞིག་
 རྒྱུའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དུས་ཁོ་ནར་བཞག་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷགས་པར་
 སོམས་ཤིག །ཅེས་བྲིས་(༡༥༩ན) འདུག་པ་ལ་ཡང་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཉེར་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཉེར་སྤྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་།
 ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་.....
 མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་མེད་ན། ཉེར་སྤྱོད་མེད་པས་
 སོ། །ཞིག་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ནི་
 འགལ་བྱུང་ཡིན་ལ། ཡང་སྤྲོད་ཀྱི་ཉེར་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན། ཉེར་

སྤྲུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཉེར་སྤྲུལ་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་ན་ནི། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་བྱེད་རང་
 ལ་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་
 པར་བྱེད་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་འདུའི་རིགས་པ་ལྟར་རྒྱང་
 ཏམ་པའི་གཏམ་གྱིས་ལབ་ནས། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཙོང་ཁ་པ་ལྟ་བུ་ལ་
 ལེགས་པར་སེམས་ཤིག་ཅེས་སྤྲུལ་འདུག་པ། བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་ན་བྱེད་
 རང་ལེགས་པར་གཏོང་དགོས་པར་འདུག་གོ །ཡང་བྱེད་ཀྱིས། རྩེ་བའི་རྒྱུ་
 གྱིས་ཀ་ཤི་ཞེས་པའི་ཤི་བ་དེ་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་
 དེར་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྩེ་གུའི་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་...
 སུ་ཡང་རྩེ་གུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པ་རྒྱང་...
 འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་བྱེད་རང་གི་གྲུང་
 སེམས་ཅན་ཤི་ནས་མེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱང་འཕེན་གྱིས་ལྷགས་བཟུང་བར་
 ཐལ། སེམས་ཅན་ཞིག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་
 ན་རྩེ་གུ་ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཡང་། རྩེ་གུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལས། དེ་
 བྱེད་རང་གིས་གྲུང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ན་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་
 མཐའ་ལ་གནས་པ་བྱེད་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བྱེད་ཀྱི་
 ཀྱན་སྒྲོང་དན་པས་ཀྱན་ནས་སྒྲུངས་ཏེ། དགག་པ་འབྲེལ་མེད་མང་པོ་འདུག་
 པ་རྣམས་ལ་ནི་ལན་མི་དགོས་པར་འདུག་ཅིང་། ཤི་བ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་
 གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྲུལ་
 བ་འདི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་དབང་འགག་པ་.....
 དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་(༡༥༩) ཅན་ཤི་བ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སེམས་ཅན་འགག་པ་དངོས་པོར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སེམས་ཅན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་

ཁྱོད་ཀྱིས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་པས། དངོས་པོ་
འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ནི་འདི་ལ་མན་པ་གང་ཡང་མེད་ལ། དངོས་མེད་འདུས་
བྱས་ཡིན་པ་ལ་ལྷགས་འདི་སྟོན་ན། ཞེས་པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་དགོས་
པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ་ནི། ཁྱོད་རང་གི་གོང་དུ་སྐོད་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པར་འདུག་གོ། དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དངོས་
པོ་རང་རང་གི་དུས་སུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེའི་ཞེས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲས་པ། སྤྱག་དྲིག་ནད་ཀྱི་ཟིན་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། །འཇམ་
དབྱངས་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་སྒྲན་མཆོག་གིས། །སྤྱག་དྲིག་ནད་ལས་ཐུར་དུ་
གྱོལ་བ་དང་། །ཁྱད་པར་གོ་རམ་བསོད་ནམས་སེང་གི་ཁྱོད། །འཇམ་དབྱངས་
སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པའི། །ཐུགས་རྗེའི་འོད་སྟོང་སྤྱགས་བཙུར་འཕྲོ་བ་ཡིས།
མ་དད་ལོག་རྟོག་ཐུན་པ་ཀྱན་བསལ་ཏེ། །སློ་བཟང་བརྟན་པའི་ལྷ་ལམ་འདུག་
པར་ཤོག ཞེས་བར་སྐབས་སུ་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནས། གཟུང་བ་མེད་པར་ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་ཤེས་
པར་བཅུ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་ཚུལ་
དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་
དེས། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དེ་མི་རིགས་
ཏེ། ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ས་དུག་པ་བ་དེས་རྟེན་འབྱུང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་གྱི།
གཟུགས་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་……
མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཀྱན་གཞིའི་སྟོང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་པ་
སྐྱིན་པ་ལས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་དེ་ཡང་

བྱད་པར་གསུམ་ལྟ་ཡིན་ཏེ། རོ་སྒོ་བྱད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྒྱུ་
 བྱད་པར་ཀྱན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱད་པར་
 རོན་དམ་པར་སྐྱོད་གྱི་(༡༥༥ན) སྒྲིམ་པ་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་
 གསུམ་དང་ལྟ་པའི་བྱེད། ཞེས་པའི་འདྲི་པ་དེ་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ལ། གཟུང་
 བ་མེད་པར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་གསུངས། འདྲི་པ་དེ་འགོག་ཚུལ་ལ་
 གསུམ། བྱེ་རོལ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག། སེམས་ཅམ་དུ་
 གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱ་ནས་བྱེ་རོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། བྱེ་རོལ་མེད་སེམས་ཞེས་པ་ནས། རོན་དེ་ཤེས་པར་
 བགྱི། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་
 འཇོན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། བྱེ་ནས་སྟོབས་ལྟན་བདག་གིས་
 བཞེན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། མངོན་
 འགྱུར་མངོན་སྟོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་
 རོན་ཅན་ངེས་རོན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ཡང་བྱེ་རོལ་
 མེད་སེམས་ཞེས་པ་ནས། རོན་དེ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། བྱེ་རོལ་
 མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་ལ་གསུམ། བྱེ་རོལ་མེད་
 ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དགག། བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ལས་རོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རོན་དགག་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་
 མི་སྐྱུག་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་དེ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། བྱེ་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་མ་
 ཡིན་བྱེར་ཏེ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། གང་བྱེར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྟོ་རྣམ་ནི། ཞེས་པ་ནས། འགར་ཡང་
 དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་

བ་ལ། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡི་སླ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། རྡོ་འདི་ཤེས་
 བར་གྱིས་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། མདོར་ན་ཞེས་པ་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་
 རྒྱལ་སྤྱི་རྡོ་འདི་བསྐྱུས་ནས་འཆད། དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ནང་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་མེད་སེམས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཕྱི་རྒྱལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་
 དགག་པ་ལ་གཉིས། ཟླ་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག་པ་དང་། སྤྱི་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེ་
 དགག་པ་འོ། །(༡༧༥༥) དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་
 གང་རུ་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། གཏི་ལུག་གཉིས་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དབང་པོ་རབ་རིབ་
 བཅས་པ་སློ་གང་གིས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་མིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི། ཟླ་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། ཕྱི་རྒྱལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་
 གང་རུ་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས། ཟླ་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་རུས་སུ་ཕྱི་རྒྱལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་ཅེས་
 སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིད་ནི་མིག་སློ་མི་སྲིད་པས། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་སོགས་
 ལྷག་མ་གསུམ་པོ་སྟེ་བ་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་ན་ཟླ་ལམ་གྱི་
 དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པར་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཟླ་ལམ་རི་
 ལྟ་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། གཏི་ལུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་རུས་ནི། །
 །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་པ་ལས་རྡོ་ཀྱིས་སྤྱང་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་.....
 བའི་རྡོ་འགོག་ཚུལ་ཡང་། །བག་ཆགས་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་ཉིད་ལས་རྡོ་སྤྱང་གི་
 ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་དགག། །སྤྱར་ཡང་ཕྱི་རྡོ་མེད་པར་རྒྱལ་ཤེས་ཡོད་
 ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་པ། །སེམས་ཅམ་གྱི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གི་གནོད་པ་
 མེད་པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་པ་ལ། དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་

དག་ལ་སློ་རུས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་
 ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། མིག་སློ་སྟེ་བར་རང་རུས་གང་
 ཞིག་ལས། །ཞེས་པ་ནས། རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གྱི་འཆད། གསུམ་
 པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལྷན་གྱི་ཞེས་པ་ནས། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་
 བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེའི་དང་པོ། བག་ཆགས་སྟོན་མ་སྟོན་
 ཉིད་ལས་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ་ཡང་། གང་ཕྱིར་
 མཐོང་བ་དག་ལ་སློ་རུས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བ་
 མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་སྟེས་
 པའི་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་དེ་བརྗོད་ནས། རུས་དེ་(༡༥༦) མེད་པས་འདི་
 བོ་འགྲུབ་མིན་ན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དགག་པ་དངོས་དེ་འཆད། དེའི་ཚུལ་ནི།
 ད་ལྟར་བ་ལ་རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། མ་འོངས་པའི་རུས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། འདས་པ་ལ་རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག་པ་གསུམ་གྱིས་འཆད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། རུས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་
 འགྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། མ་སྟེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རུས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན། །
 ཞེས་པ་ནས། གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགག་པའི་རུས་སྟོན་ལས་འགྱུར་ན། །
 ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། མི་
 སྐྱུག་པ་བསྟོན་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁོ་ན་
 རེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡོད་དེ།
 མི་སྐྱུག་པ་བསྟོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་

མི་འབྲང་པར་སྟོན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས་ཞེས་སྟགས་
གསུངས། རྟོན་ནི། མི་སྤྱད་པ་བསྐྱེམ་པའི་ཀའ་རུས་གསལ་སྤང་གི་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་སྒྲིམ་གར་ལ་ལྟ་བའི་ལྟ་མོ་བ་རྣམས་ལ་
གཅིག་ལ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གཞན་ལ་ཡང་སྤང་བ་བཞིན་དུ། མི་སྤྱད་
པ་བསྐྱེམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལྟར་ཡུལ་དེར་སྒྲོ་གཏད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མ་
ཡིན་པ་གཞན་ལ་ཡང་ཀའ་རུས་གསལ་བར་སྤང་དགོས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་……
ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལས། ཞེས་པ་ནས།
རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་རྩུབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡང་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་……
ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་
དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །
ཞེས་པ་འདི་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ཆུ་ཁྲུང་ནག་(༡༥༦) གྲག་དུ་སྤང་བའི་ཡི་
དུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡང་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་……
མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རྒྱ་
འབབ་ཁྲུང་ལ་ཡི་དུགས་ནག་སྒྲོ་ཡང་། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་གསུངས།

༥ འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དཀའ་བའི་གནས་གཏན་ལ་འབབ་པ་ལ། ཐེག་
བསྐྱེས་ལས། ཡི་དུགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་
རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་དག་བསྟན་བཅུན་པས་མཛད་པ་ལས། རྒྱ་
ཁྲུང་གི་དངོས་པོ་ལས་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དུགས་
ཀྱིས་ནག་ཁྲག་ལ་སྟགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགོ་

ལ་སྟགས་པས་གནས་ཀྱི་སྟོན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་
 མངར་བ་དང་། རྒྱུ་དང་སྤྱི་ལོ་དང་། བསེལ་བའི་རྒྱུ་རྟོགས་ཤིང་། ལྷན་བྱེད་དོ། །
 འཁུང་དོ། །དེར་འཇུག་གོ། རྒྱལ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ལ་སྟོན་པར་
 འཇུག་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་དང་། རྒྱལ་མཁའ་མཐའ་སྤྱི་ གཞུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
 རྒྱལ་པར་བཤེག་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་ལ། དོགས་པ་
 བཏོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པ། འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྟོག་ཆེན་ལས། འགྲོ་བ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་ནི་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་ལ།
 གཞི་གཅིག་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་ཏུ་ཆོད་མས་གྲུབ་ན། རྒྱལ་ཁྲག་དང་རྒྱལ་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་། ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱུ་ལྷན་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ལས་
 འགྲོ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལ་ཡི་དྲུགས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་སྟགས་པས་གནས་སུ་མཐོང་བ་
 དང་། མི་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་དང་སྤྱི་ལོ་དང་བསེལ་བར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་པའི་ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་དང་། རྒྱལ་མཁའ་མཐོང་བ་དང་། ལྷ་ཁ་ཅིག་གིས་
 བདུད་ཅིར་མཐོང་བའི་བྱིར་ དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་
 རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ལྷན་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་རྒྱལ་
 ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་(༡༥༥ན) སྟགས་དེ་དག་གི་གཞི་མཐུན་དུ་འགྱུར་བའམ།
 ཡང་ན་ཆོད་མ་ལ་ཡིད་གཏན་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་དེའི་
 ལན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་འགྲོ་བ་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་ཐ་སྟོན་པའི་
 ཆོད་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཞོད་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་གཉིས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་འཆད་
 པ་ལ། རྟོག་ཆེན་ལས། འོ་ན་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན་ཐོག་མར་དཔེ་བཤད་པར་བྱས་ཏེ།
 ལྷགས་གོང་མེས་བསྟེན་པའི་དམར་འབར་བ་ལ། དེག་ཀྱང་མི་ཆོག་པའི་
 དེག་ལྷགས་དང་ལྷན་པ་གཅིག་གིས། ལྷགས་གོང་དེ་ལག་ཏུ་བྱངས་པ་ན་ལྷས་

ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་དེའི་རེག་བྱ་འཛིན་ཀྱང་། དེ་ལ་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཁིང་སྟེག་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། རིག་སྟགས་བཟླས་པའི་ཆུས་ལག་པ་བྲས་པ་
 སྟགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རིག་སྟགས་བཟླས་པ་དང་བལ་བ་ལ་
 རི་ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཁིང་སྟེག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེའོ། །
 དེ་ལྟར་ན། མི་སྟེག་པ་དང་སྟེག་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་ཤུ་
 དེའི་རེག་བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ། ལུས་ཤེས་ཆོད་མ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་
 པའི་རེག་བྱ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ཆོད་མར་ཁས་
 གྲངས་ཀྱང་། ཆོད་མ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་འགོག་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་གང་དུ་ཆུ་སྤྱང་འབབ་པའི་གཞི་དེར་ཆུ་སྤྱང་དེའི་
 ཆ་ཤས་གཅིག་ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་དུ་སྐྱེ་བ་
 དང་། ཆུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་གཅིག་མི་ལ་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣག་
 ཁྲག་དུ་མི་སྤྱང་བའི་བདུང་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྒྱར་སྐྱེ་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཆུ་སྤྱང་
 གཅིག་གི་ཆ་ཤས་རེ་ཡིན་པས། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟོན་པ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེའི་
 རྒྱུ་སྐྱེས་སུ་གྲུབ་པ་གལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གོང་གི་དོགས་
 པ་དེའི་སྟོན་མེད་དེ། མི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་སྤྱང་གཅིག་ལ་ལས་སྟོབས་ལྡན་བསགས་
 པའི་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་ལྟས་པའི་ཆོ། ཆུ་སྤྱང་དེའི་ཆ་ཤས་
 གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། ལྟའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
 བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་སྤྱང་དེའི་ཆ་ཤས་(༡༥༥) གཅིག་ལྟ་ལ་བདུད་རྩིར་
 སྐྱེ། མི་ལ་ནི་ཆུ་དྲངས་ཤིང་བསིལ་བར་སྤང་ལ། ཆུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་གཞན་
 གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆུ་སྤྱང་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཡི་དྲགས་ལ་རྣག་ཁྲག་དུ་སྐྱེ་བས། ཆུ་

ཡུང་དེའི་སྤྲེང་གི་བདུད་ཅིང་དང་ཚུ་དང་ནག་ཁྲག་གི་ཆ་གསུམ་ག་ཡང་ཚུ་ཡུང་གཅིག་ཕུ་དེའི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་ལ་བདུད་ཅིང་སྤྲེང་བ་དེ་ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤྲེང་བ་མ་ཡིན་པས། ཚུ་ཡུང་བདུད་ཅིང་སྤྲེང་བའི་ལྷའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཚུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བར་སྤྲེང་བའི་མིའི་ཤེས་པ་དང་། ཚུ་ཡུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤྲེང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུམ་ག་ཆད་མར་འདོད་ཀྱང་། ལྷ་ལ་ཚུ་ཡུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་ཅིང་སྤྲེང་བའི་ཆད་མས་མི་ལ་ཚུ་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤྲེང་བའི་དོན་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་མི་ཆོག་པའི་རིག་སྤྲེང་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་པ་གཅིག་ཆར་དུ་རེག་པ་ན་ལྷགས་གོང་..... དེའི་རེག་བྱའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། རིག་སྤྲེང་བཟླས་པའི་ཆུས་ལག་པ་བྱས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྦྱོར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷགས་གོང་དེའི་རེག་བྱའི་ཆ་ཤས་སྤྱི་མ་རིག་སྤྲེང་དང་ལྷན་པ་ལ་གྲང་རེག་ཏུ་སྦྱེལ་རིག་སྤྲེང་དང་མི་ལྷན་པ་ལ་ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བའི་..... རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱེའིང་། དེ་ལྷ་བྱའི་གྲང་རེག་དང་ཆ་རེག་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལྷགས་གོང་གཅིག་ཕུ་དེའི་རེག་བྱ་ཡིན་ལ་རིག་སྤྲེང་དང་ལྷན་པས་སྦྱང་..... བའི་གྲང་རེག་དེ་རིག་སྤྲེང་དང་མི་ལྷན་པས་ཆ་རེག་ཏུ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་པས་རིག་སྤྲེང་དང་ལྷན་པས་ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་གྲང་བར་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་..... དང་། རིག་སྤྲེང་དང་མི་ལྷན་པས་ལྷགས་གོང་གི་རེག་བྱ་ཆ་བར་སྦྱང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཆད་མར་འདོད་ཀྱང་། སྤྲེང་མའི་ཆད་མས་གྲུབ་པ་བྱི་མའི་ཆད་མས་འགོག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་མཆོན་ནས། བཤེས་སྤྲིང་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གྲང་། །ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གི། །བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུང་ཡང་སྐམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། གོང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། (༡༥༥ན) མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། སྤྲུགས་དང་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱུལ་པ་བསམ་མི་བྱུང་། བཞི་པོ་དེ་ཡང་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ། དང་པོ་ནི། ཡི་དྲུགས་འགའ་ཞིག་གི་རྒྱ་སྤྱང་གང་གའི་འགྲམ་དུ་
 བྱེད་པ་ན། རྒྱ་མི་སྤྱང་བར་རྒྱ་སྤྱང་པ་ལྟ་བུར་འག་གཞིའི་གྲམ་པ་སྤྱང་བ་དང་།
 གཉིས་པ་ནི། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་པ་
 ཅམ་གྱིས་ལྷགས་དེའི་ཉེང་དུ་གྱང་རིག་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྤྲོད་ཁ་ཅིག་
 ལུས་ལ་བཅངས་པ་དང་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་.....
 དང་། གསུམ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པས་སྤྱང་ཅིག་གི་
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་རྒྱན་དུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྤྲོད་ལྟ་བུ་སྤྱུལ་ནས་དངོས་....
 གནས་ལ་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་མཚོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི། མཚོག་
 གི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་བྱགས་རྩེ་ལ་བཞེན་ནས་དུང་དུ་འོངས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བྱིམ་པའི་...
 ཉགས་ཆ་ལྷགས་ཅན་གཅིག་ལ། དགེ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཤོག་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་
 སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ཅམ་གྱི་མཐུས། དགེ་སྤྱོད་གི་ཉགས་ཆ་ལྷགས་
 དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྤྱོད་དུ་དེ་མ་ཐག་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་
 སྤྱང་རྣག་ཁྲག་དུ་སྤྱང་བའི་མིག་ཤེས་ལ། རྒྱ་སྤྱང་རྣག་ཁྲག་དུ་སྤྱང་བ་ཚད་
 མས་གྲུབ་པ། ཤེས་བྱ་ཡིན་ཅིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
 གཟུགས་སུ་བྱེད་དགོས་ལ། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཚེད་ཡིན་ཅིང་། སྤྱིར་གཟུགས་ལ་དོན་ལྡན་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་
 གཟུགས་དང་དུག་དུ་ཡོད་དོ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི། མདོན་པ་རྒྱན་
 བུས་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་གཟུགས་གང་ཞིན། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡོམ་འདི་
 ལྟ་སྟེ། བསྐྱས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་

དག་པར་སྒྲངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། དབང་འཛུར་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟར་སྟར་ཡོད་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། ཡིད་ཤེས་རྟག་ཅེད་
 གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྩལ་སྤར་རགས་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་དེ་བསྟུས་པའི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་
 གྱི་གཟུགས་དང་། དེ་(༡༥༥)ལ་བར་གྱི་སྒྲུང་བ་སྟེ་མེད་བ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་
 མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་དང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་
 པའི་གཟུགས་དང་སྟོན་མིན་གྱི་གཟུགས་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཆོས་གྱི་
 སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་དང་། མི་སྟུག་པ་བསྟོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཀེར་
 རུས་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་དེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་
 གྱི་གཟུགས་དང་། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མེ་སྟགས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་
 བ་དབང་འཛུར་བའི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་གྱི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ནོ། །
 སེམས་ཅམ་པས་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་གྱི་གཟུགས་གྱི་ནམ་གཞག་དེ་དག་ཁས་.....
 ལེན་པའི་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ནམ་
 གཞག་དེ་དག་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དབྱུ་མ་པས་རང་ལྷགས་སུ་ཡང་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་ཆེན་ལས། མིག་ཤེས་ལ་སྟོ་ཤད་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་གྱི་སྟེ་མཆེད་དོ། །ཡི་དྲུགས་ལ་ཆུ་སྒྲུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་
 སྒྲུང་བ་ནི་དེའི་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཏུ་བཞག་
 དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། དགེ་མི་དགེའི་ལས་
 དང་གཟུགས་བརྟན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཙུ་ཤེར་ལས་གསུངས་ལ། ལས་སུ་གྱུར་
 པའི་གཟུགས་ནི་ཆོས་གྱི་སྟེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་ཏུ། ཙུ་ཤེ་ལས། སྟོང་པ་དེ་སྒྲུང་སྒྲུང་པོ་ལྟ། །ཞེས་སྟོང་པ་དང་
 གཟུགས་སྒྲུང་གི་གཞི་མཐུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་དོགས་
 པ་དབྱུད་པ་ལ། གོ་རམ་པ་ན་རེ། བཅོམ་ལྷན་རིགས་རལ་གྱིས་མི་ལམ་ན་
 དབང་ཤེས་ཡོད་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་དགག་པ་བརྗོད་པ་

སྒོ་གྲོས་ཅིང་བས་བདེན་མོད། མི་ལམ་གྱི་དབང་ཤེས་གྱི་ཚས་གསུམ་ནི་ལྷག་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རྟུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལས་ཀྱང་ཁྱོད་སྒོ་གྲོས་འདུག་པ་ཅིང་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་འདིས། དེ་སྒོ་ལ་སྟོས་
 གཉིས་ཀར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་རྩལ་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པ་དེ། དེ་སྒོ་ལ་སྟོས་བཙེ་བརྒྱད་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་བཙེ་
 བརྒྱད་རྩལ་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྦྱར་མ་ཤེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་
 འདུག་པ་ནི་ཤིན་(༡༥༥ན) ཏུ་མི་རིགས། ལྷག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མེད་ན། འབྲུལ་པ་
 ཐམས་ཅད་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དགོས། དེ་
 མེད་ན་ལས་འབྲས་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལས་འབྲས་མེད་པར་འདོད་པས་
 རྒྱང་འཕན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་བཟུང་ནས། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་
 པའི་ཁ་རྩལ་གང་ཆེ་ཆེ་ཡ་མཚན་རྟུ་མ་མཛད་མཛོད། གཞན་ཡང་། དེ་སྒོ་ལ་
 སྟོས་བཙེ་བརྒྱད་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་བཙེ་བརྒྱད་རྩལ་པ་ཡིན། །
 ཞེས་སྦྱར་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཟེར་བ་ནི། ཁྱོད་རང་ལ་ཁས་སྲངས་ནང་
 འགལ་ཡོད་དེ། ཤོང་རྟུ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ཐ་སྟངས་རྟུ་ཡོད་པར་ཁས་སྲངས་པ་
 དང་། འདིར་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མའི་དོར་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་མེད་པར་ཁས་
 སྲངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་སད་པ་ལ་སྤང་བའི་ཡུལ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་མ་རིག་པའི་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་མེད་པར་སྦྱབ་པ་སོགས་དབུ་མ་...
 པའི་ལྷགས་གྱི་ཡུལ་སྤང་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་རྟུ་སྦྱབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་...
 སྐབས་སུ་ཉེ་བར་མཁོའོ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་
 ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མི་སྤང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རབ་རིབ་
 ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་གོ་རམ་པས། རང་ལྷགས་བཤད་པ། གཞན་ལྷགས་
 དགག་པ། གནད་གྱི་དོན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་དབྱེད་བྱས་ནས། དང་

པོ་འི་སྐབས་སུ། ལུགས་འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རུ་སྐྱེན་མོང་བ་མེད་པའི་
 བྱུང་རྒྱུ། །དེས་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་རུ་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པས་དངོས་
 པོ་ཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་དང་། བག་ཆགས་མི་མཐུན་པར་སང་པས་དངོས་
 པོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩེས་བུ་རུ་མས་མར་མེ་
 གཅིག་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞི་གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་
 མར་མེ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་གྱི། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པ་
 ཅམ་མོ། །ཞེས་བྱིས་འདུག་པ། ཡི་དྲུགས་རུད་འགྲོ་ཞེས་སྐད་ཀྱི་ཐེག་བརྒྱས་
 རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་གི་དོན་འཆད་པ་ན། སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་སྐྱེན་མོང་བ་
 གཅིག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་མཐོང་(༡༥༧བ) བར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་……
 ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་རུ་བྱིས་མ་ཐག་པ་དེ་བཀོད་འདུག་པ། ལྟ་མི་ཡི་དྲུགས་
 གསུམ་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་སྐྱེན་མོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་
 ཤེས་ལ་ཡུལ་སྐྱེན་མོང་བ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། དེ་གསུམ་གའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱུང་རྒྱུ། གཞན་ཡང་། རྩེས་བུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་
 མར་མེ་གཅིག་ལ་རུས་གཅིག་རུ་ལྟས་པའི་ཆེ། མར་མེ་དེ་རྩེས་བུ་དེ་གསུམ་
 གའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་མོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། རྩེས་བུ་དེ་གསུམ་གའི་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་མར་མེ་མཐོང་བའི་བྱུང་རྒྱུ། མིག་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་རྩེས་བུ་གཅིག་གིས་
 མར་མེ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་མར་མེ་མཐོང་བའི་བྱུང་རྒྱུ། མར་མེ་མཐོང་མཁན་གྱི་
 རྩེས་བུ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། གཞན་ལུགས་དགག་པའི་སྐབས་སུ་མིག་ཤེས་ལ་སྤྱོ་
 ཤད་རུ་སྤང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོ་མཆེད་ཡིན་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྟངས་རུ་ཡོད་
 པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ། འདོད་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
 དབང་ཤེས་དེ་ཐ་སྟངས་ལ་མ་འབྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱིས་འདུག་པ། མིག་
 ཤེས་ལ་སྤྱོ་ཤད་རུ་སྤང་བ་ཐ་སྟངས་རུ་ཡོད་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་འབྲལ་པ་ཐ་
 སྟངས་རུ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། འབྲལ་ཤེས་ཐ་སྟངས་རུ་ཡོད་པའི་བྱུང་རྒྱུ། སོ་སོ་སྤྱོ་བའི་

ཤེས་པ་ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་སྒྲ། ཡང་མཁའ་གཞིང་ལས་སྟགས་
 པའི་གཞི་དེར་དབང་པོ་སྟོན་མེད་ཀྱིས་མིག་བཟླས་པའི་ཆེ་ཡང་སྒྲ་ཤད་སྟངས་...
 བར་འབྱུར་ཏེ། གཞི་དེར་སྒྲ་ཤད་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་
 བ། བྱོད་ཀྱི་དབང་སྒྲིའི་ཡུལ་ནམས་རི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་ཁྲབ་པ་གང་
 གིས་སྟབ། གཞི་གཅིག་ལ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་
 དུས་མཉམ་དུ་གནས་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་ལ་ཚུ་སྟངས་ལྟག་ཁྲག་དུ་སྟངས་བ་དེ་
 ཚུ་སྟངས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། ལྷགས་གོང་མེས་སྟེག་པའི་དམར་འབར་བ་ལ་རིག་སྟགས་དང་
 ལྷན་པ་གཅིག་གིས་ལག་པ་རེག་པའི་ཆེ་རེག་བྱ་གཅིག་བྱ་དེས་རང་གི་ལག་པ་
 མི་སྟེག་པར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་གྱི། སྟེག་པའི་རེག་བྱ་དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 བྱུར་པའི་མི་སྟེག་པའི་རེག་བྱ་གཅིག་གསར་དུ་སྟེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་
 ཡིན་ན། རིག་སྟགས་ཀྱིས་སྟེས་བྱ་གཞན་(༡༥་ན) འཆི་བར་བྱེད་པ་ན་སྟེས་བྱ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོག་འགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོག་འགག་པའི་སྟེས་བྱ་གཅིག་
 གསར་དུ་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་སྟགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་སྟེན་འདུ་བའི་
 ཕྱིར། དོན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཐོག་མར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་བཀག་ན་མཁའ་
 གཞིང་གཅིག་དུ་རབ་རིབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེས་བྱ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟས་པའི་ཆེ་དེ་.....
 གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཚུ་འབབ་
 པའི་སྟངས་ལ་ཡི་དྲགས་ལ་ནག་ཁྲག་དུ་སྟངས་བའི་ཆེ་མིའི་མིག་ཤེས་དང་། ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཆོད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་
 པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་དུ་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་.....
 གསུངས་པས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱའོ། །ཡུལ་གྱི་དོས་ནས་ཚུ་
 འབབ་པའི་སྟངས་ལ་དམུལ་བ་པ་ལ་མེའི་ཕུང་པོ་སྟངས་བའི་མེ་དེ་ཆོས་ཅན། ཚུ་
 སྟངས་གི་ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ནམ་

མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་
 མཁའ་མཐོང་བའི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཁྱུང་གི་ཆ་ཤས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྣམ་མཁའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་དཀར་སེར་པོར་སྤང་བའི་སེར་པོ་ཆོས་ཅན།
 རྩལ་དཀར་གྱི་ཁ་དྲོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་སྟེགས་
 གྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མི་མཛེས་མོ་
 པར་སྤང་བའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལུ་སྟེགས་གྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་བྱེད་གྱི་ལས་ངན་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བཞི་པ་འདྲིའི་བྲལ་པ་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཡིན་
 ཞིང་། ཉགས་གསལ་དུང་ཅོང་པའི་ཡིན་ལགས་སོ། །གཞན་ཡང་། འཛིམ་
 རུམ་སོགས་ལ་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བའི་རྟ་སྤང་དེ་སྐྱེ་མའི་སྟགས་སྟོན་གྱི་
 རྒྱུན་ལས་རྟ་སྤང་མཆོན་ཉིད་པ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབབ་པའི་སྤང་ཡི་དྲགས་
 ལ་རྟག་ཁྲག་དུ་སྤང་བའི་ཆེ་ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་ལས་རྟག་ཁྲག་མཆོན་ཉིད་པ་
 གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ནས་
 ལྷས་པའི་ཆེ་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དང་། མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་
 (༡༦༠བ) གཉིས་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྒྱ་འབབ་པའི་སྤང་ལ་རིགས་དུག་
 གིས་བལྟས་པའི་ཆེ་ལས་གཟུགས་དུག་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་
 འདི་གཉིས་གྱི་བྲལ་པ་ནི་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་ལ་ལྷ། འདྲོད་ན་ནི། ཆོས་སྒྲུབ་
 གིས་བཀག་པ་ལ་ལྷ། ཉགས་ནི་དུང་ཅོང་བས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་ལྷ། ཨེ་ལེ་
 ལ་ལ་ལེ་ལེ་ལེ། ཤེས་བྱ་ཁྲོ་ལེབ་གཅིག་དུ་སྤང་བའི་སྟོན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་
 རེག་བྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཆར་གྱི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་
 དྲོག་ལྷ་པོ་རེ་རེའི་ཁ་དྲོག་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཁ་དྲོག་ལྷ་ཆར་ཡོད་པ་དང་།
 སྐྱོ་ཡོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མི་གསར་སྐྱེས་ཡོད་པ་དང་། ཐག་པའི་ཆ་ཤས་
 སུ་གྱུར་པའི་སྐྱལ་གསར་སྐྱེས་ཡོད་པ་དང་། ཆ་རེག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་

གྲང་རེག་ཡོད་པ་དང་། གྲང་རེག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་ཡོད་པ་
སྐགས་ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་པའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་ཆེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་
འདྲེས་ནས་ཁྲོའི་ལེབ་གཅིག་ཏུ་སོང་འདུག་པ་འདི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ན་དགའ་བ་ལ་ལྷ། བྱུང་སྟོབ་ལ། རྗེས་
འདུག་ལ་དབུ་མའམ་གཅིག་བཤད་ཟེར་ནས་དངོས་འཛིན་གསར་པ་འདི་……
འདྲ་སྟོང་པ་མ་མཛད་ལྷ། ཞེས་བྲིས་འདུག་ལ། དེ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་
ལན་བཏབ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་རྟགས་རེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་མེད་
ཅིང་། ཁྱོད་རང་གིས་གྲང་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་ན། བཀའ་གཞིང་ལས་སྐགས་པའི་
གཞི་དེར་དབང་པོ་རྩོན་མེད་ཀྱིས་མིག་བཟླས་པའི་ཆེ་སྒྲ་ཤད་སྒྲང་བར་ཐལ།
གཞི་དེར་སྒྲ་ཤད་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། ཐལ་
འགྱུར་གཉིས་པའི་གསལ་བ་ཆོད་གསལ་ཏུ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་
ཁང་པ་གཞི་གཅིག་གི་ནང་ན་ཀ་བ་བུམ་པ་རྣམས་སུ་སྐགས་ཀྱི་སྐགས་བཅས་ཀྱི་
དངོས་པོ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཏུ་མ་ཏུས་མཉམ་ཏུ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་……
པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ལ་རྩོན་པར་འདུག་པས། དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རྩོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཆོད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པའི་ལན་ནི། མི་ཆོག་པའི་རིག་
སྐགས་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་པའི་
ཆེ་དེའི་སྟེང་ཏུ་གྲང་རེག་གཅིག་(༡༦༡ན) གསར་ཏུ་སྟེས་པར་ཐལ། དེའི་མི་
ཆོག་པའི་རིག་སྐགས་དང་ལྷན་པའི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་
པའི་རེག་བྱ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་མེད་པའི་
བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ལུས་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡོད་པའི་བྱིར།
བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཆ་རེག་ཏུ་མི་
སྒྲང་བའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཐལ་འགྱུར་བཞི་པ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་ཏེ།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
གཞུང་གི་ཕྱི་ལོ་ལྟར་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་
ན་སྐྱོད་ཤད་འཇག་པར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སྒྲུ། ཡང་རབ་རིབ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུའི་སྐྱོད་ཤད་འཇག་པར་སྤང་བའི་མིག་
ཤེས་ལ་བྱེད་ན་ནི་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཉིད་མཚུངས་པར་
གསུངས་པ་ནི། རང་ལ་སྤང་བ་སྤང་བ་ལྟར་རྟུ་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པར་མཚུངས་
པར་གསུངས་ཀྱི། ཚད་མ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གང་རྟུ་ཡང་
མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་གི་ཐལ་འགྱུར་ནི། དགེ་སྦྱང་ཙུང་བྱུང་ཡིན་པས་
བྱུང་པ་མ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱུ་ལྡན་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་དང་། མེའི་རེག་
བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལྡན་མེ་ལྟར་རྟུ་སྤང་བའི་ལས་བསགས་
པའི་དཔྱལ་བ་པའི་ལུས་ཤེས་ལ་རྒྱུ་ལྡན་མེ་ལྟར་རྟུ་སྤང་བའི་ཆོ། རྒྱུ་ལྡན་
དེའི་ཉིང་རྟུ་མེ་ལྟར་གཅིག་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་ལྡན་བྱེ་
སྐྱེས་བུ་ལྟར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མེའི་རེག་བྱ་དང་
གྲང་བའི་རེག་བྱའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཉི་མའི་རེག་བྱ་དང་གྲང་བའི་
རེག་བྱ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བའི་རེག་བྱ་དང་ཆ་བའི་རེག་བྱའི་གཞི་
མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགུན་རྟུས་སུ་ཉི་མའི་རེག་བྱ་གྲང་བར་སྤང་ཞིང་།
སྐྱེས་ཀའི་རྟུས་སུ་ལྷ་བའི་རེག་བྱ་ཆ་བར་སྤང་བའི་ལས་བསགས་པའི་ཡི་……
དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་དང་། དགུན་རྟུས་སུ་ཉི་མའི་རེག་བྱ་འཕྲད་པ་ན་དེའི་
ལུས་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་ཉི་མའི་རེག་བྱ་དེ་ཉིད་གྲང་རེག་དང་། དེ་དང་སྐྱེས་
ཀའི་རྟུས་སུ་ལྷ་བའི་རེག་བྱ་དང་འཕྲད་པའི་ཆོ། དེ་ལ་སྤང་བའི་ལྷ་བའི་རེག་
བྱ་དེ་(༡༦༡བ) ཉིད་ཆ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཤེས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་
རྟུ་སྤང་བ་ནི་གང་ཞིག །ལུས་ཤེས་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ།
བཤེས་སྤྱིང་ལས། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྐྱེས་ཀའི་རྟུས་སུ། ཞིས་སྐྱེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་དེད་གྱིས་
 ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་.....
 ཟུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པས་ཚུ་སྤྱང་མ་མཐོང་བ་.....
 ལ་རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་དགེ་བསྟེན་བཙུན་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་གྱི། རྟེན་
 ཆེན་ལས། ཚུ་སྤྱང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁའ་ཡོད་ཅེས་གང་དུ་ཡང་
 མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱོད་གྱིས་རྟགས་གསལ་དུང་ཙྰང་བས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །
 ཞེས་སྐྱས་པ་ནི་བྱོད་རང་སྟོ་གོས་ཙྰང་ཞིང་གཟུ་པོར་མི་གནས་པར་སྟོན་པར་
 བྱེད་པའོ། །དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་གོང་
 མ་དང་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དུང་དཀར་མེར་འཛིན་གྱི་
 དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་མེར་པོ་
 དང་དཀར་པོ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་
 གྱི་རྟགས་གསལ་ཡང་དེད་གྱིས་ཁས་མ་སྒྲངས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་གྱི་སྟོན་པ་རྫོགས་
 བྱེད་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་གང་དུ་ཡང་མི་.....
 སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་
 པའི་སྐྱ་གཟུགས་སྤང་ན། དེ་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཟུགས་མཛེས་པར་སྤང་དགོས་
 པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། མཐོང་ན་
 མི་མཐུན་པ་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱོད་གྱིས་གོང་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པོ་དེའི་རྟགས་གསལ་དུང་ཙྰང་པའི་.....
 ཁས་སྒྲངས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ནི། བྱོད་ཀྱན་སྟོང་རན་པས་རྒྱད་གང་ཞིང་ཉམ་པ་
 ཆེ་བར་ཀྱན་ལ་གྲགས་མོད་ཀྱང་། བྱོད་རང་གི་ཆོག་དེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། དེའི་
 རྟགས་གསལ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ན། རྒྱ་མའི་སྐྱགས་རྩས་
 ལ་བཞེན་ནས་འཛིན་དུ་མ་རྟེན་དུ་སྐྱེས་པ་སྟིད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་གྱི་ལས་

ངན་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༥༩ན) རྩ་ཁྲུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ ཡི་
 དུགས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བའི་རེག་བྱ་ཆ་བར་སྤང་བ་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་གོང་ཏུ་བསྐྱབས་ཟིན། དེའི་འོག་མའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཏྲགས་དེད་ཀྱིས་
 ཁས་སྤངས་པ་མེད་དེ། ལྷའི་མིག་ཤེས་རྩ་ཁྲུང་དང་འཕྲད་པའི་ཆོ་རྩ་ཁྲུང་གི་
 ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་ཅིར་སྐྱེས་པར་ཁས་སྤངས་གྱུར། དེ་ལས་གཟུགས་ཡིན་
 པར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མན་ཆད་ནི་ཀྱན་སྤྲོད་ངན་པས་བྱིད་རང་
 ལས་ངན་བསོག་པའི་ཆོག་ཏུ་འདུག་པས་ལན་བྱས་པ་དགོས་པ་མི་འདུག།

འདིར་སྐྱས་པ། བསོད་ནམས་དབང་གིས་བསྟན་པའི་རིགས་ལ་གནས་།
 སྤྱག་དོག་ལོག་ལྷའི་རལ་པས་ལུས་འཁེབས་ཤིང་། ཏྲག་ཆད་ར་ར་སྐྱོག་རའི་
 སེང་གེ་ཞིག་ཁབ་དུད་ཀྱི་སྔ་ཉ་གཟུང་ནས་མཐར་འཛིན་གྱི། ལྷགས་སྐྱོག་དམ་
 བོས་ཡན་ལག་བཅིངས་གྱུར་ནས། འདྲོད་ཡོན་ལོག་འཆོའི་སྐྱོམ་ཏུ་བརྟུག་
 གྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་མི་གཙང་སྤྲོད་ན་གནས་བཞིན་ཏུ། དམ་པའི་སྐྱོ་སྔ་ཀྱན་
 ལ་སྤང་བ་ཡི། མཆེ་བ་གཅིགས་ཤིང་ར་ར་སྐྱོགས་བྱེད་པ། དེ་ལ་ཐན་པའི་
 གདམས་པ་འདི་སྤྲད་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་སྒྲུལ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པས། འ
 ཏྲན་པ་མཆོག་དང་སྒྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུས་གྱི། དགོངས་པ་མཐར་སྤྱག་དབུ་མའི་
 ལམ་བཟང་གིས། འགྲོ་ནམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་ལ། སྤྱག་དོག་ལོག་
 ལྷས་སྐྱར་བ་མ་འདེབས་པར། ཆེ་གཅིག་གྱས་པས་གསོལ་བ་དུག་ཏུ་ཐོབ། འ
 ལྷག་བསྐལ་ཀྱན་ལས་གྲོལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཅེས་གདམས་པའོ།

ཁ་ཤ་གི། ཅིག་མའི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་
 དུགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱན་མོང་ཏུ་བསྐྱས་པའི་ཆོ། ཡི་དུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་མའི་
 ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་སྒྲུ་སྐྱེ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དེ་
 ལ་སྐྱབ་འཇུག་གང་ཞིག ཡི་དུགས་ཀྱི་དེས་མའི་ཡུལ་གྱི་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་
 དང་། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་སྐྱོས་ནས་གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་

འགའ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་ཆེ་མིའི་ཡུལ་གྱི་བརྒན་
 ཞིང་བཤེར་བ་དང་ཆུ་དྲངས་ཤིང་བསེལ་བ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་
 ལ་(༡༦༩བ) ལྟོས་ནས་ཀྱང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་གང་ཞིག །ཡི་དྲགས་
 གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་དྲངས་ཞིང་བསེལ་བ་དེ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 ཞེས་ཟེར་ན། མིའི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་ཞིང་བཤེར་བ་དང་། ཆུ་དྲངས་ཞིང་བསེལ་བ་
 གཉིས་རང་བཞིན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡིན་པ་མ་གྲུབ་པོ། །ཁ་
 ཤ་ཟི། ཅིག །རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྤྲ་ཤད་སྤང་བའི་ཆེ། སྤྲ་ཤད་དངོས་
 གནས་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་
 བའི་ཆེ། རྟག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། བྱལ་སྟེ།
 རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཞེས་དེ་གཉིས་མཚུངས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ལེགས། ཅིག །རྟག་ཁྲག་མེད་
 པ་ལ་རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། རྟག་ཁྲག་ཡོད་པ་ལ་
 རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྟག་
 ཁྲག་མེད་བཞིན་ཏུ་རྟག་ཁྲག་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་དཔེར་འདོན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ལྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། རང་ལན་ནི། སྤྲ་ཤད་འཇག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གཉིས། དོན་དམ་པར་མེད་མཚུངས་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་
 ཡོད་མཚུངས་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ། ཆུ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་
 མིག་ཤེས་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གཉིས་དོན་དམ་པར་
 མེད་མཚུངས་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 བུས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྲ་ཤད་འཇག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱི་རྩལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲ་ཤད་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱལ་སྟེ། སྤྲ་ཤད་འཇག་

སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་ཤང་སྒྲུང་བ་དེ་སྒྲུབ་ཤང་འཇག་སྒྲུང་གི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་ལོ་
 པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཟླ་
 གཉིས་སྒྲུང་བ་དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཁོ་(༡༩༣ན)ན་རེ། མེ་ཕྱེ་
 ལས་ཐུན་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པར་ཐལ། མེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ལས་གྲང་རེག་འབྱུང་
 བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ཕྱེ་ལས་གྲང་ཐུན་པ་འབྱུག་པོ་འབྱུང་ལོ་
 འགྱུར་ཞིང་། །ཞིས་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཆོག་གསལ་ལས། འཕངས་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མེ་ཕྱེ་ལས་ཐུན་པ་འབྱུང་སྲིད་པར་ཐལ།
 ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་ཐུན་པ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་།
 རུག་པའི་མིག་ཤེས་འཕྲད་པའི་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས་ཐུན་པ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་པའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་
 མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་བོ་གང་གྲུ་ལ་ལྷས་པའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་རྒྱ་བོ་གང་
 གྲུ་དངོས་གནས་ལ་སྐྱམ་པས་དེ་ལ་ཆད་མར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་
 བོ་གང་གྲུ་ལ་ལྷས་པའི་ཆོ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་དེ་ནག་ཁྲག་དངོས་གནས་པ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱ་བོ་གང་གྲུ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 རྒྱ་བོ་གང་གྲུ་དངོས་གནས་ལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། དེའི་ལན་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་
 ལས། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཞོད་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་འདྲའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་
 བོ་གང་གྲུ་ལ་ལྷས་པའི་ཆོ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་བོ་གང་གྲུ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་
 གྱི། དེ་སྐྱམ་པ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བརྒན་ཞིང་
 བཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་ཏུ་ལྷས་པའི་ཆོ།
 བརྒན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་གི་སྟོང་ནས་ནག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ལོ་

ཡོད་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཟས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་ཟས་ཟས་པའི་
 ཆོ། ཟས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྒྲིམ་མེད་དངོས་གནས་ལ་འགྱུར་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 དེ་མེད་གྱུར་ནས་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་
 གཞིས་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷས་སྒྲིག་པ་སྲིད་པའི་སྒྲིབ་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
 རེག་བྱ་འཛིན་པའི་རྒྱུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། བརྒྱན་ཞིང་……
 བཤེར་བ་ཤོར་བ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་གྱིས་སྤུང་མོང་དུ་ལྷས་པའི་ཆོ།
 དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་(༡༩༣བ) ཀྱིས་བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་ཤོར་བ་གང་མཐོང་
 པའི་སྒྲིབ། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་ན་རེག་བྱ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 རྒྱ་ལ་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། གཞན་ཡང་།
 རིག་ཆེན་ལས། ཡི་དྲུགས་ལ་རྒྱ་སྤང་ནས་ཁྲག་དུ་སྤང་བ་ནི། དེའི་མིག་ཤེས་ལ་
 སྤང་བ་ཡིན་པས། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་བཞག་དགོས་སོ། །ཞིས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱ་སྤང་ནས་ཁྲག་དུ་སྤང་བ་ནི་
 སྲིད་པའི་སྒྲིབ། ཁ་ཅིག །ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་གཞིས་མནར་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ལྷས་དངོས་གནས་ལ་སྒྲིག་པ་ནི་སྲིད་པར་ཐལ། མནར་མེད་ལྷགས་སྒྲིག་གི་ས་
 གཞི་དངོས་གནས་ལ་མ་གྱལ་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 རྒྱུད་འདུག་ལས། ལྷགས་སྒྲིག་ས་གཞི་སྤྲུལ་བྱས། །མི་ཆོགས་དེ་དག་གང་
 ལས་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྒྲིག་སེམས་ཡིན་པར་སྤྱབ་པས་
 གསུངས། །ཞིས་གསུངས་པའི་སྒྲིབ། ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷང་དེས་ལྷགས་སྒྲིག་
 གི་ས་གཞི་སྤྲུལ་དབང་ལྷག་གི་སྒྲོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་……
 སྒྲིབ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྒྲིག་སེམས་རང་ཉིད་བྱེད་པ་ལོ་ཡིན་པར་བརྟན་
 པའི་སྒྲིབ། གཞན་ཡང་། ཆ་རེག་དང་གང་རེག་གཉིས་རྒྱན་གནོད་བྱེད་དུ་ལྷན་
 ཅིག་དུ་གནས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། དགུན་གྱི་དུས་སྤྱི་མའི་འོད་ཟེར་དང་། ཡི་
 དྲུགས་ཀྱི་ལྷས་ཤེས་དང་། མིའི་ལྷས་ཤེས་གསུམ་ག་འཐད་པའི་ཆོ། ཉི་མའི་

འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིང་ན་གྲང་རེག་དང་ཆ་རེག་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 མ་བྱལ་སྟེ། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལྷས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་
 དང་། མིའི་ལྷས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཉིས་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡོད་སྟེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོ་ན་རེ།
 ཆ་གྲང་གཉིས་ལྟ་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མའི་རེག་བྱར་
 གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་
 ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གཉིས་
 སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། (༡༩༩ན) རིག་
 ཆེན་ལས། སྟོ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡང་གྲུབ་པོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤྲ་རྟག་འཛིན་རྟག་པ་དེ་རྗེས་སུ་འཇུག་
 པའི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྤྲ་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲུགས་
 ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མདོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་རྒྱ་སྤང་སྤྲིང་གི་ནག་ཁྲག་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་སྤང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་
 དའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་བ་ཅིག་ཟླ་བ་ཉིས་སུ་སྤང་བ་
 དེ་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཉི་ཤུ་པའི་འགེལ་པ་ལས།
 དེ་ལ་ནག་ཁྲག་ཐིགས་པ་གང་ཡང་མེད་ན། རྟག་ཁྲག་གིས་གང་བའི་སྤང་ག་
 ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྲིན་པས་དེ་དག་ལ་དེ་སྤང་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བརྒན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕྱིར་པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་
 དྲགས་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། དེའི་སྤྱོད་དུ་བདུད་ཅི་དང་ཆུ་
 དང་ནག་ཁྲག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བེར་ན་སྤྱོད་མེད་དེ། ལུང་དེའི་
 རྩོད་ནི། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་ནག་ཁྲག་མེད་པ་ལ་དགོངས་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་སྤྱི་རྩོད་འགོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་སེམས་
 ཅན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་
 མིའི་ཡུལ་གྱི་ཆུ་སྐྱང་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། ཆུ་སྐྱང་གི་ཆ་ཤས་རེ་
 བདུད་ཅི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆ་ཤས་སྤྱོད་པའི་ནག་ཁྲག་དང་
 བདུད་ཅི་མེད་དོ། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་རེག་
 བྱར་གྱུར་པའི་ཆ་རེག་དང་གྲང་རེག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རིག་ཆེན་ལས།
 མི་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་རེག་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གོང་གཅིག་ཕུ་དེའི་རེག་.....
 བྱར་ནི་བྱ་དགོས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཞུགས་ཅན་གཅིག་
 གིས་རང་གི་གོ་སར་གཞུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་ཁྱེད་པར་ཐལ།
 བརྒན་(༡༥༩) ཞིང་བཤེར་བ་ཕྱིར་པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་.....
 སྤྱོད་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆོ། དེའི་སྤྱོད་ན་བདུད་ཅི་དང་ཆུ་དང་སྤྱོད་པའི་ལ་
 བ་དང་ནག་ཁྲག་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཉགས་ཁས་བེར་ན། ཉོང་སྤྱོད་ཆེན་
 མོ་ལས་ཐལ་འབྱུར་དེ་གཉིས་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། བརྒན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕྱིར་
 པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་མོང་དུ་ལྟས་པའི་ཆོ། དེའི་སྤྱོད་ན་
 བདུད་ཅི་ཕྱིར་པ་གང་། ཆུ་ཕྱིར་པ་གང་། ཉགས་ཁས་ཕྱིར་པ་གང་། གསུམ་ཡོད་
 པར་ཁས་སྐྱངས་ན། སྤྱོད་དེ་འབྱུག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 གསུངས། རང་ལན་ནི། གསལ་བ་བྱེད་རང་གི་དེར་ཐལ། ཆ་ཅན་རི་རབ་
 གཅིག་ལ་དུས་འཁོར་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་། མདོན་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གཉིས་གྱིས་སྤྱོད་མོང་དུ་ལྟས་པའི་ཆོ། ཆ་ཅན་རི་རབ་གཅིག་

གི་གོ་སར་རུས་འཁོར་གྱི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རི་རང་...
 ལྷམ་པོ་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་དང་། མངོན་པའི་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་
 སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རི་རང་གྲུ་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་གཅིག་ཆར་རུ་ཡོད་པའི་...
 བྱིར། དེར་ཐལ། དང་པོ་གང་ཞིག །སྤྱི་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གསལ་
 བ་དེར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལ་བཞེན་ནས་
 སྤྱག་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་གཅིག་རུ་ཡན་ལག་བཞིའི་དཔུང་ཤོང་བ་སྤྲིད་པ་.....
 དང་། ཆ་ཅན་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཆ་ཤས་བྱམ་པའི་མཆུ་དང་རྩ་བ་དང་
 མགྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རུ་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་
 བ་པོར་པ་གང་གི་སྤྲིང་རུ་ཆུ་རྒྱངས་ཤིང་བསེལ་བ་དང་། བྲག་འོ་མ་དང་།
 ཆང་རྒྱམས་གཅིག་ཆར་རུ་ཡོད་པ་སྤྲིད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྣལ་
 འབྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་
 སྤྲ། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྒྱམས་བསྐྱེས་ནས་པོར་པ་གཅིག་གང་བའི་ཆོ།
 བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་པོར་པ་གང་གི་སྤྲིང་རུ་དེ་རྒྱམས་གཅིག་ཆར་རུ་ཡོད་.....
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །བརྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་པོར་པ་གང་གི་གོ་ས་ནས་བདུད་རྩི་
 ལས་སོགས་པའི་པོར་པ་གང་པ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཚད་མ་གང་ཞིག །དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་བརྒྱན་ཞིང་
 བཤེར་བ་པོར་(༡༩༥ན) པ་གང་པོ་དེ། རྒྱག་བྲག་ལས་སོགས་པ་གསུམ་པོར་ང་
 གང་རུ་སྤང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱག་བྲག་སོགས་གསུམ་
 སྤང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་བརྒྱན་
 ཞིང་བཤེར་བ་པོར་པ་གང་རྒྱ་མཚོར་སྤང་བའི་ཆོ། དེ་རྒྱ་མཚོ་པོར་གང་རུ་
 སྤང་བར་ཐལ། དེའི་ཆེན་དེ་ལ་དེ་རྒྱ་མཚོར་སྤང་བའི་བྱིར། བྲལ་པ་ཁས།
 གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉི་འཁྱུང་ལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིང་དང་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཚད་
 རི་ཅོམ་ཡོད་པ་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤང་

བའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་བྱལ་པར་གནོན་པའི་
 ཤར་སྟགས་ཀྱི་གཞི་ན་གྲང་རེག་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་
 བའི་སྟེང་ན་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན་ཁེ་སྟོབས་ཆེན་
 པོ་དེ། ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོའི་བྱལ་པར་ནོན་པའི་ཤར་གྱི་གཞིར་གྲང་རེག་མེད་
 པར་སྐྱབ་པའི་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་……
 རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མེའི་རེག་
 བྱ་ཡང་ཡིན། གྲང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་
 དམར་འབར་བའི་རེག་བྱ་ཡང་ཡིན། གྲང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རེག་བྱ་ཡང་ཡིན།
 གྲང་རེག་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 ན། ཆ་རེག་དང་། གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། ཆ་གྲང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་
 ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྟེང་ཏུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་རྩ་བར་མ་བྱལ་སྟེ། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་མི་
 ཆོག་པའི་རིག་སྟགས་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་ལག་པ་རེག་པའི་ཆེ། ལྷགས་
 གོང་དམར་འབར་བ་དེ་ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཁེ་སྟོབས་ཆེན་པོས་
 བྱལ་པར་ནོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་ལན་ལ། ཆ་རེག་
 ཡིན་ན་ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རེག་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆ་ཞིང་སྟག་པའི་རེག་
 བྱ་ཡིན་ན། ཆ་རེག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༡༦༥༧) འདྲོད་ན། ཆ་
 ཞིང་སྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པའི་ལན་ནི།
 ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཞེས་རབ་དང་། བདེན་འཛིན་
 གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་

གནས་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་རྩྭ་མཐོང་གི་རྒྱད་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་.....
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འགལ་བ་ལ་མ་འབྲལ་བའི་ཆད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྟོན་
 ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྒྱང་དུ་མི་དང་ཡི་དྲུགས་ཉེ་བར་འོངས་པའི་ཆེ། ལྟོན་
 ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྤང་བའི་མིའི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན། ལྟོན་
 ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྤང་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཅན་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་སྤང་
 བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མདོན་སྟུམ་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྩ་རྒྱུང་ནག་ཁྲག་
 རྩ་སྤང་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཁས། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། ལྟོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གི་ །ལྟོས་པ་
 ཅམ་གྱིས་རྒྱང་ཡང་སྐམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཡི་
 དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟོན་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་ན། དེས་ལྟོན་ཤིང་ལ་
 འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བས་བྱལ་པར་ཐལ། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 ལྟོན་ཤིང་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདུན་གྱི་སྟེས་བུ་
 ལན་འདེབས་པ་པོས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དེར་མཐོང་བར་ཐལ།
 དེས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་འདིའི་རག་དོན་ནི། རྩ་རྒྱུང་ནག་ཁྲག་རྩ་སྤང་
 བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་
 རང་བཞིན་མེད་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སྐགས་ཀྱིས། གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བྱེད་འགོག་རྩྭ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་
 རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་དགག་པ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བདེན་པ་གཉིས་
 ཆར་ལས་ཉམས་(༡༩༩ན) པར་བསྟན་པ། དེས་ན་མགོན་པོ་སྐུ་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་

ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པ།   གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 བཀག་པ་དང་།   འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བཀག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་
 བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།   གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཇིན་པ་
 ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། །
 ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།   གང་ཆེ་གཞན་
 དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཞེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཀྱན་ཀྱང་བརྟག་། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་
 རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ལྷགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བཞི་པ་དེ་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་སྤྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །
 ཞེས་པ་ནས། བྱི་ནས་སྟོབས་ལུན་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཇིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སྐགས་གྱིས་
 གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་འགོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཇིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 དེ་ལྟོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དྲིས་ནས་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བྱི་དུས་
 ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས། རང་རིག་གྲུབ་པོ། །ཞེས་པའི་ལན་དགག་པ་དངོས་
 དེ་འཆད་པ་ལ། གལ་ཏེ་བྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་གྲུབ་ན། །ཞེས་པ་ནས། གཏན་
 ཆོགས་འདིས་ནི་བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན།
 དེས་ན་རང་རིག་མེད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ཀྱི་དྲན་པ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ། གང་ཕྱིར་གང་
 གིས་ལྷལ་ལྷོང་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་
 ལྷགས་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རང་རིག་མེད་པས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་ཅེས་སྟོན་པ་ལ། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །

ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་(༡༥༥བ) མིན་པ། ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་མེད་
པས། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་
སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། ཞེས་པ་ནས། གཞན་ལ་མོ་
གཤམ་བྱས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱུལ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

༥ གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་གྱུར་དེ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
རང་རིག་འདོད་པའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་སྟེ། རང་
སྒྲུབ་བ་དང་། ཡུལ་སྒྲུབ་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད། རང་སྒྲུབ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རྩ་ཞེས་
གསུངས། འདིའི་དོན་ནི། རང་རིག་འདོད་པའི་རང་སྟེ་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་
པར་ཤེས་པས་མཚོན་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ནས། རང་
སྒྲུབ་བ་འཛིན་རྣམ་དང་། ཡུལ་སྒྲུབ་བ་གཟུང་རྣམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པས།
འཛིན་རྣམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་ཕྱོད་བ་རང་རིག་གི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་རང་རིག་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
སྟོན་པོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དུས་ཕྱིས་སྒྲུབ་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་རོ་སྟམ་
དུ་ཡུལ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་དང་། སྒྲུབ་ངས་སྟོན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་མཐོང་རོ་
སྟམ་དུ་ཡུལ་དུན་པའི་དུན་ཤེས་གཉིས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟ་
བུའི་དུན་ཤེས་གཉིས་སྐྱེ་བར་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུན་
པའི་རྟགས་ལས་སྟོན་འཛིན་དབང་མདོན་ལ་ཕྱོད་བྱེད་ཡོད་པར་གྱུབ་ལ།
ཕྱོད་བ་ལ་རང་ཕྱོད་དང་གཞན་ཕྱོད་གཉིས་སུ་དེས་པས་གཞན་ཕྱོད་རིགས་...
པས་ཁྱིགས་ཤིང་། རང་ཕྱོད་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པར་གྱུབ།

གཞན་མྱོང་རིགས་པས་ཁེགས་ཏེ། སྤྱོད་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་
 བ། མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་རུ་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་(༡༥༧)གཞན་མི་གཙོད་པར་
 ཐལ་བའི་སྤྱོད་གཉིས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཛིན་མྱོང་
 བྱེད་དོན་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལའང་། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་དགོས་སམ་མི་
 དགོས། དགོས་ན་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་རུ་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་གྱི་ཤེས་
 པ་དོན་གཞན་གཅིག་དགོས། ཤེས་པ་དོན་གཞན་དེ་ལའང་མྱོང་བྱེད་དོན་
 གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མི་དགོས་ན་སྤྱོད་འཛིན་ལ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་
 མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་རྣམས་གྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་པོ་
 དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་
 དེ་རང་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ། སྤྱོད་འཛིན་
 དབང་སྤྱོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་མྱོང་། དེ་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པ་དེ་དེ་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པས་མྱོང་བས། སྤྱོད་འཛིན་སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་གྱི་སྤྱོད་འཛིན་སྐད་ཅིག་...
 མ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་དོན་རུ་བྱས་ནས་འཛིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཉེ་
 བའི་གཟུང་དོན་དོར་ནས་རང་རིག་པའི་གཟུང་དོན་འཛིན་པ་མི་བྱེད་པའི་...
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལ་བཞི། དངོས་དང་། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་
 རྩེ་ཚུལ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། འཕྲོས་དོན་ཆད་མ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པའི་རྟགས་ལས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྦྱབ་ན། རང་གི་
 མཆོད་ཉིད་གྱིས་གྱུབ་པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། ཐ་སྙད་ཅམ་རུ་གྱུབ་
 པའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྦྱབ། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་དང་སྤྱོད་འཛིན་མྱོང་བྱེད་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མེ་ཅམ་གྱི་རྟགས་

ལས་མེ་ཤེལ་དང་། རྩ་ཙམ་གྱི་རྟགས་ལས་རྩ་ཤེལ་མི་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཞན་ཡང་། སྤྱད་ལྟར་ན། བྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་རྟགས་ལས་སྤྲོ་འཛིན་ལ་སྤྱད་
 བྱེད་ཙམ་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ། བྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་དང་། ལྷན་གྱི་སྤྱད་བ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་(༡༤༥) གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
 ཡིན་དགོས་པའི་བྱིས་ཀྱི་རྟགས་དང་པོ་ཁས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྤྲོ་མེད་
 དེ། ལྷན་གྱི་སྤྱད་བ་དང་། བྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱིས་ཀྱི་ཞེ་ན་མི་འཐད་དེ། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱད་གཅིག་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་.....
 གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པར་བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། ཞེས་
 སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིས་ཀྱི་གཉིས་པ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་
 པ་སྤྲོ་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་
 རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་དྲན་པ་རི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤྲོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་དྲན་
 པའི་དྲན་ཤེས་སྤྲོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤྲོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྲོ་
 སྤྲང་དབང་ཤེས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིས་བེར། གཉིས་པ་ལ། འཇུག་
 པ་ནས་གསུངས་ཚུལ་དང་། སྤྱད་འཇུག་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྤྲོ་སྤྲང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཁོ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཁོ་རང་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྤྲོ་བ་འཐད་དེ། ལྷན་གྱི་
 སྤྱད་བ་དང་བྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པ་གང་ཞིག །དེས་སྤྲོ་པོ་
 བཤོང་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་དྲན་ཤེས་སྤྲོ་པོ་དྲན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་སྤྲོ་སྤྲང་.....
 དབང་ཤེས་ཀྱང་དྲན་པ་ཡིན་པའི་བྱིས་ཀྱི་དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ལྷན་གྱི་སྤྱད་བས་
 ཡུལ་སྤྱད་བ་དང་སྤྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྤྱད་བ་དང་མ་.....

སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཕྱོད་འབྱུར་དེ་ལས། །
 དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པས། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་
 འགེལ་ལས། གང་གིས་ཕྱིར་དྲན་པ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་རུས་སུ་
 ཁོ་རང་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཕྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་...
 དེའི་རྗེས་སུ་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་འཐད་དེ། ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་སྟམ་
 རུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དེས་སྔོན་(༡༩༥༣) པོ་དྲན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་སྔོན་སྤང་...
 ཡང་དྲན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགུན་ཀྱི་རུས་སུ་བྱི་བས་དཔྱགས་
 པའི་ཆེ་དཔྱགས་པ་ཕྱོད་གི་རུག་ཁྱགས་པ་མ་ཕྱོད་ཡང་། དབྱིད་འབྱུག་གི་སྐྱ་
 ཐོས་པས་རུག་ལངས་པ་ན་སྤར་དཔྱགས་པའི་ཆེ་རུག་ཁྱགས་འབྱུག་སྟམ་རུ་...
 དཔྱགས་པ་དྲན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་རུག་ཁྱགས་པ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྱད་འབྱུག་ལས། གཞན་ཕྱོད་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འབྱུར་བྱི་བའི་རུག་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། མདོན་སུམ་གཞན་དང་
 རྗེས་དཔག་ལ་ཚྭ་དཔ་སྤང་བ། ཡིད་ཤེས་གཞན་ཀྱི་ཚྭ་དཔ་སྤང་བ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི་ཁོ་ན་རེ། སྔོན་འདྲིན་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་རུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་
 མདོན་སུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྔོན་མེད་དེ། སྔོན་འདྲིན་དབང་སྔོན་གྱིས་
 སྔོན་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ལྷགས་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། ཆོད་མའི་གངས་འབྱུག་པ་གཞལ་བྱ་གཞན་ཀྱི་དབང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་རྣམས་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་པོ་ཡོད་
 པར་རྟེན་པའི་ཆོད་མ་དག་གི་ངོ་པོ་རྣམས་པར་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོས་.....
 བསྟན་པ་རུང་བྱང་ཁྱང་མི་མཁོ་བས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཡུལ་ཁོ་ནས་.....
 བསྟན་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དམིགས་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་རང་རིག་མེད་པ་
 གང་ཞིག །དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་
 བྱ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ།
 དེའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྤྱང་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། དེ་གཉིས་རང་ལ་དེ་(༡༤༥) ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་རྟོགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་མཆོད་གཞིའམ།
 རང་གི་མཆོད་ཉིད་དམ། སྤྱི་མཆོད་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་
 བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རླ་གཅིག་རླ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། རླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་
 པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རུམ་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་རྟེ། རུམ་འཛིན་དབང་སྟོན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། རླ་གཅིག་རླ་གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་དེ་རླ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་ཤེས་ལ་
 མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། རླ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་
 རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་
 རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག །
 རྟོགས་ཡང་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་
 མངོན་གྱུར་གྱི་མཆོད་ཉིད། འོ་ན། ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་

ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དུ་གྱུར་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་མངོན་
 སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་ཡོད་ན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡིན་པས་བྱབ་.....
 པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་དེའི་འཇུག་ཐོགས་
 དེ་མ་ཐག་དུ་རྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་
 བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ། །ཞེས་རྟོག་གྱུར་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་གོང་མའི་དོན་ནི། མཆོན་གཞི་དང་། མཆོན་བྱ་སྐད་
 དོད་གཅིག་པས། འདི་མཆོན་པར་བྱ་བའི་མཆོན་གཞི་འཇུག་འདིས་མཆོན་པར་
 བྱེད་པས་མཆོན་ཉིད་དམ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་(༡༥༥ན) མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ལ་མངོན་སུམ་.....
 དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་ཆེན་ལས། ལྷགས་འདིའི་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་
 མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་དངོས་མིང་དང་། དེ་དག་འདྲིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཏགས་
 མིང་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 ལྷགས་ལ་གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རང་དངོས་སུ་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆོད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་དེ་
 ཡུལ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱས་བཏགས་ནས་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་མིང་
 ཞེས་བྱང་ཡང་གཟུགས་འདྲིན་མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་
 དེ་གཟུགས་དངོས་མིང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བྱ་མོང་མ་
 ཡིན་པར་གོ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཞི་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་
 བྱབ་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 ནི་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་མ་
 བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་

བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་
 འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་
 ཚད་མ། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་བཞི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཚད་མ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྟེན་རྩ་རྒྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་དང་ཐལ་འགྱུར་གང་ལ་ཡང་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་.....
 ཡུལ་རྩ་རྒྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་
 འབྱུར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་རྩ་རྒྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་....
 བས་དངོས་སུ་སྤྱེས་པ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པ། གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་(༡༥/༡) ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་རྩ་རྒྱུར་པའི་
 ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་...
 ཡུལ་རྩ་རྒྱུར་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ་བདག་མེད་སྤྱི་རགས་གང་རུང་.....
 མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། རྣལ་འབྱུར་མངོན་
 སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་རྩ་རྒྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་ཐལ་
 འགྱུར་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་རྩ་རྒྱུར་པའི་.....
 གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
 ཚད་མ་ལ་བཞིར་ཡོད་ཀྱང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་
 དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལུང་ཚད་མ་
 དང་། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་
 མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་འཛིན་

མིག་ཤེས་ནས། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བར་ལྷ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་
 ལུས་ཀྱི་ཆོད་མའི་མཆོན་གཞི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྷ་ནི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་
 བྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྦྱོས་
 པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ནི། རྟོག་པར་བྱུར་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཆོན་
 གཞི་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མིག་དང་ཡིད་
 ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་
 པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་དང་པོར་སྦྱོས་.....
 པའོ། །གཉིས་པ་ནི་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཤིང་སྦྱོ་བ་ན། དེས་
 བྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། རྟོག་པར་བྱུར་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོར་
 བ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་པོ་དེ། ཡིད་མངོན་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་རང་
 ཡུལ་ཏུ་བྱུར་པའི་བདེ་བ་དང་། སྟག་བསྐལ་དང་། བཏང་སྟོམས་གསུམ་རིམ་
 པ་བཞིན་སྦྱང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་
 འགྲེལ་པ་ལས། ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རྣམ་(༡༧༠ན) པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། དབང་པོའི་སྟོན་ནས་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་གསུམ་
 གང་རུང་ཡིན་ན། ཡིད་མངོན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཏུ་བྱུར་པའི་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་དེ་ཡིད་མངོན་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྗེས་དཔག་དང་མཚུངས་ལྡན་ལྷ་
 མཚུངས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་ཡུལ་ཏུ་བྱུར་པའི་བདེ་སྟག་བཏང་
 སྟོམས་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་

གང་རུང་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་རྟུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དེ། རང་ཡུལ་རྟུ་གྱུར་པའི་བཏང་
སྟོམས་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་དེ་མངོན་སུམ་རྟུ་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་རྟུ་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་རྟུ་
གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཡིད་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་རྟུ་བྱུང་བའི་
ཆོར་བ་བདེ་སྟག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་རང་ཡུལ་རྟུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟག་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ཀྱང་། རས་བདེ་བ་
མྱོང་སྟག་བསུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་
མཆོན་གཞི། ས་མཆོམས་ཆོགས་ལམ་ནས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད།
འདིའི་མ་མཐའི་ས་མཆོམས་སྒྱུར་ལམ་ནས་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་ཉིད་
མ་རྟོགས་པའི་སྤྲ་རྩལ་རྟུ་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱུག་མངོན་སུམ་རྟུ་རྟོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་རིག་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གུ་
ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་ཡང་སྒྲུབ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱབ་ཟིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུས་པའི་ལྷ་གུ་བདེན་མེད་རྟུ་
རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ།
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུས་པའི་རྗེས་
དཔག་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མའི་མཆོན་གཞི་ཡིན།

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་(༡༧༠བ) མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་རང་ལ་མངོན་རྟུ་
གྱུར་པའི་རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་
ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྒྲུབ་
དེ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ། དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་

སྤང་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་
 རྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པ་གང་ཞིག །
 རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་བེར་ན། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱད་་་་
 གྱི་སྟངས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆས་ཅན། མཚན་
 ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚད་མ་གང་ཞིག །དེ་རྗེས་
 དཔག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབྱེད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་བསམ་བྱུང་གི་སྒོ་དང་སྒོས་བྱུང་གི་སྒོ་གང་རུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒོ་མ་བྱུང་གི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། སྟངས་ཉིད་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་ཆས་ཅན། མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ཤེས་བྱ་ཆས་ཅན། སྟངས་ཉིད་དེ་དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཚྱད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆས་ཅན། སྟངས་ཉིད་ཁྱོད་ལ་
 སྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟངས་ཉིད་དོན་སྦྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ཆས་
 ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་གི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་
 བོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡིན་པ་

ཡིད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ། དེ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། (༡༧༡ན) རྒྱ་སྤང་
 རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་
 མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རང་ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་མི་སྤྲུབ་འདི་
 རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་རང་གི་
 དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བས་བྱལ། རང་གི་ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་རང་ལ་སྒྲིག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ལ་མི་སྤྲུབ་འདི་རྟོག་པ་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་
 པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཉིད་ལ་ཚེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡི་ཤེས་ཆས་ཅན། མངོན་
 སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སྤྲུབ་ཚུལ་
 སྤར་བཞིན་ནོ། །རྒྱུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ངེས་
 ཆས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ།
 ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ཡིན། དེ་
 དབང་མངོན་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་མངོན་སུམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆས་ཅན།
 རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། བུམ་པ་དེ་དེའི་ཡུལ་གྱི་
 གཙུག་པོ་ཡིན། བུམ་པ་དེ་ལ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན། དེ་དེ་ལ་མི་སྤྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
 མ་དེར་ཐལ། དེ་བུམ་པ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བུམ་
 པ་ཆས་ཅན། བྱུང་འཛིན་རྟོག་པ་བྱུང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚ་བར་འདོད་ན། སྤར་བཞིན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རང་
 ཡུལ་གྱི་གཙུག་པོ་ལ་མི་སྤྲུབ་འདི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མངོན་
 རྗེས་གཉིས། བྱང་ཚད་མ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞིའོ། །རྟགས་
 དང་དཔེ་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་ཏུ་སྤང་བའི་རང་
 གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྤྲུབ་འདི་རིག་པ་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དབང་

མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག །རང་གི་
 བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ།
 དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་སྐྱུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་
 ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ། གཉིས་པའི་མཆན་
 ཉིད། (༡༧) དབྱེ་ན། ཡིད་མངོན་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡིན་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ནི་རྣམ་འགྱུར་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་
 ཡིན། ཉགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་སྒྲིག་གྱུར་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ།
 རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་གཞལ་བྱ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོག་
 ལུང་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད། དཔེ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བའམ་རྣམ་
 ལྡན་དུ་གཞལ་བ་ལྟར་མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ། དཔེ་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མའི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བ་མེན་རྩ་ཅན་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་
 མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས།
 ཉགས་གསལ་སྒྲ། སྒར་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་
 ཟེར་ན། གཟུགས་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་གང་
 ཞིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་རང་ཡུལ་
 མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ཉིད་བདེན་
 འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གཉིས་པ་དང་གསལ་བ་ཆོས་ཅན་གྱིས་གྲུབ།
 གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ལ་དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུང་

ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ན།
 ལུང་རྣམ་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། བཟོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྒྲ།
 གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དེའི་བདག་སྐྱེན་རུ་གྱུར་པའི་ལྷའི་མིག་དབང་གཟུགས་
 ཅན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། རང་གི་རྟེན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་
 རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའི་དཔེར་བརྗོད་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་གྱི་
 (༡༧༩ན) དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་ནི། མཐུན་དཔེ་བརྗོད་པའི་རྟོགས་པར་
 རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྗེས་དཔག་གཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་……
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་སྤང་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
 ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འདྲིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཟོན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གོང་རུ་བསྐྱབས་
 ཟེན། ཁ་ཅིག །རྟགས་དཔེ་གང་རུང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འདྲིན་སྤངས་
 ལུལ་རང་ལ་མངོན་འགྱུར་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་
 བཟོན་ཉིད། ཡིད་མངོན་ཡིན་ན། རང་གི་བདག་སྐྱེན་རུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་
 འདྲིན་ལས་མ་སྐྱེས་པས་བྱབ། ཞེས་ཟེར་ན། སྒྲ་རྟག་འདྲིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
 མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཟོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་
 བྱབ་ཟེན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་སྐྱེན་
 རུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ཐལ། ཡིད་མངོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གསལ་སྒྲ། ཆོག་གསལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ། སྤྱིའི་
 བཟོན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདྲིན་རྟེན་ལ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་རུ་
 དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་སྟོག་རུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ལུལ་

ཅན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་ནམ་པར་
 བཞག་གོ། ཁྱིམ་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཡིན་ན་གང་གི་སྤང་བ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་
 ཡིན་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་གི་སྤང་བ་
 ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་སྤང་
 བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་རང་ལ་ཆོས་ཉིད་སྤང་བའི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་(༡༥༡བ) རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་
 ཆོས་ཉིད་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཏུས་སུ་སྤོང་སྤང་དབང་ཤེས་རྟོགས་
 བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་བྱབ་སྟེ། ཐ་སྟོང་དཔྱད་བྱེད་གྱི་

ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡོད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 དེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 དེས་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་
 མ་བྱབ་པོ། ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རང་རྟོགས་
 པའི་ཤུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱབ་སྟེ། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱབ། བཅོམ་ཉིད་རྣམས་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྟབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་
 དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་། ཆོ་དཔག་མེད་མ་ཡིན་
 དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པའི་སྒྲིན་ནི་མེད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་འཇུག་
 ལས། གཞན་སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །(༡༧༣ན) སྒྲིན་སྒྲིང་དབང་ཤེས་
 ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲིན་སྒྲིང་དབང་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་
 སུ་སྒྲིས་པའི་སྒྲིན་པོ་དེ་ལྟར་པའི་དུག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིན་སྒྲིང་དབང་ཤེས་རྟོགས་པ་
 འཐད་དེ། ངས་སྒྲིན་པོ་མཐོང་སྟུང་དུ་དེ་ལྟར་པའི་དུག་ཤེས་དེས་སྒྲིན་པོ་
 མཐོང་བ་དེ་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིན་སྒྲིང་དབང་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན། དགུན་གྱི་དུས་སུ་གྱི་བས་དཔྱགས་པའི་ཆོ་དུག་ཞུགས་པ་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་། ཕྱི་ནས་འབྱུག་གི་སྒྲིན་པོས་པའི་ཆོ། སྒྲིང་དཔྱགས་པའི་དུས་སུ་དུག་

ཞུགས་འདུག་སྐུལ་དུ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཟེར་ན། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 ཏུས་སུ་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་རྟགས་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྗེས་
 སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་བྱ་བའི་བྱ་བེས་དེ་རྟགས་ཟིན་རྟགས་པའི་རིགས་པ་...
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལ་དབྱུང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་རྟགས་པར་ཐལ། དེས་སྔོན་པོ་དངོས་
 སུ་རྟགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་སྔོན་པོ་སྤྱང་བར་འཛིག་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྔོན་
 སྤང་དབང་ཤེས་ཤུགས་ལ་རྟགས་པའི་ཆ་ནས་སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་དབྱུང་...
 པར་འཛིག་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བྱ་བ་པ་གཞན་
 ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པས་སྤྱང་བ་
 དེ། བྱ་བའི་ཤེས་པས་སྤྱང་བ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཡུལ་དང་བཅས་པར་
 འགྱུར་ལ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་དབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ།
 བྱ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་...
 ཡང་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན།
 རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་
 ཀྱིས་ཁོ་རང་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ལྷག་ཤེས་
 ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་ལྷག་ཤེས་སུ་
 རྟགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 ན། སྔོན་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཁོ་རང་རྟགས་པར་ཐལ། བུམ་འཛིན་རྟག་པས་
 ཁོ་རང་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་འཛིན་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་ཁོ་རང་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་(༡༧༩བ) བའི་ཆོར་བ་
 བདེ་བ་དེ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་དང་། དེའི་

འཁོར་རུ་བྱང་བའི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སྲུང་ཆོད་མ་དང་། དེའི་འཁོར་རུ་བྱང་བའི་ཚོར་བ་
 བྱང་སྒྲིམས་དེ། རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་བྱང་སྒྲིམས་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སྲུང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་རུ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སྒྲིམ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། མཉམ་
 བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པ་
 ཅན། དེའི་སྒྲིབས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོ་སོར་
 སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པ་དང་། གཞན་ལྟགས་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ལོག་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བར་འདོད་པ་དང་།
 མཚུངས་པའི་བྱད་པར་ནི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྒྲིམ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཁོ་རང་གྲུབ་པ་ཡུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན། དེས་ཁོ་རང་གྲུབ་པར་ཐལ། དེས་ཁོ་རང་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཁོ་རང་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ།
 བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། བྱས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་འགྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་རུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྐྱུག་བྱང་སྒྲིམས་
 གསུམ་གང་རུང་ལ་ཡིད་གྱི་མངོན་སྲུང་ཆོད་མ་ཡིན་ན། དེ་གང་རུང་ལ་མངོན་
 སྲུང་གི་ཆོད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་བེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་རུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་བྱང་སྒྲིམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
 བསྐྱེལ་བའི་ན། འདོད་ན། དེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ལྡན་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་
 དོན་ཉིད་རུ་ཡུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབྱེད་

པ་ལ། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ལུང་དེ་ལ་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱག་གི་བདེར་
 གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། ཟྱེ་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ།
 ཀྱན་(༡༧༩ན) གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེན་ས་སྟོན་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་
 པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
 སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྟག་བརྟན་ཐེར་བྱག་གི་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་མེད་
 པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་
 དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་མདོ་དེ་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བདེར་གཤེགས་
 སྟིང་པོ་དེ་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མི་
 འཇིགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཡང་སྟངས་སྐྱེ་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་
 འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་མདོ་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་
 གྲུབ་པའི་རྟག་བརྟན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་སྟོན་
 པའི་མདོ་བཞི་གོང་བཞིན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། མདོ་དང་པོ་དེ་ཆོས་
 ཅན། སེམས་ཅན་པས་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་
 དྲང་དོན་ཀྱི་མདོར་འགྲེལ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། རྒྱབ་
 རྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ངེས་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་གང་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ལུང་འདིས་དྲང་བའི་དོན་
 ཉིད་ཏུ་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
 སེམས་ཅན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་

གྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་གྱུབ་པའི་རྟག་བརྟན་བདེན་གྱུབ་གྱི་བདེར་གཤེགས་
 སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སོན་རེ།
 ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་གྱུར་པའི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་ཞེས་པའི་……
 ལུང་ཆོས་ཅན། བྱོད་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 བྱོད་སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་
 ཁས། རྟགས་དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་ཡིན་(༡༥༤) པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདྲོད་ན་
 སྤྱ། གཞན་ཡང་། མདོ་ལྗོངས་འགྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་
 ཡོད་མེད་གྱི་བྱོད་པར་དངོས་སུ་བྱེན་ས་བསྟན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་གསུམ་
 ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གྱི་བྱོད་པར་བྱེན་ས་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། སྐབས་འདིར་
 དྲང་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན།
 མདོ་ལྗོངས་འགྲེལ་དེས། ཀུན་བརྟགས་བདེན་མེད་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་དོན་དམ་པ་
 དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 མདོ་ལྗོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་
 པ་དངོས་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 རང་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱའི་མདོ་ངོས་བཟུང་བ་
 དང་། དེ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་གྱི་མདོ་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 སྐབས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱའི་མདོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བཙམ་ལྟན་
 འདས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་གཟུགས་ཅན་དེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་……
 ཞེས་བགྱིའམ། སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱི། སེམས་ལས་ཐ་དད་
 པ་མ་ཡིན་ཞེས་བགྱིའོ། །ཞེས་སྐགས་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་མདོ་དེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་བོན་ཐམས་

ཅད་ཆུའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བཞུན། །ཅེས་ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་
 རྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་
 པ་གང་ཞེ་ན། ཀྱང་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་ཐུངས་རྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ། ཞི་བ་སྤྲོད་པ་གཅིག་པུའི་ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཙོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་།
 ཞེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་རྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི་མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། སྤྲོན་
 པས་སྤྲོན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཅམ་
 འཆོམས་པའི་ཆོས་རྟོན་ཏོ། །ཞེས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདིས། (༡༥༥ན) མདོ་
 ཆན་དང་པོ་དེ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཆན་
 དཔེ་གསལ་ཚོགས་ཀྱི་ཉག་བརྟན་ཐེར་བྱག་གི་བདེར་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་
 པར་རྟོན་པའི་ལུང་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེས། མདོ་
 ཆན་གཉིས་པ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ། བཙོན་ལྡན་འདས་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། མི་
 རྩེ་བ་དང་། མི་འགག་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་སོགས་
 ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདིས་མདོ་ཆན་གསུམ་པ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ལོ། །
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞུན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ།
 དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པའི་མདོ་སྐབས་འདིར་མི་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མདོ་ཀྱང་ལས་བརྟུས་པར། དེ་དྲང་དོན་ཏུ་རྒྱས་པར་
 བསྐྱབས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

༥ དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉན་མོངས་སྤྲོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་
 ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་

ངོས་བབུང་བ། དེ་འདྲིམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ། དང་པོ་
 བློ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདྲིམ་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ར་དང་ང་ཡི་བའོ་སྟུང་
 པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་པར་བཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་བར་གྱུར་པའི་འདྲིམ་ལྟ་བུ་ལྟ་
 ཡོད་དེ། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ངའམ་ང་ཡི་བ་ཅམ་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ནམ་པར་གཞག་པའི་སྟོ་ལྟ་སྟེས་
 དེ་འདྲིམ་ལྟ་ཡིན་པའི་བྱེད། དེས་ན་རང་ལུལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟོ་
 བདེན་འདྲིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་འདྲིན་གཉིས། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་
 ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད།
 དེ་ལ་སྤྱོད་བཞུགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེན་ཀྱི་བཞུགས་དང་། ལྟ་སྟེས་
 གཉིས་ལས། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་བདེན་པར་གྱུར་པ་
 འཐད་སྟུང་ཏུ་འདྲིན་སྟོ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཆོན་གཞི། གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་(༡༥༥) ལྟ་སྟེས་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཆོན་
 གཞི། རང་གི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་
 ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་ཆོས་……
 ཀྱི་བདག་འདྲིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལ་སྤྱོད་བཞུགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེན་
 ཀྱི་བཞུགས་དང་ལྟ་སྟེས་གཉིས། གྲུབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་
 གཞུགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྲུབ་པ་འཐད་སྟུང་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྟོ་དང་། རྩལ་
 སྤྲོད་ཆ་མེད་ཀྱིས་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་འདྲིན་པའི་ཆོས་མཇུག་
 གཞན་ཏུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཆོན་གཞི། གཞུགས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་ལྟ་སྟེས་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི།

འཇིག་ལྷ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་མ་ཡིན་པའི་ཕུ་ནི་མེད་དེ། འཇིག་
 ལྷ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇིན་ཡིན་ལ་འཇིག་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕུ་ནི་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་འཇིན་པའི་སྒོ་ལྷ་སུ་ཡིན་ཏེ།
 འཇིག་ལྷ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་...
 རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་འཇིན་པ་ཅིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ལྷའི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོང་
 ཉིད་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་
 གང་ཟག་དབྱེ་བ་རྣམས་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་འདིར་བཤད་པའི་རིམ་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་.....
 མེད་དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། དང་པོར་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེ་རྗེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཉིང་དེ་འཇིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་
 པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་སྒྲོས་སྒྱུར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་
 དེ་འདྲར་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་
 ཆོས་ཀུན་ཤེས། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། རྒྱེས་སུ་ས་མིན་རྒྱ་
 མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱུད་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམས་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །
 དེ་ལས་གཞན་རུ་རྒྱེས་སུ་གང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཁས་(༡༧༩) པ་ཁ་ཅིག །འཁོར་
 བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ལ། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སུ་
 སོགས་དང་། རྒྱེ་བ་སྤྱི་ཕྱི་སོགས་མེད་པར་འཇིན་པའི་སེམས་བྱང་རྫོངས་པ་ལྷ་
 སུ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷོ་མི་མཐུན་སྤྱིགས་སུ་གྱུར་

པའི་སེམས་བྱང་ཚླངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།
 ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྟན་ལྷན་གཉིས།
 དང་པོ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་.....
 འཛིན་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཡང་། ཀུན་བརྟགས་དང་།
 ལྟན་ལྷན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཚེས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 ལྟ་བུ་ལྟོ། །ཞེས་ཟེར། འོ་ན། འཛིན་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གཉིས་
 བྱུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 མ་ཡིན་པའི་ལྟ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ་གཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ལྟ།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྟ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
 རང་ལི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ར་ལ་
 དམིགས་ནས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རང་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །བཞི་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་ཟེར་ན། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པ་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་ལས་འབྲས་ལ་ཚླངས་པའི་མ་
 རིག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷག་མཐོང་ཆེན་
 མོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ནི་ལྟན་ལྷན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མ་རིག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་དེ་དག་ཁོ་ན་
 ལ་ཡོད་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པ་དེ་ལ་འཛིན་སྒྲངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལས་
 འབྲས་དང་དེ་ཁོ་(༡ གླེབ) ན་ཉིད་ལ་ཚླངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་...

མྱེད། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མེད་པ་རྟེན་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་མྱེད། ལས་
 འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པའི་སློ་འཁོར་བའི་ཚ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་...
 པར་ཐལ། ཚ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་མྱེད། འདྲོད་ན། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་མྱེད། འདྲོད་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་མྱེད། བྱབ་སྟེ། རྟེན་ཆེན་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཞེས་
 གསུངས་པའི་མྱེད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་སློ་ལྟན་སྟེས་མེད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདྲོད་པ་
 ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་
 ཡིན་པའི་མྱེད། འདྲོད་ན། ས་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་...
 པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་མྱེད། འདྲོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དུ་ལྟ་
 བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བད། ཅེས་གསུངས་པའི་མྱེད། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་ཤིན།
 གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་མྱེད། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་བརྟགས་པའི་
 བདག་སྤང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་མྱེད། འདྲོད་ན། བདག་འཛིན་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། འདྲོད་ན་སྟེ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་
 སྤང་རགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་སྐྱེ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་.....
 མྱེད། དེ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་མྱེད་ཟེར་ན་
 མ་བྱུབ། ཚ་བར་འདྲོད་ན། བདག་མེད་ལ་སྤང་རགས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་ཟེར། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་ཁྲུང་པའི་གང་ཟག་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བའི་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ང་དངོས་སུ་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བའི་མིག་སྒྲིལ་ཆོགས་ལ་དམིགས་ནས་
 རང་གི་མཆོན་(༡༧༧) ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་ཁྲུང་པའི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྩ་ཁྲུང་པའི་ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
 ང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་མིག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་ཉིད་དངོས་སུ་བརྗོད།
 གཉིས་པོ་དེས་ང་ཡི་བའི་ཅམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བའི་
 ཅན། གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་འཛིན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་...
 ན་ཙ་བར་མ་བྱུང་། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ངར་འཛིན་ལྟ་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་
 དང་འཛིན་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་
 དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་།
 ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་ལྟ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱུང་སྟེ། ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྟ་གྱི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་དེས་

མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་……
 ཕྱིར། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདིའི་ལན་ལ་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག །ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་འཛིན་སྤང་གསུམ་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱང་མ་ཡིན། གང་ཟག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 (༡༧༧) ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ང་ཡི་བ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྟས་བྱིན་གྱི་མིག་དབང་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་འཛིན་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་
 ཁས་གྲངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་རྟུ་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྟ་ཆེན་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་
 གཟུགས་ལྡན་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཟུགས་བདག་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཡིད་རྟུ་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཁྱབ་པའི་རྣམ་ཡིད་རྟུ་འཛིན་
 པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་
 ལས་ཀྱང་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིད་པར་བསྟན་ཏོ། ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་མཆོམས་
 ལ། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 པར་ཐལ། ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 འདྲོད་ན། སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་ཡོངས་སྦྱོད་མི་འབྱུང་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་

ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་འདྲི་མི་རུས་པར་གོང་དུ་
 གྲུབ་ཟིན། གཞན་ཡང་། འཇིག་ལྷ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན། འཇིག་ལྷ་ཡིན་པས་
 བྱལ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་འཇིག་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། འཇིག་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྷ་
 ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རྟགས་ཆེ་བརྟགས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
 འཇིག་པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྒྱ་མཆན་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་སྟོ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྷ་
 ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྟེས་ཡིན་ན། རྒྱ་མཆན་
 ལྟར་སྤང་ལ་མི་སྟེས་པར་གང་ཟག་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་
 སྟོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་བྱུང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་
 ཀུན་བརྟགས་(༡༥༥ན) ཡིན་ན། བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
 འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཀུན་
 བརྟགས་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རུས་པས་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདག་
 འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་འཇིག་ཀུན་
 བརྟགས་ཡིན་ན། བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་
 འཇིག་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་
 ཕྱིར། དངོས་པོ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྲུབ་པར་འཇིག་པའི་སྟོ་ཀུན་བརྟགས་
 ཡིན་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 ལྟས་བྱིན་གྱི་ང་ཡི་བ་དེ་ལྟས་བྱིན་གྱི་ང་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་དེ་ང་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲི་ན། ལྷས་བྱིན་གྱི་ང་ཡི་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ངར་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷས་བྱིན་གྱི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་
 ཏེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་ང་
 ཅམ་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ཡི་
 བ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་དེ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་དང་། དེའི་
 རྒྱུད་གྱི་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱི་མིག་སྒྲ་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ཡིན་ཞེ་
 བ། མི་འཐད་དེ། དེ་འཛིན་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མིག་སྒྲ་སྟགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མིག་སྒྲ་སྟགས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ང་...
 ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་(༡༧༥) མཆོན་ཉིད་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། འདྲི་
 མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ། མཆོད་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་སློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ང་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་འདྲི་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག །ངའ་

སྒྲུལ་རྩ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་རར་འཛིན་ལྷན་སྒྲུལ་ཡིན་ཞེ་ན། ར་དེ་རར་འཛིན་
 ལྷན་སྒྲུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། བྱོད་ཐ་སྐྱད་རྩ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདི་ནི་
 རར་འཛིན་ཉེན་རྩ་འང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད།
 ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་སྒྱུར་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཏོང་། ལྷན་པ་
 སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་རྩ་སྒྲུ་དེའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་རྒྱས་པས་……
 བམ་པ་བྱུང་ཞིང་། ལྷན་པ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་བམ་པ་
 མི་བསྐྱེད་པའི་བྱད་པར་འདུལ་བ་ལྷང་ལས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལྷན་པའི་བྱགས་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་ལྷང་བཟེད་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། ཁེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་བྱུང་རོ་
 སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་མི་འཛིགས་པ་
 བཞིའི་དམ་བཅའ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ར་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་ཆོས་ཅན། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ར་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱབས་གྱི་ནམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ར་ཡི་བ་དེ་བྱོད་གྱི་འཛིན་སྐྱབས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ར་ཡི་བ་
 ཆོས་ཅན། ཐ་སྐྱད་རྩ་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདི་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རར་འཛིན་པའི་
 འཛིག་ལྷ་ཡང་ཆོས་ཅན། གོང་ལྟར། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཉིས་པར་
 མ་བྱུབ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དངོས་པོ་རང་གི་(༡༧)ན་ མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་……
 ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་རུས་སོ། ཞེ་ན། དེ་རུས་པར་

ཐལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། བྱུང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ས་མི་
 འབྱེད་ཅིང་། དགག་བྱའི་སྒྲིན་ས་འབྱེད་ཅིས་ཟེར་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་
 ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྱོད་
 ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཆོས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་བདག་
 འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན།
 གང་ཟག་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཉོན་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །
 གང་ཟག་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་གང་ཟག་རྟེན་
 ཟེར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟིན། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་ཐ་
 སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆོ་གང་ཟག་མ་རྟེན་པ་དེ་གང་……
 ཟག་བདག་མེད་ཏུ་རྟེན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་བདག་མེད་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཟུན་གྱི་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་
 ལྡན་པ་དང་། །ཕན་ཚུན་འབྲེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་དང་། །ཆོགས་པ་ཅམ་དང་
 ཆོགས་པའི་དབྱིབས་དེ་བཟུན་ཏུ་བཅའ་བས་མ་རྟེན་གྱང་རང་གི་ཡན་ལག་……
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཏུ་འཛོག་པ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་……
 གྱང་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཟབ་མའི་ལྟ་བ་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་རྟེན་པའི་……

ཐབས་སྤྱུག་སྤྱུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་རྟེན་པ་གང་ཟག་...
 གི་བདག་མེད་གི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་གོ། ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་མིང་རྒྱུད་བརྟགས་ཡོད་ཏུ་རྟོགས་(༡༧༥) པ་དེ་
 གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ན། འོ་ན་
 གང་ཟག་མིང་རྒྱུད་བརྟགས་ཡོད་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་
 མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་ཏུ་ཡོད་
 པར་རྟོགས་པར་ཐལ། སྤྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་མིང་རྒྱུད་བརྟགས་ཡོད་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་
 དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་གི་བདེན་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་གང་
 ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པ་སྡོན་ཏུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་
 ལས། གཞི་དེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་བཅལ་བའི་ཆེ་དེ་མ་རྟེན་པ་དེའི་གནས་
 ལྷགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཁས་གྲུབ་གསུང་འབུམ་གྱི་ལྟ་བའི་དོགས་གཅོད་ཏུ།
 དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུ་སྤྱུང་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རི་
 ལྟར་འདུག་སྟམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཅལ་བ་ན་མཐར་ཐང་
 ཏུ་མ་གྲུབ་པའམ། ལྷུང་སྤྱུང་ནས་རྟེན་རྒྱ་རྒྱུད་ཟུང་མེད་པའི་ངེས་པ་ལྟར་
 གིས་སྦྱོས་པ་དེའི་རྒྱན་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཅལ་བས་རྒྱུད་ཟུང་མེད་ཏུ་
 རྒྱ་མེད་པར་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ད་རྒྱུད་དེའི་སྤྱོད་ཏུ་བདེན་པར་...
 གྲུབ་པ་མེད་སྟམ་པའི་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱོད་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་ངེས་པར་...
 རྒྱུར་ནས་སྦྱོར་དགོས་སྟམ་པ་ནི། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གི་རིགས་པས་བཅལ་
 བ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཏུ་མ་གོ་བར་དོན་དམ་དཔྱད་...
 བྱེད་གི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བཅལ་བས་མི་འདུག་

སྒྲུལ་རྩུ་འཛིན་པ་ཆད་མཐར་མོང་གིས་དོགས་ན་ནི། རོན་དམ་དཔྱད་པའི་
 རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་གྱི་རོན་རྩུ་འཛིན་པ་ཞེ་སྟག་རྩུ་
 འཆང་འདུག་པས་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཤིན་རྩུ་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཐ་སྙད་རྩུ་མེད་པ་དེ་གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་ནམ་དབྱེད་ནམ་པ་བདུན་གྱི་
 མཐར་མ་རྟེན་པ་དེ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་
 ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རླུས་བྱའི་ཕུང་པོ་ལྟ་
 ཆོགས་ཅམ་རླུས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཏྲགས་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། འདྲོད་མི་(༡༥༠ན) རུས་ཏེ། མདོ་སྒྲེ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རླུས་བྱའི་ཕུང་པོ་ལྟའི་དབྱིབས་གྱི་བཀོད་པ་རླུས་བྱ་མ་ཡིན་པ་
 དེ། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཏྲགས་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། མདོ་སྒྲེ་པས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རླུས་བྱའི་ཆོར་ཕུང་དང་།
 རྣམ་ཤེས་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་དབྱིབས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 བདག་ཕུང་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་...
 པར་ཐལ། ས་ཐུག་གཉིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དེ་གནས་ལྷགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་པར་རླུ་བ་མེད་པ་གནས་ལྷགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་ཐ་དད་རྩུ་མེད་
 པ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཕུང་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་ཉི་ཆེ་བའི་སྙྱང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བུམ་པའི་སྙྱང་རྩུ་སྙྱང་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྒྲེ་པས་བུམ་པ་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཐ་དད་མ་ཡིན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་རྩུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་
 ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་དད་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 ཉི་ཆེ་བའི་སྙྱང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀ་བུམ་གཉིས་གྱི་སྙྱང་རྩུ་སྙྱང་ཉིད་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀ་བུམ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མ་
 གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་ར་དོན་
 དམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལྷགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་
 ཡོད། སྤངས་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། གང་ཟག་ནམ་དབྱེད་ནམ་པ་བདུན་གྱི་མཐར་བཅལ་བ་ན་མ་རྟེན་པ་
 དེ་གང་ཟག་གི་གནས་ལྷགས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས། མ་
 མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལས་ཀྱང་།
 གཟུགས་ནམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཆོ་
 བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་ཏུ་སྟོང་
 ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་དེའི་སྟེང་(༡༥༠བ) ཏུ་དེ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ཁ་ཅིག །ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་
 ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མཆོད་སྦྱོར་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སློ་ལྷན་སྦྱོས་དེ་ང་ཡི་བ་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་
 བའི་སློ་དེ་རང་འཛིན་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 བ། དེ་འདྲ་བའི་སློ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རང་འཛིན་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲ་བའི་སློ་ཆོས་ཅན།
 ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སློ་ལྷན་སྦྱོས་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་དམིགས་ལྷལ་ཏུ་
 བྱུར་པའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་

པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་རེ། བྱལ་པར་ཐལ།
 རང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན། བདག་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ་གོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་སྟངས་ཉིད་གྱི་
 རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདེ་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཐེག་ཆེན་རྒྱ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་ཞེས་པ་ནས། དེ་སྐད་
 རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་
 པའི་སློ་ནས་མཇུག་བསྟུ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ལྟར་སློ་གོས་ཟེར་གྱི་
 ཞེས་པ་ནས། བ་རྩལ་མཆོག་རྒྱ་འགྲོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

༢༩ རིང་རྒྱ་སྤང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ།

༣༡ ས་བརྟན་པ་རིང་རྒྱ་སྤང་བ་བཤད་པ།

༥ ། གསུམ་པ་རིང་རྒྱ་སྤང་བ་སོགས་བཞི་བཤད་པ་ལ། ས་བརྟན་པ་རིང་རྒྱ་
 སྤང་བ། ས་བརྟན་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གོས། ས་
 བརྟན་པ་ཆོས་གྱི་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིང་རྒྱ་སྤང་འདིར་འདི་ནི་ཞེས་
 པ་ནས། ཐབས་གྱི་པ་རྩལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བ་ཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 འཆད། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཡང་སྤར་དགོ་ཞེས་པ་ནས། རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་
 འགོག་ལས་སྤང་བར་མཛད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི་དགུ་པ་
 ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ། །(༡༡༡) ཅེས་པའི་བར་
 གྱིས་འཆད། བཞི་པ་ནི། བརྟན་པའི་ས་ལ་ཞེས་པ་ནས། ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་
 འབེབས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་རིང་རྒྱ་སྤང་
 འདིར་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་ས་འདིར་ཐོབ་པའི་ཐབས་གྱི་པ་རྩལ་རྒྱ་ཕྱིན་...

པ་གང་ཞིན། བྱང་ས་ལས། རྒྱག་ཆོན་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཅང་གི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལས་བཅམས་པའི་ཐབས་རྒྱག་ནི། བྱང་སེམས་
 གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དང་ལྷན་པས་ལྟ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་
 ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་ལ་
 བཞེན་ནས་འཁོར་བ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 ལ་བཞེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་གྱིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་
 འཁོར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་བཙོན་འགྲུས་འབར་བའོ། །ཕྱི་རི་
 སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་བཅམས་པའི་ཐབས་མཁས་རྒྱག་ནི། བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཆད་མེད་པར་
 རྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དགེ་བ་ཆེན་པོ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་ཞེ་འགྲུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 བསྟན་པ་ལ་ཡི་རང་བར་གནས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་དང་།
 རྒྱགས་པ་རྣམས་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིན་པ་རྣམས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཐབས་མཁས་པ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །

ཅན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཞི་བ་བཤད་པ།

༥ ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ། ས་བརྒྱན་པ་མན་
 ཆད་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་
 བའི་སྐུ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་གུ་པོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་
 བས། ཆེད་དུ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཉོན་

གཅིག་མཆོད་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགྲོ་བས་ལོ་བརྒྱུད་ཡང་དེ་.....
 གྲིད་དུ་ཆོད་མེད་པར་བྱིན་པར་མི་རུས་སོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་
 དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགོ་བའི་རྩ་བའི་(༡༥༡)ཆོགས་ཤིན་དུ་བསགས་
 པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་
 པ་རྒྱ་མཆོར་བྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུད་ཅམ་གཅིག་ལ།
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི། སྒྲིན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་ལས་གྱི་བསྐྱལ་པ་འབྱམ་དུ་ཡང་། དེ་རྟེན་དུ་དཔག་དུ་མེད་པ་གཞོན་
 པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དཔེར་ན་གྲུ་བོ་ཆེ་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་མ་བྱིན་གྱི་བར་དུ་
 འགྲོ་བ་ནི། ས་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་གྱི་དཔེ་དང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བཞུགས་
 བས་འགྲོ་བ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་ས་འོག་མ་
 རྣམས་ལས་ས་ཆོད་ཆེར་ཆེ་བའི་དཔེར་གསུངས་སོ། །ས་བརྒྱད་པར་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་གྱི་འགོག་པ་ལས་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་
 བའི་སྲས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་.....
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་
 གྱི་སྒྲིའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རྣམས་དེ་.....
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །རིགས་གྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཆོས་རྒྱུ་སྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཡིན།
 འོན་ཀྱང་རིགས་གྱི་བྱ་གང་དེད་གྱི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་
 གྱི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བའི་བྱིར་སྐྱོར་
 བར་བྱོས་ཤིག །བཙོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྒྲིའདི་ཉིད་ཀྱང་མ་
 འདོར་ཅིག །རིགས་གྱི་བྱ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་

པ་ཐོབ་ཀྱང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞི་བ་རབ་རྒྱ་མ་ཞི་བ། ཉན་མོངས་པ་
 ལྷ་ཆོགས་ཀྱན་རྒྱ་འབྱུང་བར་གྱུར་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་ཡིད་
 དབྱེན་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ལ་སེམས་ཤིག །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱི་སྦྱོན་
 ལམ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས་
 ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྒྱང་། མ་བྱང་ཡང་རྒྱང་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དེ། (༡༥༩ན) འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །འདིས་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཉི་ཆེ་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཉིད་……
 འདི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་
 པའི་སྒྲིབ་རྣམས་སུ་བཞུགས་པ་མ་མཛད་དུ་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་
 བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་
 རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་བས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་
 ཐོབ་ནས། དེ་འབའ་ཞིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་
 རྒྱལ་གྱིས་ཞི་མཐར་ལྷུང་ནས་གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་བས། མཉམ་
 བཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་བསོད་ནམས་སྤྱི་……
 ཆོགས་བསོགས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་སོ། །ལྷུང་འདིས་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་སྒྲིབ་པས་ཆོག་པར་འདོད་པ་ལེགས་པར་……
 བཀག་གོ།

ཅན་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲ་བྲམ་བཤད་པ།

༥ ། ས་དགུ་པ་བས་ཐོབ་པའི་སྒྲ་བས་ཀྱི་པར་བྱ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་
དགོངས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་ལྟར། བས་མ་པའི་སྒྲ་བས། ལྷག་པའི་བས་མ་པའི་
སྒྲ་བས། གཟུངས་ཀྱི་སྒྲ་བས། ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྒྲ་བས། ཡང་དག་པར་འགྱུར་
པའི་སྒྲ་བས། དབང་གི་སྒྲ་བས། སྒྲ་བས་པའི་སྒྲ་བས། སྒྲ་ལམ་ཀྱི་སྒྲ་བས། བ་
རྩ་ཏུ་བྱ་བའི་སྒྲ་བས། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བས། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་བས།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་བའི་སྒྲ་བས་
བསྐྱབ་པའི་སྒྲ་བས་ནམས་སོ། །དེས་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ནི།
ཆོས་དང་། རྟོག་དང་། དེས་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲ་བས་པ་སོ་སོར་རིག་པའོ། །

ཅེ་ས་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

༥ ། ས་བརྒྱ་པའི་ཐད་ཀྱི་ལྷིག་ཆེན་ལས། ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་དེ་ཡིས་ཕྱོགས་བརྒྱ་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱས་ནམས་ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་.....
པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཐོབ་སོ། །ཐོབ་ཚུལ་ནི་བྱང་སེམས་
འདིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱངས་མེད་པ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱ་ཐོབ་པའི་ཐ་མ་ལ།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མངོན་(༡༥༥) ཏུ་འགྱུར་སོ། །དེ་ནས་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱིང་གསུམ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་...
ཆེན་པོའི་པརྒྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནས། རྒྱས་པར་སྤྱིང་གསུམ་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱར་ཆང་བའི་རྩལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་རྩལ་
སྟེད་ཀྱི་པརྒྱའི་འཁོར་ལོ་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་
ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆམས་པར་གནས་སོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་

པཎ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་ཏུ་སྤང་ངོ་། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛིན་པ་ནམས་གྱི་མཛོད་སྤྲུལ་ནས། འོད་
ཟེར་བྱང་ནས་བྱང་སེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བའི་
བར་དུ་ས་བརྒྱ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་སེམས་འདི་ལ་ཕར་ཕྱིན་
བརྒྱའི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱང་བ་སྟེ་དག་པར་
གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་ངོས་འཛིན་དང་དེ་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཕར་
ཕྱིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བྱང་ས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནམ་
པར་དག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་
འཛིན་པ་ལ་བྱགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །ཀུན་
རྫོབ་འཛིན་པ་ལ་བྱགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་གྱི་
བྱེ་བྲག་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཤ ས་བརྒྱ་ཕྱན་མང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ས་བརྒྱ་ཕྱན་མང་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ལ། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་
སངས་རྒྱལ་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་
པར་བྱས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

ཁ་ཤ འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ས་འཆད་པ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ།
ཞེས་པ་ནས། བྱོད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མང་ལ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་
ནམས་གྱི་འཆད་ཚུལ་ཡང་འོག་མེན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཚུལ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་
པ་ལ། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་
ཤེས་བྱ་ཐུགས་སྤྲུང་། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་ཚུད་སྤང་དེ་འཆད་

པར་བྱེད་པ་ལ། གང་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པར་གྱིས་
 འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱལ། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་
 ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་(༡༥༩ན) གླམ་
 རོ་མ་ལུས་པ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐུ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད། །
 ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སངས་རྒྱ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཞི་སྐྱོད་པག་
 བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བྲལ་ལ་
 སྤང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱ་མཐུག་གི་སྐུ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་
 པ་ལ། རྒྱབ་དབང་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེ་རྒྱ་མཐུག། །ཞེས་པ་ནས། མ་ལུས་
 རྒྱལ་གང་དེ་སྤྲོད་ལ་གྲངས་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སྐུ་ཡི་ཡོན་ཏན་
 རྟོགས་བརྒྱ་མངོན་བརྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་རྟོགས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མཁྱེན་པ་ཆགས་
 མེད་མཐའ་ཡས་རྟོགས་སུ་འདོད། །ཅེས་པའི་བར་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྒྱ་བརྒྱུད་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་
 ལ། བཅ་མཁའ་རྩི་མ་མེད་ལ། །ཞེས་པ་ནས། བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་
 ཞིག་ཅམ་ཞིག་སྤྲོས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྟོན་པས་འདི་ལས་བརྟན་པའི་
 ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ།
 ཟབ་མོ་རྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སོ་སྤྲོད་དང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་
 ལ་ཐུན་མོང་རྒྱ། རྒྱལ་རྒྱས་དོན་མཛད་ཚུལ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སྤྲར་
 ཡང་མི་གཡོ་སྐྱོ་མངའ་བྱིད་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། བགྱི་བར་མཛད་ཅེས་པའི་བར་
 གསུངས། སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བརྟན་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱ་
 རྒྱབ་པའི་མདོ་དགོངས་པ་ཅན་རྒྱ་རྟོན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་
 ལ། །ཞེས་པ་ནས། སྤྲར་ཞིང་རྣམ་པར་དབྱེ་ལའང་སྤྲོ་སྤྲང་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་

གསུངས། །ཞེས་པའི་བར་གསུང་། སྤུལ་པའི་སྐྱར་བྱང་ཚུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་
 པར་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བདེར་གཤེགས་མ་ལུས་སྒྲགས་ཞིང་སངས་
 རྒྱས་ཞིང་དག་ན། །ཞེས་པ་ནས། འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་སྒྲུང་
 ཀྱི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ལྷགས་པའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་
 འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་ཅི་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚོག་ཏུ་རབ་
 ཞི་བར། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས།

༥ དེ་ནས་ཀྱི་ནང་ནས། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཞེས་སྐད་སྒྲུབ་སྤྱི་
 ཀྱི་སྐབས་སུ། (༡༥༩༧) འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་དུས་མཚམས་དང་། གྲུབ་པའི་སྤྱི་
 རྒྱལ་གཞུག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་མིན་སྒྲགས་པོ་བཀོད་པའི་རྟེན་ཅན་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་དེས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་སྤྱོད་ཅུས་……
 པར་མཐོང་བ་ན། སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་ཅིང་། མཉམ་བཞག་དེ་
 ཉིད་སྐྱབ་པ་དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་སོང་བ་ན་རྒྱན་མཐའ་བ་དེའི་རྒྱད་ལ་རྒྱན་
 མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱད་ལ་
 རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲགས་པ་དང་། དྲི་མ་སྤྲོ་
 མོ་དེ་དེའི་རྒྱད་ལ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྒྲགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། དེའི་
 རྒྱད་ལ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤྲོ་མོ་འགག་པ་དུས་མཉམ་སོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་
 གཟིགས་རྩེ་ཤེས་བྱ་ཅི་སྤྱོད་པ་དེའི་ནམ་པ་རུང་བྱང་མི་འཆར་ཏེ། དེའི་
 དུས་སུ་བདེན་གཉིས་རོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་སྤྱོད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་ནམ་གྲོལ་སྐྱེས་པ་ན། སྤྱོད་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་པ་ལས་ཟླ་བའི་སྤྱང་བས་……
 གཟུགས་བརྟན་མཐའ་དག་སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་ཤེས་བྱ་ཅི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་……

ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །ལོངས་སྐྱེ་དེ་དང་དངོས་
 རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤུབ་པའི་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱོ་
 མེད་ཀྱང་། དེ་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 ཤུབ་པའི་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་ནི་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་
 པ་ཤུབ་པའི་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་ལ། རྟེན་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་
 པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་དང་།
 ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེལ་མཆོན་ཉིད།
 དབྱེ་བ། བྱེ་བ་ས་སའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ལུ་ལྟར་པའི་རྒྱའི་ས་བརྩ་ཉམས་ལུ་སྒངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་འབྲས་
 བུ་མཐར་ཐུག་དེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེ་གཉིས་ལུ་
 དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞིར་དབྱེ་བ། ལྷར་དབྱེ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ལ།
 གསུམ་པ་ནི། འདིར་དངོས་བསྟན་ལ་ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐུལ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་
 གསུངས་པས། དེ་གསུམ་གྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན། (༡༥༥) རང་དོན་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། བྱད་ཤིང་
 སྐམ་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲངས་པའི་བྱད་པར། རྒྱེ་འགག་དང་བྲལ་
 བའི་བྱད་པར། སེམས་སེམས་བྱང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་བྱད་པར་
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་བཞི་དང་
 ལྷན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་བྱད་པར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 རྟོར་བུ་ལྟར་འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བའི་བྱད་པར། རུས་འཁོར་བ་ངེ་སྤྱིད་མ་
 རྟོངས་བར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱད་པར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 མདོན་ལུ་སྐྱེ་སྤྱོད་ལུ་སྐྱང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྐྱེ་

དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་དེ་ནི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ།
 རང་གི་སྤྱའི་བ་སྤྱའི་བྱད་ཏེ་གཅིག་ཏུ་རང་གི་སྤྱད་པ་ཀུན་སྟོན་པའི་བྱད་པར།
 དེར་གཞན་གྱི་སྤྱད་པ་ཀུན་སྟོན་པའི་བྱད་པར། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྤྱར་
 བའི་བྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་མཐུན་པའི་ཚུལ་
 ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདེན་གཉིས་སྒོ་གཅིག་གིས་
 གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐུན་
 པ་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་……
 ཅད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་
 གཉིས་རྩོམ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཐུན་པའི་སྤྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ཤེས་
 བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་བྱབ་ཅན། ཁྱིམ་དང་། འདིར་ཡང་། མཐུན་བཟང་
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱང་། ཅིས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་མཐུན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྷ་བ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས།
 རི་སྟོང་པ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཏེ། རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་སྟོང་པ་མཐུན་པ་དེའི་……
 གཟིགས་རྩོམ་རི་སྟོང་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩོམ་
 རི་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྷ་
 བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རྩོམ་དེར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རུབ་པའི་
 ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེས་རི་སྟོང་པ་(༡༥༤) གཟིགས་
 པའི་གཟིགས་རྩོམ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སྤང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་ནི་མེད་དེ། དེས་གཉིས་སྤང་

འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུ་ཆེན་རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་འགལ་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན་རྒྱུན་མེད་དེ། རིགས་
 པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་.....
 ལྟས་ནས་གསུངས་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བས་རྗེས་...
 ཐོབ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་
 བཅུ་མ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་རྒྱུད་སྒྲ་ཙུ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་
 དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འད་དང་ཟེར། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
 རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་གྱི་
 རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཤེས་...
 རབ་ནི། ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ལུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་
 གནས་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བ་དང་། ཆོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་
 པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལས་འཇུག་པས་ན། འོད་ཟེར་དྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་ནི། བཅུ་མ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟས་ནས་འཇོག་པས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི། བཅུ་མ་
 བཞག་ལས་ལངས་ནས་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། བཅུ་མ་བཞག་དེའི་
 ལྟ་བུས་གྱིས་ཐོབ་པའམ་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཕྱིན་ལས་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་གྱི་མཚན་

ཉིད། དེ་ལ་དབྱེན་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་
 ཡོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་གཉིས་སུ་ཡོད། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
 ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་(༡༥༥) ལས་དང་གསུམ་རུ་ཡང་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞི་
 རྒྱས་དབང་དྲག་གི་འཕྲིན་ལས་བཞིར་ཡང་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེན་ཉེར་
 བརྟན་རུ་ཡང་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་
 རྣམས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བརྟན་རུ་བཞིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་
 མཚམས་ནི། ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། རོན་ནི།
 ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཚུལ་རི་ལྟར་རུ་གནས་གང་རུ་བརྟེན་པའང་ཡོད་དེ་རྣམ་མཁར་
 ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་ཅུས་པ་
 བཞིན་རུ། བྱེད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་རུ་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་
 ཀྱི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་འོག་མིན་སྟག་པོ་བཀོད་པར་ཐོག་མར་ཆོས་སྐྱ་.....
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ། མཐའ་དབུད་པ་ལ། རྟེན་ཆེན་ལས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་ཐ་དད་རུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་བཟད་པར་སྤངས་.....
 པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་
 རུ་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཉམ་ཇེས་ངོ་པོ་གཅིག་རུ་
 གསུངས་པ་ལ། གོ་རམས་པས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་ཇེས་རེས་
 འཛིག་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རོན་འཐད་ཀྱང་བྱེད་ལ་འགལ་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སང་བའི་སྟོ་དེ་ཉིད་ཆོས་...
 ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སང་ངམ་མ་སང་། སང་ན་
 དེའི་ཆེ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་རི་སྟེང་པ་མཐུན་
 པར་སང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རི་སྟེང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

གཉིས་སྤང་ཡོད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེས་གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། དེའི་གཉིས་སྤང་དེ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་སྤང་བ་ལ་བྱེད་དམ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་
 བ། དེའི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་
 ལྟར་སྤང་བ་དེ་མ་འབྲུལ་བའི་གཉིས་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་བ།
 རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་
 པའི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་(༡༥༥) ཀྱིས་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་
 སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་མེད་པའི་ལུང་ནི།
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། གང་གི་སྟེ་དང་འཇིག་པ་དག །ཚུལ་འདི་ཡིས་ནི་
 སྤངས་གུར་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲར་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་
 འགྲེལ་པར། མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། རྒྱན་པ་དང་། བསྟུ་བ་རྣམས་
 རྟོན་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། འདི་འབགས་པ་འོག་མའི་ལམ་བདེན་ལ་
 ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མེད་པ་གཅིག་དགོས་པ་ལས། རྟོན་དམ་
 པར་དེ་དག་མེད་པ་ནི་འབགས་པ་འོག་མའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བྲིས་འདུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་ཡོད་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྟེ་ལ་སྟེ་འགག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་སྟེ་རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་སྟེས་པའི་
 ཕྱིར། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་འགག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་

གྱི་སའི་ཆོས་ཡིན་ན། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་ངོ་མོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་། བྱོད་གྱིས། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་
 རར་དེའི་རྒྱ་མཐུན། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སྐྱེ་དེ་ལ་
 སྐྱེ་སྐྱེའི་ཐ་སྟོད་མི་མཛོད་པར་སྤང་ཞེས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡོངས་སྐྱེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པ་ཐལ། དེ་ན་སེམས་སེམས་
 བྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་སྐྱེ་བ་པ་
 ཟད་པ་ན་སེམས་ཀྱང་ཟད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་(༡༥༦) དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བརྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འོ་མ་དང་འདྲེས་ཆུ། །སྤྱོད་
 གཅིག་ན་ནི་གནས་པ་ལས། །ངང་པས་འོ་མ་འཁྱུང་བྱེད་ཅིང་། །ཆུ་ནི་མ་ཡིན་
 དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གྱིས་གཡོགས་ནས། །ཡེ་ཤེས་ལྷན་འདི་
 གཅིག་གནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལོན། །མི་ཤེས་པ་ནི་འདོར་ངར་
 བྱེད། །ཅེས་པའི་ལྷང་དྲངས་ནས། །བྱོད་རང་གིས་སྤྲ་རབས་བཀག་པ་དང་
 འགལ་ཞིང་། འཕགས་པས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་དག་པའི་གོས། །སྤྲ་ཆོགས་དྲི་མ་དྲི་
 མ་ཅན། །དྲི་མ་ཆོག་འགྱུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །
 ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་སྟེག་པ་ན། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོ་རྒྱལ་གྱི་
 གོས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་རྣམས་གྱི་མེས་བསྟེགས་ཏེ། དྲི་མ་ཆོག་ནས་དག་
 ཀྱང་རྟོ་རྒྱལ་མ་དག་པར་གནས་པ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 སྐྱེ་བ་དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟོན་པར་བྱས་པས་སྐྱེ་བ་དག་
 པའི་ཆོ། ཡང་སེམས་གྱི་རྒྱན་དེ་ཉིད་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྤང་དང་
 བཅས་པའི་སྒྲིལ་བར་ཐལ། ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྒྲི
 ལ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཇི་ལྟ་བ་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ
 ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་མེད་པར་ཐལ། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདྲོད་ན། ཇི་སྟེད་པ་
 མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་གཟིགས་ངོར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་
 སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཆེན་ལས། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ལ་
 ལྟས་ཏེ་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པར་སང་བ་དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྤང་བའི་
 གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དུང་ཕུང་བས་
 སྤང་ཡུལ་མ་འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྤང་ཡིན་གྱི། འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྤང་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག རྟེན་ཆེན་ལས། (༡༥༦) དེ་ལྟར་
 ལྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མངོན་སུམ་
 རང་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྤང་ནས་
 མཁྱེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་
 རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཤུགས་ལ་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
 པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་
 སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་དེས་ཤེས་བྱ་ཉི་ཆོ་ཅམ་ཞིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་

འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྐར་
 རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་རང་ལྷགས་ཀྱང་དུན་པར་བྱའོ།།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྐར་རང་རིག་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་
 མཉམ་བཞག་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་གི་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ན།
 ཞེས་སྐགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ་ཁོ་
 བ་རེ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ནམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་
 ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་
 དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་ལྷང་དེའི་དོན་རང་རིག་འཐད་
 མི་འཐད་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེས་ཡུལ་རྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཁོ་རང་
 རྟོགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ལ་མཐར་ཐུག་(༡༥༥) དབྱེད་པའི་
 རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་གཅིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ཕྱིར་ད་ལྟ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བའི་
 ཤུགས་ལ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་འཇལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་ཉི་མ་
 དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཐུ་གྱ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 དོན་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། དེའི་དུས་སུ་དེ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། མཁུན་དུས་དང་ཤུབ་

རུས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་རིང་གི་རུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་པ་ཆོད་
 མས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་རུས་སུ་དེ་ལྷན་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེ་རིང་གི་རུས་སུ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རང་ལྷགས་ལ། དེ་རིང་གི་
 རུས་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་རིང་གི་རུས་སུ་ཁ་སང་གི་བུམ་
 པ་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྷན་མ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྷན་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རིང་གི་རུས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་རུས་གསུམ་གཅིག་ཆར་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་པའི་
 སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་ངེ་སྟེད་པ་མ་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་
 སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་ཆོས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཇི་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་
 ཅན། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་སྟེད་པ་ལ་གཉིས་སྤང་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཇི་ལྷ་བ་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱབ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ངེ་ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངེ་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་ངེ་སྟེད་པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པ་གོང་རུ་དགག་ཟིན་
 ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་གི་ཆེ་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེས་
 སྟགས་གྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་རྒྱལ་མཐའ་བས་རང་
 དོན་ཆོས་སྐྱ་མངོན་རུ་མཛད། དེ་རྗེས་གཟུགས་སྐྱ་མངོན་རུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་གཅིག་ཆར་རུ་སྟོབ་པའི་ཕྱིར། རྟེན་(༡༥༥) ཆེན་
 ལས། དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་པོར་ཡོངས་སྟོད་རྟོགས་པའི་སྐྱ་མངོན་རུ་
 མཛད་པ་དེ། ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་། སེམས་འགག་པ་དེ་སྐྱའི་མངོན་སུམ་
 མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ན་

སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་འགག་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་འགག་པ་ལྟར་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ཆོག་གསལ་ལས། མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན།
 གང་ལ་སེམས་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་
 འགེལ་ལས། སྤྱ་གང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མདོན་སུམ་རྩ་མཛད་པར་བཤད་
 པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་རྩ་འདོད་དེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། མདོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་
 ལ། རྣམ་གཞག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་བྲལ་བ་གསལ་བར་གསུངས་པས་
 སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཁྱད་པ་ན་གཞུང་མ་རྟོགས་པའི་.....
 རྒྱར་འདེབས་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདི་དགེ་སྤྱོད་ཟླ་
 གྲགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། དེས་པར་མཛོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ལ། དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩ་ཁོ་ལོ་ཅག་...
 གིས་འདིར་ལྷགས་གང་གི་བཀལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལྷགས་...
 འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་...
 ན་མེད་དོ། །ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་མཛོད་རྩ་གསལ། དེའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་གང་ཞིག །དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་
 རྫོབ་རྩ་འདོད་ཅེས་སྟེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་དོན་
 དམ་རྩ་ཁས་ལེན་པའི་བུམ་པ་(༡༥༥) དབུ་མ་པས་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡང་ཁས་ལེ་

ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དུམ་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པས་དོན་
 དམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་དུམ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དབུ་མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མདོ་སྡེ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དོན་
 དམ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེ་དབུ་མ་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་
 གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་.....
 ལེན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
 ཞེས་པའི་སྤྱི་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ལ་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་གྲུབ་སྟེ། དབུ་
 མ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་གྱང་། རང་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པར་
 འཛིག་ལ། དབུ་མ་པས་རང་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་ན་རྟེན་པ་ཆོས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱ་ལས་མི་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
 དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱང་པར་མེད་དེ། ཞེ་ན། ཤེས་རབ་
 སྒྲོན་མེ་ལས་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་....
 ཐལ། དེས་རང་རྒྱད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཐལ་རང་གཉིས་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱང་
 པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་མ་རྟོགས་པར། །ཞེས་པ་ནས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་མཛད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཆུག་བྱང་།

༥ མི་མཛེད་ཞིང་གི་སྟོན་མཆོག་སྐུ་བ་དབང་དང་། །མཐའ་བྲལ་དོན་
གཟིགས་སྐུ་སྐུ་བ་ལྷ་བའི་ཞབས། །སྐུ་བས་གསུམ་ཀུན་འདུས་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་
པ། །སྤྱི་དང་བཅས་ལ་སྒྲིག་གསུམ་གྲས་པས་འདུད། །སྐུ་བ་པའི་དབང་པོའི་
དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པ། །སྐུ་སྐུ་བ་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན། །
དབུ་མའི་(༡༥༥) ལམ་བཟང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པས། །གསལ་བར་མཛད་
པའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་དང་ནི། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྗེ་བཙུན་སྤྱི་མ་ཡི། །
གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཡུན་རིང་བསྟོན་བྱས་ནས། །དབུ་མའི་ལམ་བཟང་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡི། །སྤྱི་གསུང་དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའི་བསྟན་བཅོས་འདི། །སྤྱི་མ་
ལྷ་ལ་ཡུན་རིང་གསལ་བཏབ་ཅིང་། །ལྷང་དང་རིགས་པས་ཡང་ཡང་དབུ་ད་
མོད་ཀྱང་། །བྱིས་པའི་སྤྱི་ཡི་ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་ནི། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་རྟོགས་
པ་དཀའ་བས་ན། །མ་རྟོགས་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས། །འཕགས་
པའི་ཆོགས་དང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བཤགས། །སྟོབས་བཙུ་མངའ་བ་བྱ་རམ་
ཤིང་པ་ཡིས། །ལེགས་གསུངས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཆོག །རྣམ་དག་
རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་པ། །པཌ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་
པའི་གཞུང་། །རྒྱ་པོད་མཁས་སྐུ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་བཙུད། །དངོས་འཛིན་
འབྲུལ་པ་གཙོད་པའི་རལ་གྱི་ཆ། །ཆོངས་པའི་ལུན་པ་སེལ་བའི་ཉི་མ་སྟེ། །
ལྷང་རིགས་འདབ་བརྒྱ་བཞད་པའི་དཀའ་ཆལ་འདི། །དེ་ཕྱིར་རིས་མེད་འགོ་
ལ་ཆོས་སྦྱིན་སྤྲད། །འབྲུལ་ཆེན་པར་གྱིས་གཟུགས་སྐུ་དེང་འདིར་ཤར། །
ལེགས་བྱས་འདིས་མཆོན་རྣམ་དཀར་སྤྱི་ལོད་འབུམ། །འབྲུང་བས་ཀུན་རྩ་
བུར་དཀར་བ་དེས། །བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལུན་རིགས་བརྒྱའི་བདག་པོ་མཆོག །
སྤྱི་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་རབ་རྒྱས་སོགས། །བསྟན་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་

བསྟན་འཛིན་དམ་པའི་འབྲུང་བྱངས་འདི།   ཁྲིད་མཐའི་བར་དུ་དར་ཞིང་
རྒྱས་ཡུར་ཅིག།   །

ཅེས་སྟེད་ཚང་ལུ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཆོན་བཏགས་འཛིག་ཏུ་སྤུལ་བའི་པར་
ཀྱི་ཁ་བྱང་དུ་ར་སྒྲིང་ནི་མོན་ཏན་གྱིས་སྒྱུར་བའོ།   །སྟབ་མཁྱེ་ལོ། །

རྒྱ་སྒྱུར་བ་མེར་བྱས་དག་སྒྲིང་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་པཌ་ཆེན་……
བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་པའི་དབྱུ་མ་དགོངས་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲིང་བ་……
དང་། འདུལ་བ་སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ་གཉིས་པར་དུ་བསྟན་པའི་འགྲོ་
གྲོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆེད་སྟོར་གྲི་ལྷ་སྤུལ་བའི་དག་བས་ཆེ་འདས་མ་བསོད་……
ནམས་གཡུ་སྟོན་གྱིས་གཙོས་མར་ཡུར་སེམས་ཅན་འདས་གསོན་ནམས་ནམ་……
མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཡུར་ཅིག །

རབ་བྱང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་ལྷག་ལོའི་བོད་ཟླ་༥ཆེས་༤ཉིན་ལ།

༡༡ | <གངས་ཅན་ཁྱད་ནོར་> དཔེ་ཚོགས་ཚན་མིའི་བསྐྱུ་སྒྲིག་དང་
ལས་ཁུགས་མི་ལྷའི་མཆན་ཐོ།

སྒོ་བཟང་བརྟན་འཛིན།   ལྷག་པ།   དབང་གྲགས།
སྒོ་བཟང་ཚོས་འབྱོར།   སྒོ་བཟང་འཕགས་མཚོག |
རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ།   ཆེ་བརྟན་རྡོ་རྗེ།   སྒོ་བཟང་དམ་ཚོས།
ཕུན་ཚོགས་ཚོགས་གཉིས།   བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།   ཡེ་ཤེས།
ལྷག་པ་ཆེ་རིང་།   སྒོ་བཟང་འཛིགས་མེད།   བུ་རྩུང་།   འཕྲིན་ལས།
བསམ་གྲུབ།   བརྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།   སྐལ་ལྷན།   བསོད་ནམས།
ཁྱུ་རྒྱུབ།   རྡོ་རྗེ་མཚོ།   ཆེ་རིང་ཚོས་སྟོན།   ལྷ་སྦྱིད།   ལྷག་པ་སྟོལ་མ།
བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།   བྱམས་པ་ཚོས་སྟོན།   བཀྲ་གཡང་།
སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ།   བདེ་སྦྱིད་སྟོལ་དཀར།   སྟོལ་མ་ལྷ་འཛོམས།

གངས་ཅན་བྱུང་ལོ་དཔེ་ཚོགས།
ཡོད་ཐེང་པའི་བརྒྱ་གོ་གསུམ།